Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Koninklijke
Bibliotheek
te 's Haage.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Nobiliſſimo Ampliſſimoque Viro

D. VVILHELMO BOSVVELLO

Sereniſſ. M. BRITANNIAE Regis res jam Agenti apud Illuſtriſſ. & Præpotentes Fœderati Belgii Ordines

IOANNES de LAET S.D.

QVod Perſica hæc ſub Ampliſſimo tuo nomine prodire voluerim, plures quidem cauſæ ſunt: nam bonam partem illuſtrandis magni huius Imperii provinciis, contulerunt Angli tui; & plura adhuc ab eorundem accuratis obſervationibus expectantur: Sed una præcipua, quod me tuæ ſingulari humanitati plurimum debere haud ignarus, hoc licet admodum levi teſtimonio,

publice profiteri geſtiam, quam ſol-
vendo ſim impar : ea enim es mo-
rum probitate , ut facile aliorum
animos tibi devincias : & quod ra-
rum in tali dignitate , tanta erga
omnes comitate , ut quum amici-
tiam tuam debuerim ambire ; ta-
men affinium meorum, cum quibus
tibi ſumma , tum privatim tum
publicè dudum fuit conjunctio , in-
terceſſione , ipſe ultro illam obtule-
ris : qua fretus confido , hanc opel-
lam meam tibi non ingratam fore.

Vale, Vir Ampliſſime , & me uti
cœpiſti, amare perge.

Lugduni Batavorum,

ANNO cIↄ Iↄ c XXXIII.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

TYPOGRAPHI
Lectori S.

QVum ſuperioribus annis, Benevole & erudite Lector, Turcica noſtra vel potius varios diſcurſus de Rebus Turcarum ederemus, meminimus nos promiſiſſe propediem & Perſica ad eundem modum eſſe adjuncturos; ſperabamus enim nos à viro præſtantiſſimo & qui cum dignitate in illo imperio jam aliquot annos fuerat verſatus, Perſicarum rerum explicationem eſſe adepturos; tenuit nos aliquandiu fruſtra hæc ſpes & jam pene exſpiravit; quare conſultius nobis viſum commentarium hunc è variis itinerariis & commentariis probatiſſimorum authorum concinnatum tibi offerre, partim ut tantiſper eo utaris donec pleniora nanciſcamur; potiſſimum vero, ut facilius permoveamus eos, qui aliquid accurati in hoc genere poſſident, eoſque excitemus ad publico illa condonandum; in quo neque operæ noſtræ neque ſumptui parcemus, uti neque hactenus fecimus; cæterum Benevole & erudite Lector, & bene valere te & conatibus noſtris prolixè favere optamus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

CONTENTA
hujus libelli.

I. *Topographica regni Perſici deſcriptio è variis probati[s] authoribus concinnata; in qua deſcribuntur hæ provinciæ:*

Hyrack.
Parc ſive Fares & Farc.
Aderbaion ſive Adarbigian.
Gueylon ſive Guylan.
Choraſan ſive Karaſon.
Kermon ſive Kermân.
Regnum Harmuz & inſulæ in ſinu Perſico.
Siſton ſive Sagiſtan.
Macron ſive Getche-Maquerona.
Regnum Candahar.
Maurenahar & Turqueſtan.
Vzbec Tatarorum provincia.
Kurdeſtan provincia.
Chuſiſtan ſive Chureſtan.
Irack altera.

II. *Cœli ſolique qualitates Regni Perſiæ.* III. *Po-*

III. *Populorum ingenia, mores, inſtituta & habitus.*

IV. *De Religione Perſarum, & quid diverſi habeant à Turcis.*

V. *De Regimine politico & civili Perſarum regni.*

VI. *Potentia & opes hujus regni.*

VII. *Origo Sophinorum, qui hodie Perſiæ imperant.*

VIII. *De veteribus Perſarum Regibus.*

PARS ALTERA.

I. *Excerpta ex Itinerario Ioſaphati Barbari, quæ Perſiam attingunt.*

II. *Excerpta quædam ex Itinerario Ambroſii Contareni Venetæ Reipublicæ Legati ad Vſun Caſſanum.*

III. *Excerpta ex Itinerario Itali mercatoris anonymi apud Ramnuſium.*

IV. *Excerpta ex Itinerario Ioannis Cartvvrighti Angli.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

V. *Itinerarium Antonii Ienkin-ſonii Angli à Ruſſia ad Boghar in Tartaria anno* cIↄ Iↄ LVIII.

VI. *Alterũ ejuſdem Itinerarium è Ruſſia in Perſiam anno* cIↄIↄLXII.

VII. *Itinerarium Ioannis Nevv-berie Angli ab Aleppo ad Ormu-zium anno* cIↄ Iↄ LXXXI. *Ejuſdem iter ab Ormuzio in Perſiam.*

VIII. *Itinerarium Nicolai Hem-mij ab Ormuzio ad Hiſpahan an-no* cIↄ Iↄ C XXIII.

IX. *Itinerarium Ioſephi Salbanck & Roberti Covert Anglorum ex India in Perſiam & per varias ejuſ-dem provincias anno* cIↄ Iↄ C IX.

X. *Itinerarium Richardi Steele Angli ex India in Perſiam & per Perſiam ad Bagdat anno* cIↄIↄCXV.

XI. *Itinerarium Petri Teixeræ ab Harmuzio ad Baſoram & porro per Perſiæ partem.*

Appendix, Ioannis Boteri relatio-nẽ & quædam alia comprehendens.

L. TOPO-

I.

TOPOGRAPHICA REGNI PERSICI

deſcriptio è variis probatis Authoribus concinnata.

PLVRES ac diverſos dominos (inquit Schikardus in Tarich) habuit vetuſtiſſimum Regnum Perſiæ; indigenas non ſemper, ſed aliquando extraneos. Nam quum Alexander Darium viciſſet, paruit aliquandiu Macedonibus, donec orta inter eos diſſenſione, Arſaces à Theodoro Bactrianorum præfecto deficiens, rerum ſummam ad Parthos transferret. Poſtea reductum fuit ad Perſas, virtute Artaxerxis illius, qui ab Arabibus vocatur *Ardſhir Babekan*. Sed nec iſtius familia tenuit ultra quatuor ſecula; eripuerunt enim id *Saraceni* Caliphæ. Poſt ipſos tamen emicuerunt *Pujani*, de ſanguine priſcorum Regum: quos excuſſerunt *Tatari*, duce Halacho. Denique recuperarunt avita regna *So-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

phini qui hodie imperant. Cæterum diſcrimen illud quod inter Parthos & Perſas vulgo conſtituitur, nec Tarich agnoſcit neq; probat Teixera. Eſt enim nominale tantum, perinde ac ſi quis ex Θεσσαλίᾳ & Θετταλίᾳ diverſas vellet facere regiones, quæ non niſi pronuntiatione differunt.

Porro ſub Coſroe quem Arabes vocant *Nuſchir-ravvan,* qui fuit decimus ſextus ab Artaxerxe illo; regnum latiſſimè patuit. Laudant (inquit Schikardus) ſimul ejus in adminiſtratione regni, ſingularem prudentiam, quod non modo imperium à majoribus partum ſit pacificè tutatus, verum etiam adauxerit notabiliter, acquirendo regiones aliquot ampliſſimas, nempe *Tochariſtan* (quæ pars eſt veteris Bactrianæ,) Sableſtan, & Kabulſtam, quæ ſunt Indis proximæ. Quas vero ante poſſidebat, ne mole dilaberentur partitus eſt juxta mundi plagas in quatuor Satrapias. Orientis præfecto attribuit *Maurenahar*, *Coraſan*, *Sagiſtan* & *Kirman*: Auſtrino aſſignavit *Ahvvaz* & ipſam *Perſidem*: Septentrionali, territoria *Iſpahan*, *Kom*, *Adſarbigan* & *Armeniam*: Occiduo denique *Babyloniam* & *Irack*. Ex quorum enumeratione apparet quam late dominatus fuerit,

à Græ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

à Græcis videlicet ad Indos uſque, cum quibus utrimque bella geſſit.

Saraceni autem (inquit Schikardus) non ſemel & ſimul tam vaſtum regnum ſubjugarunt, ut vulgo cum Haythone arbitrantur, ſed expeditiones illæ durarunt circiter integrum decennium, quamdiu imperavit Omar & ultra; perque diverſos duces adminiſtratæ fuerunt; quarum ſeriem breviter cognoviſſe juvat. Anno Hegiræ XIII (qui Chriſtiano 634 fere reſpondet) miſſus eſt Capitaneus Abu Obed f. Maſud adverſus Perſas, qui primo impetu cum imparatis pugnavit felicius, deinde prœlio apud Alchiram urbem in territorio Iracenſi commiſſo non ipſe tantum occubuit, ſed una Saraceni quamplurimi, Perſis contra hoſce latrones fortiter ſe defenſantibus. At pugna paulo poſt redintegrata, ipſi viciſſim acceperunt cladem longe majorem. Anno ſequenti miſit Omar alium ducem Saed f. Abi-Vakaz, qui denique poſt varia prœlia, Perſas ingenti ſtrage perculit juxta urbem Elkadiſiam in extremitate Iracenſis provinciæ & confinio regionis Elbadiæ 61 pharſangis à metropoli Bagdad verſus occaſum. Poſt biennium expugnavit idem Saedus civitatem Choſrois *Elmedaynam*. Sub finem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

finem illius anni, poſt novem fere menſes iterum Arabes invaſerunt Perſas, prœlio apud *Galulam* commiſſo; & vicerunt Muſulmani & fugatus eſt Rex Iazdigerd ad Pharganam: qui erat ultimus illorum Rex. Subjugarunt deinceps *Izpahan.* Illi vero tot victoriis nondum contenti, etiam Choraſan ſubigere tentarunt. Quid multa? Saraceni tandem univerſum regnum Perſarum ad ſe traduxerunt, & ei aliquot ſeculis ſunt dominati.

Sub imperio autem Saffahi Caliphæ enumerat *Elmacinus* haſce provincias, Aderbigianem, Armeniam & Meſopotamiam; Perſiam; Indiam, Choraſanam, quæ tum Mahumetanis parebant, anno Chr. IↃ c c LIII.

Verum non eſt nobis propoſitum aut Monarchiam Perſicam ante tempora Alexandri aut ſub Macedonibus, vel etiam Perſis iterum Regibus; vel denique ſub Saracenis Caliphis deſcribere; aut varias gubernandi formas, pro temporum & gentium mutatione recenſere, ſed tantum deſcribere Perſici regni ſtatum, prout hodie uni Principi paret & jam aliquot annis paruit, præſertim Xa-Abas & majoribus illius. De cujus finibus breviter ſcribit Petrus della Valle; patere hodie Perſa-

rum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

rum Regnum pene ab Indo ad Euphratem atque adeo ultra.

Antequam autem ſingulas provincias deſcribam, operæ pretium me facturum exiſtimavi, hic præmittere Catalogum omnium oppidorum & municipiorum, quæ Rex Perſiæ hodie poſſidet in ſingulis provinciis, una cum longitudine & latitudine, quemadmodum illas accepi à Nicolao Hemmio qui illas in Perſia à Mola quodam acceptas, humaniter communicavit: Collatæ ſunt autem eædem longitudines & latitudines, cum iis quas Vlughbekius Teymurlanis nepos & alii Arabes prodiderunt; ita ut non deſperem aliquod lumen Chorographiæ Perſicæ allaturas eſſe.

Noſtrates affirmant regnum Perſarum hodie patere à Babylonia ad Indiam, in longitudinem quidem quinque & quinquaginta dierum itinere: in latitudinem autem à mari Caſpio ad ſinum Perſicum, trium ſupra triginta dierum itinere.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Provincia Parc ſive Farc.

	longitudo. gr. ſcr.	latitudo. gr. ſcr.
1 Kaſeroen	80 —	28 10.
Vlughekius	87 —	29 15.
2 Nabandioen	87 15.	29 —
Noubengan	— —	30 10.
3 Firuſabad	87 30.	28 10.
4 Chiraef	88 —	29 —
5 Eſtacher	88 —	30 —
Vlug.	88 30.	30 —
6 Schiraz	88 —	29 36.
7 Laar	90 —	28 30.

Provincia Khermoen.

8 Zirgiân	90 20.	29 30.
9 Ormuz	92 —	25 —
10 Berdaſier	92 30.	29 50.
11 Giroft	93 —	27 30.
12 Bam	94 —	28 30.
13 Bermaſier	94 20.	29 —
14 Gabbies	93 —	31 —

Provincia Sableſtan.

15 Zarans	97 —	32 30.
16 Boſt	80 —	33 —
17 Nekbeſaet	81 55.	33 20.
18 Gaſna Caſſabii	84 20.	33 55.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Provincia Makeron.

	longitudo.		latitudo.	
	gr.	*ſcr.*	*gr.*	*ſcr.*
19 Maymant	81	55.	33	20.
20 Rebat amir	85	—	34	—
Vlugb.	85	—	34	40.

Provincia Ayrack vel Hyrak.

21 Ieſd	89	—	32	—
22 Chochravvard	82	20.	32	20.
23 Hulvvân	82	15.	34	—
24 Fermaſin	83	—	34	30.
25 Dienavvare	86	—	35	—
26 Zoöur	83	20.	36	—
27 Nehavvant	83	15.	34	20.
28 Dankgoene	83	40.	36	30.
29 Abahara	84	30.	38	45.
30 Hamadan	83	—	35	10.
31 Kargh	84	15.	34	—
32 Sauvva	85	—	35	—
33 Caſbin	85	—	36	—
34 Aba	85	—	34	10.
35 Gerpadekon	85	30.	34	15.
36 Zamren	85	40.	32	15.
37 Hiſpahan	86	40.	32	25.
38 Caſſian	86	—	34	—
39 Com vel Kom	85	40.	34	15.
40 Hrey	86	20.	35	—

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Provincia Dilemon.

	longitudo.		latitudo.	
	gr.	ſcr.	gr.	ſcr.
41 Govvâr vel Chivvâr	86	10.	35	40.
Vlug.	87	10.	35	4
42 Allamoed	85	37.	36	20.
43 Thalekân	85	45.	36	10.

Provincia Gilan.

44 Mouſun	85	10.	37	—
45 Kadiour Kallara	88	50.	31	25
46 Dehenna Kaſſaby Damavvan	87	20.	36	10.

Provincia Tabareſtan.

47 Amoul	88	20.	36	15
48 Zariah	88	—	37	—
49 Aſterabad	89	35.	37	50
Vlug.	89	35.	36	50.

Provincia Gorgiân.

50 Oſcoen	89	30.	37	50
51 Gorgiân	90	—	36	50.
52 Semnân	88	—	36	—
53 Damegân	88	55.	36	20.

Provincia Khoemûs.

54 Beſtân	89	30.	36	10
55 Beyâd	89	50.	35	45.
56 Ferravvâ	90	—	39	—

57 Maſi-

	longitudo. gr. ſcr.	latitudo. gr. ſcr.
57 Maſinon	90 30.	38 —
58 Zabzavvâr	91 30.	36 5.
59 Nichabour	92 20.	36 21.
60 Thous	92 30.	37 —
61 Tarchies	92 —	35 —
62 Tabs Gilack	92 —	33 —
63 Thoen	92 30.	34 30.

Alii Arabes à Nizabur referunt oppida ſequentia ad ſequentem provinciam.

Provincia Coraſan.

64 Kayen	93 20.	33 40.
65 Tabs Meſſina	94 15.	33 15.
66 Zuzan	93 30.	35 20.
67 Heraet	94 20.	34 30.
68 Badagîs	94 30.	35 20.
69 Zarchâs	94 30.	37 —
70 Marvvarond	97 —	36 30.
71 Marvve	98 —	37 40.
72 Gouregiân	98 —	35 30.
73 Firabad	99 —	37 45.

Provincia Trakeyn.

74 Koufa	79 30.	31 30.
75 Madain	72 —	36 10.
Vlug.	79 —	33 10.
76 Bagdat	82 —	36 25.
Vlugb.	80 —	33 25.

B 77 VVa-

	longitudo.	latitudo.
	gr. ſcr.	gr. ſcr.
77 VVaſet	81 30.	32 20.
78 Souſter	84 30.	31 30.

Provincia Chuſiſtan.

79 Aſka Moukeran	84 30.	31 15.
80 Hauvveſe	85 —	30 30.
81 Roomes	85 45.	30 —
Vlug.	———	31 —
82 Ardgân	86 30.	29 35.
Vlug.	———	31 —
83 Siapour	86 15.	30 —

Provincia Hindoſtan.

84 Candahar	97 40.	33 —

Provincia Arabia.

85 Iemina Baharen	82 30.	23 —
86 Hugere Bahary	83 —	25 15.

Provincia Adarbigian.

87 Salmâs	79 15.	37 40.
88 Choy vel Chouvvii	79 40.	37 40.
89 Ourmya	79 45.	37 —
90 Merent	80 45.	37 50.
91 Nahziovan	81 15.	38 40.
92 Maraga	82 —	37 20.

Pro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Provincia Arraân vel Hyeran.

	longitudo. gr.	ſcr.	latitudo. gr.	ſcr.
93 Tabriz	82	—	38	—
94 Ardevil	82	30.	38	—
aliis	———		37	30.
95 Mougàn	83	44.	38	—
96 Berdaâ	83	—	40	30.
97 Gaukeza	83	—	41	20.
98 Siamkoera	83	—	41	50.
99 Teffelîs	83	—	43	—
100 Allâu	83	—	44	—
101 Beylakân	83	—	39	50.
102 Bakoera	84	30.	39	30.
103 Schiamachi	84	30.	40	50.

Provincia Chabonkara.

104 Darabgerd	90	15.	28	15.
105 Baeſde	90	15.	28	28.
106 Chabonkara	89	—	29	15.
107 Gilan			37	—
108 Maſandran.				
109 Ferabad.				
110 Rext.				
111 Metans.				
112 Darabgier.				
113 Capan.				
114 Eckliſlii.				
115 Irrevvaen.				
116 Ecbatana.				
117 Gengia.				

Poſteriorum horum oppidorum longitudines & latitudines in exemplari deſiderabantur: Addebat Belga à quo accepi, Perſarum Regem hodie poſſidere octuaginta & ſeptem oppida muris cincta præter municipia & innumeros pagos.

Teixera in appendice ad Relationes ſuas de Regibus Perſarum tribuit huic regno provincias haſce; *Parc, Hyerak, Adarbaion* ſive *Azarbaion*, *Gueylon* ſive *Guylan*, *Mazandaron*, *Strabat, Boſtan, Sabzabah, Nyxabur*; *Karaſon, Kermon, Sagiſtan, Tabariſtan, Kableſtan, Nim-ruz*, *Sta Har, Siſtan, Curdeſtan*, *Loreſtan*. De quibus ſingulis ordine dicemus, facto initio potius ab Hyerak, quia Metropolis regni in illa ſita eſt, & totum Regnum non raro ab Arabibus Iraca fuit appellata.

Hyerack.

ARabes & Perſæ (inquit Teixera) duas regiones inſigniunt nomine *Hyerack*, quarum uni tribuunt pro limite Bagadad, quæ ſucceſſit in locum antiquæ Babylonis & haud longe diſtat ab hujus ruderibus: altera citra hanc verſus Perſiam, includit multa regna & principatus, præter provinciam *Hyerack* proprie dictam; & quidem poſte-

riorem

riorem hanc vocant *Hyerack Agemy*, id eſt Perſiæ; alteram autem *Hyerack Arabii* quæ & Ægyptum & alias provincias complectitur à *Bagadad* verſus occidentem; ubi autem de utraque junctim loquuntur dicunt *Hyerakhen* quaſi dicas utramque Hyerack.

Porro Hyerak Perſiæ magna & nobiliſſima eſt provincia, plurima habens oppida celeberrima, quorum tamen hodie metropolis eſt Hiſpahan, & utplurimum Regis Perſarum aula celebris, commerciis quoque & annonæ copia longe præſtantiſſima.

Izbahan (inquit Schikardus in Tharich) quam Geographus Nubienſis regioni Gebal hoc eſt montanæ vel alpeſtri accenſet; tribuit Abulfeda in exemplari Tengnagliano, longitudinis quidem gradus LXXVI, latitudinis vero triginta quatuor cum totidem minutis: unde apparet Ptolemeum (qui à fortunatis numerat) ibi novem, hic binis gradibus abundare; (Vlughbeeckius quemadmodum à Clariſſ. V. Golio accepi, tribuit illi longitudinis quidem gradus LXXXVI & XL ſcrupul. latitudinis autem XXXII grad. & viginti quinque minuta: Garſias de ſylva Figueroa latitudinis gradus unum ſupra triginta & ſemiſſem.)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Meminit illius Rabbi Benjamin: inde (*ſcilicet à Tabriſtan*) eſt iter ſeptem dierum ad urbem *Iſbahan* (*cujus nomen deinde indifferenter etiam cum* P *ſcribit ut & Arabes*) ea eſt urbs maxima & regalis habet in ambitu XII milliaria. Ibi degunt circiter quindecim millia Iſraëlitarum, &c. Recentiores geographi docent ipſius urbis, non in monte, ſed in plano ſitæ, ambitum hodie quatuor tantum millia paſſ. continere; ſuburbia vero pluſquam decem quæ Iudæus annumeraſſe videtur. (*de vera urbis magnitudine ſtatim dicemus*) Ajunt mœnia eſſe Cretacea, populum frequentem, bellicoſum & divitem ob innumeras ſerici textrinas: cives olim recenſitos fuiſſe ſupra 500000: hodie numerum hunc valde imminutum: id qua occaſione acciderit, narrat Ioſaphatus Barbarus teſtis oculatus (*vide illius Itinerarium in parte ſecunda*); ſumma huc redit: Quum ob rebellionem punirentur, juſſos eſſe milites ſingulos, ſingula civium capita Regi afferre: deficientibus ergo viris præ multitudine carnificum, decollatas fuiſſe etiam mulieres & capita earum raſa ne agnoſcerentur: ita urbem incolis exhauſtam, ut Authoris tempore anno 1570. quando id factum recens erat,

vix

vix parte ſexta fuerit habitata. Quod idem alter quoque Legatus Reipubl. Venetæ ad Vſun Caſſan, Ambroſius Contarenus confirmat: niſi quod uterque nomen tantæ urbis per aphæreſin appellant *Spahan* vel *Spaam*. Cito tamen, intra xx tantum annos, ita refloruerunt & ædes & cives ut 10000 vici ejus numerarentur, unde viros 50000 citra ſui nudationem, exarmare poſſet. Noſtra ætate rurſus eſt populoſiſſima, & abundat omni commeatu, mercimoniis verò maxime claret: unde ab ipſo Rege inhabitatur, per vices tamen, ut Petrus Teixera teſtatur, qui accenſet Irak regioni. Anglus ille naufragus, qui nuperrime, poſt ſuperata Indiæ loca mediterranea, Europæis hactenus incognita, per id emporium domum eſt reverſus, appellat *Iſpahavvne*, ac multum præfert ſuo Londino, tum propter mercium omnis generis incredibilem copiam ac æſtimationem, tum propter ſtructuras palatiorum, aquæductuum, tabernarum, balneorum, fontium, ambulacrorum denique ac hortorum amœnitates. Hæc ille.

Adjungam hic accuratiſſimam urbis hujus deſcriptionem, quam à Nicolao Hemmio noſtrate accepi, qui illam vidit anno cIↃ IↃ c xxiii & xxiv.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Iſpahan (inquit) hodie Perſarum imperatoris regia; ſita eſt ad ripam fluminis, duobus ſuprà triginta gradibus ab æquatore verſus Arctũ & viginti quinque ſcrupulis: (eandem quoque latitudinem prodit Vlugbeeckius & alii Arabes; longitudinem autem numerant ab extremo Africæ littore ſex gradus ſupra octuaginta & quadraginta minuta.) Cincta eſt terreno vallo, modicæ altitudinis undiquaque: foſſa minus lata & æſtivis menſibus fere ſicca: continet intra vallum octodecim aut plura ædium millia, eleganter & magnificè ſubſtructarum; quæ deſuper planæ ſunt; & amœniſſimos hortos, qui perpulchra ſtagna habent adjuncta.

Regis palatium, principali rerum venalium foro imminens, longe ſumptuoſiſſimum eſt, parietibus intus & extus eleganter pictis & deauratis: forum autem patet in longitudinem quidem ſeptingentos paſſus, in latitudinem vero ducentos quinquaginta: ante palatium jacent triginta machinæ bellicę ab Harmuzio advectæ ſed hactenus indigeſtæ.

Ambiunt forum hoc undiquaque proceræ arbores, & domicilia æqualiter edita ex coctilibus lateribus ſubſtructa, cum ſuis concamerationibus ſive cellis, in quibus auri atq; argenti fabri, gem-

gemmarii, aromatarii degunt: quemadmodum & ad alterum latus ex oppoſito horum, viſuntur officinæ mercatorum, qui varias merces præſertim ſericas venales habent: & variæ cauponæ, in quibus varia edulia parata inveniuntur: ambit item forum torrens inter duos muros è vivo ſaxo eductos concluſus, qui ad utrumque fori cornu influit in octangulas ciſternas: à quibus denique ſub plateis, quæ concavæ ſunt ad varias ædes & hortos derivatur.

Ad unum fori latus viſitur ſumptuoſiſſima Meſquita, marmoreis parietibus, ad quam tredecim gradibus aſcenditur ex uno marmore exciſis. Ad alterum moneta ſita eſt, ad quam tranſitur per porticus, ſub quibus quoque plures viſuntur officinæ, in quibus proſtant varii panni ſerici, lanei atque goſſypini: etiam veſtes omnis generis, calcei atque ocreæ & ſimilia. Sunt & aliæ præterea plateæ deſuper tectæ, in quibus variorum artificum mechanicorum officinæ viſuntur.

Ædes autem plurimæ reperiuntur in oppido, quadratæ formæ & diverſæ molis, quas vocant *Caravanſeras*, in quibus mercatores tam peregrini quam indigenæ diverſantur, certo pretio in ſingulos menſes. Quales & in cæteris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

urbibus & pagis atque agris offendu-
tur, inſigni itinerantium ſolatio & o-
portunitate.

Arx ſita eſt ad partem urbis quæ E-
rum adſpicit, imprimis ampla, dup-
ci muro & foſſa clauſa; cum turrib-
quadraginta; adhæc aliquot mac[illegible]
bellicis munita; in hac habitat Vez-
rius Regis, cui cuſtodia Arcis & Th-
ſauri Regii qui ibidem aſſervantur, e
demandata.

Tolerantur quoque in urbe duo mo-
nachorum conventus, Carmelitaru-
nimirum & Auguſtinianorum.

Habet urbs duodecim portas, qua-
rum prima appellatur *Dalvvaât*, à qu-
via ducit ad aliquot Armeniorum pa-
gos, quos vocant *Gendemân*.

Secunda *Haſſenabad*, à qua via perti-
net ad Perſiæ metropolim Schiras, ite-
eſt ſex dierum.

Tertia *Kherroen* ducens ad Gouvve-
reſtan & Yeſd, quinque dierum iti-
nere.

Quarta *Seydach Madeyan* à qua via
ducit ad *Candaharam*, *Laboram*, & re-
liquas partes Indiæ.

Quinta *Youbara* quam egrediuntur
verſus Thermas ſeu Calidas Scaturigi-
nes, quæ tridui itinere diſtant ab oppi-
do, & *Rovvdeſt* ab ipſis vocantur.

Sexta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Sexta *Tochzii* à qua via pertinet ad *Caſsian* trium dierum itinere & ſemis; ad *Caſbin* octo; ad *Tauriſium* viginti; *Gilan* tredecim; *Ferrabad* novem, aut decem, & *Kom* ſex. Extra hanc ſolent Mahumetani dominicis noſtris diebus, feſtum celebrare, quod Tammachiam vocant, & meretrices atque omnis generis ſuaviludii & ſcurræ convenire.

Septima *Decrideſt* à qua via ducit ad *Bagdat* quindecim, & ad *Ardevil* ſedecim dierum itinere.

Octava *Lamboen* quæ ducit ad eadem oppida, ad quæ ſuperior.

Nona *Chaarbagh*, à qua via ducit ad *Luaen* tridui itinere: atque ad *Abecouram* montem totidem: hunc montem è duriſſima petra conſtantem, jam plurimis annis conatus eſt Rex perfringere & amnem qui ſecus oppoſitum ab oppido latus labitur, ad oppidum & illius agros traducere. Anno cIↃ IↃ c xxiv ſupra ducenta millia operarum in eo deſudaſſe ferunt; duces enim & magnates Regni, tum inter ſe certaverant, ut opus abſolverent: nam tantum ducenti paſſus in longitudinem & centum quinquaginta cubiti in altitudinem reſtabant. Tantum tribus menſibus hic quotannis operari licet, ob

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

acre frigus & altas nives, quæ cæter[i] menſibus montem occupant.

Reliquæ tres portæ hodie clauſ[æ] ſunt; nimirum *Mergh*, quam apertam peſtem & annonæ inopiam oppido eſ[ſe] allaturam ſuperſtitioſe credunt.

Kaly, quam itidem ſummam anno[næ] næ caritatem invecturam metuunt.

Gouldeſta denique, quam Rex con[-] vertit in pulcherrimam domum, qu[æ] deſpicit in amœniſſimum locum quem vocant *Chaerbagh*; qui pulcherrimi[s] arboribus in ambitu cinctus eſt, & a[b] utroq; latere ſilicibus ſtratus; medium ſecat amnis *Zinderoend*, lapideo ponte ſtratus, quem regalem vocant; hi[c] amnis dividit ſe in quatuor ramos, & mox in plures minores alveolos, qu[i] varias oppidi ædes & hortos permeant. Influunt præterea in ſex ciſternas, quas vocant *Thankas*; quarum una ſita eſt juxta viridarium regium, quod dicitur *Haſergeris*, longe ampliſſima & plano fundo atque æquali, cum pluribus fon-tibus & canalibus: ab hoc viridario uſque ad pontem, utrimque ſunt edu-cta ſumptuoſa ædificia & in medio ſe-mitæ canalis è vivo ſaxo: à ponte iti-dem utrimque pertinent ædes uſque ad magnificum Regis palatium; ita ut Chaerbagh ab hoc palatio ad viri-

darium

larium Haſergeris, in longitudinem pateat fere integrum milliare.

Extra oppidum ſunt aliquot ſuburbia, nullo vallo murove cincta; quorum unum vocatur *Golfa*, ſive ut alii ſcribunt *Ciolfa*, à ſex millibus familiis Armeniorum habitatum, quos Rex ſuperioribus annis è patriis ſedibus huc traduxit. Horum ædes ſplendore & magnificentia certant cum oppidanis: ſunt enim Armenii hi plerique opulenti, utpote induſtrii mercatores, qui pannos ſericos, glaſtum & alias Indicas merces emendo & Halepum, Conſtantinopolim atque adeo ad Europæas provincias deducendo, maximum quæſtum faciunt. Sunt quidem Chriſtiani, ſed ſectæ Armeniæ: diebus Mercurii & Veneris abſtinent à carnibus, piſcibus, butyro & caſeo, omnique pinguedine: neque quicquam illis diebus manducant præter panem, aut oryzam aqua ebullitam, mel, olera & arboreos fructus. Obſervant & quadrageſimam ad Romanorum normam; jejunantque ante quædam feſta majora, octo & interdum quatuordecim diebus. Ita ut pene dimidiam anni partem ad ſupra dictum modum jejunent. Deſponſant liberos ſuos admodum juvenes, & ubi ætatem nubilem attigerint, conjunguntur

guntur in templo : viduis ad ſecunda atque adeo tertias nuptias tranſire permittitur, numquam aut rariſſime ad quartas. Sacerdotibus vero etiam ſecundas nuptias interdicunt. Superſtitionum & ceremoniarum ſuarum ſunt retinentiſſimi.

Gauvverabad alterum ſuburbium habitatur à *Gavvriſiis*, quos Rex huc traduxit è Gavvreſtan & Yeſd; ſunt autem antiqui Perſæ, gentiles, quique etiamnum ignem colunt, de quo cultu alibi dicetur : horum familiæ numerantur hic circiter quingentæ : gens longe melioris fidei & probior, quam ſunt Perſæ Mahumetani; mercatores induſtrii, gnavi agrorum cultores. Mares ſunt robuſto corpore & uſurpāt veſtes à reliquorum Perſarum amictu diverſas, præſertim quoad colorem; fœminæ quoque illorum validæ & obœſæ, quæ longe aliter veſtiuntur quam Perſicæ in Hiſpahan : neque velant faciem, uti illæ; neque tam impudicæ judicantur. Marium autem veſtitum in adjuncta tabella curavimus exprimendum,

Abaſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Abaſſabad tertium ſuburbium , i
quo inter quinque & ſex millia fam
liarum degunt , è Tauriſio advenæ, &
Mahumetanorum Perſarum religic
nem colentes : plurimi inter hos ſur
nobiles , qui aulam quotidie frequer
tant; reliqui mercatores ; hic quoqu
inſignes ædes & horti viſuntur.

Chamſabad quartum ſuburbium
quod à paucis Armeniorum famili
habitatur.

Aſſennabad quintum ſuburbium, i
quo degunt circiter ducentæ aut du
centæ quinquagintæ familiæ Georgia
norum, qui itidem ſunt Chriſtiani , ſe
variarum ſectarum, uti alibi in itinera
riis notatum invenies. Hi quoque cu
tu atque amictu nonnihil differunt
Perſis; itaque hîc viri Georgiani hab
tum in tabella exprimendum curav
mus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Virgines autem Georgianæ inprimi[illegible] ſunt decoræ & pulchræ & amiciuntu[illegible] ad modum, quem adverſa tabella in[illegible] dicat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Cheigh Sahanna ſextum ſuburbium incolitur itidem ab Armeniis, quorum ibi centum aut centum quinquaginta familiæ numerantur. Hactenus noſter. *Ioannes de Perſia* ſcribit hanc civitatem ſupra octuaginta millia civium continere, præter infinitum numerum advenarum: id liquere ex diverſoriis, quæ habet fere ſexcenta, Perſæ vocant Caravanſeras: balnea quæ vocant Hamam habet trecenta: officinas mercatorum omnis generis decies mille; ambiri autem à fluvio *Senderu*: ager ipſius humilior & fere riguus, unde & cœlum hic non admodum ſalubre. Hanc veterum *Hecatonpylen* arbitratur. Ornant illam turres adminimum centum altiſſimî & elegantiſſimi operis; inter quas eminet illa quæ eſt in equili Regis, cujus faſtigium è craniis cervorum compoſitum ſcribit, quos uno die Rex Thamas venando occiderit ſupra triginta millia.

Videnda præterea quæ in Itinerariis parte ſecunda dicuntur, nam omnes principis hujus urbis meminerunt.

Proximum poſt metropolin locum meretur *Taſd* vel *Teſd*, oppidum itidem amplum & imprimis amœnum atque pannorum ſericorum textura imprimis nobilitatum. Paulus Vene-

tus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

tus appellat illam *Iaſdi* mercimoniis & ſerici textura celebrem ; Ioſaphatus vero barbarus *Iex* mœnibus ampliſſimam, & quinque mill. paſſ. in circuitu patentem , ubi quotidie decem mille pondo venduntur, incredibili ſilentio & celeritate , nec ſermone ullo intercedente, quod pretium ſingulis authoritate publica inſcriptum ſit. Circa hanc urbem reperiuntur hodieque ignicolæ, qui fanum habent in propinquo monte *Albors*, ubi à temporibus Kaiomarrhati hucuſque jam ultra XXXV ſecula ignis continuo arſit : ſed de his alibi dicetur. Vlugbekius & alii Arabes conſtituunt hoc oppidum ad latitudinem duorum & triginta graduum. Dein *Kaxon* ſecundum Teixeram , oppidum famoſum, ſericorum pannorum omnis generis textura & agri imprimis fertilitate ; hic enim exquiſiti fructus naſcuntur, præſertim mala cotonea, quæ per excellentiam *Caxton* appellantur.

Kom quoque ſive *Comm* magnum oppidum habens verſus Arctum pontem lapideum. Nubienſis vocat *Com* & dicit ab Aſbahan (ita vocat *Iſpahan*) diſtare itinere bidui. Vide & Itinerarium *Cartvvrighti.*

Saoah Teixeræ, Nubienſi uti ſuſpicor *Savan* diſtans à *Com* XXXVI mill. paſſ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

& à *Maſcuna* XXVII mill. paſſ. niſi forte ſit *Sauvva* cujus Vlughbekius prodit longitudinem LXXXV grad. & latitudinem XXXV. Cujus quoque Elmacinus meminit; portatus (inquit) eſt *Savvam* prope Hamadanum, atque ibi mortuus eſt.

Kazuin ſive *Caſbin*, oppidum celebre (inquit *Teixera*) ad quod Perſarum Imperator Xa-Thamaz regiam ſuam tranſtulit poſt Tauriſium vulgo *Tabriz* à Turcis captum & direptum. *Joaanes de Perſia* ſcribit hanc urbem ſupra centum millia oppidanorum numerare; Meſquitas ſive Mahumetanorũ templa quingenta. Palatium Regis longe maximum eſt, ita ut quartam partem leucæ in longitudinem occupet. Hujus urbis etiam itineraria meminerunt, quæ in parte ſecunda reperiuntur, quæ conſulenda ſunt, imprimis Itinerarium Cartvvrichti, qui diligentiſſime hanc urbem deſcripſit, & exiſtimat veterum Arſaciam fuiſſe, (urbem Mediæ Ptolemeo & Ammiano.) Sita autem eſt in amœna & fœcunda valle, quæ tridui aut quatridui iter patet in longitudinem. Oppidanorum ædes neglectim ſtructæ ſunt, è lateribus tantum ad ſolem duratis, ut fere ſunt reliqua ædificia per totam Perſiam. Vlugbekius

&

& Arabes ut ſupra vidimus tribuunt illi longitudinem quinque & octuaginta graduum & triginta ſex minutorum. Nubienſis refert ad regionem Algebal id eſt montanam, & quidem inter regiones minores, licet (inquit) quidam opinentur hanc eſſe de terra *Deilan*. Et iter ab Hamadan ita deſignat; ab Hamadan ad *Nareſtan* XXX mill. paſſ. ab hoc ad Aved XXIV mill. paſſ. ad Cazvin duæ dietæ. Addit his Teixera *Amedon*, quam Nubienſis vocat *Hamadan*, dicitque ingentem eſſe urbem, diſtareque ab Aſtarabad XLV mill. paſſ. Benjamin Iudæus vocat *Hemdan*; ipſa eſt (inquit) vetus Madai (Mediæ metropolis (inquit Schikardus) à quo litteræ non abludunt) civitas ampliſſima, ubi degunt ex Iſraëlitis tantum L mill. viri. Nam ibidem ante quandam Synagogarum, ſunt monumenta Mardochæi & Eſtheræ. Fuit autem hæc urbs à Muſilimis capta anno Hegiræ XXIV una cum *Elbira*, non illa (inquit Schikardus) quæ jacet ſupra Raccam ad Euphratem, ſed altera in regione Addeilam circa urbem Kazvvin. Tribuit autẽ huic urbi Hamedan Vlugbeeckius & Arabes longitudinem trium ſupra octuaginta graduum & triginta quinq; graduum & decem ſcrupulorum latitudinẽ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Adjungit deinceps *Teixera* oppidum *Nahaond*, quod Nubienſis vocat *Nahavand*; ſcribitque ab Hamadan diſtare XLVIII mill. paſſ. à *Rudhan* XXI mill. paſſ.

Et deinceps *Targazin*, *Damaoand* & *Taharon*, de quibus nihil comperi.

Rey Xarear vel Schariar, inquit *Teixera*, ubi manna colligitur, ſed inferioris notæ: Nubienſis videtur hoc oppidum appellare *Ray*; & iter ab Hamadan ad illam deſignat; ab Hamadan ad *Sava* XC mill. paſſ. à Sava ad *Ray* L mill. paſſ. Vlugbeeckius & Arabes collocant ad longitudinem octuaginta ſex graduum & decem ſcrupulorum, & latitudinem triginta quinque; quibus alii addunt XL ſcrupul.

Ad hanc quoque provinciam pertinet *Sultania*, quam Iovius putat extructam fuiſſe è ruinis Tigranocertæ. Nomen hoc (inquit Leonclavius) eſt conſequuta à Sultanis, quod Perſiæ quondam fuerit regia, Sultanique ſedes & domicilium. Videnda ſunt Itineraria in parte ſecunda, quæ prolixè illius meminerunt præſertim Cartvvrighti. Vlugbeeckius & Arabes produnt longitudinem illius quinque ſupra octuaginta graduum & latitudinem triginta ſex grad. & XXX ſcrupul.

Ad-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Adduntur his ab aliis *Chocherarond.*

Hulvvaen quam Nubienſis vocat Holvan, & dicit ab urbe Bagdat ad illam ſex haberi ſtationes; nimirum ad *Nahraiian* XII mill. paſſ. ad *Dair-Barema*; totidem. ad *Daſcaram* XXIV mill. paſſ. ad *Halulan* XXI mill. paſſ. ad *Chanecquin* XXVII mill. paſſ. ad *Catſr-Sirin*; ad Holuan XV mill. paſſ. Ab Hamadan autem ad Holuan iter ejuſmodi eſſe; ad *Aſtorabad* XLV mill. paſſ. ad *Catſr-Alloſus* XXI mill. paſſ. ad *Maderam* XXI mill. paſſ. ad pontem Almam parvi amnis XV mill. paſſ. ad pontem *Abi-Aiub* XII mill. paſſ. Ad *Tabſun*, indeque ad *Carmazin* XXIV; ad *Zobaidiam* XXIV ad Marg-Alcalaa, id eſt, pratium arcis XXVII mill. paſſ.

Fermaſin de quo nihil inveni.

Cachravvard, Gerpadekân, Zamren, quorum longitudines & latitudines require ſupra: nam nihil præterea nobis de illis obſervatum.

Chivvâr, quam Nubienſis videtur appellare *Giouâr* LX mill. paſſ. à *Schiraz.*

Aba; Nubienſis vocat urbẽ parvam, & nullis mœnibus cinctam; ſcribitque diſtare à *Fahrag* LXXV mill. paſſ. à *Rudha* LIV mill. paſſ. à Murgia ſolitudini conter mina levem ſtationem; à qua ad Schiraz ſint XXXVI mill. paſſ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Parc ſive Fares & Farc.

PArc (quam Arabes efferunt Fares &
Farc) una eſt è majoribus & melio
ribus provinciis hujus imperii ; ejus au
tem Metropolis eſt *Schiras* quam ali
efferunt Xyras & Siraz , nobiliſſim
urbs & antiquiſſima ; omni genere
commeatus abundans ; & commercii
cum cæteris regnis & provinciis Perſia
florentiſſima ; hic enim panni ſeric
magna copia texuntur , è ſerico quo
in finibus illius provenit. Scribit *Teixe
ra* , hanc civitatem conditam fuiſſe
Iamked , ambitu duodecim farſanga
rum . *Ioannes de Perſia* ſcribit ſitam
eſſe ad fluvium *Bendamir* & intra mu
ros ſupra ſexaginta millia civium con
tinere ; licet autem *Ioſaphat Barbaru*
illi circuitum tribuat viginti mill. ſ
qui ambitum illius dimenſus fuerit non
niſi quatuor leucarum caſtellanarum
circumferentiam deprehendiſſe . Aë
hic frigidior ut teſtatur *Teixera* ; inco
læ ſunt colore candido , formoſi & ur
banis moribus. In hujus agro reperi
tur ſecunda ſpecies Coſti , quam Perſa
vulgo vocant *Koſt-Talk* id eſt ama
rum , ad differentiam Coſti quod ex In
dia petitur , quod ipſi *Koſt-Xerin* vo
cant, id eſt dulce.

Audia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Audiamus & Schikardum in Tarich: Huic etiam regi (inquit) *Gamſchid* pri-nordia ſua debet *Schiraz*, inter Per-iæ urbes nunc facile princeps, in Regni neditullio ſita, duodecim farſangas, d eſt, ſex ſupra triginta mill. paſſ. in mbitu complexa, temperati aëris nec ta feruentis uti ad auſtralem oram; nde roſetis abundat, & rex ille florum bi ita luxuriat, ut aquis inde maxima opia diſtillari ſolitis vel navis onerari oſſit. Itaque nec mirum eſt eorum dioma cæteris Perſiæ dialectis præferri, quorum ager tam ſuavem ſpirat odo-em, cerebri quamvis enecti vivificato-rem potentiſſimum.

Videnda quæ in ſecunda parte di-cuntur de hac urbe in Itinerariis; hic antum addam quæ à Belga ſunt ob-ervata anno cIↃ IↃ c XXIII.

Schiraz diſtat ab Æquatore verſus Arctum novem & viginti gradibus & ex ſupra triginta ſcrupulis: condita eſt n valle præfertili, complectiturque ho-lie ſupra decem millia focorum: emi-nus accedentibus pulcherrimũ præbet dſpectum, ob altas illius turres è ſplen-dentibus ſaxis conſtructas, & hortos atque viridaria, vernantibus cupreſſis conſita, quæ undique illam cingunt; n hiſce viridariis reperiuntur omnis

gene-

generis fructiferæ arbores: rigantur autem certis canalibus è vicino flumine derivatis, quemadmodum & agri qui ambiunt, plures quoque hic reperiuntur fontes. Naſcitur hic præſtantiſſimum vinum totius Perſiæ, & venundatur admodum vili pretio. Laudatiſſima autem roſarum aqua, ad varias & longinquas regiones deportatur. Ager ſuburbanus tritici & aliarum frugum feraciſſimus eſt: oves hic ferunt lanam criſpam cinerei & candidi coloris, & caudas ita grandes & obeſas ut interdum octodecim & non raro viginti libras pendant. In ſylvis naſcuntur paſſim arbores quæ maſtychen exſudant, excipitur patellis quæ ramis applicantur, coloris primum viridis, qui ab æſtu vitiatur. In hac urbe tolerantur hodie à Perſarum Imperatore duo conventus Monachorum, qui partim ſunt Itali ordinis Carmelitarum, partim Luſitani ordinis S. Auguſtini; qui hic conciones habent & miſſas celebrant; concionantur autem lingua Perſica, Armenia & Arabica; nam potiſſima pars auditorum ſunt Armenii, pauci admodum gentiles aut Mahumetani, quia indigenis vetitum eſt vel hilum de mutanda religione cogitare.

Nubienſis Chorographus, ita circumſcribit:

cribit hanc partem Perſiæ ; dicimus
inquit) terram Fares ambiri ex parte
rientis magno campo , qui ſuperiore
ui parte Sindiæ terram , inferiore Ray
ttingit. Clauditur autem ab Occiden-
e, mari Perſico ; à meridie terra Me-
rân ; à Septentrione terra Chureſtan.
rodit autem varias diſtantias & itinera
b hac civitate ad alia oppida tam intra
uam extra hanc provinciam, nos tan-
ùm præcipua quædam hic inſeremus.

Iter à *Schiraz* ad *Acbaban* (quam
odie vocant *Hiſpahan* & *Spahan*)
juſmodi eſt : à Schiras ad urbem *Bazas*
xi mill. paſſ. ab hac ad oppidum *Kian*
xi mill. paſſ. à *Kian* ad *Caſraain* xxi
nill. paſſ. ab hoc ad oppidum Aſtachar
otidem mill. paſſ. ab hoc ad *Chan-Rus*
ppidum populoſum etiam xxi mill.
aſſ. Hinc ad oppidum *Kard* totidem
nill. paſſ. Et ab hoc ad oppidum *Kar-*
a xxiv mill. paſſ. à Chan Rus ad
ſbahan xciii mill. paſſ.

Verum quidam noſtrorum ſuperio-
ibus annis hoc iter egit hoc modo: per
azigam ubi annona comparanda eſt
n biduum, ad *Poule gorck* & *Poule-nou*
uos pontes ſuper fluvium ſtratos : ad
Mahy pagum , *Emonzade* , *Ouſioenr*
Aſpus , *Coſcoſer* , *Dedaur Chan* omnes
agos ; *Gombeſilattam* arcem ; *Iaſigas*
pagum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

pagum & caſtellum ; *Demazoet* to
rentem ; *Abenebad* grandem pagum
ubi teloneum ſolvitur ; *Mayar* pagu
& *Spahan eck* diverſorium. Teſtatu
autem hoc iter abſolvi, equis quiden
diebus ſex, camelis vero ſedecim : vic
in ſecunda parte itinerarium Nicol
Hemmii.

Iter à Schiraz ad *Iaſd* prodit Nu
bienſis tale: *Iaſd* (inquit) eſt ad Orien
tem, ſecus extremitatem deſerti, in iti
nere quod ducit ad Choraſan; & nc
ad amuſſim deſcribemus hanc viam
prout jacet: Quare egredieris è Schira
ad *Zarcan* (eſt autem Zarcan domicili
aliquot ſecus flumen ſuavis aquæ) tun
ad urbem Aſtachar XVIII mill. paſſ. A
Aſtachar ad oppidum *Tir* XII mill. paſſ
à Tir ad Cehemend oppidum XXI
mill. paſſ. à Kehemend ad *Bend* oppi
dum totidem mill. paſſ. à Bend ad *Iar*
coja XXXVI mill. paſſ. à Iarcoja ad op
pidum Aſad XXXIX mill. paſſ. ab Aſad
oppido forti arce munito ad oppidum
Magius XVIII mill. paſſ. ab oppido Ma
gius ad urbem *Kattha* ſub limitibu
Iazd contentam XV mill. paſſ. demum
à Kattha ad *Iazd* XXX mill. paſſ.

Ad hanc quoque provinciam perti
net *Aſtachar*, quæ olim illius Metro
polis videtur fuiſſe; Alfraganus in Cli
mate

mate tertio vocat *Aſtacharam* in reno-
vata editione Chriſtmanni, quum an-
tea corrupte ibidem legeretur *Aſtatar;*
faciunt pleraque itinera hujus mentio-
nem, ſed potius veluti pagi aut mu-
nicipii, ita ut à Muſulmanis olim exciſa
videatur. Vide Itinerarium Ioſephati
Barbari. Quidam autem noſtratium,
qui hac iter habuit, ita meminit. Seſ-
qui diei itinere à *Schiraz* verſus aqui-
lonem, & circiter triginta gradibus ab
Æquatore verſus Arctum, viſuntur ho-
die rudera magnificæ urbis Perſepoleos
& palatii imprimis nobilis, vocant ho-
die Eſtacher & locum ubi palatii rude-
ra viſuntur *Chilminare;* in fertiliſſima
& amœniſſima convalle, hic ſuperſunt
aliquot admirabilia antiquitatis monu-
menta: ad quæ aſcenditur gradibus è
petra exciſis, adeo latis & planis ut
equis eo aſcendere liceat; in planicie
autem ſuper dictam petram, viſuntur
primo conclave aliquod, cujus fores è
politiſſimo ſaxo ſunt & variis figuris
inſculptæ; intra ſunt duæ feneſtræ è
pretioſo marmore & ita polito ut in-
ſtar ſpeculi reluceant; præterea ſunt hic
aliquot atria in quibus viſuntur ciſtæ è
marmore exciſæ, in quibus regius the-
ſaurus olim fuit reconditus; ſuperſunt
quoque novemdecim columnæ è qua-

dra-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

draginta ; & triginta tria prothyra
omnia tam affabre facta & tam elegan
tibus figuris inciſa, ut pictor induſtriu
vix anni ſpatio cuncta poſſet delineare.
Narrat Almacinus in vita *Muaviæ* Ca
liſæ, Ziadum nomine Alis Perſidis præ
fectum Iſtacharæ commoratum, ibiqu
arcem munitiſſimam extruxiſſe.

Ab eadem urbe Schiras verſus or
tum, jacet lacus ſalſus circiter octo au
novem milliaria patens in longitudi
nem, in latitudinem unum, aut pau
lum ſupra. Sal inſtar nivis candidiſſi
mus eſt, itaque ſpiſſe quibuſdam loci
concretus ut veſtigia ferat, verum
quum infra concavus ſit, non eſt il
magnopere credendum, facile enim de
hiſcit, cum ſummo ſuperſtantium pe
riculo.

Ad hanc provinciam quoque refer
tur hodie *Laar* ſive *Lara* ut Portugal
efferunt, à qua urbe ſortiuntur nome
Laris, numiſma ex argento abſolutiſſi
mo, notiſſimum & uſitatiſſimum pe
totum Orientem; urbs hæc regni par
ticularis caput fuit, & ſuperioribus an
nis ab Abbas Rege fuit capta, uti paul
poſt dicemus: anno cIↃ IↃ XC III u
narrat Teixera, afflixit illam horrendu
terræ motus, qui ſupra mille ducent
domicilia proſtravit, plurimaſque c

ſte

ernas (quibus ſalus civium conſtat,
iquidem tantum pluviis aquis utun-
ur) diſrupit & ſupra tria millia incola-
um obruit.

Ad regnum Laræ volunt quondam
ertinuiſſe *Bender-Gomrovv*, ubi Luſi-
ani arcem ædificarunt ad ſinum Perſi-
ũ, poſtquam Harmuzio fuerant potiti.

Hunc autem locum ita à noſtris in-
eni deſcriptum. *Gamrou* diſtat ab
quatore verſus arctum ſeptem & vi-
inti gradibus: eſtque municipium ad
ram ſinus Perſici ſitum, parens hodie
uci Schiraz Yman-Couly; Portugal-
s ademtum ab Ali-Reeck ejuſdem Du-
is Legato anno cIↃIↃcxii. Poſtquam
elgæ noſtri hic appellere & commer-
ia cœperunt exercere, tribus quatuor-
e annis multo populoſius eſt factum,
a ut jam circiter nongentæ hîc fami-
æ habitent. Duas habet arces ad latus
Meridionale; & verſus Arctum vali-
um propugnaculum ad oram Sinus,
luribus machinis munitum: præſi-
ium Perſarum conſtat ut plurimum
ucentis peditibus & totidem vel etiam
recentis equitibus; ſi autem majores
opiæ Portugallorum metuantur, te-
etur Arabs quidam regulus Seyd-Ma-
umet ducentos exercitatiſſimos Sclo-
etarios illis ſubſidio mittere.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

A *Gamrou* autem ad Laram agit[ur] iter per ſequentes Caravanſeras, ſi[ve] diverſoria ad itinerantium ſolatium comparata, *Randaly*, *Getris*, *Cauber[e]ſtan*, primus hic eſt pagus qui occurr[it] trans fluvium *Chour*; dein *Goerebaſer[...]gon*, *Ghion* ſive *Baſte Camekoe Gormo[...]* pagum annonæ copia affluentem, *Checkkecheck* ſive *Bahadany Waſſa[...]* ſive etiam *Baſte Parovv*; denique *Cher[...]gaef*, à quo tranſitur ad oppidum La[...]ram. Quod oppidum à quodam no[...]ſtrorum ita accepi deſcriptum. Opp[i]dum Laram ædificatum volunt à Pi[...]laes filio Firoës, poſt cujus deceſſum ſucceſſit Gorgion Melech, vir valde magnanimus, qui ſuper montem, qu[i] oppido à Septentrionibus imminet amplum & validum caſtellum feci[t] communiri, & regnum eſt auſpicatus. Hunc ex ordine ſecuti ſunt duo ſupr[a] triginta Reges, quorum poſtremus fui[t] Ebrahim Chan, quem Xa-Abas an[...]no cIↃ IↃ c II regno ſpoliavit. Arx [...] Perſis diruta fuit & alia rurſus excitat[a] commodiore loco, nimirum ſupe[r] montem qui ab Auſtro propius oppid[o] incumbit. In oppido numerantur cir[...]citer quatuor millia domorum, plani[s] tectis, cum certis foraminibus inſta[r] fumariorum. Nullo vallo cinctum eſt

natu[...]

natura tamen loci ſatis munitum, cingitur enim undique aſperis montibus. Incolæ ſunt robuſto corpore; qui potiſſimum agris colendis, & camelis, aſinis, mulis, & omnis generis animalibus paſcendis dant operam; maximam quoque partem inſerviunt mercatoribus, ad merces illorum ultro citroque vectandas. In medio oppido eſt forum rerum venalium, deſuper tectum, ſub quo plures viſuntur officinæ omnibus mercibus & annona omnis generis refertæ. Cingunt oppidum amœniſſimi horti, in quibus plurimæ fructiferæ arbores ſunt conſitæ, imprimis quæ dactylos ferunt. Regitur à præfecto ſive Kady. Arx jam ſita eſt ſuper præruptam petram, ad quam anguſto calle aſcenditur, ita ut vix duo equites uno ordine poſſint incedere, ſupra tamen nonnihil dilatatur: oblonga eſt Arx, & muro è vivo ſaxo cincta, valde edito, in illa ſunt circiter ducenta domicilia, quinque æneæ machinæ, Hiſpaniarum Regi ademptæ, & centum delecti milites. Ferunt in armamentario arma conſervari quæ tribus millibus inſtruendis ſufficiant. Duos tantũ habet puteos qui jugiter quidem ſcaturiunt ſed aquam ſubſalſam: unde hic aquam pluvialem excipiunt atque conſervant

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ſex ciſternis. In oppido quoque null
habentur aquæ niſi pluviatiles , qua
ſimiliter excipiunt ciſternis, quarum a
quinque millia tam in urbe , quam ex
tra in illius tamen ambitu dicuntur re
periri: & quidem publicas, ita ut cuiv
ad eas pateat acceſſus , tecto ſuperiu
opertæ. Vnum & maximum vitiur
eſt hujus regionis quod tam crebro ter
ræmotibus vexetur , quibus non rar
plurimæ ædes proſternuntur.

Quibus in animo eſt Schiraz profi
ciſci , iis maxime opportunum eſt an
nonam comparare ad ſeptiduum i
oppido , ut iter poſſit abſolvere uſqu
ad *Gemoed*, licet idem quoque fieri pot
ſit in vicinis aliquot urbi pagis. Per
tendit autem iter ad hunc modum; pe
Garom oppidum diſtans à *Lara* octua
ginta milliaribus , quæ ab equis quiden
abſolvuntur diebus ſex, à Caffila auten
atque Camelis quindecim . Equitibu
iter eſt per *Dehakoe* , *Berry* , *Benarou*
Chahitale , *Gharom* , *Michgeck* , *Gaffar*
Mehaferæ, *Babbahie*. Caffilæ autem pe
Dehakoe pagum ; *Berry* municipium &
olim oppidum alicujus pretii, *Veheram*
Chiahikot, ad torrentem *Angavvinam*
Augerin , *Gerde Betaham* , *Gormoed*
Codbavvan , *Miggeck* , ubi teloneum
ſolvitur à mercatoribus ; *Payaran* flu

vium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

rium, *Gaffermeſaferii* & *Babahagien.*

Ioannes Nevvbury Anglus deſignat hoc iter hunc in modum: A Lara ad *Dehaccovv*, *Berre*, *Olous*, *Gouen* ubi regnum Laræ deſinit. Hinc ad *Guarouvv* oppidum; ad *Demorder* municipium; ad Mecocal, ad *Cavvger*, ad *Cheſimon Moddafar* diverſorium, ad Covvel municipium; ad *Xyras*. Intermediis autẽ intervallis multi reperiuntur lupi: iter agitur à Larad-Xyras verſus Corum & Arctum.

Antequam ad cætera pergo, non poſſum hic omittere Garziæ de Sylva Figuroæ Legati Regis Hiſpaniarum ad Regem Perſiæ obſervationes de *Chilminara*, cujus ſupra feci mentionem.

In univerſo Regno (inquit) vix ulla veſtigia antiquitatis videre eſt, quum omnes ædes è latere non cocto, aut luto inter duos aſſeres coacto ſtructę ſint, quæ cœnum ferre non poſſunt. Attamen hic ſuperſunt vaſta rudera arcis & Palatii Perſepoleos adeo celebratæ ab antiquis ſcriptoribus: Arabes & Perſæ vocant *Chilminara*, quaſi dicas quadraginta columnas: ita enim appellant altas illas turres, quas Arabes templis ſuis aſtruunt. Rarum hoc orbis monumentum ſe offert iis qui à Schiraz ad civitatem Hiſpahan proficiſcuntur, circiter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

leucæ intervallo à fluvio *Bradamir*, qu
veteribus dicebatur Araxis (non illi
qui Mediam dividit à majore Armenia
cujus Q. Curtius ſæpe meminit, uti &
Diodorus & Plutarchus, qui nos ad ve
rum ſitum Perſepoleos veluti manu du
cunt. Altitudo, pulchritudo & firmi-
tas harum columnarum apparet è vi-
ginti illis quæ hodieque ſuperant, quæ
cum reliquarum baſibus omnes in ad-
mirationem rapiunt: perſonarum quæ
marmoribus paſſim inſculptæ viſuntur
amictus, plane conveniunt cum amictu
magnificorum Venetorum. tunicæ ni-
mirum ad talos demiſſæ cum latis ma-
nicis; & caputia orbicularia, cæſaries
ſuper humeros ſparſa & barbæ prolixæ.
Quoſdam videre eſt ſedentes cum ſum-
ma majeſtate in ſellis, quales in Eccleſiis
noſtris uſurpantur, cum ſcabellis ſub
pedibus, palmum altis. Et quod mirum,
in omnibus hiſce nulla ſimilitudo ſe
prodit veſtium, quas Aſiaticæ gentes
aut hodie uſurpant aut olim uſurpa-
runt. Nam licet ab omni antiquitate
nulla argumenta promi poſſint, quibus
amictus Aſſyriorum, Medorum & Per-
ſarum ita plane deſcribi poſſit, uti pro-
clive eſt facere in veſtibus Latinorum
& Græcorum: tamen ſatis conſtat, uſos
fuiſſe veſtibus modice longis, ad Puni-
cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

rum modum, quemadmodum hodie-
que Turci & Perſæ uſurpant, quas illi
quidem *Aliuba*, hi vero *Cavaia* vocant:
& capitum involucra colore & forma
diſtincta à cidari ſeu regali diademate.
In his vero ſculpturis (quæ licet anti-
quiſſimæ ſint, tamen ita ſunt integræ
quaſi nuper factæ fuiſſent) nihil ſimile
videtur iis veſtibus quas memoria ho-
minum ſuggerere poteſt: ita ut hoc
opus omnem antiquitatem haud du-
bie ſuperet. Idem confirmat inſcriptio
in tabula Iaſpidea, ita nitida & integra
ut monſtro ſimilis videatur: hujus
characteres neque Chaldæi ſunt nec
Hebræi, Græci aut Arabici, aut cujuſ-
quam gentis hodie notæ: Omnes ſunt
triangulares, aut pyramidales vel inſtar
obeliſci, ita ut tantum diſpoſitione, fi-
gura autem neutiquam differant. Quæ
architecturæ ſpecies fuerit Corinthiaca,
Ionica an Dorica ſive mixta è ruderibus,
diſcerni nequit; nihilominus admiran-
da quædam ſymmetria, oculos intuen-
tium mirum in modum afficit. Nihil
tamen magis me delectavit quam mar-
moris & Iaſpidis durities; nam multis
locis apparent tabulæ ita nitidæ & ex-
acte politæ ut ſpeculorum inſtar in-
tuentium vultus repræſentent. Memi-
nerunt hujus palatii Arrianus & Iuſti-
D 4 nus,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

nus, omnium autem exactiſſimè Dio-
dorus.

Arx univerſa triplici muro cincta
fuit, qui jam ævo ceſſerunt: ſepulchra
quoque Regum ad latus montis (ad
cujus radices Arx jacet) viſuntur eis in-
tervallis, quæ à Diodoro deſcribuntur.
Quid multa? ea quæ hic videntur tam
pulchre conveniunt cum iis quæ ille
deſcribit, ut errori nullus ſit locus. Præ-
ter hæc rudera, nihil tantæ civitatis ſu-
pereſt; præterquam quod mediæ leucæ
ſpacio ab Arce alia columna extet, ejuſ-
dem cum cæteris magnitudinis, & aliæ
duæ minores paulum ab hac remotæ,
in quibus à famulis meis obſervatæ fi-
guræ equorum & virorum vaſtæ molis.
Sita autem ſunt rudera hæc in planicie,
quam variæ foſſæ è fluvio Araxe deri-
vatæ dividunt & fœcundant, quæ ad
decem leucas in ambitu patet, ita ut
tantam urbem alere haud difficulter
quiverit, hodie tamen tantum modi-
cum municipium quadringentarum
caſarum habet, quod *Margatean* vo-
cant, haud longe diſtans ab arce.
hæc ille.

Sunt præterea in hac provincia Pars
vel Fares alia oppida; à Teixera memo-
rantur *Tarom, Kazrun, Laſtan, Staha-
banon, Neriz, Pazah & Dar-agnerd.*

Kaz-

Kazrun vel ut alii efferunt Kaſeroen, ecundum Nubienſem diſtat ab urbe ſa LIV mill. paſſ. & à Gioüar XLVIII ill. paſſ. ab æquatore ſecundum lughbeeckium novem & viginti grabus & quindecim ſcrupulis.

Laſtan, juxta hanc urbem abunde ſcitur aſſa fœtida quam Perſæ vocant gu.

Stahabanon cujus indigenæ totum put piloſum habent, nobilis eſt anialibus illis quæ Bezoar continent. In ovincia Parc (inquit Teixera) eſt diictus admodum illuſtris, vocant *Stabanon* ab oppido ejuſdem nominis, od diſtat trium dierum itinere à *Lara* jus ager abundat herba quadam, quæ ud diſſimilis eſt croco quam depaſntur maximi greges animalium, in orum ventriculis inveniuntur lapis, qui bonitate & facultatibus plurium excellunt : hujus provinciæ inlæ totum caput ſunt pilati, Perſæ vont *Kachel*. In eadem provincia in rtice montis è petra ſalit quidam lior, quem Rex Perſiæ per probatæ fiei miniſtros curat colligi : cogitur aum quotannis ad quantitatem trigin meticalium; id eſt quinque unciaam, paulo plus, minusve. Perſæ vont hunc liquorem *Momnachy Kony*.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

id eſt, mumiam pretioſam: ſiquide
inſtar miraculi reſiſtit venenis & no
liſſimum eſt antidotum, præterqua
quod omnibus inteſtinis rupturis m
deatur. Rex Perſiæ qui ſolus hoc liqu
re potitur, eundem ingentis mune
loco, exigua quantitate elargitur reg
bus & magnatibus ſuis amicis.

Neriz, hujus montana abunda
metallis ferri & chalybis longe abſol
tiſſimi, è quibus arma aliaque i
ſtrumenta præſtantiſſima fabrica
Perſæ.

Pazah autem quam Nubienſis a
pellat *Baſam* & *Dar-aguied*, abund
annona & omnis generis fructibu
diſtat autem Faſa ſecundum Nubie
ſem à Schiraz LX mill. paſſ. à Kaz
run LIV mill. paſſ.

Nubienſis his adjungit urbem *R*
gian, perpulchram quæ terminat pr
vinciam Fares & Chureſtan: eſt aute
vicina urbibus Siraf & Kazarun atq
Gioüar.

Itemque *Siraf* urbem quæ adjac
littori maris Perſici, diſtans ab Æqu
tore novem & viginti gradibus ſecu
dum Vlughbeeckium.

Atque *Sciniz* urbem à mari hau
longe diſſitam.

Alii quoque his addunt *Noubergâ*
qu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

æ ſecundum Vlughbeeckium diſtat
æquatore triginta gradibus & de-
m ſcrupulis.
Et *Firoës abad*, quæ ſecundum
ughbeeckium diſtat ab Æquatore
to & viginti gradibus & decem ſcru-
lis.

Arderbaion ſive Adarbigan.

Eixera vocat hanc provinciam
Aderbaion ſive *Azarbaion*, & dicit
aximam eſſe provinciam cujus me-
opolis hodie ſit *Tabriz*. Regio anno-
omnis generis egregie abundans &
tiſſima commercia exercens cum
uſſis, Polonis, Circaſſis, Georgianis
iisque nationibus: nonnihil hic ar-
nti effoditur, plurimum autem alu-
inis & rubiæ tinctorum; indigenæ
ommuni nomine appellantur *Calan-
s*. Quænam provincia hoc nomine
nſeatur (inquit Schikardus) apparet
Geographo Nubienſi; nimirum ea
rs Aſſyriæ Septentrionalis, quæ circa
bem Ardæbigaram, ubi fanum ignis
it, de cujus cultu poſtea dicetur: Ho-
e in Mediam uſque protenditur, ut
ntineat etiam *Ardebil* incunabulis
phinæ ſectæ notam, & metropolim
abris, quæ pridem erat aula eorun-
em Sophinorum, antequam ætate pa-
trum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

trum veniret in poteſtatem Turcæ. T[illegible]
briſium (inquit Leonclavius) nu[illegible]
Tauris, admodum hiſce annis innotu[illegible]
etiam vulgo, Turcorum ſtragibus a[illegible]
quot nobilitatum, inde à Sultani Sol[illegible]
manis II. temporibus: Qui Ecbata[illegible]
Mediæ vocant, errare puto; quum C[illegible]
drenus eam Taurezium appellans, [illegible]
Perſarmenia collocet, quam hodieq[illegible]
dicunt majorem Armeniam. In hu[illegible]
meditullio Tebriſium recte ponit [illegible]
vius, ut male Chalcondyles urbem fe[illegible]
Aſſyriorum, cujus interpres Tabreze[illegible]
ut Cedrimanus Tabroſium ſcrip[illegible]
Iovii ſententiam hæc Aythoni ver[illegible]
confirmant. In majori Armenia ci[illegible]
tas Tauriſii famoſior eſt & plus al[illegible]
opulenta. Ptolemei *Tervam* eſſe p[illegible]
rique putant & tranſpoſitis fortaſſe [illegible]
teris *Teure* ſcribetur rectius; Hebræ[illegible]
rum Suſam autumat Iovius. hæc ille [illegible]

Minadous (inquit Schikardus) cu[illegible]
vulgo appellat Tauris & in epiſt[illegible]
quadam Hiſtoriæ ſuæ della Guerra f[illegible]
Turchi & Perſiani ſubnexa, duodeci[illegible]
argumentis operoſe contendit, non e[illegible]
neque Tervam ut Iovius ſcripſit, neq[illegible]
Tigranoama uti Niger, ne Tigranoce[illegible]
tam quidem, ut alii: Sed Ecbatana u[illegible]
voluit Ortelius & Ananias. Quas do[illegible]
ctiſſimorum hominum opinione[illegible]
eg[illegible]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

o ex hac orthographia veriori, omnes
o ictu diſſipo, & confidenter dico,
e omnino illam, quæ lib. VI. cap. 2.
olem. vitioſe quidem Γαβεὶς appel-
ur pro Ταβεὶς; errore in Græca
iptione facillimo. Teixera ſolus eo-
m quos legerim, exprimit genuinum
num urbis. Hæc ille.

Ecbatana (inquit Minadous lib. 8.)
odie Tauris dicta, ad radices montis
rontis qui verſus Septentrionem ei
minet, in majori Armenia ſita eſt,
to dierum itinere à Mari Caſpio:
erſus Meridiem poſita eſt Perſia; Ver-
s Occidentem ſunt Caſpii montes:
ſa urba ventis, frigori & nivibus ex-
oſita eſt; aëre tamen fruitur ſalubri,
oundatque omnibus rebus ad vitam
manam neceſſariis, celeberrimum
t totius Orientis Emporium, quod
erces quæ ex Aſia in Syriam atque
ropam, tum quæ ex Occidente in
rientem tranſmittuntur hunc ut plu-
mum deferri ſoleant. Populoſiſſima
t, continetque fere ducenta anima-
m millia: neque vallo neque muro
unita eſt, cryptas habet multas ſub-
rraneas, & ædes pto more regionis è
to & cœno cocto conſtructas.

Vt autē hoc obiter moneam Ptolo-
æus loco à doctiſſimo Schikardo an-

notato

notato meminit duarum urbium [illegible]
nomine Gabriz , quarum uni trib[illegible]
longitudinem LXXXIII grad. latitu[illegible]
nem XLI & XV ſcrup. alteri ſecundu[illegible]
Græcum exemplar à Bertio editu[illegible]
LXXXIV & 30 ſcrup. latitudinem [illegible]
Secundùm Latinam vero editione[illegible]
longitudinem LXXXVII. 40 minut. [illegible]
titud. XL & 20 minut. Medium mo[illegible]
tis Orontis longitud. in Græco q[illegible]
dem LXXXV, in Latino LXXXVIII & [illegible]
ſcrup. latitudo in utroq; XXXVIII. Po[illegible]
ro Ecbatana longit. LXXXVIII latit[illegible]
do XXXVII. in Græco pariter & Latin[illegible]

Vlugbeeckius autem & alii Arab[illegible]
tribuunt Tauri long. 82, latitudinẽ 3[illegible]
numerant autem longitudinem ab e[illegible]
tremo Africæ littore.

Abulfeda denique dat illi longitu[illegible]
nem 73. 8. latitudinem 39. 10.

Plura inveniet lector de hac nobil[illegible]
ſima civitate in variis Itinerariis qu[illegible]
ſubjunximus, præſertim in Cartvvrig[illegible]
ti qui accuratè illam deſcripſit.

Meminit quoque illius Marcus Pa[illegible]
lus Venetus , ſed vocat provinciam [illegible]
qua ſita eſt Hirach.

Quomodo autem Xa-Abas hanc u[illegible]
bem , aliquandiu à Turcis poſſeſſam [illegible]
ipſis eripuerit luculenter narrat *Petr[illegible]*
della Valle. Diligentia (inquit) qu[illegible]

un[illegible]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

a eſt è præcipuis virtutibus ſummi
cis, huic Regi perfamiliaris eſt; nul-
n enim occaſionem facile omittit,
æ rebus ipſius conducat, ſed illam
ripit, & perſequitur incredibili cele-
ate, quod in Tebriſio recipiendo vel
axime patuit; nam quum ipſi con-
ret Baſſam Turcorum cum maxima
piarum parte abeſſe & alio profe-
am ut populos vicinos, qui rebellave-
nt, ad officium reduceret; & *Spahan*
be, quæ circiter viginti dierum itinere
eſt à Tebriſio, paucioribus quam de-
m diebus, uti accepi, ad illud advo-
vit, cum minori copiarum parte
um reliqua tam celeriter illum ſequi
quiret, licet vel maxime properarent.
ldidit & celeritati egregium ſtrata-
ma militare: nam quum cum paucis
modum ſuorum ad urbem acceſſiſ-
, & famam adventus ſui tanta cele-
ate præveniſſet, finxit ſe mercato-
n eſſe & caput magnæ Caravanæ,
æ lento paſſu illum ſequeretur, ita ut
oppidanis qui merces admodum de-
lerabant, neque quod res erat ullate-
s ſuſpicabantur, facile admitteretur:
bſiſtit autem ad oppidi ingreſſum,
os uti videri volebat, expectans; ve-
m quum jam plures copiæ adveniſ-
it, paucis Turcis occiſis, nullo pene
nego-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

negotio, urbe potitur, præter caſtellu
à Turcis urbi impoſitum. Dein nu
mora interpoſita, antequam captæ
bis fama divulgaretur, maximas cop
dimittit contra Baſſam jam rede
tem, & eorum quæ geſta erant peni
ignarum, eumque ex inſidiis aggre
cædit & vivum capit: captumque m
neribus & promiſſis ita delinivit,
fide mutata, ſe ipſi adjungeret, & fi
quem in arce cum præſidio reliquer
perſuaderet arcem Regi dedere.

Teixera ſecundo loco huic provinc
tribuit oppidum *Xyrvan* vel *Schirvu*
vel etiam *Sirvanum*: ea urbs (ut ſcri
Leonclavius) communi nomine cu
provincia ſic appellatur, eſtque M
diæ metropolis capta à Turca an
cIↃ IↃ LXXVIII. ſed mox à Perſa recup
rata & muris nudata, ne hoſtibus a
plius receptum daret. Regio aute
Schiruvan vel Sirvan haud dubio (i
quit idem) illa eſt quam Priſci dixe
Mediam, poſteriores autem Vaaſp
can, ut apud Cedrinum in Conſtanti
Monomacho legimus; id regnum lic
Muſtaphas Vezir anno cIↃ IↃ LXXVI
Oſmanidis ſubjecit, mox tamen à Pe
ſis fuit receptum & ab iiſdem hodieq
retinetur.

Narrat mercator quidam Venet
apu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

pud Ramuſium : Servan provinciam *Maumutaga* ad *Derbent* patere ſeptem ierum itinere, & continere tria mana oppida, & totidem perampla caella; præcipuum autem oppidum eſſe umachiam, quæ diſtat unius diei itiere à mari Caſpio; reliqua duo ad ram maris ſita eſſe Manmutagam & erbent. De Sumachia autem ſive chamachia & Derbent plura inveniet ctor in parte ſecunda, in variorum inerariis. E quibus tamen hoc notanum, Ienkinſonium & alios ſcribere Saachiam diſtare à mari Caſpio ſeptidui inere cum camelis, habitari autem otiſſimum ab Armeniis & jam ruinas gere cœpiſſe anno cIↃ IↃ LXII. quum e ibidem eſſet; à Chriſtophoro autem urrough Anglo obſervatum invenio erbent diſtare ab æquatore verſus Arum uno & quadraginta gradibus & uinquaginta ſcrupulis, à Scamachia item quinque & quadraginta leucis. lughbeeckius autem & alii Arabes obrvant *Schiamachi* longitudinem quiem LXXXIV & 30 ſcrup. latitudinem L & 50 ſcrupul.

Ienkinſonius porro agnoſcit in Schirn oppidum *Schabran* ſecus mare aſpium: quod mercator ille Venes apud Ramuſium vocat *Sabran* &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

nullo muro tum fuiſſe cinctam teſt
tur.

Ad Sirvan pertinet quoque ſecu
dum Leonclavium oppidum *Van* ſi
Wan, quod cum arce ſic ad Perſici reg
limites (inquit) pertinet ut etiam m
jori ſit finitimum Armeniæ: ab eo vi
na Regio etiam *Waſtan* dicitur. Vi
omnino quæ Cartvvrightus de hoc o
pido & vicina regione ſcribit in ſ
Itinerario.

Teixera, ut ad illum revertamur, p
nit porro inter oppida Hadarbiga
Nak-Xaon quam Arabes vocant *Na*
ziovan, & Vlughbeeckius aſſignat
longitudinem LXXXI grad. & 15 ſcrup
latitudinem XXXVIII grad. & 40 ſcru
Non invenio à quoquam hujus opp
mentionem fieri præterquam à Ioan
Nevvberye Anglo, qui in Itinerari
quod in ſecunda parte adjungimus, u
vocat *Naxnan* ſive *Naßinan*; ſed
hoc idem ſit nonnihil hæreo.

Addit deinceps *Hordabat* de quo ni
hactenus inveni.

Et *Ardavel* ſive *Ardevil*; civitas
(inquit Teixera) Aderbaion, paucoru
dierum itinere à *Tabriz*, non ta
grandis quam celebris, ob natales X
que Aydar patris Scah Iſmael Sup
qui Perſis imperavit. Antonius Ienki

ſoni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

onius Anglus obſervat ſitam eſſe tri-
inta octo gradibus ab æquatore verſus
Arctum, & principes Perſiæ hic ſepeliri
onſueviſſe. Vide & Itinerarium Cart-
vrighti. Ab Vlughbeeckio Arabe po-
itur ad longitudinem quidem LXXXII.
o latitudinẽ autem XXXVIII graduum;
el ſecundum alios Arabes XXXVII &
o. minutorum. Ab aliis obſervatum
nvenio, diſtare bidui itinere à Soltania,
uatridui à Caſbin: à Tabriz quatridui
tem itinere verſus ortum.

Nubienſis vocat *Ardabil* & hæc iti-
nera prodit; A *Daynur* ad *Maragam*
ndeque ad *Ardabil:* à Daynur ad
Cheiaregian XXVII mill. paſſ. ad Tal-
Var XVIII. ad Saiſar XXI. ad Anda-
eb XII. ad Bailacan XV. Si igitur ad Ar-
dabil ire cupias, perges à Bailacan ad
Borzam, quæ eſt terra Armeniæ, XVIII
mill. paſſ. ad Saber-Chaſt oppidum
XIV mill. paſſ. hinc ad Maragam XXI.
ad Charcan XXXIII. ad Tabriz XXVII.
ad Nariz XXX mill. paſſ. ad Chan XII.
ad *Chovareſt* III; ad Kavaſer XXX: ad
ama XV. demum ad Ardabil. Ita ut à
Tabriz ad Ardabil colligantur ſupra
nonaginta mill. paſſ. Idem prodit di-
ſtantiam ab Ardabil ad *Mucan* ſitam
ad oram maris Caſpii iter bidui.

Addit denique Teixera *Halkhan*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

oppidum de quo nihil inveni.

Alii & præſertim Arabes adhuc pl... res urbes intra limiteis Aderbigiân co... cludunt: nimirum *Selmâs*, Nubien... *Salmâs*; de terra inquit Armeniæ: S... lamas urbs eſt à ſtagno Kannudhan r... mota; ſtagnum vero iſtud ſalſum ... caretque omni animantium & piſciu... genere. Diſtat idem ſtagnum à Dache... can XII mill. paſſ. habetque in longit... dine ſtationes quatuor, inter Septe... trionem & meridiem; ejus autem la... tudo protenditur inter Maragham ... Armeniam ſpacio fere LX mill. pa... hyberno tempore maximæ excitant... in eo procellæ, adeo ut cymbæ naufr... gium patiantur.

Chouvvy ſive *Choy* oppidum, que... Vlughbeeckius & alii Arabes collocan... ad longitudinem LXXIX grad. & 4... ſcrupul. latitudinem autem XXXV... grad. & 40 ſcrupul. meminerunt illi... Itineraria in parte ſecunda; paginis 19... 207. & 219. Putant veteribus dicta... *Artaxata*; & diſtare à Tauriſio octu... ginta milliaribus Aſiaticis vel Romani...

Ourmiâ, Vlughbeeckio ad longitu... dinem LXXIX grad. 45 ſcrupul. latitud... nem autem XXXVII. de quo oppido n... hil inveni.

Merend; Vlughbeeckio ad longitu...

dine...

linem LXXX grad. & 55 ſcrupul. latitudinem XXXV grad. & 20 ſcrupul. cujus mentio fit in Itinerariis pag. 219. diſtat unius diei itinere à *Sophian* & pari diſtantia à *Iolfa*.

Maraga Vlughbeeckio ad longitudinem quidem LXXXII grad. latitudinem vero XXXVII & 20 ſcrupul. meminit autem Haytho Armenius oppidi *Margæ*, juxta quam Perſæ à Saracenis ingenti ſtrage cæſi fuiſſe commemorantur. Eam (inquit Schikardus) ſcribit Reineccius ad marginem, eſſe Thelbencanen, Babyloniæ ſcilicet urbem, eductus proculdubio à Munſtero, qui hoc idem prior ad lib. 5. cap. 20 Ptol. annotarat. Sed nos interpretemur Haythonem ex ſeipſo qui paulo anterius c. 11. dixerat, regionem Chaldæorum terminari ex parte Septentrionis, urbe *Maraga*. Fuerit ergo illa in confinio Aſſyriæ. Verum multo præciſius definitur illius ſitus ab Arabe Geographo, quod locetur circa ruinas veteris Niniyes, ac ſit nunc quidem tantum pagus, ſed ingens. Vide omnino Nubienſem ex editione Gabrielis Sionitæ paginis 206. & 207.

Serier vel *Seriâr* Vlughbeeckio ad longitudinem LXXXII. latitudinē XXXIII. de quo nihil mihi præterea occurrit.

Gueylon ſive Gueylan.

GVeylan (inquit Teixera) ampliſſim
eſt provincia quæ plurima & max
ma oppida complectitur, potiſſimam
partem ſecundum oras Caſpii maris ſ
ta, unde & mare illud agnomen ab ill
ſortitur, Perſisque inde *Daryah-Gue*
lany appellatur: undæ hujus maris ſa
ſæ ſunt, licet nuſquam quicquam com
mune habeat cum oceano: Forma i
lius pene eſt ovalis: tribuunt autem il
longitudinem trecentarum ſarſanga
rum, id eſt novies mille paſſuum: un
doſum eſt & validis tempeſtatibus ad
modum obnoxium, navigaturque
grandibus navigiis, ſed quibus fere pla
ni ſunt alvei, quia pluribus vadis vari
locis eſt inquinatum; portus aperit va
riis regnis, commerciis Orientis ſupr
modum opportunos; qualis eſt Kefa
ſive Caffa portus & oppidum, nec no
inſigne emporium Tatarorum; & qui
fluvius qui Aſtracan prælabitur in ho
mare ſeſe exonerat, (quod oppidum
jam magno Ruſſiæ duci paret) per il
lum plurima commercia in hoc mar
inferuntur. Vide omnino duo Itinera
ria Anglorum in ſecunda parte.

Hanc provinciam Antonius Sher
leius Anglus nobis deſcribit ad hun

modum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

[m]odum; Geylan provincia dividitur à [P]erſia vaſtis & nemoroſis montibus, [q]uibus Perſia ut plurimum caret, raros [h]abens montes & rariores ſylvas, ma[g]namque lignorum inopiam, præter[q]uam quæ horti & fruticeta ſubmini[ſt]rant) qui non tam valles, quam ru[p]turas quaſdam ſive anguſtias aperiunt, [q]uæ pluviis menſibus, aut quum nix, [q]uæ admodum alta verticibus mon[t]ium incumbit, liquatur, crebris tor[r]entibus fere inviæ redduntur. Ab [o]riente vel potius aquilone Mari Caſpio [c]oncluditur: inter utraque autem, mare [n]imirum & montes quos diximus, va[ſ]ta planicies ſternitur, tanta incolarum [f]requentia culta, tamque incredibili ſe[r]ici, oryzæ, frumentique copia referta; [u]t natura cum induſtria incolarum cer[t]aſſe videatur, utra frequentiorem aut [o]pulentiorem hanc provinciam face[r]et; nulla enim pene agrorum portio [a] cultura vacat; ipſique montes, qui [f]ere petroſi ſunt qua Caſbinum reſpi[c]iunt, tam læto gramine ſunt veſtiti, & [t]am numeroſos alunt pecudum greges, [u]t etiam vicinis omnibus abunde de commeatu proſpiciant.

Teixera porro ſcribit hanc provinciam diviſam eſſe in quinq; præfecturas, quarum Metropoles enumerat hoc ordine.

Raxt cui anno cIↄ Iↄ xcv quum
Teixera illa ſcriberet, præerat Iañixe
Khan.

Laion: in qua etiam ſita eſt famo
civitas *Delmon* ſive *Delimon*, vel etia
Delon, à qua aliquando tota provinci
denominatur: cui tum præerat Kha
Hamet.

Gaxkar cui illo anno præerat Syane
princeps magni nominis.

Langarkanon cui tum præerat Am
Aniza Khan vir fortiſſimus.

Kudam denique cui tum præera
Komron Mirza.

Ioannes autem de Perſia vocat Me
tropolin provinciæ Guilan *Hichan*, ei
que attribuit ſeptuaginta millia oppi
danorum.

Sequuntur ad eandem oram mari
Caſpii ſecundum eundem Teixeram.

Mazandaron provincia & urbs
Gueilon verſus ortum ſita; oppidan
ſunt robuſto corpore atque bellicoſi
Ioannes de Perſia ſcribit provinciam
Mazandaran patere in longitudinem
quinquaginta leucas, & viginti quinque
oppida continere, quorum caput ſit
Mazandaron, quod quinquaginta mil
lia civium numerat: provincia eſt mon
tenſis & frigida, ita ut fructus hic raro
ad maturitatem perveniant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Vtuntur autem provinciales Maza-daran & fere reliqui accolæ maris Ca-ſpii amictu à cæteris Perſis multum di-verſo, quem in adjuncta tabella prout acceperamus exprimi curavimus.

Adjungit præterea Teixera *Strab*... Ioannes de Perſia vocat *Eſtrabat*, di... que circiter ſexaginta leucas per tra... verſum patere hanc provinciam; e... que Metropolin Eſtrabat ſupra qu... quaginta millia incolarum numera... Ioſephus barbarus videtur vocare *S*... *vam*; vide illius Itinerarium in pa... ſecunda.

Adjungit deinde Teixera *Boſtan* ... *Sabzabah*, de quibus nihil adhuc ob... vavimus.

Denique *Nyxabur*, provincia Pe... ſubjecta inter Karaſon & Vzbec ... Tartariam; ampliſſima quidem, ... plena deſertis, & arenoſis locis, q... continuo moveri & veluti ebullire ... dunt. Nubienſis in ſeptima parte C... matis tertii ſcribit; ex urbibus Naiſab... eſt *Barſin* urbs frequens atque popu... ſa, diſtans à Naiſabur ſtationibus qu... tuor.

In hac provincia reperiuntur ge... mæ illæ cyaneæ, quas vulgo appella... Turquoſias, quia hæc provincia fin... jungit cum *Turqueſtan*.

Su...

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Sunt & alia hic oppida (inquit Teixe-
) quæ quondam capita fuerunt ſin-
ılorum Regnorum, quæ Perſarum
nperatores in provincias redegerunt:
ıæ ſingula oppida admodum ſunt po-
ılosa.
Angli Mercatores qui ſæpius tenta-
nt, ſerici & aliarum mercium Perſi-
rum commercium, per Ruſſiam &
ımen Volgam, inſtituere, uti videre
t ex aliquot Itinerariis, quæ in ſecun-
ı parte hujus commentarii adjunxi-
ıus; idem rurſus ſunt aggreſſi anno
Ↄ IↃ C XVIII & ſequentibus, quemad-
ıodum didici ex epiſtola Ægidii Hobs,
ıam Purchaſius laborioſo ſuo operi
ıſeruit. E qua obſervandum, facilli-
ıam eſſe viam è provincia Gueylan,
ıæ & ſerico abundet, & ad mare
aſpium opportuniſſimo loco ſita eſt.
Jam ut ille ſcribit, ex flumine Volga
uilanorum navibus appellitur ad por-
ım quendam, quem vocant *Leygoints*,
ui tantum una leuca diſtat à *Lagion*
ve *Laion* ut vocat Teixera, & ſeptem
Reſht ſive *Raxt* ut Teixera effert, à
uibus tantum ſedecim dierum iter eſt
d *Spahan*.
Idem memorat, provinciæ Geilan
ɔca maxime illuſtria *Reſht*, *Peomin*,
'hoſt & *Leygon*, ad ſummum à maris
Caſpii

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Caſpii portubus diſtare octo leucis. *Mazandaron* autem, admodum nup ſericum excoli cœpiſſe, etiam magna copiam ibidem colligi, non minus c portuno ad tranſportandum loco.

Choraſan ſive Karaſon.

HAnc provinciam (inquit Teixer vocant Luſitani *Corazon* ſive *Cor* *ſonen*; eſt autem una è famoſiſſimis maxime illuſtribus provinciis Perſ ſive amplitudinem illius ſpectes ſi opulentiam.

Schikardus in Tarich; Non poſſu (inquit) quin iterum aliquot Geogr phorum errores ex Arabiſmo detegar Plerique agnoſcunt unicam *Choraſa* aliqui ſcribunt *Oraſan*, alii diſtinguu inter minorem & majorem, omn vero errant enormiter in ſitu. Sic ig tur habendum: eſſe tres omnino regi nes, cognati ſoni nominibus inſigr tas, quæ ab ignaris eodem fere mod ſcribuntur, quum tamen diſtinctiſſim ſint, neque confundi debeant. Prim eſt Occidentalior cæteris Kohaſan fin tima deſerto magno, quæ cadit in S ctionem VII Climatis quartam, & N bienſi commemoratur fol. 241. Ej aliam mentionem inter Latinos no nveni hactenus, niſi quod Petrus d

vine

neis lib. 1. Epiſtol. cap. 28. Goheſmi-
s nominat, quos hujus terræ indige-
s putarim. Altera eſt *Choraſan* præ-
itis hiſtoriæ, quam Turkemani auxi-
res inſederant. Ea reſpondet fere ve-
rum *Ariæ* & rigatur flumine *Habin*,
jus præcipuæ urbes ſunt Meſchad ubi
ulchra Regum : Herah id eſt Aria
olemæi lib. 6. c. 17. ubi nobiliſſima
nna colligitur ; *Thun* ubi ſericum
pioſe provenit, &c. Tertia vocatur
ouvarazan prioribus Orientalior
ia cadit in octavam Sectionem Cli-
itis quarti, juxta Occidentalem ri-
m fluvii *Gichon*, nec habet (ut ait
bienſis) in eis partibus, ultra flu-
n illud, aliquam habitationem ſibi
rinam, ut bene conveniat cum Co-
minorum regno, quod Haytho de-
ibit capite IV, dicens finitimum eſſe
ſerto magno, centum diœtas longo.
rram alioquin fertilem, ac frumenti
aciſſimam. Sed eandem extendit al-
inſecus ad mare Caſpium uſque quod
ſcio an concedat Ptolemeus qui lib. 6.
2. Χωροσμίους locat ad Oxum in re-
one Sogdianorum.
Porro Teixera Metropolim hujus
ovinciæ, vocat *Mexat* : & ſcribit eſſe
itatem amplam & populoſam, in
a Reges Perſiæ poſt Scachum Iſmaë-
lem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

lem Suphy ſepulti viſuntur: valido m[illegible] ro in ambitu cincta eſt, in quo exta[illegible] trecentæ turres ad bombardæ jactum [illegible] ſe invicem diſiunctæ. Ager illius fer[illegible] lis eſt & annonæ omnis generis ferac[illegible] ſimus; indigenæ formoſi juxta atq[illegible] bellicoſi. Inter hanc provinciam [illegible] Turon ſive Turqueſtan itemq; Vzbe[illegible] labitur famoſus fluvius *Iehun*, unde [illegible] giones trans illum Perſis dicunt[illegible] *Maurenahar*, quaſi transfluviales v[illegible] ſus arctum.

Præter hanc habet *Thun* magnu[illegible] oppidum & ſericorum pannorum te[illegible] tura imprimis nobile.

Item *Tabas* ſive *Thabs*; notandu[illegible] autem Arabes & imprimis Vlughbe[illegible] kium magni Teymurlanis nepote[illegible] duo oppida hoc nomine recenſere, [illegible] verſis agnominibus, quorum unu[illegible] vocat *Thabs gilac* ad longitudinem x[illegible] graduum, ad latitudinem XXXV. Al[illegible] rum *Thabs meſſina* ad longitudin[illegible] quidem XCIV grad. & 15 ſcrupul. ad [illegible] titudinem vero XXXIII grad. & 15 ſc[illegible] pulorum.

Addit deinceps *Kahem*, oppid[illegible] croci cultura notiſſimum. Dubito [illegible] tem an idem ſit quod ab Vlughbeec[illegible] vocatur *Kayin*, & collocatur ad lon[illegible] tudinem quidem XCIII graduum & [illegible]

ſcrup[illegible]

ſcrupul. ad latitudinem vero XXXIII grad. & 40 ſerupulorum.

Tum adjungit Teixera *Hrey*, civitatem quondam principalem regni ejuſdem nominis, Schikardus in Tarich, agens de Iſraëlitis olim in ulteriores Perſiæ regiones deportatos : Ego autem (inquit) ulterius, ad Paropaniſum uſque deportatos eſſe ſtatuo, quia textus 1. Par. VI. verſ. ult. expreſſe *Hara* meminit quæ omnino videtur Aria regio, ſic à Metropoli quondam dicta (nunc *Eri* vel *Hrey*) maxime quoniam & cæteræ appellationes propinquis locis congruunt, ut montis *Niſebon*, de quo Rabbi Benjamin, cum urbe montana Niſibi, apud Ptolem. lib. VI. cap. 17. & Marcellin. lib. XXIII. c. XI. Ita *Gozan* cum *Gauzanâ* & *Chabor* cum *Carurâ* : prout in antiqua Ptolemæi tabula editionis Romanæ legitur ; quamvis vulgo Γάζακα ſcribatur pro Γάζανα eodem lib. cap. 18. & Κάρκρα pro Κάβουρα, quæ nunc eſt Kabul. Ita fluvius *Gozan* erit *Oxus* inde ſcaturiens. Sed ipſum Benjaminum audiamus. Inde (à finibus Perſiæ) inquit, iter eſt viginti octo dierum ad montes *Niſebon* qui ſunt juxta flumen *Gozan*. Iſraëlitæ qui veniunt inde in Perſiam, ajunt ibidem

dem in urbibus *Niſebor* ſupereſſe qu
tuor tribus, nimirum Dan, Zabulo
Aſer & Napthali captivitatis prim
quos illuc deportarit Salmanaſſer Aſ
rius; ut ſcriptum eſt 2. Reg. cap.
verſ. 6. abduxit eos in Lachlach & Gl
bor, montes Gozan monteſque Ma
(*ex authentico textu cum* 1. Paralip.
verſ. 26. *collato apparet literam Lam*
eſſe ſervilem & legendum Chelach;
montes, ſed flumen *Gozan & Vr*
Madai) Ambitus regionis illius eſt
dierum; tenentque urbes & caſtella
montanis, quæ ex uno latere alluit f
vius *Gozan*. Nec illis incumbit jugu
gentium, ſed habent præfectum ſu
ſe, nomine R. Ioſeph Amarkela Le
tam (*tempore authoris ante quadr*
gentos annos) & ſunt inter eos ſtudi
ſapientiæ. Seminant quoque & n
tunt, imo proficiſcuntur in bellum
regionem *Cuſch* (*non Æthiopiam*
vulgus exponit, ſed Cuthæorum terra
circa flumen Cuth; unde novi olim S
mariæ coloni prodibant. Ioſeph. lib.
antiquit. c. 14.) per viam deſerti. F
dere junguntur cum paganis Tur
(*non hodiernis Natoliæ, ſed ſibi finitim*
provinciæ Turkeſtan incolis) qui ſ
viunt ſpiritibus (*dæmones colunt*)
caſtrametantur in Eremis: gente q
n

on edit panem, nec bibit vinum, ſed
ſcitur carne cruda, etiam immundo-
m animalium; quæque lato prædita
ltu, torvum videt, loco naſi duo
rvula foramina ſive ſpiracula oſten-
ns, &c. Sed ad urbem Hrey regredia-
ur. Quam Teixera dicit plurimum
lebrari tum propter amplitudinem
am; (ſcribit enim Ioannes de Perſia,
am circiter ſex leucas ambitu ſuo
mplecti & ſupra centum millia ci-
ım alere:) tum propter res maximi
ecii quæ ager illius producit: inter
as potiſſimum memoratur Manna
mmæ perfectionis & bonitatis; Per-
vocant *Xir. queſt*, quaſi dicas liquo-
n arboris *Queſt*. Reperitur in plu-
ous aliis Perſiæ provinciis alia ſpecies
annæ, *Torianabin* dicta, valde ſimilis
nini Coriandri, quæ adnaſcitur cer-
herbis ſilveſtribus inſtar carduorum:
c admodum delicata eſt & ſecura;
are Perſæ vulgo illam exhibent in-
ntibus & fœminis, quæ uterum ge-
nt duplice quantitate, atque illam
a vulgo utimur. Lambit muros hu-
urbis fluvius *Habin*.

Subjungit deinceps Teixera *Marvvo*
l *Marvve*; quam & Vlughbeeckius
noſcit & collocat ad longitudinem
idem XCVII graduum; latitudinem

F au-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

autem XXXVII graduum & 40 ſcru-
lorum.

Et *Herât* vel ut Vlughbeeckius vo-
Hiraet ad longitudinem XCIV grad.
20 ſcrupul. latitudinem autem XX-
grad. 30 ſcrupul.

Triennio poſt (inquit Schikardus
Tarich) ſcilicet anno Hegiræ XXVII
eodem Othmano miſſus eſt novus ex-
citus in orientaliora Perſiæ loca d-
Abdalla filio Amer, qui Choraſan
nitus expugnaret. Licet enim pars e-
citerior, quam Turkimani hoſpites
ſederant, jam pridem dedita fuer-
ulteriores tamen ipſa longinquitate
corum hactenus tuti, libertatem adh-
ſervabant. Promiſerat autem Oth-
nus ei, qui tam remotas regiones p-
mus adoriretur, illius provinciæ ad-
niſtrationem: ut hac veluti eſca m-
tem ad longam expeditionem pro-
tius obeundam alliceret. Votum e-
fecit Abdalla, idque juramento fir-
vit, prius non reverſurum ſeſe, qu-
potaſſet è fluvio qui urbem Balach p-
terlabitur Marco Polo Veneto me-
ratam lib. 1. cap. 31. cui Abulpha-
Tengnaly tribuit longitudinem
grad. & latitudinem XXXVI. Suſce-
ergo itineribus, quum appuliſſent,
pugnavit magna ſtrenuitate præcip-

C.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

horaſanæ urbes *Herah* & *Niſabur* &
us (quæ duo loca in Abulphedæ nu-
eris coincidunt, ad longitudinem
xxxii & latitudinem xxxvi gra-
um, unde mendum arguitur) &
ſchang & *Abraim* & *Talikan* & *Mar-*
va & *Sarchas*. Omnes magnas, divi-
& populoſas, manna fere, ſerico,
t aliis mercibus exoticis nobilitatas.
ec ille de Herah & Marvva jam dixi-
us.
Almacinus in Hiſtoria Saracenica
. 1. cap. 4. Choraſanæ provinciæ op-
da enumerat iſta *Naiſaburum*, *Ha-*
tam, *Buſiengiam*, *Tuſam*, *Abrimam*,
arvvarrudam, *Talacanum*, *Tocha-*
ranam, *Sarachſam*, &c.
Niſabur collocatur ab Vlughbekio ad
ngitudinem xcii graduum; latitu-
nem autem xxxvii graduum: Al-
acinus ſcribit à Muſlimis captam an-
Chriſti 647.
Tus collocatur ab Vlughbeeckio ad
ngitudinem xcii grad. & 30 ſcrupu-
rum, ad latitudinem autem xxxvii.
nde proclive fuerit errorem qui in
bulfedæ numeris deprehenditur cor-
gere. Ex hoc oppido ortus fuit Naza-
ddinus celebris mathematicus & Eu-
dis commentator, qui Muſtaëza-
um poſtremum Calipham Bagda-
F 2 den-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

denſem imperio exuit. Alias tam
(inquit Schikardus) cornutos appel
etiam Arabica lingua , illos uxor
ſuarum lenones qui filios adulterin
educant pro genuinis. Quo perti
amarus ille jocus *Muſtaëzimi*,poſtre
Caliphæ Bagdadenſis , qui Nazarad
no , librum offerenti , vitium id vel
patrium objecit ; in Iuchas fol. 153.
audivi Tuſæos (populares tuos, indi
nas terræ Choraſan) habere cornu
ubinam tua ſunt ? alludens ad inh
neſtum illum lenocinandi morem, q
mariti advenis viatoribus, uxores lo
bant ſub ſpecie hoſpitalitatis ut M. P
lus Venetus de provincia Camul refe

De *Tochariſtana* , cujus Almaci
ſupra facit mentionem ; ita Schik
dus. Penetrarunt etiam armis victri
bus uſq; ad extremam *Tochariſtania*
regionem τῶν Τοχάρων , ut eos Pach
merius appellat.

Marvvarudam autem cujus Alm
cinus ſupra meminit , collocat Vlug
beeckius ad longitudinem XCVII gr
latitudinem autem XXXVI grad.
30 ſcrup.

Thalekân , quod oppidum alii re
runt ad provinciam *Dilemon* ; ponit
ab Vlughbeeckio ad longitudine
LXXXV graduum 45 ſcrupul. & latit

din

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

nem XXXVI & 10 ſcrupulorum ; ab is ad longitudinem LXXXII grad. 50 upul. latitudinem XXXVII graduum 25 ſcrupulor. quæ plurimum diffe-nt.

Porro *Talekan* (inquit Nubienſis in tava parte Climatis Tertii) eſt urbs gna quaſi urbs *Maru-Alrudh*, appo-a ad radices montis cujuſdam attin-ntis montes *Horcan* : diſtatque illa à aru-Alrudh ſeptuaginta duobus mil-ribus.

A *Thalecan* ad urbem *Fariab* haben-r LX mill. paſſ. Eſt autem urbs *Fariab* b ditione Churegian, minor quam ſit à Talekan & diſtans ab ea duabus andibus ſtationibus , verſus plagam ccidentalem ; ab hac ad Aſturcan, rſus Orientem habentur LIV mill. ſſ. pertinet autem Aſturcan ad Chu-gian: Churegian vero nomen eſt pla-: non urbis. Inter Aſturcam & Balch terſunt LIV mill. paſſ. de Balch po-a dicemus.

Ad hanc quoque provinciam refe-nt *Pharganam*, cujus meminit Elma-nus , & Nubienſis, qui illud locat in-a quartum Clima , parte nona ejuſ-m Climatis; ibi viam à Samarcanda illam ducentem tradit. Memoratur oque à ſuo cive Achmedo f. Ach-

medi (qui vulgo depravatè, ut obſerv
Schikardus , Mahommet Alfragan
audit) cap. 9. ad idem Clima quartu
& regionem Chorasan : cui non ta
tum ut indigenæ loci, ſed & mathem
tico quondam excellentiſſimo, plena
des merito eſt adhibenda. Quia igit
cap. 8. præcedenti, illud Clima term
nat ad XXXIX grad. ideo impoſſib
credo ut ea urbs in latitudine habe
XLII grad. quot ei tribuit Abulphed
ſed numerum corruptum eſſe; adeoq
hanc civitatem tribus minimum gra
bus eſſe Auſtraliorem. Hæc ille.

Kermon.

KErmon (inquit Teixera) provinc
inter Parthiam & Karazonen m
dia, inter primas cenſetur Regni P
ſiæ, tam amplitudine, quam variaru
& multarum rerum proventu , qu
maximi in Oriente fiunt : quales ſun
Aqua roſacea, quam in regno Perſ
habent duorum generum ; alia eni
fit per infuſionem , hanc ſua lingua v
cant *Gul-Ab* : alia fit per extractione
& alembycum, quam appellant *Arek*
Gul, quaſi dicas ſudorem roſaru
Prior illa per infuſionem in hac pr
vincia maximè uſurpatur.

Item aulæa ſive ſtragula, quæ à Per
app

ppellantur *Kalichey*, à Luſitanis au-
m *Alcatifæ;* quæ quidem in Ieſd ſive
aſd pretioſiſſima & perfectiſſima te-
antur; in hac autem provincia ſecun-
æ notæ.

Tertio *Tutia* ſive ut Perſæ vocant
utyah, quæ ſolummodo in hac pro-
incia reperitur, in unico monte, qui
iſtat à Metropoli hujus provinciæ
uodecim farſangis. Hanc ſcribit Tei-
era fieri è gleba hujus montis, aqua
ixta, & in vaſis argillaceis in furnis
xcoctâ; effuſa enim aqua poſtquam
bulliverit, Tutiam hanc vaſis adhærere
 reprehendit Garſiam ab Horto, qui
cineribus arboris Gaon conflari tra-
it. Fert præterea hæc provincia præ-
antiſſimum & laudatiſſimum cumi-
um ſive ut Teixera ſcribit herbam
ontra lumbricos inteſtinales, quæ à
ortugallis vocatur *Lombriquera*. Per-
æ appellant ſua lingua *Dram nah Ker-
ony*, id eſt, medicinam è provincia
ermon, aut adverſus lumbricos; am-
igua eſt enim vox Kermon apud Per-
s, tam lumbricos quam provinciam
anc denotans; in quem finem addu-
it Rythmum poëtæ cujuſdam Perſæ,
uem vocant Cojam Iafez ſive Iafet;
ui ludens vocis hujus homonymia,
ngit principem quendam iter facien-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

tem, cui ad aures accidit vox quæda
ipſum compellans ſuo nomine; ille a
tem converſus vidit tantum craniu
humanum humi projectum; quum
lud interrogaſſet, quinam eſſet & un
ipſum noſſet, reſpondit cranium, ſc
me aliquando hominem fuiſſe & cor
nam geſtaſſe uti tu, ſubjugaveram a
tem plurimas provincias, & ſola ſup
erat Kermon, quam quum & ſubjuga
pararem, ſubito ab ipſa ſuperatus fui
devoratus à Kermon, itaque à r
exemplum capias, tibi quod uſui ſiat.

Eadem provincia producit lapide
quendam nigrum & tranſparentem
nigris punctulis veluti arenulis reſpa
ſum: duæ autem hujus lapidis rep
riuntur ſpecies; una quæ petitur
provinciis Kermon & Karaſon qu
optima eſt & maximi pretii: altera
lior quam Perſæ vocant *Moky*; qu
petitur à Meka ſive Mocha ad mare R
brum ſita. Vocant hunc lapidem ſi
gemmam *Surmah*; utunturque eo
rabes, Perſæ & Indi ad affectus ocul
rum, quibus egregie medetur, cum al
ſimplicibus præparatus: itemque
ornatum, tam mares quam fœmin
infucando oculos ut pulchriores
deantur; amant enim Perſæ oculos n
gros, quales fere habent fœminæ Pe
ſic

æ. Teixera opinatur Ieſabelem hoc
co uſam fuiſſe quum ex feneſtra pro-
ceret.
Metropolis hujus provinciæ (inquit
ixera) eſt *Kermon*, præterquam &
a oppida continet ſed haud magni
minis.
Nubienſis ſcribit terram *Karman* ja-
re inter Perſiam & *Mecran*, (quam
die vocant *Maquerona*) & conti-
re urbes: Mungian, Vardeſt, Valaſe-
d, Hurcan, Rudhan, Roſtac Arro-
c, Sirgian, Iazdeſcir, Rauand Ma-
n, Chabiz, Gianab, Giroſt, Hormoz,
ra, Maun, Riaan, Bamm, Fahrag,
uermaſin & Maſtih. Vtriſque autem
rſiæ & Karman extremitatibus jun-
m eſſe ab Oriente ſolitudinem ma-
nam cui nulla alia æqualis reperitur
terra habitata.
Nubienſis vocat maximam hujus
ovinciæ urbem *Sirgian*, quam &
ughbekius agnoſcit, ad longitudi-
m quidem xc graduum, latitudinem
tem XXIX graduum & 30 ſcrupulo-
m. Et ab hac ad *Giroſt* ſex haberi
tiones & viam eſſe capiendam per
hyan. *Giroſt* autem (inquit) magna
, habetque in longitudine fere duo
illiaria. De urbibus Karman eſt etiam
bs Nahia, parva quidem, ſed pulchra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

& decoris ædificiis habetq; vicos me
cibus atque artibus illuſtres. Ab h
ad Sirgian habentur CCII mill. pa
(erratum credo in numeris) verſus S
ptentrionem. Et ab hac ad Giroſt, me
diem verſus, LX mill. paſſ. & ab iſta
Nahian XVIII mill. paſſ. Præterea
urbibus, quæ jacent inter Giroſt & Fa
rag, eſt urbs *Hormoz* Regis, quæ voc
tur hac tempeſtate urbs *Hauz*: diſta
que à Giroſt ſtatione una, verſus Occ
dentem.

Ab ipſa ad urbem *Bamm* habet
ſtatio. Et à *Bamm* ad *Giroft* ſtation
duæ magnæ videlicet LX mill. pa
A Bamm quoque ad *Cquermaſin*, ſtati

Ex urbibus Karman eſt etiam ur
Hormoz maritima, adjacens mari Pe
ſico, appoſita æſtuario *Haniz* dict
ex eodem mari Perſico egredienti p
quod naves ingrediuntur à mari ad u
bem uſque.

Porro urbs Fahrag ſita eſt in init
ſolitudinis attingentis *Segeſtan* ducen
tis decem milliaribus, toto ſcilicet in
tervallo, quod prædicta ſolitudo hab
in latitudine. A Fahrag ad *Cquermaſ*
paulo ante nominatam habetur ſtatio

Credo urbem Fahrag eſſe eandem
cum Parra vel Farah, quæ tranſitur
iis qui à Candahar petunt Perſiam,

qu

ua conſulenda ſunt Itineraria quæ in cunda parte explicuimus.

Quod autem hic ſcribit Nubienſis de rbe Hormoz maritima, non eſt intelgendum de urbe *Harmuz* in inſula ta, quæ ante dicebatur *Gerun*, ſed de riore urbe quam Xa Nahamed priaus Rex Harmuzii condiderat in connente haud longe à Koſteck, quam einceps decimus quartus Rex *Mirahadin* reliquit & ſuos tranſtulit in ıſulam, ubi hodieque urbs Harmuz ta eſt. Sed hæc in deſcriptione Harnuzii explicabuntur plenius.

De Regno Harmuz & cæteris Inſulis in Sinu Perſico ſitis.

TEixera, Solent navigationum in Indiam periti Sinum Perſicum diviere in duas partes: nimirum in fretum Iarmuzianum, cujus principium degnant inter *Guadel* in Perſia, & pronontorium de Rozalgate in Arabia: & 1 fretum Baſoræ, ab *Harmuz* ſive *ierun* uſque ad extimum gremium Sius, ubi oppidum *Baſora* ſitum eſt, & ımoſi amnes Tigris & Euphrates conuunt. In medio autem, licet minime :quali utrimque intervallo (nam una ars tantum centum leucas in longituinem patet, altera ſupra ducentas) ſita

eſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

eſt inſula *Gerun* ſive *Harmuz*, ambie
circiter ſex aut ſeptem millia paſſ. &
ſtans à continente Perſiæ, ubi mi
mum è regione *Dozar* quinque milli
& ab Arabia novem leucas : obtin
autem multa ſingularia & digna no
tu. Ardebat olim, unde longe aſper
ma eſt facta : Secat illam mons ab u
mari ad alterum inter ortum & occ
ſum; à cujus radicibus ad cornu S
ptentrionale ubi oppidum & arx jac
intervallo quaſi unius milliaris, pla
eſt & minus aſpera: verum trans mo
tes, nihil habet præter aſperrimos c
les & horribilia præcipitia. Contin
plurimum ſalis foſſilis ; abſolutiſſi
ſulphuris quoque maximam copian
Hyeme, qua interdũ validiſſime plu
torrentes qui de montibus in dicta
planiciem deſcendunt, ab æſtu cogu
tur in ſalem.

Mirabile autem & illud, quod qua
inſula diſtet ab Æquatore verſus Arć
viginti ſeptem gradibus & ſemiſſe (al
xxv tantum gradibus) tantum æſtu
vernis menſibus experiri, ut incolæ v
ferre poſſint.

Tres habet fontes perennes, ad rad
ces montis, diverſis locis, è quibus
riuntur tres amniculi, limpidiſſim
quidem aquæ, ſed marinæ inſtar ſalſ

qu

uæ inſtar glaciei ita concreſcit & mniculos tegit ut hominum equo- umque veſtigia ſuſtineat, aqua inte- im ſubtus labente. Sal autem univer- us tam foſſilis, quam qui à ſole coagu- atur, medicinalis; poſteriorem autem antum uſurpant in cibis & condimen- is; nam foſſilis ita acer eſt ut magis orrodat, quam conſervet carnes & lia quibus miſcetur.

Habet præterea Inſula duos ſinus, qui eſinunt in cornu arenoſum, cui arx ortugallorum inædificata eſt, ex me- oribus & munitiſſimis totius Orien- is; aquarum tamen potabilium inops ſt, præterquam pluviarum quæ in agro olliguntur in ciſternas; quarum plu- s paſſim viſuntur: Solummodo in *orunpaque*, ad caput inſulæ, puteus iſitur aquæ dulcis, qua Rex & VVazir ortos ſuos rigant, quos uterque ibi- em habet, qui optimos fructus pro- ucunt; quum in reliqua inſula, nullæ bores aut plantæ viſantur, præter- uam in planicie illa, aliquot quæ fru- us ferunt ſpinoſos qui toto anno vi- nt, vocant *Conar*; & pumilas ali- uot maluas primo vere: & Senam pur- atricem quam vocant *Makii*. Angu- s autem iſte terræ ſolo eſt argilloſo & lſo, è quo vaſa componuntur è qui-

bus

bus potant, poſtquam ſalſuginem ... traxerunt. Iuxta Torunpaquen in... petras haud longe à mari, ſcaturit ac... ſalubris, quam indigenæ vocant ... *darmon*, id eſt aquam medicinalem... quæ pota alvum ſolvit & expurgat... mnes feces & immunditias: unde ce... anni tempeſtatibus multi ſolent acc... rere & illam potare quantum opus ... bent: cujus experimentum capiu... comedendo partem Aurantii aut ... monis, nam ſi ſtatim ſemina per ſe... ejiciant, ſufficienter ſe purgatos c... dunt.

Reperiuntur in inſula hac pluri... rupicapræ & Adibes (vulpecular... ſpecies) perdices, turtures aliæque av... mirum autem eſt, quum nullæ aq... dulces hic reperiantur, quam quas j... diximus, quid iſta animalia pote... nam minus veriſimile eſt ſalſas aq... potare, licet quidam id crediderint.

Oppidum haud ita magnum eſt; ... cet olim majus fuerit; nam pars alic... illius demolita fuit, & in grandem... aream ante arcem converſa. Ædes e... ctæ ſunt è vivo ſaxo haud admod... grandes, ut facilius terræ motus fer... quibus inſula obnoxia eſt: & gy... quodam albo cæmentatæ, cujus in co... tinente magna eſt copia, vocāt *Guec*...

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

t rubro, quem inſula gignit, ſed infe-
oris notæ. In ædibus autem in aqua
oſtructis, aut quæ aquis reſiſtere ne-
ſſe eſt, utuntur alio cæmento, quod
c modo fit: (vocant Charu) ſumunt
tuſtiſſimum ſtercus è ſtabulis mulo-
m, & cogunt in orbes ſive grandes
as, quas ad ſolem ſiccatas, accumu-
asque urunt certo tempore, repo-
nt autem quod reſiduum fit: quum
tem eo uti volunt, effundunt illud in
vimentum durum, ubi ab aliquot
abibus tamdiu tunditur & pinſitur
nec idoneum reddatur; ſtatimque
hibetur, nam ſi in craſtinum ſerve-
r, corrumpitur & fit inutile.

Indigenæ maximam partem ſunt co-
e candido; mares urbani & fortes,
minæ formoſæ: loquuntur idioma
rſicum; ſuntque Mahumetani, licet
è ſecta Syaitarum qui Ali veneran-
r, alii è Turcorum, qualis Rex erat.
bitant præterea hic multi Chriſtiani,
rtugalli, Armenii, Georgiani, Iaco-
æ, & Neſtoriani; plures quoque gen-
es & circiter centum quinquaginta
niliæ Iudæorum. Licet autem inſula
ſterilis ſit, tanta copia aliunde infe-
ntur omnia neceſſaria, ut vili pretio
neant.

Aër hic ſalubris eſt præſertim vere &
æſta-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

æſtate, quia immodicus æſtus maligr... humores conſumit; autumnus tam... morboſus.

Denique Emporium eſt longe ce... berrimum; cujus Reges tam poten... fuerunt, ut magnæ parti Arabiæ & P... ſiæ, & toti illi ſinui ad Baſoram uſ... imperaverint; donec à Portugallis ... pidum & inſula ipſis eriperetur. Ab... tempore ſenſim commercia decli... runt, propter præfectorum Luſita... rum exactiones & injurias.

Inſula autem hæc intercepta fuit... Alfonſo Alburquerquio anno cIↃ IↃ ...

Larek inſula diſtat ab inſula Harm... circiter quatuor leucas verſus meridi... & Arabiæ continentem.

Queixome ſive *Broct* inſula ſita eſt... continentem Perſiæ, freto ſive ſi... maris ab illa diviſa; patet in longi... dinem quidem viginti quinque leuc... in latitudinem vero duas aut tres; ... ſtat ab Harmuz duabus leucis. Prom... torium inſulæ vocatur *Sermion*.

Keys quam Portugalli vocant *Qu*... eſt exigua inſula in medio freti Baſo... fontibus abundans & arboribus ... nans; fuit quandam caput regni; n... deſolata & inculta.

Angen eſt exigua inſula, quæ inſ... Queixomes adjacens, ſtationem ...

ꝑportunam navibus præbet.

Andrevii inſula, quam Portugalli ꝑcant *de los paxaros* ob innumerabi- m avium copiam, quarum ova Ara- s ſolent colligere & ad varias partes num portare.

Lar ſive *Lara*, inſula quatuor aut inque leucis à continente, & raris colis culta, ob metum Arabum, qui ꝑcantur Noutaques & Nitihelus, & am Perſiæ accolunt.

Kargh inſula è regione Rey Ceyfa- n, tribus leucis à continente, mon- ſa & ſcopuloſa, atque inculta.

Inſula *Barhen*, ſita eſt in meditullio nus Perſici, centum leucis ab Harmuz totidem à Baſora, exiguo intervallo continente Arabiæ è regione portus tiſæ, quæ eſt in ditione Lacah, quam ırcorum imperator poſſidet. Habi- ta eſt Arabibus; Rex autem Perſiæ c tantum præfectum habet & præſi- um, ab anno cIↃ IↃ c II, quo illam inſidiis & per proditionem eripuit armuzino Regi. Solo eſt amœno; undatque fructibus, præſertim dacty- ; triticum parce fert, hordeum mo- ce. Oryza, quam communiter uſur- int, ab Harmuzio ſolet ſubvectari. quas obtinet magis ſalubres quam ılces, inter quas Nanyah celebrantur;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

profundiſſimi ſunt putei in medio i
ſulæ; ſecundum locum merentur, qu
ſub marinis fluctibus hauriuntur,
hunc modum: in præcipua municip
inſulæ cenſetur Manama ad littus
tum; in mari autem quod alluit, al
tudine trium orgyarum, ſcaturiunt c
ti fontes aquæ puræ & dulcis, qua
urinando utriculis è corio noveru
egerere, & vendunt vili precio. N
rant autem Mahumetani ſenes, h
fontes in terra quondam fuiſſe & à f
ctibus fuiſſe hauſtos: unde inſulæ n
men fuerit inditum, quod in Arab
lingua ſonat duo maria à *Bar* mare
Hen duo: licet alii opinantur id nom
impoſitum à duobus amnibus qui
cuſſatim & crucis in modum inſul
dividunt.

Famoſa eſt inſula ob unionum
piam quæ in ambitu & vicino mari
pi ſolet. Duo enim loca in India, M
garitarum piſcatura celebrantur;
mirum hic in Sinu Perſico; altera ju
Manar ſeu in freto quod Inſulam *C*
lon dividit à promontorio contin
tis, quod *Tutan Cory* dicitur & à P
tugallis *Comory*.

Piſcationem autem in Barhen
diuntur interdum menſe Iunio, plu
mum autem Iulio, producuntque

fina

nem Auguſti: ſolent autem ut pluri-
ıum tum convenire circiter ducentæ
ymbæ; centum ex hac inſula, quin-
uaginta è *Iulfar*, & totidem de *Nih-*
lu. Capiuntur autem conchæ ordi-
ario in portu Arabiæ quem vocant
atar, decem leucis ab inſula hac verſus
ıeridiem.

Vniones hujus Sinus præſtant longe
liquis totius orbis tam pulchritudine
ıam pondere: ſolent autem hic quot-
ınis educi ad valorem quingentorum
illium ducatorum, præter magnum
ımerum, qui celatur: Præfectus vero
armuzii percipiebat quotannis ſupra
ıatuor millia ducatorum, præter quæ-
ım, quem faciebat ipſe.

Sunt & alia præterea loca intra hunc
num, ubi conchæ hæ capiuntur men-
Septembri, ut *Nihhelu*, *Teue*, *Rozal-*
te & ſub inſula, ſed hæc captura non
magni momenti.

Venundantur autem hic uniones per
bas, quarum tres faciunt Quilaten
ve Quaraten; & Miticales quæ con-
ınt viginti quatuor Quaratis, præ-
tim minores Margaritæ, quarum
ıalitas pro numero in uno miticali
ntentarum æſtimari ſolet.

Nubienſis: dexterum maris Perſici
tus pertinet ad Arabes, ſiniſtrum ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Perſas: habet autem in latitudine c
centa & decem millia, in profundit
vero à ſeptuaginta ulnis ad octuagin
commemorat autem ad oſtium Tig
in mare Perſicum exeuntis *Alchaſc*
bat, dicitque à *Baſra* viam tritam
ad oppidum *Bahrain*, id eſt, duor
marium ad littus Arabum ſitam, ſtat
nes undecim.

Denique Ormuz ita deſcriptum
cepi à Nicolao Hemmio noſtrate.
ſtat ab æquatore verſus Arctum ſex
viginti gradibus & ſeptem & vigi
ſcrupulis. Perſarum Rex hoc oppid
ope Anglorum eripuit Portugallis
no cIↃIↃcXXII. Repererunt aut
ibidem ſexcentas machinas bellic
tam majores quam mediocres, part
ex ære partim è ferro conflatas, quar
octuaginta hodie Arcem ſervant,
qua ad vicinas arces ſunt tranſlata,
& ad oppidum *Garmon* & *Laar*; qu
dam denique ad Civitatem Hiſpah
ubi ante arcem diſpoſita viſuntur.

In Sinu Perſico quotannis perfl
venti triplices; quæ tempeſtates ij
appellantur *Elauvvel*, *Elteny*, *Elt*
ſive *Elghef*: ratio autem navigatio
hic ita ſe habet.

Menſibus, Novembri, Decembri,
nuario, Februario, Martio atq; Ap

t

mpeſtas opportuna eſt tam ingre-ientibus quam egredientibus Sinum. ſenſibus Majo, Iunio, Iulio, ingre-ientibus quidem opportuna eſt, ſed gredientibus adverſa. Contra vero ugusto, Septembri & Octobri tantum gredientibus propitia.

Series Regum Harmuz è Teixera.

Rimus in ordine horum Regum ponitur à Teixera Xa Mahumed, filius gis Arabis, qui trajecto Sinu Perſico bem Harmuz condidit in continen-, haud longe à Koſteck in loco dicto armuz, in vicinia Xyraz & Kermon.

Huic ſucceſſit filius *Soleymon*; huic lius *Iza*; illi itidem filius *Laxkary*; ic filius *Kaykobad*; huic filius *Iza* II. uic itidem filius *Mamud*; huic filius *aranxa*; huic cognatus *Amir Xa-din Molong*: qui filiam ſuam *Set Al-tun Xabadin* tradidit in uxorem co-nato ſuo *Amir Seyfadin Aben Azar* lio *Aly* Germani ſui Regis inſulæ *eys*: qui *Xabadin* mortuo ſucceſſit regnum.

Huic ſucceſſit *Xabadin Mamud* illius nſobrinus; illi autem *Amir Rokna-n Mamud* filius *Hamed*, qui obiit an-o cIↄ cc LXXVIII.

Huic ſucceſſit filius *Amir Seyfadin*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Nocerat, qui cæſus fuit à fratribus ſu
anno cIↃ c c xci.

Maſaud decimus quartus Rex ſu
ceſſit fratri, qui fugatus fugit in K
mon, poſtquam tres annos regnaſſet
Mir Bahadin Ayaz Seyfin man
pium regis *Nocerat* illi ſucceſſit ;
Turcis omnia vaſtantibus, relicto *H*
muzio ſe contulit ad inſulam *Queixon*
atque inde ad inſulam Gerun, ubi h
dieque urbs Harmuz viſitur. Obiit a
no cIↃ c c c xii.

Huic ſucceſſit *Amir Ayzadin Gord*
Xa, è veterum regum proſapia,
obiit anno cIↃ c c c xviii.

Succeſſit filius *Amir Mobarezad*
Baharon-Xa decimus ſeptimus Re
quem regno & vita ſpoliavit an
cIↃ c c c xix. *Mir Xabadin Iſuf* tyra
nus, & viciſſim fuit occiſus à *Mir X*
Kodbadin fil. *Gordonxæ*, qui cepit in
lam *Barhen*, *Katifam*, *Kargam* & *D*
rab : ſed fuit è regno pulſus à Germa
Malek-Nazomadin ; quo mortuo ill
recuperavit, diſceſſitq; an. cIↃccccxlv

Succeſſit illius filius *Turon-Xa*
rebus multis præclare geſtis obiit a
no cIↃ c c c c lxxviii.

Huic ſucceſſerunt filii ordine; prin
Maſſud primogenitus; deinde *Xab*
din; tertio *Salgor-Xa*; quo regnan
Sup

uphy Hyalila Perſa continentem o-
onem ſubjugavit.

Huic ſucceſſit *Xavves:* illi autem
eyfadin; quo regnante inſula Harmuz
ccupata fuit à Portugallis an. cIↃIↃVII.
ub quibus porro Harmuzii Reges ve-
ati precario regnarunt, libera ſolum in
uos poteſtate.

Siſton & Sagiſtan.

TEixera videtur Siſton & Sagiſtan fa-
cere duas provincias: quum tamen
antum una eadem eſſe videatur.

Siſton autem ita deſcribit: Provincia
iſton (inquit) ſita eſt ſub provinciis
araſone & Kermon, verſus partes Per-
iæ quæ Sinum Perſicum contingunt,
ta ut ab una parte habeat *Perſiam*, ad
ujus præfecturam quoque pertinet
iſton, & ab altera regnum *Macron*,
d confinia Indiæ. Scribit autem libro
ecundo capite XXIII. Sub Calipha
Abu Ezach Matacon filio Harun, qui
ucceſſit fratri ſuo Germano *Mamun*,
rivatum quendam hominem, nomine
mzah in hac provincia rebellaſſe, &
onam partem provinciæ ſubegiſſe; ve-
um à præfecto Karaſonis debellatum
uiſſe & provinciales ad officium re-
luctos.

Ioannes de Perſia ſcribit hanc pro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

vinciam, patere in longitudinem qui[n]quaginta leucas, ejuſque metropol[in] vocari *Ciſtan*, in qua circiter quinqu[a]ginta millia civium numerentur.

Boterus in Relationibus ſuis unive[r]ſalibus de Aſia, parte prima libro [ſe]cundo, ſcribit poſt Eri ſive Ariam pr[o]vinciam: ſuperato monte *Coibocara* deſcenditur in provinciam *Sigeſta[n]* regionem undique montibus cincta[m] è quorum medio exit fluvius *Ilme[n]tes.* Sequitur deinceps *Circan*, ibi oli[m] fuit Gedroſia, cum oppidis *Canaſi*, *S[...]ſtan*, *Mulete*, *Rocagnin*, *Timocai[n]* *Aſian.*

Nubienſis ſcribit; Sageſtan provi[n]ciam fines jungere cum ſolitudine il[la] maxima. (cujus ſupra quoque mem[i]nimus) & celebriores illius urbes e[ſſe] *Zarang*, *Tac*, *Fars*, *Hovas*, *Sarvan*, *Boſ[t]*, *Ranecan*, *Bengevai*, *Asfengiai*, *Tir[...]*, *Haſc*, *Baanin*, *Dorra*, *Harra*, *Corr[...]*, *Darac*, *Malin*, *Karcoia*, *Haiſum*, [...] *Baſurd.*

Schikardus in Tarich opinatur p[o]pulos, quos Leonclavius vocat *Seg[e]ſtanos*, veteribus Drangianos fuiſſe [di]ctos, qui juxta fluvium Arbin habit[a]runt, Caſtaldo nunc *Ilment* vocatum.

Porro *Zarang* vel *Zarans* memin[it] quoque Vlugbekius & collocat illam [...]

lon[...]

ngitudinem quidem XCVII graduum, latitudinem autem XXXII graduum 30 ſcrupulorum; eſſe autem urbem *iſtan* ſive *Siſton*.

Scribit idem Nubienſis parte octava imatis tertii, Orientalem partem Seſtan conjungi cum *Ghaur*, & plagam nterminam *Ghaur* vocari *Raüer*.

Obſervandum porro è Nubienſi, opdum *Baanin* diſtare ab urbe *Derthel* poſita ad ripam fluvii *Hendemend* ius diei itinere.

Item ab urbe *Bengevai* ad *Kahac* iter ſe Orientem verſus; & ab hac ad fluen *Hendemend* Septentrionem verſ, unius haberi ſtationis intervallum, hoc flumine trajecto occurrere urm *Dertel* ad ejuſdem ripam appoam.

Item *Darac* urbem propinquam eſſe mini *Maru-Alrudh*.

Dorram autem diſtare ab urbe *Corra* tionem unam.

Malin denique diſtare ſtationem nam à *Burengian*, quæ eſt urbs pertins ad terram Choraſan.

De cæteris urbibus nihil memorabile huc obſervavi, niſi quod Vlughbeecis *Boſt* collocat ad longitudinem idem LXXX graduum, latitudinem tem XXXIII,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Macron.

HOc regnum appellatur ab aliis G *teche-Maquerona* : Incolæ ſu *Baluches* , quibus anno cIↄ Iↄ c xii imperabat *Meleck-Myrza*, qui quu antea Regem Perſarum ſuperiorem agnoviſſet, tunc jugum excuſſerat, tributum pendere recuſabat : puta hanc eſſe provinciam illam , quam v teres Geographi vocant *Carmaniam*.

Sunt autem Baluches hi , ferox valde barbara natio, ita ut Robert Covertus Anglus prodat,anthropoph gos eſſe; attingunt Indum fluvium ve ſus ortum.

Quum Angli anno cIↄ Iↄ c xii. R bertum Sherleyum Perſarum regis L gatum reducerent , applicuerunt hanc provinciam. Incolæ autem ipſos in inſidias præcipitarent ; fing bant Regem ſuum Meleck Myrza Regi Perſarum obnoxium atque ad tributarium eſſe; adhæc facile & co pendioſum iter eſſe, ex ipſorum pr vincia in Perſiam; nam à *Guader* ta tum novem dierum iter eſſe ad Ch manſive, atque inde undecim dieru iter ad aulam regis Hiſpahan.

Quare Anglis facile perſuaſerunt ſe cum oneraria ſua conferrent ad pr

cipuu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ɔuum hujus regionis portum qui di-
ur *Guader* vel *Guadel* ; ſed deerat
ís dux itineris ad oram ipſis penitus
cognitam. Itaque unum nacti non
ıe certamine, & aliquot Baluchum
teritu, eo contenderunt & decimo
ɔtimo menſis Septembris applicue-
nt ad Guader, & anchoras jecerunt
portu. Atque hic haud dubio omnes
iſſent trucidati, & ſarcinæ Legati di-
ptæ & navis ipſa intercepta, niſi à
odam Hoge Comal de imminenti
riculo fuiſſent admoniti. Nam men-
iciis præfecti Guader & ipſius Regis ir-
titi, jam aliquot ſuorum cum ſarcinis
gati in terram expoſuerant, & jam
m Legato in terram exſcendere para-
nt, cum inſidiæ ipſis patuerunt. Ita-
ıe non ſine ſumma difficultate & aſtu
rcinas ſuas recuperarunt & inde ſe
ſolverunt, & navigarunt ad oſtium
di fluminis.

Notant autem hanc provinciam
acqueronam, partem eſſe Aſiæ con-
nentis & fines jungere cum Perſia;
portum hunc Guader ſitum eſſe ad
geſimum quintum gradum Septen-
ionalis latitudinis; & ſummam hic
ſe anchoras figendi opportunitatem
mari quatuor aut quinque orgyas
to. Oſtium autem fluminis Indi,
quem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

quem indigenæ vocant *Sinde* diſtare a
æquatore verſus Arctum quatuor & v
ginti gradibus & triginta octo ſcrupuli
Vnde facile colligi poteſt quàm prop
hæc regio Indiam veram contingat.

Candahar.

ANtequam ab his extimis & Orien
talibus Perſarum regni provinc
ad interiores regrediamur, aliquid no
bis dicendum eſt de Candahar regno
quod Rex Perſarum Xa-Abaz ab Indo
rum rege ſive magno Mogole recupe
ravit.

A metropoli Indiæ Lahore ad Can
dahar iter inſtituitur ad hunc modum
ad *Chach-Sunder* exiguum oppidum
XI cos. ad *Non Saray* XV. ad *Mutt*
ray VIII. ad *Quemal-Chan* XIX: ad He
pach, XVI: ad Alicaſavan, XII. ad *Trun*
ban totidem: ad *Sedouſhall* XIV: a
Callixeckebanden XV: ad *Multhan* X
antiquum oppidum haud ſupra III co
ab Indo.

Hinc trajecto flumine ad *Petto-A*
exiguum pagum, XX: dehinc alter flu
vius ratibus trajiciendus, & paulo po
tertius ſed minor, qui *Lacca* appellatu
Deinceps per aſperos montes & arid
atque latronibus obnoxia loca tranſ
tur; ad *Chatzan* exiguum caſtellum

te

reo vallo ſeptum, ubi Mogol præſi-
um alit adverſus latrones, à quibus
ipſi præſidiarii non multum ablu-
nt. Intermedio itinere omnium re-
m inopia eſt, præterquam quod pau-
locis, nonnihil graminis reperiatur,
mentorum ſolatio. Montium, quos
timus, incolæ appellantur *Aguvanes*,
rociniis & furtis ſupra modum infa-
s. A Chatza ad *Duckeen* eorundem
rbarorum municipium, ubi Mogol
tem habet & ſtativa præſidiariorum,
tuaginta & duæ numerantur coſæ.
to hoc intervallo, omnis generis
mmeatum vendunt incolæ itineran-
us ſatis vili pretio. Porro ad *Secotan*
s pagos ſibi in vicem, ad radices
ontium, in modum trianguli con-
ctos, XIV cos. Hinc ad anguſtias
ontium ipſi vocant *Durves*, ubi pau-
admodum plurimos poſſunt ſuſti-
re & ſiſtere, ſunt circiter XXIV cos.
Peſingan caſtellum *Duckee* non ab-
nile XXIII cos. A quo ad Candahar
r vaſtos montes & viam omnium
ne rerum indigam reſtant LX cos.
n montanis autem hujus regni Can-
har degunt ferociſſimi populi, quos
ttanes & *Aguvanes* vocant, robuſto
rpore & colore quidem paulo candi-
ore quam vulgo ſunt Indi; verum
fur-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

furtis, latrociniis & inſigni crudelita infames; & licet ob Mogolis revere tiam & ob lucri dulcedinem quod mercimoniis percipiunt (nam abu dant pecore & frugibus) paulo miti ſuperioribus annis cum itinerantib agere, cæpiſſe dicantur; tamen n raro quum paucos & imparatos offe dunt advenas, abripiunt illos in av montium, mancipantque ſervilib operibus, mutilantque eos nonnu quam ne poſſint aufugere.

Metropolis hujus regni *Candah* antiquum eſt oppidum, olim quiden ut ferunt, à Baneanibus habitatun nunc autem à Puttanibus; magnum pulchrum eſt oppidum, & commerc opportunum, ſiquidem merces Occ dentis & Orientis hic ultro citroqu commeant: in quem finem in agro lius ad ſeptem aut octo millia Camel rum ut plurimum aluntur: Provinc præfectus ibidem degit cum valido pr ſidio: Vrbs ad Occidentem præcip & aſpero monte, ad Meridiem & O tum valido cingitur muto: Suburb ſuperant pene ipſam urbem, tantus h eſt advenarum ab omni parte concu ſus. Annonæ quidem hic ſatis magn eſt copia, verum ſumma caritas tum frequentiam hominum; tum maxim

qu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ca omnis regio inter hanc urbem & ..pahan, admodum infœcunda eſt, ita ..pluribus locis vix quicquam herbidi ..ere ſit, præter aquarum defectum ..ſummus eſt, præter ſalſarum & in..brium.

Diſtabat denique tum quum Mogol ..potiretur, tantum triginta coſ. à fi..us regni Perſarum.

Qua ratione Perſarum imperator ..em recuperaverit, in Indicis noſtris ..licuimus.

Maurenahar & Turqueſtan.

MAurenahar (inquit Teixera) appellantur regiones quæ jacent trans ..vium *Gehun* (qui aliis dicitur Gi..on) qui illas dividit à Karaſone, hic ..et *Koarrazin* & *Gaznahem*. De ..arrazin diximus ſupra è Schikardo ..provinciam *Karazon*. Nubienſis vo..x *Chovarzin* & in octava parte Cli..tis tertii ſcribit; A *Maru* ad *Amol* ..n longe diſſitam ab amne *Gihon* ſex ..dicæ ſtationes, id eſt milliaria cen..m viginti quatuor: Et vero *Amol*, ..e pulchra eſt civitas diſtat à præ..do amne *Gihon* tribus milliaribus. ..ab hac *Amol* ad urbem *Chouarzin*, ..e & *Giorgiania* vocatur, duodecim ..bentur ſtationes. Et à *Giorgiania* ad

ad lacum ſuum ſtationes ſex. Simil[illegible] ab *Amol* ad *Zamm*, aſcendendo [illegible] amnem, ſtationes quatuor; à *Za*[illegible] ad *Termed*, per flumen, ſtationes qu[illegible] que. A *Termed*, per flumen, ad *Il*[illegible] *hacſcian* ſtationes tredecim. Atque [illegible] eſt longitudo *Choraſan* & *Chouara*[illegible] juxta curſum fluminis videlicet qua[illegible] ginta ſtationum.

Giorgian faciunt alii provinciam [illegible] ſe, eique tribuunt urbes *Giorgiân*, *S*[illegible] *naen* (forte eadem eſt cum *Zamm* [illegible] *Dammaan*: quarum longitudines [illegible] latitudines vide ſupra.

Nubienſis porro ſcribit flumen [illegible] *hon* originem trahere è terra *Vagh*[illegible] in finibus *Badhachſcian* & ibidem [illegible] cari *Hazyat*. Influereque in illud qu[illegible] que magnos amnes è finibus *Gi*[illegible] *Vachs*; è quibus omnibus flumen [illegible] grande conſtituatur, ut reliqua o[illegible] terrarum flumina, tam aquarum co[illegible] quam alvei latitudine atque altitud[illegible] facile ſuperet. Memorat quoque i[illegible] amnes qui confluunt in *Gihon*, amn[illegible] *Vachſciab* qui egreditur è regioni[illegible] *Torc* (vel *Turqueſtan*.) Schikardus [illegible] tem aſtruit, amnem *Gichonem* eund[illegible] eſſe cum eo quem Ptolemæus lib. 6. [illegible] vocat *Oxum*, qui dudum terminus [illegible] inter Perſas & veteres Turcas.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Adjungit deinde Teixera *Turqueſtan* egionem ad oram maris Caſpii verſus rtum, in terris *Maure-Nahar*, cujus inolas Perſæ vocent *Turck* ſive *Turckman*, à quibus haud dubio *Turci* orti.

Benjamin Iudæus (in Itinerario) ſcriit à finibus Perſiæ viginti octo dierum er eſſe ad montes *Niſebon*, qui ſunt ıxta flumen *Gozan*; Iſraëlitas autem ui inde veniunt in Perſiam, affirmare urbibus Niſebor ſupereſſe quatuor ibus Dan, Zabulon, Aſer & Napthali: leque illos fœdere junctos cum pagas Turcis (non hodiernis Natoliæ (init Schikardus) ſed ſibi tunc finitimis, rovinciæ Turkeſtan incolis) qui ſerunt ſpiritibus, &c. Vt provincia hæc agis illuſtretur, adjungam hic quæ aytho ſcripta reliquit cap. 15. Iniquitis filii Agareni, (inquit) copioſo excitu congregato regnum Perſarum vadere cogitarunt. Et primo ingreſſi erunt Meſopotamiam, deinde perxerunt ad regnum Chaldæorum, od erat ſub dominio Perſarum Re- s, qui non poterat reſiſtere Saracenis, de de terra illa fecerunt omnia vota a. Rex vero Perſarum *Aſcaiorth* noine (is eſt *Iazdigerd*) timens Saracerum poteſtati ſubjugari, nuncios ſuos iſit ad terras & regna quæ erant circa

 flumen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

flumen *Phiſon* (imo *Gichon* ut poſt
dicetur) & ab iis ſubſidium implorav
promittendo venientibus magna
pendia & honores.

De regno igitur *Turqueſtan*, qu
propinquius erat regno Perſarum,co
gregaverunt ſe ſex millia virorum,
nominabantur tunc temporis *Turq*
mani & iter arripientes, Regi Perſaru
dare ſubſidium intendebant. Tran
verunt quoque flumen *Phiſon*, &
Schikardus autem recte aſtruit flum
quod Turquemani hi tranſierunt fui
Gichon & Aythonem hic lapſum: idq
ex ipſo Aythone qui cap. 7. Perſia
diſtinguit (pro ſtatu regni ſuæ ætatis)
duas regiones. Vnam quæ ſuperior n
nor & planior eſt, facit confinem T
keſtaniæ: alteram inferiorem exten
uſque ad Armenos & Medos. Illius p
mæ habitatores appellat Perſas propr
qui olim idola & ſolem coluerint,
bes eorum nominans Boctora & Se
norgant (quæ ſic corrupte ſcribunt
pro Buchara, Medici Avicennæ & S
marcand regis Tamerlanis ortu nol
litatis) ut non poſſit eſſe alia qua
Bactriana, ubi Ptolemæo ſitæ ſunt M
tropolis Bactra & Marcanda lib. 6. c.
Hujus vero ſecundæ regionis, urbes
tidem præcipuas nominat Neſabor

Sp

achen, quæ rectius Niſabur & Izba-
n efferuntur & ſitu correſpondent
olemaicis Niſibi quidem in Aria &
ſpæ in Parthia; non Hecatompylo,
iners Geographorum vulgus autu-
at. Inter ambas locat Haytho flumen
iſon.

Nubienſis videtur hanc provinciam
care *Tochareſtan*; cui tribuit urbes
*alem & Semengian, Thaalan, Sacal-
nd, Varavalin, Azharuzuan, Tale-
n, Sachimeſt, Varuſer, Hoſb, Ande-
b, Meder & Kas.* Vide illum parte
tava Climatis tertii.

Vzbeck.

Zbeck (inquit Teixera) ampliſſima
provincia, quæ licet ſuperioribus
ulis Perſiæ fuerit ſubjecta, hodie non
ntum ab ea ſeparata eſt ſed & Perſis
llum infert, & nonnullam partem
rſiæ decerpſit. Ejus Metropolis eſt
lck civitas populoſa, opulenta & bel-
oſis incolis frequens; collocatur ab
ulfeda ad longitudinem quidem CI
d. latitudinem autem XXXVI gra-
um & 40 ſcrupul. Nubienſis ſcribit
m diſtare à *Thaalan*, urbe itidem
puloſa & fluviis atque arboribus
nſpicua, in Tochareſtan ſita, ſex ſta-
nes. A *Badhuchſcian* urbe conter-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

mina regionibus *Chennaug* ad Indi
pertinentibus tredecim ſtationes.

Præter hanc habet *Samarcan*
urbem celebrem, præſertim natali
Teymurlanis, quam opinantur M
candam Ptolemæi; quam Abulf
collocat ad longitudinem quidem x
graduum (alii CIX) ad latitudinem v
XL graduum. Nubienſis iter ab illa
Balch ita deſignat: ab urbe Samarca
ad urbem Kaſc ſtationes duæ.

Item à Samarcand ad Kanud-M
chet VI mill. paſſ. Etiam à Samarca
ad Aſtihan XXI mill. paſſ. Orient
inter & Meridiem. Et ab ipſa ad Ka
niam XXVII mill. paſſ. Marcus Pau
Venetus ſuo tempore illam ita deſ
bit. Samarchan eſt civitas nobilis, c
pulcherrimis hortis, & planicie ple
omnis generis fructibus, incolæ ſ
partim Chriſtiani partim Sarace
parentque cuidam nepoti magni Ch
Cum quo tamen minus bene ipſi c
venit, ſed crebro inter ſe belligera
Meminit & Ioſaphatus barbarus,
appellat urbem grandiſſimam, & in
lis frequentem, adhæc commerciis c
Orientalibus nobilem.

Teixera refert ad eandem *Dam*
cand; & *Bokaram* patriam Avicen
qui ipſis dicitur *Boaly*. Bokaram col

at Abulfeda ad longitudinem quidem
cvii graduum (alii 107) & 30 ſcrupul.
ıtitudinem autem xxxix grad. & 10
rupul. vide Itinerarium Ienkinſoni
ı parte ſecunda pagina 263. ipſe autem
ocat Bogar. Nubienſis ita deſcribit iter
Bochara ad Samarcand; A Bochara
d *Sorraa* xii mill. paſſ. Inde ad *Da-*
uſiam xv mill. paſſ. Ad *Arſan* xv
ıill. paſſ. Ad *Kord* xviii mill. paſſ.
d *Karminian* xii mill. paſſ. Ad ca-
ellum *Aalcama* xv mill. paſſ. Deni-
ue ad *Samarcand* vi mill. paſſ. Orien-
ıli parti *Bocharæ* cum flexu ad Meri-
iem, contermina eſt terra *Tſogd*: pri-
ıæque margines illius incipiunt poſt
arminiam, è qua progredieris ad
abuſiam Orientem verſus xxiv mill.
aſſ. à Dabuſia ad *Aſtiban* ſtatio levis.
b hac ad *Zorman* xviii mill. paſſ. ad
aſtellum *Aalcama* xv mill. paſſ. ab
oc ad *Samarcand* vi mill. paſſ.

Præterea *Kangkar* & *Axkgar*, quæ
erfectiſſimum nobis dant Rheubar-
arum, inquit Teixera. Et alia plura.

Ex Arabe anonymo, beneficio D.
olii hæc accepimus.

	longitud.		latitud.	
	gr.	*ſcr.*	*gr.*	*ſcr.*
Khis	109	30.	39	30.
Dargân	107	—	40	30.
Asſichar	109	50.	43	30. ad Oxun
Therâs	109	50.	44	36.
Naxiab	108	—	39	— al. Neſt
Ilâck	109	10.	43	30.
aliis	99	10.	43	20.
Chougent	100	35.	41	55.
Chouakand	100	50.	42	50.
Fargana	102	—	42	20.
Chuten	106	—	42	—
Bykend	107	30.	39	—
Termont	101	15.	37	—
Tenkod	101	—	43	25.
Benchuf	101	—	45	—
Kaſân	101	35.	42	50.
Kobba	101	50.	42	50. ad Araxun
Balch	101	—	36	40.

Incolæ hujus provinciæ, inquit Te xera, ſunt bellicoſi; pugnant equit arcu & ſagittis, lanceis, gladiis, ſcut atque clavis, ſemper retrocedendo atque hiſce armis noſtra ætate mul dominia ſui juris fecerunt; inter al occuparunt regnum *Kandar*, cuju Rex ad magnum Mogolem profug eique ſe ſubjecit, qui licet potentiſſimu

ſi

t, hunc tamen in Regnum reſtituere
nſnime potuit. Vſbequii non habent
Reges qui hæreditario jure ſibi invicem
ſuccedant, eligunt ſibi duces pro virtu-
te: habitu corporis, moribus & ſer-
monis pronuntiatione ad Chinenſes
quam proxime accedunt. Hæc ille.

Accepimus à Nicolao Hemmio no-
ſtrate icones duas, quarum prima ex-
primitur habitus Tatari Vzbequii.

Altera habitus & cultus filiæ Vzbe-
quii Tatari.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Kurdeſtan.

TEixera numerat quoque inter Per[ſiæ] provincias *Kurdeſtan*. Ioannes [au]tem de Perſias tres provincias hoc [no]mine commemorat.

Primam quidem quæ fines jun[git] cum Hadabigian, cujus Metropolis [ap]pellatur *Coyſalma*, & complectitur [cir]citer triginta millia oppidanorum [...] præterea complectitur quindecim [ur]bes; populus valde eſt urbanus, & ar[...] valde addictus. Vivunt maximam [an]ni partem in tentoriis in agro, ad [mo]dum Arabum.

Secundam dicit aliter vocari regu[m] Malagæ ſive Maragæ.

Tertiam ſcribit ſecundæ huic v[ici]nam eſſe, & Metropolim illius voc[ari] *Cormabam*, & fines jungere cum Ba[by]lonia ſive Bagdat: tria autem hæc [re]gna patere in longitudinem circi[ter] trecentas leucas, frequentesque eſſe p[o]pulis bellicoſis, qui perpetuo bellum [ge]rant cum vicinis Turcis.

Verum harum trium provinciar[um] tantum poſtrema hæc recte hoc nom[i]ne deſignatur, in qua agunt populi [qui] hodie dicuntur Curdi, quorum mo[res] & conſuetudines deſcriptas invenies [in] itinerariis, præſertim paginis 198 & 22[...]

lice[...]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

et etiam populi hi fines videantur
gere cum *Bagdat*. Secunda autem
provincia, quam vocat *Maragam*
die pertinet ad Adarbigian, in cujus
ſcriptione hujus quoque oppidi me-
nimus.
Prima autem proprie hodie vocatur
uſiſtan.

Chuſiſtan.

Chikardus in Tarich ſcribit Omarem
Kalipham, anno Hegiræ XXI, miſiſſe
ſen cognomento Aſcharæum cum
rcitu ultra Tigrim; qui occupavit
am *Chuſiſtaniam*, ejuſque duas ur-
primarias *Ahvvazam* & *Suſam*:
orum ſitus talis eſt: Nubienſis parte
ta Climatis tertii; ab Orientali par-
apſus *Diglat* (id eſt Tigridis) juxta
re *Abadan* (quod ni fallor, Sauren-
n ſinum noſtri hodie vocant) ſita eſt
ra *Chuſiſtan* (nomen habens à Coſ-
s latronibus, quorum Plinius me-
nit lib. 6. cap. 27.) ad quam perti-
nt *Ahvvaz* & *Eſcar-Mecrom*, &
ndi-Sabur, & *Suſa* & *Ram-Hor-*
z, &c. & ibidem: egreditur fluvius
vergit in Occidentem uſque dum
veniat ad urbem *Eſcar-Mecrom*, ubi
ntem habet magnum, XX circiter
vium: vehuntur in illo navigia
majo-

majora & alluit *Ahvvazam*: inter qu
& *Mecrom* ſunt xxx milliaria ſecu
dum amnem: idem ait ab urbe *VV*
(quæ ad ripam Tigridis, ſex itineri
ſupra illius oſtia locatur) abeſſe cent
milliaribus, unde jam ſitum *Ahvva*
licet ignoretur Tabulis, abunde cogn
ſcimus. Addit deinde Schicardus plu
de Suſa: quantum vero ad Suſam (
quit) notior eſt illa, quod memineri
illius multi ſcriptores. Strabo lib.
tradit nobilitatam aula Cyri; eſſe
longam ſine mœniis tamen, habere
ambitu 120 ſtadia, vel juxta Policl
relationem 200; quæ reſpondent
milliaribus Italicis. Addit, æſtivum
calorem intendi tantum, ut combur
lacertos, ſub Meridiano ſole per apr
cum repentes: inde cogi incolas ut æ
ficia tegant ſuperingeſta humo, ad pr
funditatem duarum ulnarum. Cauſa
rejicit in montes, qui ad boream o
jecti, non frigidiores tantum auras i
tercipiant, ſed & repercutiant illapſ
radios ſolis, ut reduplicentur. Curti
lib. 5. meminit anguſtiarum in ill
montibus, quæ Pylæ Suſidæ dicantu
ubi Alexander cum ſuis multum eſt p
riclitatus. Quod vero Dionyſius (hiſ
locis natus propterea fide dignior) a
Choaſpen alluere Suſianos, id illis e

ranc

ndi occaſionem dedit, qui opinantur
ingere ipſam urbem ; at hoc non
it author, ſed præterfluere terram
ſarum. Et aliud nos docet S. Daniel
p. 8. v. 3. arcem Suſan ſitam eſſe ad
vium *Vlai*, quem Plinius lib. 6. c. 27.
time cum ſacra Scriptura conve-
ens, appellat *Eulæum*; oriundum in
edia, condi ſub terram intermedio
rſu & rurſus emergentem circuire
nc arcem: unde Reges eum hono-
nt, ut non ex alio bibant, etiam per-
re abeuntibus ſibi ad longinqua loca
portari curent. Diſterminat ille Su-
nam ab Elymaide, provincia humi-
ore, quæ ob uliginem non niſi per
cuitus obiri poteſt, ac in Bibliis Elam
dit: ut R. Benjamin recte notavit
ſi quod etiam in nomine fluvii aber-
t. *Cuſeſtan* (inquit) *ipſa eſt Elam*
io magna, ſed non amplius habitatur
a. Nam vaſtata fuit ex parte. Inter
s ruinas extat Suſan arx, quondam
latium Ahaſueri Eſth. 1. v. 2. *habet*
iamnum ædificia magna & pulchra
de à diebus antiquis. Flumen Hidde-
l, ponte ſtratum, ſecat urbem.

Nubienſis ſcribit ex parte Meridio-
li Chureſtan fluere amnem *Tab* &
ridere *Chureſtan* à *Fares*.

Porro ab Vlughbeeckio & Arabibus
attri-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

attribuuntur huic provinciæ ſequen
urbes: *Achoüas*, Nubienſi *Ahüaz*,
macino *Ahvvaza*; quam collocant
longitudinem LXXXV grad. latitu
nem XXXI. Saraceni eripuerunt ill
Perſis anno IↃCXLI. & habuerunt
tanta dignatione, ut provinciæ n
mine inter præfecturas numerarent.

Nubienſis vocat flumen *Meſerc*
quod urbem præterlabitur.

Deinde *Aſkermucran* ad longitu
nem LXXXIV graduum & 30 ſcrup
& latitudinem XXXI grad. 15 ſcrup
Nubienſis vocat urbem magnam & v
tuſtam, ad flumen Meſercan app
ſitam.

Tertio *Ramchermis*, Nubienſi *Ra*
Hormoz, aliis *Roomes* ad longitudine
LXXXV grad. & 45 ſcrupul. latitu
nem XXXI. Nubienſis prodit interva
lum inter Aſcar mocram & Ram-Ho
moz duarum ſtationum.

Quarto *Archân* ad longitudinem
LXXXVI grad. 30 ſcrupul. latitudine
XXXII graduum vel ut alii XXXI.

Quinto *Siapur* vel *Ieſabur* ad long
tudinem LXXXVI grad. 15 ſcrupul. la
tudinem XXX. Nubienſis hujus no
meminit niſi forte eadem ſit cum
Giondi Sabur, quæ diſtat à Suſa uni
ſtatione.

Nota

Notandum autem Nubienſem ſcri-
tæ, ex urbibus Chureſtan contermi-
terræ Fares, eſſe urbem *Laur* : quæ
d dubio eſt *Laar*. De qua ſupra dixi-
s in Fares.

Irack.

HÆc provincia quam alii vocant *Irack*, Nubienſis *Aarack* olim
oque pertinuit ad regnum Perſarum.
cipuæ autem illius urbes ſunt *Kou-*
Medain, *Waſit*, *Bagdat* & *Baſhrao*
rum longitudines & latitudines ſu-
retulimus.

De *Kufa*, quam Elmacinus ab Oma-
Calipha muro fuiſſe cinctam ſcribit
no 635: ſcribit Nubienſis. Kufa ſita
ad ripam fluminis Euphratis. Sexto
em ab illa milliari extat teſtudo ma-
na, altis undique ſuſtentata muris,
io clauſo, pretioſiſſimis ex omni
te velis cooperta, & pavimento ſto-
Samniticis ſtrato, & intra ipſam
tur eſſe ſepulchrum Ali filii Abi taleb
neri Mahumetis. Diſtat autē à Bagdat
inque ſtationibus.

Medain, Nubienſi Medina diſtans à
fa circiter XX ſtationes, Poſt bien-
m (inquit Schikardus) id eſt anno
5 expugnavit Saedus civitatem Choſ-
s, quæ ut olim Roma κατ' ἐξοχὴν
urbs,

urbs, ſic iſta Elmedayna, urbes, ob[illegible] cellentiam & amplitudinem in pl[illegible] numero nominabatur, ac mihi à C[illegible] ravo Abravvez præ cæteris exculta [illegible] habitata ac amplificata creditur, [illegible] ejus Regis nomen aliquando gerit; [illegible] tamen ab eo primum exſtructa, [illegible] illius etiam antiquior extet memo[illegible] ut quando Mahummedes in ſuis [illegible] ſponſionibus ad Abdiam & Abdal[illegible] Iudæorum Rabbinos, Alkurano [illegible] nexis, eandem Elmedenam Chal[illegible] urbem, jam ſua ætate recenſet i[illegible] quatuor Metropoles infidelium p[illegible] lorum, ex inferno natas, hoc eſt, m[illegible] dictas. Author Geogr. Arabs à ma[illegible] fico D. Beſoldo mihi conceſſæ, lo[illegible] eam ad Occidentalem ripam fluvii [illegible] glat ſeu Tigridis, quindecim tant[illegible] milliaribus infra Bagdadum, hoc [illegible] in eo limite regionis Irack: ſed C[illegible] Balby Venetus qui anno 1580. à Bag[illegible] per Tigrim Balſaram, hoc eſt, Bazr[illegible] uſque deſcendit, adeo præclaræ ur[illegible] quam omnino tranſire debuiſſet, n[illegible] prorſus meminit, ſed tantum aliq[illegible] pagorum in ruinis jacentium: u[illegible] colligo hanc Medaynam poſt horri[illegible] lem terræ motum, quo anno Hegir. [illegible] noſtro 859 cócuſſa eſſe memoratur, nu[illegible] quam deinceps reſurrexiſſe ad priſtin[illegible] decus.

Bag[illegible]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Bagdat de qua urbe conſulenda ſunt
heraria: præſertim pag. 257. Scribit Al-
acinus in Saracenica Hiſtoria lib. 2.
nno Hegiræ 145 noſtro autem 762.
ſit Almanſor Califa ædificari civita-
n Bagdadum; eamque fundavit eo
npore, quod unanimi conſenſu ele-
rant Aſtrologi: dicitur autem fuiſſe
atum viride, in quo tugurium erat
emitæ, cui nomen erat Bagdadi, at-
e ab eo hoc nominis traxiſſe. Alman-
r autem eam appellavit *Medinato-
lami*, id eſt, Civitatem pacis; utque
ſoluta fuit ædificatio ejus, facta eſt
les Califis Abbaſidarum. Nubienſis
ibit illam jacere ſecus Tigrim; à
fa ſtationes quinque ſive c x mill.
ſſ. Xa-Abas Rex Perſarum eripuit il-
n Turcis anno cIↃIↃ c xxiv.

Waſit ſive *Waſed*, Nubienſi *Vaſet*,
ſtat ab urbe *Bagadet* octo ſtationes
e cLxxv mill. paſſ. à *Baſra* ſeptem
tiones, à *Kufa* ſex. Nubienſis in-
it, duæ urbes *Vaſet* jacent ad utram-
ie ripam Degelæ, id eſt Tigridis.
nno Hegiræ 83 (inquit Teixera) no-
o 703 condidit Abdel Maleck in me-
o Meſopotamiæ grandem & popu-
ſam civitatem, quam vocavit *Wacet*,
eſt medium; jacet enim inter duo
umina, quæ confluunt ad *Cornam*;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

cujus hodie tantum ruinæ ſuperant.

Baſhra; Elmacinus ſcribit mu cinctam fuiſſe à Muſlimis A. C. 6 de qua videnda ſunt itineraria nequ hic repetamus.

II.

Cœli ſolique qualitates Regni Perſiæ.

QVum tot provinciæ ſint in hoc gno, non mirum eſt qualitatib cœli ſolique multum differre.

De Perſia proprie dicta ita judic Ioſephus Barbarus. Tota Regio Pers ſecus viam quidem qua nos incedeb mus deſerta eſt, pulverulenta, creto ſcopuloſaque, & plurimis locis aqu rum prorſus inops. Hinc fit, ut u aquæ aliquæ occurrunt, ibi etiam vil quædam reperiantur, ſed & tum max mam partem erant deſolatæ; haru quælibet fere caſtellum habet è ceſpi aggeſtum. Nā quum ſementes, vineæ fructiferæ arbores aquis opus habean ubi illæ deſiderantur, non niſi incon moda habitatio eſſe poteſt. Verũ ſole aquæductus ſub terra ducere interdu quatuor aut quinque dierum itinere flumine aliquo: idque in hunc modun

Prim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

imo haud longe à ripa ſcrobem mo-ntur, & ab hac canaliculum profun-orem ad libellam excavant, recta rſus locum quem rigare intendunt, passus viginti aut circiter, & tum rſus aliam ſcrobem, & denuo cana-m, atque ita porro, donec ad villam t urbem duxerint; tum denique flu-um derivãt in vicinam ripæ illius ſcro-m. Rariſſimæ quoque hic viſuntur bores & fere fructiferæ ubi rigari ali-io modo queunt. Materiem autem ædes ſtruendas ſubminiſtrant populi bæ, quas locis aquoſis conſerunt, iantum opus habent. Habent & fa-os lignarios admodum induſtrios ii hiſce lignis tam parce uti norunt ut irum videatur.

De eadem ita Contarenus. Perſia aniſſima eſt regio & valde arida; in ultis locis aquæ ſalſæ reperiuntur: umenta & fructus aquæ adminiculo undanter proveniunt; ab utroque tere imminent montes fertiliſſimi, ii frumenti & fructuum copiam pro-icunt, omnia maximo precio ven-intur.

Provinciam in qua Tauriſium ſitum t, commendatur ab amœnitate & fer-litate ſoli; riguum enim eſt & maxi-iam partem planum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Ne diu Lectorem moremur, ſiq
dem in ſingulis provinciis nonnihil d
ximus de ſolo atque cœlo: Tempe
adeo diverſa eſt, ut quum in Harmu
vicina continente ſupra modũ æſtu
in reliquis Perſiæ provinciis, etiam
quæ Harmuzio propiores ſunt n
tale ſentiatur, niſi forte paucis in
dum diebus adulta jam æſtate; in
ſpahan vero & agro illius totaque
provincia hybernis menſibus ſu
Climatis modum friget; & noctu
terdum tam acriter gelat, ut un
noctis glacies non raro veſtigia ho
num ferat, quemadmodum à noſtra
bus inveni obſervatum.

Porro ſoli qualitates & fruges at
fructus Perſiæ ita à noſtratibus inve
deſcripta. Perſia atque Parthia ple
eſt montibus partim petroſis, part
fœcundi ſoli: non deſunt tamen p
rimæ valles & agri ſatis feraces & c
turæ idonei. Pauca tamen pro amp
tudine provinciarum, ſunt oppida, m
nicipia & pagi, neque ea eſt incolaru
frequentia, quæ omnibus agris colen
plene ſufficiat: agri quoque multis lo
ſunt inaquoſi; ita ut neceſſe ſit ca
libus & aquæ ductibus illos rigare; u
de fit ut juxta rivos & amnes pluri
pagi & municipia viſantur. Armen

ru

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

m & pecorum hic magna eſt copia ; rum tauri & vaccæ non ſunt ea mo- qua in Europa noſtra ; oves vero nge grandiores & obeſiores , habent im latiſſimas & obeſiſſimas caudas, arum adipes Perſæ liquefaciunt , & untur loco butyri : licet neque buty- m hic deſideretur , quod excoquere ent , ut melius conſervetur , in utri- s è tergoribus factis , durat enim hoc odo in ſeptem octove menſes ; igno- nt enim illud ſale condire. Panem bent optimum : Caſeos multos , qui centes haud mali ſunt, ſed ſalſi & qui evi tempore ita ſiccantur , & indu- ntur inſtar lapidum : ita ut mirentur mmopere noſtrates caſeos , tam lon- itinere huc traduci poſſe incorru- os. Abundant quoque lacte & ſero. ſces quidem habent multos , ſed no- atibus longe deteriores , ſunt enim inoſi , & ſapiunt cœnum quia fluvii c minus ſunt alti.

Arboreos fructus habent magno nu- ero ; nimirum poma ſed noſtratibus inora ; Perſica mala vaſtæ molis, æcocia , ceraſa ; & ſimiles fructus, æter fraga ; quorum loco hic repe- untur , præſtantes melones , & angu- æ , quæ ægrotis à medicis præſcribun- ur loco potus : itidem fructum , quem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

vocant *Alloazia*, inſtar pruni, ſed co meditur viridis, & magni fit in hi regionibus. Omnes autem fruges fructus, venundantur pondere, qu vocant *Maun* & æquivalet duodec libris noſtratibus.

Accipiunt præterea è mari Caſp Haleces, Salmones, Sturiones, Trutas alios piſces: tam ſale conditos quam ſolem induratos.

In Perſia, inquit Teixera, plurin reperiuntur & præſtantiſſimæ uv quas ſua lingua appellant *Xarab*: è q bus plurimum vini exprimunt, qu clanculum & diſſimulato nomine, ta quam ſi eſſet aqua roſarum ſolent vitris & vaſis, exportare in Indiam, Harmuzium & Mogoſtan.

III.

Populorum ingenia, mores, inſtituta & habitus.

SCribit Teixera in appendice; gente Perſarum eſſe candido colore, fo moſam, & eleganti diſpoſitione; an ctum illorum pene ſe habere ad Turc rum modum; ſequi ſectam Morts-Al & in quibuſdam articulis differre à ſec Mahumetanorum cæterorum (de qu

poſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ſtea plenius à nobis dicetur) : pu-
ant utplurimum equites lancea &
ato, arcubus atque ſagittis, acinace,
ricis bene tecti : ſunt bellicoſi & ro-
ſti, armorumque periti tractatores.
nant libros legere, & in eo glorian-
r; delectantur arte poëtica, habue-
nt plures in illa excellentes, & opera
rquam erudita: Norunt omnes ſcien-
s & artes ſpeculativas; & profeſſo-
illarum tractant eas cum ſumma
rioſitate & ſubtilitate; jus ipſorum
blicum tantum continetur volumi-
ipſorum ſectæ ſive libro legis Mahu-
atanæ, ſecundum quam & politiæ &
ſtitiæ adminiſtrationem inſtituunt;
nc tamen committunt viris probatæ
lei. Viri Perſæ admodum ſunt zeloſi,
minæ autem ut plurimum impudi-
. Quid multa; regnum Perſiæ, unum
t ex maxime politicis Monarchiis uni-
rſi, & facile è maximis.

Perſæ communiter largiſſime utun-
r opio, quod ipſi ſua lingua vocant
Afion, & per excellentiam *Theriacam*,
nti illum ſuccum coagelatum papa-
rum ſolent facere: præſtantiſſimum
item fit è lachrimis capitellorum
ſius papaveris ſine ulla alia mixtura:
lius è corticibus aqua ebullitis, quo
nuiores utuntur; quos propterea

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

vocant *Puſty* (à Puſt. quæ vox pa
verum corticem ſonat;) ſicuti il
qui præſtantius illud uſurpant *Afio*
uſus autem illius gummi, ut Perſæ o
nantur, primum inventus fuit à pri
cipibus & magnatibus, quibus curæ i
ſomnia conciliabant, ad ſomnum
ducendum; quos vulgus, uti fere ſol
imitari cœpit, atque ita uſus illius ta
dem promiſcuus & communis eſſe c
pit. Vſurpant & alium potum, qui
men etiam Turcis & aliis Orientalib
valde communis eſt, quem voca
Kaoah; qui fit ex leguminibus, inſ
minutarum fabarum, quæ ex Ara
petuntur: coquitur in ædibus ad id d
putatis; decoctum eſt ſpiſſum, ſubn
grum, inſipidum pene, aut ſi ullu
ſaporem habeat, ſubamarum, ita t
men ut amaror vix percipiatur: ha
riunt autem calidam ſorbillando,
ſtomacho volunt prodeſſe, ventoſit
tesq; expellere & appetitũ promover

Porro indigenæ hujus regni (inqu
Teixera) communiter ab Arabibus a
pellantur *Pary* & *Agemy*: Leonclavi
in pandectis ſcribit à Turcis *Aiem Vil*
ger & *Aiem Memleket* vocari regnu
vel regiones Perſarum ac Parthorum
incolas autem rectius Azamios vel Az
mios appellari, quod idem ſit cum Ai
mi

is propter affinitatem litterarum I, & Z, ante literam E poſitarum. ikardus autem opinatur Turcas per ominiam Perſas appellare *Aiem* vel *em*, id eſt barbaros, & non veros abes.

æterum Perſarum lingua etiam plus partibus Orientis perfamiliaris ; Teixera autem ſcribit tres illius veli dialectos obſervari; *Xyrazy, Roſta-* & *Harmuſi*. Prima lingua eſt ornaima & elegans qua utuntur in civie Xyraz vel Schiras: altera eſt vulga- & impolita: tertia deniq; eſt mixta, rbana, & multis impropriis verbis farta, quæ Harmuzi potiſſimum rpatur. Præter communem quoque nc Perſicam, habent diverſæ provinetiam ſua propria & peculiaria idioata, ubi Perſica tantum uſurpatur emadmodum apud nos Latina.

Amictus Perſarum decens eſt, & à rcarum habitu non multum diver-, qui ex iconibus melius cognoſcetur as in illum finem hic adjunximus.

Viri Perſæ in oppido Hiſpahan veus.

Fœminarum amictus in Hiſpahan.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Semper autem (inquit Teixera) in Perſia, cingula fuerunt indicia honorum & dignitatum, quemadmodum & hodie: nam è materia & opere illorum cognoſcitur cujusque dignitas; ſummæ enim argumentum ſunt aurea, ſecundæ argentea; idque prout vel gemmis ſunt diſtincta, aut illis carent. Ita è cingulis proclive ſit judicare, quem quiſque locum & dignitatem in aula obtineat. Sponſis tamen cujuſcunque ſint dignationis permittitur etiam p... ſtantioribus, nuptialibus diebus, ... quemadmodum & plumis, licet ... quoque nobilitatis inſignia cenſeantur. Forma autem horum cingulorum p... talis eſt, qualis antiquitus in Caſtella ... Luſitania à fœminis ſolebat uſurpari.

Perſæ communiter ſupra modum ſunt libidinoſi, neque tantum fœminis ardent, ſed & pueros atque adoleſcentes; infames enim ſunt Sodomitæ; ... tiumque hoc adeo familiare eſt ut ... nedorum greges paſſim oberrent ... ullo pudore, cum fidibus; ſolent ... in ſympoſia ſe ingerere & laſcivis g... culationibus & choreis conviuas d... ctare & ad ſpurcas illas & abomin... das libidines provocare.

Venationi atque aucupio deditiſſi... ſunt: atque rapacibus avibus non t...

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

m alias aves capiunt, verum etiam as, uti cervos, rupicapras, lepores & niles: Norunt enim falcones & ſimi- aves ita inſtituere, ut ſe dimittant capita ferarum inter cornua, atque de oculos animalium roſtro fodiant; tantiſper detineant donec venatores currant & irretiant. Ad venationes oquin non modo venaticos canes, os longe optimos habent, adhibent; & lynces & leones pardos cicuratos, os vehiculis in exercitu ſecum tra- nt magnates; tenuiores autem in uis ſuis ſuper laminas ferreas, ne un- ibus ſuis jumenta poſſint lædere.

Habent autem hîc præter feras Euro- quoque familiares, rupicaprarum oddam genus, minori mole, corni- s acutis, & recurvis, grandibus ocu- & vivaciſſimis; unde Perſæ quum lchritudinem oculorum fœminæ ali- jus laudare volunt, ſolent dicere ipſi ies eſſe *Gazal*, id enim huic feræ eſt men Præterea arietes ſilveſtres, quos o idiomate vocant *Pagen:* utraque tem fera hæc amat loca aſpera: cæ- rum arietes illi non multum differunt rma à communibus, niſi quod majo- s ſint, corpulentiores atque robuſtiſ- ni; adeo ut dimidiam colubrinam eam facile loco moveant. Cornua habent

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

habent longa quidem, ſed ſecun... dorſum expanſa, ſingulari natura... neficio; nam hoc pacto ſe de p... præcipitant ſine noxa, quod ipſis f... liare eſt, quum à Venaticis canibu... gentur.

In Perſia uti & in plerisque part... Orientis habent plurimos medicos,... methodicos quam Empyricos; illos... cant *Akym*, hos autem *Tabib*: Illa... tem ſequuntur Hippocratem, Gale... & Avicennam aliosque; neque me... di modus à noſtrorum differt, niſi c... rarius venam ſecant. Porro Perſæ ... addicti ſunt medicinæ, ut præter p... macopolia publica, quæ plura ... (habent enim ſinguli medici fere... gula) etiam qui re paulum ſunt lau... ut plurimum domi inſtructiſſima... beant, omnis generis ſimplicibus; ... ut noſtratia pharmacopolia non ... ſuperent, præſtantiſſimis ſimplic... quibus noſtra plerumque carent, ... vero Amomo, Rheubarbaro, S..., Sene, Coſto, Caſtoreo, Turbit, &c... lent quoque Perſæ honoratiori nom... Medicos appellare *Mulah*, id eſt m... ſtros, quod nomen & in religio... aliis ſcientiis uſurpatur. Eſt autem... Arabica, quam Africani efferunt ... *ley*, licet apud illos majoris jam ſi...

gn...

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ationis. Obſervandum autem id no-
n à Perſis tantum tribui liberalium
ium & ſcientiarum magiſtris; nam
chanicis dant nomen Oſta ſive
ad. Habent præterea & fœminas,
s vocant *Dayah*, quæ fœminis &
ntibus ſolent medicinam facere;
facile alii medici ad fœminas aut
ntes advocantur.

oannes de Perſia, ipſorum inſtituta
mores ita nobis depingit. Ducunt
res uxores, quanquam inter nobiles
merus illos gravat, inter plebeios fa-
eminere, permittuntur autem uſque
ſeptem, facili repudio. Nobiles ma-
ne diſtinguuntur à plebeis, redimi-
s capitum, ipſis enim ſolis licet uſur-
e duodecim illas plicas, quas primus
hy Tulbanto addidit, vocant ſua
gua *Tachi*.

Veſtes eorum ut plurimum ſunt di-
ſorum colorum, & fere ſericæ, pan-
enim ſerici hic vili precio veneunt,
ut holoſerici ulna decem regalibus
undetur, & cæteri ad eundem mo-
n. Panni quoque linei vel potius
lypini tanta copia ex India inferun-
, ut viliſſimo precio haberi poſſint.

Nobiles valde addicti ſunt magicis
ntiis, & ſcientiæ imprimis quam
ant ſanctam, quæ ex Alkorano hau-
ritur;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ritur; unde hic plures habent Alfa
& Profeſſores qui publicis ſtipendi
ſingulis pene urbibus aluntur.

Ædificia omnia fere ſunt è late
ſtructa; non pauca quoque lignea;
verſa autem ut plurimum habent
tos.

Duo hic minime prætereunda
ritus publici nuptiarum, & ſepeli
mortuos; in quibus Perſæ aliqui
bent peculiare.

Sponſalia quidem & nuptiæ hic
brantur, quemadmodum à quo
noſtrate oculato teſte accepi, ad h
modum; Adoleſcens jam nubilu
conjugari affectans, per parentes
illi deſiderentur, per proximos agn
inquiri curat virginem aliquam æta
dignitati ſuæ convenientem, n
enim virgines hic vulgo videntur à
ribus; & ubi condicio placet; pe
trinos ſuos, qui circumciſioni illiu
fuerunt, virginem à parentibus
poſtulari; ubi autem jam inter pa
convenit, auſpicato die prodit ſpo
cum amicorum magno comitatu
equis, pro dignitate ornatus: & ſp
ad eundem modum, faciem & to
corpus peplo quodam velata, & de
tantum brachio nudo & exſerto
poſtquam palam in conjugium di

bis conſenſerint; eo comitatu de-
cuntur ad ædes *Cady*, ubi coram
ulah denuo interrogantur, de con-
ſu tam parentum, quam contra-
atium; qui ubi annuerint, nomina
njugatorum, dies & hora à Cady pa-
er atque mutati referuntur in com-
ntarium, & manus teſtium copu-
tur, & juramentum præſtatur in
mine Dei, Mahumetis & Aly. Hinc
dem pompa deducuntur ad ædes
nſæ, & poſt choreas & ſympoſium
roducuntur conjugati in conclave
ptiale; poſtquam ſponſa ante in bal-
o ſe abluerit; ſponſus autem poſt-
am ſponſam cognovit mane intrat
neum, & nova nupta rurſus veſpe-
; atque porro ad octiduum. Addit
nnes de Perſia, mares & fœminas
aratim choreas ducere; & prima no-
, vetulas quaſdam conclave ingredi
linteum proferre ſanguine macula-
n, quod ſponſi cognatis oſtendunt;
contra accidat, ſponſum cum co-
atis ſe ſubducere, & ſponſam repu-
re. Obſervat quoque noſter; etiam
njugia hic iniri ad certum tempus,
o abſoluto, conjugati liberi ſint à
nculo matrimonii.

Sepeliendi ritus & pompa variat pro
ortuorum condicione & dignitate.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Ioannes de Perſia ſcribit, primæ dig[illegible]tatis ad hunc modum inhumari. P[illegible]cedunt cadaver omnes domeſtici, c[illegible]pus nudi uſque ad cincturam, & b[illegible]chium dexterum vulnerati, ita ut l[illegible]gus ſanguis emanet, inter quos & [illegible] atque hæredes defuncti. Cadaver [illegible]tem trahitur funibus à ducentis hom[illegible]nibus, qui orationes fundunt Ma[illegible]metæ. Hoſce autem præcedunt vigi[illegible] adoleſcentes, qui bini humeris bajul[illegible] ſedile ſumtuoſum, & Alkoranum [illegible] voce intonantes. Hos quoque an[illegible]cedunt plurimi cum ramis viridibus [illegible] imaginibus & corollis florum, & va[illegible] fructibus pro anni tempeſtate. Agm[illegible] claudunt equi defuncti, cum armis [illegible]que trophæis illius, qui ducuntur [illegible] equitibus, ad eundem modum nud[illegible] & ſauciatis. Cum hac pompa adeu[illegible] fontem aliquem, ubi cadaver abluit[illegible] & munda Sindone involvitur; & [illegible]vertentes verſus monumentum, el[illegible]giuntur omnis generis annonam p[illegible]peribus. Inhumato autem cadaver[illegible] eodem ordine & pompa regrediun[illegible] in oppidum: cognati denique anno [illegible]ne integro ſtatis temporibus acced[illegible] monumentum ut defunctum planga[illegible]

A Belga oculato teſte accepi, t[illegible] inopum quam opulentiorum cadav[illegible]

ſtatu[illegible]

ſtim ablui, & munda Sindone invol-
& ad ſepulcrum deduci tam extra
iam intra oppidum, cum confuſo
ultorum hominum comitatu: niſi
uod milite aliquo aut tribuno defun-
o, omnes illius equi inſigni pompa,
maque prægeſtentur;& tympanis at-
ie aliis muſicis inſtrumētis accinatur.
Arma Perſarum (inquit *Minadous*)
ibus ut plurimum in bello utuntur,
nt machæra, lancea, & arcus atque
gittæ: machæræ tamen uſus ipſis eſt
miliarior, quam cæterorum armo-
m. Nonnulli bombardas tractant,
ibus ab Iſmaële & primis Tamaſi
nis ſunt aſſuefacti. Plerique ferreis
oracibus, atque galeis, quas globuli
rmentarii vix penetrant, ſeſe mu-
unt. Reperiuntur, qui equos armis
lidiſſimis & optimis contegunt. Equi
ud eos reperiuntur generoſi, qui Per-
orum, quos Strabo pro Regibus in
menia aſſervatos fuiſſe ſcribit, natu-
m imitari videntur. Velocitate cur-
s, robore & ferocitate in acie præ-
nt, & facile quævis addiſcunt: non
hippiati, ſunt manſuetiſſimi, armati
ro bellicoſi, & facile ſeſſoris impe-
m patiuntur, unde mirum non vi-
bitur, quoſdam eorum mille, alios
lle trecentis aureis venditos fuiſſe.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Qui militiæ nomen dant, nobili p…
rique orti ſunt proſapia; quibus f…
innatum eſt, fugare potius alios qu…
fugari. Quos ſi cum Turcarum ex…
citu compares, qui plerumque è m…
tarum regionum convenis & miſc…
laneo, inutili ac vili hominum gene…
fugæ & rapinæ dedito, conſtat, mer…
his illos præferes. Ipſos Perſas quot…
tinet, ut plurimum ingenio vafro p…
diti, inſidiis & fraudibus alios ſtud…
circumvenire: fidei minima ratio ap…
illos ducitur, quo vitio fere cuncti b…
bari laborant: Imperii ſunt impatient…
novitatis ſtudioſi, quod malum Per…
quovis tempore in ſinu foviſſe vide…
tur, unde non modo Regibus à ſub…
tis, verũ quod deteſtabilius eſt, paren…
bus ab ipſis filiis ſtructę fuerunt inſid…

Nulla autem re magis deterrent…
Perſæ; quam catapultis ignivomis…
bombardis: & tamen iis ſpretis m…
nimenta caſtrorum hoſtilium ſæpi…
aggredi & tentare ſubitis excurſionib…
audent. Sed tormentorum uſum i…
nondum exacte didicerunt, idque p…
tius ex cæca quadam ambitione, qua…
quod piaculum ducant contra hom…
nem tam crudele armorum gen…
uſurpare: vel quod arte aut mater…
è quibus illa conflantur, deſtituantu…

IV.

De Perſarum religione, & quid diverſi habeant à Turcis. E Leonclavio.

)Erſæ inimiciſſimi ſunt tribus Mahumetis prophetæ ſociis, Ebubekiri, meri & Oſmani, ſtudioſiſſimi autem uarti, videlicet Alis. Iidem Perſæ traunt, Angelum Gabrielem, quum è ælis in terras portaret Alkoranum, quo libro Mahumetanorum lex connetur) Ali reddendum, errore quoam eum Mahumeti obtuliſſe: Deumue, velut ea re nequaquam offenſum, ui Mahumetem quoque tali dono ratiaque dignum videret, plane nihil bloquutum eſſe. Præterea dicunt iiem Perſæ, primam uxorem Mahumes, cui nomen fuerit Aiſche, nunquam iiſſe caſtam. Immo prophetam Maumetem, qui ſe putaret inventurum irginem, ac pudicam, reperiſſe plane ontrarium. Addunt etiam, quod exincto propheta Mahumete, quum lis, propinquus & gener ejus, electus ſſet Califes ſive vicarius & ſucceſſor ſius; Ebubekir favore malignorum uorundam adjutus, per injuriam, ontra factum à Propheta teſtamen-

tum, ſe conſtituerit Califen. Idem p
ipſum, reliquos etiam duos, Omer
& Oſmanem factitaſſe. Alim inte
in quadam ſpelunca ſemet abdidi,
donec omnes ordine morirentur, at
ita tandem eis ſucceſſiſſe. Quum e
tres iſti contra ſupremum elogium
ſtamenti, præceptumque proph
Mahumetis deliquerint: nullam
Perſæ fidem adhibent, quæ à tribu
lis vel tradita voce vel literarum m
numentis prodita ſunt. Immo u
cunque libros ipſorum & ſcripta re
riunt, confeſtim flammis exurunt
crudeliter in eorum obſervato
animadvertunt. Iidem Perſæ Scach
ſive regem ſuum adorant ac ita ve
rantur, ac ſi Deus quidam terre
eſſet. Non etiam quinquies inter
noctuque precari ſolent, Oſmani
rum more, ſed ſemel duntaxat.

Ad ſummam, ſectatores ſunt re
gionis à doctore quodam eis tradi
cui nomen fuit Sceiches Haidar:
quidam ex ipſis alterius quoque doc
ris veſtigiis inſiſtunt, quem Imam
Haruſtim appellant. Hi duo docto
vel Imami extiterunt in urbe Perſar
Reza, quo tempore vixerunt Erde
uſum Chaſſanis Scachi Perſarum ge
& Scachus Iſmaël, ejus nominis p

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ius, Erdebilis filius, Vſſun Chaſſanis è
lia Martha nepos. Quumque docto-
es hi tam concionando, quam ſcri-
endo ea propoſuiſſent, quæ diximus,
uo illi principes Erdebil & Iſmael pa-
er & filius, eorum doctrinam ſectam-
ue probarunt & amplexi ſunt. Ac filii
uidam Iſmaelis cognomento Sophini,
a felicitas fuit, ut novæ religionis,
uam Sophinam vocarunt, fama con-
luentibus ad ipſum parvis initio, dein-
e majoribus hominum copiis, tandem
rœliis victos Perſarum reges, Iacupem
vunculum ſuum, ejuſque filium Aluan-
em, occiderit; ac ſibi regnum ſubje-
erit, ad poſteros etiam dignitate regia
n hunc uſque diem propagata. Nihilo-
ninus illi duo Perſarum Imami ſive do-
tores, Haidar & Haruſtis, non Oſma-
icorum duntaxat, verum etiam alio-
um Mahumetanorum exſecratione
lamnantur tam in Barbaria vel Africa,
quam in Kezuſbaſſæ latiſſimo imperio,
qui magnus Tartarorum Chan Chitai-
ius vulgo dicitur.

Paulo aliter hæc narrantur ab aliis,
ıti poſtea apparebit, quum peculiari ca-
pite de origine Regum Sophinorum
agemus.

Obiter autem hic ex eodem anno-
tandum: Annales Kezienbaſſam, fami-

liari Turcis nomine, Chanem illum a
pellant Chitainum; qui Vlu-Chan
ſcriminis cauſa vocatur, id eſt, exce
aut ſummus Chan ſive Rex Tatarorum
Keſziebaſſa, ſi verbum verbo redd
filtrinum caput ſignificat. Ita tum
genere Tatari Chitaini nominantur
capitum tegumentis è filtro factis: t
peculiariter ipſorum Chan vel Princ
maximus: perinde ac Perſas in gen
dicimus Keſilbaſſilarios, à rubris ca
tum tegumentis & ipſi peculiariter
rum Scacho nomen Keſilbaſſæ trib
mus. Tegumenta vero capitum h
Tatarica viridis in univerſum colo
ſunt, quo ſingulari quodam jure ſ
privilegio ſe uti adſerunt omnes pr
pterea, quod ortam à propheta gent
univerſam glorientur. Quippe n
utuntur apud Turcos & ceteros Mah
metanos veſtitu viridi, niſi qui gen
ſuum ad Mahumetem referunt;
præſertim aliis, extra hos, viride cap
tegumentum adhibere, piaculum fuer

E Wilhelmo Schikardo in Tarich.

Non alienum ab inſtituto fore p
to, ſi de ignis cultu Perſis olim ſacer
mo, nec hodie prorſus abolito, aliqu
obiter interſeram. Refert Strabo ſ
finem lib. XV. quod plures quidem
Deaſtr

aſtros colant, ſed maxime ignem,
ſacrificent lignis non niſi meliori-
s & decorticatis, oleo ſuperaffuſo,
dit vero peccatum cenſeri, ſi quis il-
n injecta re ſordida quacunque con-
ninet; aut halitum ore tantum aſpi-
, idque ſupplicio capitis luendum:
eri ergo non inſufflando ſed venti-
do. Procopius lib. 2. de bell. Perſ.
dit in Ardabigara boreali oppido
yriæ Pyreum illud eſſe, ubi perpe-
m ignem cuſtodiant Magi, quem
n Veſta Romanorum comparat.
athias lib. 2. etiam in pluribus ædi-
is ait, ignem hunc perennem aſſer-
i & velut oraculum interrogari de
uris. Omnium vero explicatiſſime
nc ritum deſcribit Iudæus Benjamin
tinerario, hiſce verbis; Ante aram
ium ſacrarum, eſt ingens fovea, in
a continuatis ſeculis ardet ignis ma-
nus, quem appellant divinitatem.
eum traducunt filios ſuos (expian-
cauſa luſtrant ſine noxa tamen) mor-
s vero prorſus illuc injiciunt. Pergit
binus & commemorat admiran-
n devotionem ſtultæ gentis, quod
ſanctitatis affectent opinionem, ſe
os in hunc ignem præcipitent, &
gno ſpectantium applauſu, volun-
ium ſuſtineant martyrium, quod me

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

illius Peregrini admonet in Luciа
qui ut aliis ludos exhiberet, ſibi cru
tus fecit, in Olympiaca panegyri
ipſum ſponte comburendo, ſalte
nominis famam pararet. Sunt int
los (inquit Benjamin) de magnat
terræ, qui devovent ſemetipſos in
ut comburantur igni, cumque id i
familiaribus & propinguis denunc
ecce votum feci ſpontaneum, ut
liam in ignem vivus! Reſponde
mnes & acclamant illi; ô te felice
beatum! quando autem appropin
dies executionis, parant ei convivi
lautum, ipſe vero vel vehitur cab
ſi dives eſt, vel ſi pauperior, pede
cedit, uſque ad marginem foſſæ
dum præceps ruit in flammas, o
cognati ejus lætantur, tympana
ſantes & agentes Choream, done
tus conflagret. Vt vero cogno
quænam illa perſuaſio tam efficax
poſſit, ut vitam ſic prodigere ve
imo gaudeant cruciari, percipe ulte
inſignem diaboli aſtum, qua rati
credulis hominibus illudat.

Appetente (inquit Benjamin) te
die, veniunt bini ſacerdotes de pri
ribus, in ædes combuſti & dicunt h
dibus ejus: parate domum, nam h
accedet vos pater veſter, ut præci

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

bis quid faciendum ſit. (ſignificet
:imam voluntatem, quaſi Teſtamen-
m conditurus poſt fata) Accerſitis
;o teſtibus ex urbe, apparet Satanas
us habitu. Tunc uxor & liberi ſciſci-
ntur, quomodo ſe habeat in altero
ulo? reſpondet: veni quidem ad
llegas meos, ſed illi me noluerunt re-
ere prius, quam ſolverim univerſa
bita, familiaribus æque ac vicinis.
rtitur itaque opes ſuas hæredibus,
bens diſſolvere quicquid ipſe debeat
is, & exigere viciſſim quod illi de-
ant ſibi. Has expenſas conſignant
vocati Teſtes, ut ille abeat viam
ım (necdiu detineatur) deinceps non
rnunt illum ullatenus. Tali menda-
ſima faſcinatione, quam edunt ma-
:i ſacerdotes, confirmantur illi, ut
cant (de ſuperſtitione gloriantes) ſi-
ile quid non accidere in ulla terra
ıoc eſt ejuſmodi religionem, tam evi-
ntibus miraculis conſpicuam, non
periri in orbe toto.) Ne quis vero exi-
met me loqui de re pridem omnino
ıtiquata, *Teixeram* audiat, qui teſta-
r, quamvis hodierni Perſæ maximam
rtem Alkurano ſint addicti, ſupereſſe
men etiamnum plurimos gentiles,
ui ſic ignem colant. Eos ad Mahum-
edanorum differentiam tradit vocari
Gacor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Gaor-Yazdii; quos ego Ethnicos ... denſes interpretor: quanquam au... ille voculam Gaor, à cultu bovis d... cere conetur, quod Perſice *Gao* ſi... ficet vaccam (cui noſtrum *Kueh* ... ſonat) ego tamen potius à Tu... *Gaur* derivaſſem, quod infidelem n... & opponitur Muſulmano. Circa ... bem autem Yaſd, reperiuntur a... hodie ejuſmodi ignicolæ (uti ſupra ... minimus) qui fanum habent in m... *Albors*, ubi à tempore *Kajomarr*..., huc uſque ..., jam ultra XXXV ſec..., ignis arſit continue, nec unico int... momento extinctus fuit; unde non... rum eſt ipſos, antiquitate ſuperſtiti... ſuæ fretos, Muhamediſmum nol... admittere.

Cæterum ut ad Perſarum qui Ma... metani ſunt religionem revertam..., habent Perſæ non minus quam Tu... varias ſuperſtitiones, etiam perrid... las; quarum unam inveni à noſtri... bus obſervatam. Solet Sacerdos ſ... mus qui Mechæ agit, ut plurim... menſe Octobri, filium ſuum mit... cum Camelo ad id devoto, quem pri... per urbem ducunt, ubi à vulgo ipſi... toto corpore detrahuntur; deinde ... gna pompa ipſo Rege atque au... omnibus comitantibus educitur in...

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

tiſſimum campum; atque hic Rex
les Sacerdotis illius deoſculatur; tum
melus ab hoc benedicitur aut potius
mni carmine devovetur; accurrit
nde Doraga ſive prætor, transfigitq;
melum lancea; cui deinceps ab al-
o caput amputatur acinace: quibus
olutis, fex vulgi atque etiam hone-
res, tanta celeritate cadaveri in-
nbit, & particulas diſſecat atque au-
e conatur, ut non raro plures vul-
entur, & pauci aliquot aut concul-
tur aut ad mortem vulnerentur.
c feſto ſe memoriam ſacrificii Abra-
ni celebrare profitentur.

Novi anni auſpicia celebrant menſe
rtio, ſumma celebritate, vocant
rou, duratque quindecim aut ſede-
n diebus.

Menſe Iulio ſolvunt exequias Ali
phetæ magna ſolemnitate, vocant
ddier.

Vigeſimo quinto celebrant memo-
m Baptiſmi S. Ioannis, vocant *Auvv-
ſian*, ludicris cæremoniis; aſpergunt
m ſe invicem aquis, & commacu-
t cœno ante Regis palatium, qui
gularem ex eo capit voluptatem,
eſertim ſi quis aulicorum aut etiam
gnatum vulgi licentia fuerit inqui-
tus.

Rama-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Ramadan denique non minus ſu
ſtitioſe & ſtricte ſervant quam Tu
adeo ut à Belga, qui viderat accepe
duos qui jejunio illo durante, potu
ebrietatem ſe ingurgitaverant, plum
liquefacto in os infuſo, publice f
enectos.

Celebrant quoque initio Octo
feſtum quoddam, quod vocant,
noſtratibus accepi, *Iedt Ouſſent*,
celebrant memoriam ſupplicii ſum
de ſervo aliquo, qui prophetam *Al*
terfecerat; idque octiduo noctu a
interdiu, cum magno tumultu & f
vitate; parricidam illum è ſtramin
efformatum & veſtibus indutum
cumgeſtant per urbis plateas, ſag
per nares trajectum; denique cum
quot militum cohortibus ducunt e
urbem, & conſtituunt imaginem
medio, ubi à Sacerdote oratio habe
& cantilenæ aliquot cantantur in
dem Ali & parricidarũ deteſtation
denique incenditur caput imaginis
vere tormentario ſuffartum : ibid
oſtentantur arma quædã Ali : circu
ſtantes autem incidunt partes corp
& eliciunt ſanguinem, & remittunt
vicem noxas, reconcilianturque in
ciem; Magnates quoque copulant
ceras inter ſe, & Rex complectitur p

ci-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

les in ſignum pacis & amicitiæ.
Octobris celebrant memoriam
ſeni filii Ali qui ſiti enectus fertur;
enim & magnates tum induunt
es lugubres, neque decem diebus
comas aut barbam radi permit-
t: lugubres autem hi dies demum
11 ejuſdem menſis magna feſtivita-
multis ludicris terminantur.

V.

De Regimine politico & civili Perſarum Regni.

Egnum Perſarum haud dubio mo-
narchicum eſt, nam penes unum
em univerſa poteſtas eſt tam in ſa-
quam profanis; quum & ſe ſupre-
m ſacerdotem ferat, & unicum le-
n ferendarum & abrogandarum do-
num.

erſæ autem, ut ait Teixera, vocant
em ſuum *Xa* ſive *Patxa*, id eſt,
em; (quod nomen Latini ſcripto-
fere efferunt *Scachus*: Leonclavius
em *Padiſchach*, quod eſt idem cum
xa, pantocratora velut habentem
verſum imperium, regemque re-
n) atque etiam *Sahayb*, quæ vox
at dominatorem.

Quin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Quinetiam attribuunt illi titu
arrogantiſſimum *Kodahon*, id eſt,
num, nam Kodah in lingua Perſica
notat Deum.

Licet autem regnum hoc ita ſit
ſolutum, tamen non ita accedit ad
rannidem, quam Turcicum, ut
obſervat Boterus; nam non tan
nobilitas hic maximi fit à Regibus
mnibusque rebus tam pace quam b
gerendis adhibetur; ſed & plures in
regno ſunt principes, licet vaſalli
& opibus & potentia excellunt, i
quos haud infimum locum obt
dux Schiraz. Hiſce autem vulgo
buitur nomen Chanis vel Hanis C
ratione forti, id eſt principes.

Neque tamen Reges hiſce ſen
obnoxii ſunt, licet temporibus Co
bendæ regnum in diverſas partes
ſtractum fuit, collapſa tum imperii
jeſtate: nam ut Petrus del Valle te
tur, Rex Abas, ne quidem ut conſi
riis illis utebatur, ſed pene omnia
ſe ſolus ordinabat: nonnunquam
tem in graviſſimis negotiis, pro lib
hujus aut illius conſilium requireb
neque tamen ſequebatur niſi quod
maxime probaret.

Tamaſus (inquit Minadous) filio
Iſmaëli, qui ei in imperio ſucce

ſep

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ptuaginta reliquit præfecturas, qua-
m Præfecti Sultan & Chan (quæ no-
ina Baſſis quoque Turcarum conve-
unt) vocantur. Horum quilibet ur-
m quandam præpotentem, quarum
ptuaginta erant regebat, & in alias
bes minores, arces & oppida, juriſ-
ctionem abſolutam habebat, unde
ercitus colligi & milites conſcribi po-
rant. Quæ autem hæ ſeptuaginta
bes fuerint, quibuſque nominibus in-
nitæ, abſq; ſumma difficultate plene
re nemo poterit, attamen præcipua-
m quarundam nomina, quæ nobis
notuerunt ponemus: Sumachi ſcili-
t, Sechi, Eres, Seruan, Derbent, Ca-
cach, Ardovil, Tauris, Reivan, Gen-
, Hiſpahan, Maſandran, Gheilan,
eri, Caſſan, Shiras, Starabat, Chil-
inar, Candahar, Ieſd; Sapanec, Sul-
nia, Bargo, Com, Coran, Seva, Caſ-
n, aliæ. Harum ut dixi imperium in
ias quoque urbes minores, arces, op-
daque ſeſe extendebat. Hiſpahan à
ıodecim Sultanis gubernatur, Caſbin
ve Arſacias Rex præeſt cum tribus
æfectis. In Heri ſunt alii tres præter
bas Mirza, & totidem in Candahar
ım Ruſtan Mirza. Hæc ille.

Porro quo ad civile regimen, juſtitia
c ſatis bene adminiſtratur, & crimina

 ſevere

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ſevere admodum puniuntur, & ex-
ſitiſſimis atque adeo crudelibus ſup-
pliciis crimina graviora, impri-
autem adulteria, quæ in gente tam-
xurioſa, & ea fœminarum impudi-
non niſi frequentia eſſe poſſunt: de-
furta etiam minima; poſtremo au-
latrocinia in agris perpetrata, unde
ut itinera etiam in vaſtiſſimis & in-
tis regionibus hîc tutiſſima eſſe
dicentur. Accepi à quodam ocu-
teſte aliquot exquiſita ſupplicia fur-
& latronibus irrogata, quæ vel au-
horrorem incutiunt. Hanc auten-
veritatem in caſtigando, & crude-
tem in plectendo in hoc regno pe-
ceſſariam eſſe, aſtruit *Petrus della*
le: Scribit enim hanc eſſe populi h-
ferociam, ut non niſi ferrea virga f-
poſſit coërceri. Non eſſe autem mi-
nobis hæc ſupplicia atrocia atque
delia videri; verum (inquit) ego,
leges eorum & ingenia gentis perſp-
& gentis obſtinatam duritiem, ſe-
tatem illam facile neceſſariam eſſe
dicavi: nam populi iſti nequaqu-
metuunt communem mortem; ne-
ſupplicia apud noſtrates uſitata, ſec-
quiſitis ſuppliciis à maleficio deterr-
ſunt. Vnde fit; ut furta, & homi-
caſu inter rixandum commiſſa,
co-

ioque uti apud nos capitis ſupplicio
ectantur : verum cædes clandeſtinæ,
it latrocinia in viis publicis aut in
ris facta, raptus item aut alienarum
torum violentæ corruptiones, impri-
is honeſtarum ſtupra, pauperum op-
eſſiones, enormes itidem fraudes
ntra fidem publice datam; rebellio-
s, crimina majeſtatis, & ſimiles gra-
s exceſſus, atrociſſimis pœnis coer-
nda ſunt; neque enim aliter ab iis
ſterrentur Perſæ, in omnia vitia pro-
ves. Quare aſſaſinis hic ventrem di-
ndunt; alienarum uxorum ſtu-
atoribus violentis, membra ampu-
nt genitalia; adulteras de alta turre
æcipitant: atque ad eundem modum
ormia ſcelera horrendis plectunt
ppliciis.

Offendes adhuc nonnulla quæ ad
oc caput ſpectant in parte ſecunda.
ddam hic adhuc unum locum è Mi-
adoi libro 11. de bello Turco-Perſico:
rſaciæ (inquit) moratur præcipuus
erſarum Sacerdos, quem Muſtaed Di-
, ſeu principem Legis vocant, Turci
ndem nominant Mufti; qui in reli-
iis urbibus ſunt, huic ſoli parent. Non
men hic jus eligendi vel ad libitum
eandi Sacerdotes habet, quoniam il-
d penes ſolum Regem eſt, qui Mahu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

meten & Aly imitatus, non mode
ad regni ſtatum pertinentes, ſed &
cra curat, verum evitandi majoris
boris cauſa munus electionis aliis c
cedit. Huic Muſtaed Dini parent c
que Califæ, qui verè ii ſunt, qui i
rum cultum divinum in Moſceis p
gunt: præcipuus horum Regi coron
in inauguratione imponit, quod C
quondam hodie Arſaciæ fieri con
vit, quum Caffam adire Turcæ
permittant. Tres inſuper Sultani
ſaciæ commorantur, quibus totius
perii Perſici cura permiſſa eſt, div
tamen officia gerunt. Vnus eorum
litiæ præeſt, reliqui duo fiſcum & r
tus atque ærarium curant regium:
Turcæ *Deffadar* vocant. Perſæ ſu
mos duos Cancellarios, qui Arſ
ſunt, *Mordar* vocant: hi leges, decr
& literas regias ſcribunt, alter ſigil
tenet, alter ſubſcribit Regis nom
Ibidem judices duo, quos *Caddi* T
appellant, in litibus omnibus & c
troverſiis civilibus jus reddunt: in
minalibus quæſtio & teſtium exam
tio ipſis commiſſa eſt, quæ diligent
libello conſcripta, quem *Sigil* voc
Sultano urbis præfecto tradunt,
latam poſtea ſententiam more ge
exequitur. Quæ in regia hac urbe

gi

ſtratuum & munerum ratio eſt, ea-
m in aliis urbibus obſervatur: omnia
men à nutu & voluntate Regis de-
ndent. Præcipua autem in regno
rſiæ officia, hæc fere nomina habent,
ha, Miriza ſeu Mirize, Chan & Sul-
n, Mordar, Deſtardar, Caddi, Mu-
edini, Calife.

Video ab aliis quoque mentionem
ri *Hacom* & *Daroga*; quorum hic ve-
ti prætor eſt urbanus.

VI.

Potentia & opes hujus Regni Perſici.

Regis Perſarum potentia ex eo pri-
mum poteſt æſtimari, quod tam
ſtum terrarum ſpatium, tot provin-
as, tantas urbes poſſideat; & ut te-
atur Petrus del Valle, hodie regnum
oc pateat pene ab Indo flumine uſque
l Euphratem; & in latitudinem cir-
ter viginti gradibus inter Auſtrum
que Arctum. Secundo ex opulentiſ-
mis mercibus quæ in Regno illius
oveniunt, præſertim ſerico, cujus
pia & bonitas incredibilis videtur.

Communis eſt opinio omnium (in-
uit Minadous lib. 2. de Bello Turco-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Perſico) qui rerum Perſicarum not
tiam habent, ſub Tamaſi imperio quin
que auri milliones annuos vel circit
in Regni ærarium collatos fuiſſe : ip
autem ſingulari uſus ſtratagemate, lon
ge majorem eam ſummam effecit, ut a
octo milliones accederet. Edixit enim
ſeveriſſime, ut omnis generis monet
duplo quam ante precio vænirent,
paſſim ab omnibus eo valore expend
rentur & acciperentur : ſuis quoqu
militibus ea pecuniæ æſtimatione ſt
pendia ſolvit. Sub hoc autem Rege re
ditus annui, ut communis fama e
duos auri milliones vix excedunt. No
enim ea in Mahemete acquirendarum
divitiarum eſt induſtria, quæ in Tama
ſo fuit : Neque eadem ipſi quæ Tama
à ſubditis præſtatur obedientia. Ha
autem ærarii diminutio partim ind
procedit, quod tot opulentæ ditiſſima
que regiones huic imperio à Solyma
no aliisque Turcarum Imperatoribu
ademptæ fuerunt ; & imprimis Meſo
potamia ; Aſſyria & Ergirum ; partim
etiam quod tributa à Georgianis &
aliis regni ſubditis non perſolvuntur
Hæc ille.

Verum quum ſatis conſtet superio
rem Regem Aban, non modo hæ
omnia recuperaſſe, ſed & provincia

opt

pulentas imperio ſuo adjunxiſſe, ut *ar, Candahar, Harmuzium*, alia: par ſt credere ingentem Theſaurum quotnnis in ærarium illius inferri.

Vt autem melius appareat quibus nodis Rex Perſiæ Abas, immenſas opes n ærarium ſuum derivarit, operæ-recium me facturũ exiſtimavi hic in-erere memorabilem locũ è commen-ario Petri del Valle, qui in commenta-io ſuo de condicionibus Abbas Regis erſiæ ita infit. Regi valde placet au-um: quantumque aliunde in ipſius Regnum infertur, id univerſum ſibi umit, juſto illius pretio perſoluto, & x illo efformari curat grandia vaſa, nagni quidem ponderis, ſed levis ope-is, quorum copioſiſſimam habet ſu-pellectilem & grandiſſimi valoris: quæ ecum ducit, quocunque movet, atque deo in caſtris, tum ut illis utatur & egiam magnificentiam oſtentet in pu-licis conviviis ſecundum regni con-uetudinem, extraneis qui magno nu-nero ad aulam ipſius ſolent accurrere: naxime vero ut neceſſitate urgente, quam minima jactura illud convertere poſſit in nummos. Et quia, inquit, ſu-pra facta eſt mentio, de commerciis quæ ipſe Rex exercet, ob quæ ab ali-quibus, qui minus rationes illius in-telli-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

telligunt, accuſatur animi vilis & a
jecti, non poſſum omittere hæc ab ip
conſulto fieri & quidem ſalutari regi
ſuo conſilio, atque adeo maxime n
ceſſario. Solent continuo provinc
illius frequentari à numeroſiſſimis C
ravanis, ut vocant, ſive numero me
catorum qui ex India, Tartaria, & al
longinquis regionibus, merces vari
adducunt immenſa copia: & tant
eſt mercium numerus ut difficillime
periri poſſint mercatores, qui univer
emant; nam exempli gratia interdu
adveniunt trecenti cameli onuſti pip
re; aliquot centeni cameli onuſti Tu
bantis; atque ad eundem modum pl
ribus mercibus exoticis: ita ut aliqu
millia camelorum quotannis adduca
tur, & omnimodæ merces immen
numero: quas & minutatim vende
mercatoribus longum, & magnæ e
penſæ foret. Quare Rex ut hiſce in
commodis obviam eat, & merces exo
cas univerſas ſimul emit, & in regn
ſuo natas aut vendit aut evehendas c
rat, magno tam exterarum quam ſu
rum commodo: contrahitque cum e
teris pro immenſis ſummis, eiſque ſo
vit partim nummis, partim mercib
Perſicis, aut etiam exoticis quas ſi
comparavit: ita ut exteri brevi ten

po

ore abſolvantur; & regnicolis quam
ptime neceſſaria ſubminiſtrentur.
uare nulli fas eſt cum exteris contra-
ere, antequam miniſtri regis, ad id de-
utati, merces luſtraverint: & aut illas
uſum Principis emerint, aut refuta-
erint, facta aliis eaſdem emendi facul-
te. Cogitur quoque Rex in regno
o, aliam mercaturæ formam inire:
am quum univerſi pene illius reditus,
omanent è terris quas poſſidet ad
odum privatorum (nam pauca ſunt
regno illius tributa aut vectigalia,
t ſaltem non magni momenti) fru-
us qui ex iiſdem ad ipſum perveniunt,
poſtquam aulæ ipſius abunde fuerit
roviſum, & militibus itidem quibus
os elargitur juſto precio, ſtipendio-
um loco) aliis, quibus opus eſt, vendit.
eceſſarium quoque eſt ut venundet
uges terrarum, quas infinito numero
oſſidet in omnibus Regni ſui provin-
is, proportione vere regia. Præterea
um militiæ illius robur conſiſtat in
umeroſis equitibus; quibus ſane Tur-
s præcellit & numero & velocitate;
urimos equos ſolet alere & propaga-
, quos aut bene de ſe meritis donat,
t militibus ſuis ſtipendiorum loco
enundat. Merces quoque quæ in Re-
o illius proveniunt, ingenti quidem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

numero, ſed parce in ſingulis locis,
goſſypium & ſericum, quorum pe
ſinguli oppidani in univerſis urbib
aliquantum colligunt, à nemine coac
nari præterquam ab ipſo poſſunt,
ſigni opportunitate & compendio
terorum mercatorum; qui hoc pac
ingentem copiam, & aliquot naviu
interdum onera (uti Anglos & Bel
facere ſatis conſtat) brevi tempore
ipſo Rege poſſunt comparare; & ſu
rum quoque levamento, quibus ni
neceſſe eſt, urbes ſuas egredi & mer
ſuas cum moleſtia & ſumtu alio trac
cere. Hæc ille.

Veriſſimum eſt quod ſcribit de aur
vaſis, nam accepi à quodam noſtr
tantam eorum in aula uſurpari atq
exponi in ſolemnibus conviviis
piam, ut ſpectatores obſtupefaciat. P
ſem ad eundem modum meminiſſe
contractuum, cum Anglis atque Bel
initorum; ſed hæc pervulgata ſu
Narrat quoque noſter anno cIɔIɔcxx
dum ibi verſaretur, à Chane Schi
Regi Perſarum fuiſſe oblata quadr
genta ſexaginta quinque millia flo
norum in parata pecunia; quadragin
& novem amphoras ex auro abſolu
& duas ſupra ſeptuaginta & argent
præter alia quamplura magni pre

q

uæ à trecentis quinquaginta Camelis ehebantur.

Accepi ab eodem & catalogum præ- puorum Ducum, & quantum equi- im numerumpoſſint adducere, atque rvitiorum:

man-Couly Chan Schiraz & Gorgeſtan præfectus	25000.
aud ipſius frater Chan alterius provinciæ	12000.
aghan Beeck militum ſupremus præfectus	24000.
ffy Chan præfectus Bagdat & vicinæ provinciæ	15000.
chmet Chan filius Alou Chan	15000.
oeſſerot Chan præfectus Arabeſtan	10000.
aſah Chan præfectus Schyrvan & Saumachi	12000.
ahomet Chan præfectus Gengiæ ſive berdes	8000.
erckerChan prefectus Gorſiſtã	10000.
mir Goene Chan præfectus Yrevvan	20000.
aſſan Chan præfectus Hrey vel Ere	10000.
ſſur Chan præfectus Mervvan	12000.
auvveſer Chan	10000.
uſſerof Chan præfectus Farabad in Media	15000.
amſa Chan præfectus Darab	7000.

Seffy-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Seffy-Couly Chan fil. Eman-Couly præfectus Harmuzy	1600
Dergagolie f. Gangiæ Aly Chan præfectus Candahar	400
Baha-Vdeur Chan, judex ;	600
Etaman doulet ſupremus Vezirius	1700
Zedder ſupremus Cadiorum	1200
Samoen Ducibus major	1800
Huſſen	1900
Guſſeroft Mirza præfectus provinciæ Tauris	1200
in univerſum equites	30900

Peditum autem ſupremus præfectus eſt Mir Fatta, qui ſub ſe habet quadraginta quinque Subbaſſas ſive Tribunos militum quibus ſingulis, centum aut ducenti atque etiam plures pedites parent.

Aly Beeck præfectus Subbaſſarum præeſt	1200
Caſſack Beeck præfectus mancipiorum regiorum	1200
Chiaus Beeck præfectus mancipiorum	800
Otthâr Beeck prætor Ciolfalinorum	400
Nazer Beeck ſupremus machinarum præfectus	400
in univerſum pedites	4000

Te-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Tempore autem Codabendæ ſcribit
ſinadous; educi potuiſſe ex Hiſpahan
: territorio illo ſubdito equites 8000.

argo	2000.
aſſan	4000.
eva	1000.
alcania	1000.
aſbin	12000.
rdevil	1000.
hiraz	8000.
auris	4000.
om vero & Cuchiuc Tauris	2000.
enge & reliqua pars Georgiæ	4000.

Reperiuntur (inquit) & alii maximo
umero, qui ſtipendia merent & qui
onte militiam ſequuntur. Omnibus
ıtem copiis hinc inde collectis nume-
ım 60000 equitum vix efficient, mo-
o ex locis, quos jam nominavi, debita
ıxilia compareant. Quod ſi reliqui
rincipes, qui hactenus contumaces,
ı bello comparere noluerunt, ſubſidia
ıſta mitterent, exercitus 130000 vel
,0000 militum colligi poſſit. Ex qui-
ıs apparet, poſtquam Abas Rex o-
ınes provincias ad obſequium redu-
t, & Regnum tantopere auxit, quan-
facta ſit equitum, peditumque ac-
ſſio.

Scribit autem Leonclavius; apud
erſas eſſe tria genera militantium:

Primi

Primi vocantur ab iis *Turcoman*, quorum ea eſt condicio, quæ vaſal-rum apud nos, quos feudatarios app-lamus. Et ſunt apud eos feuda per-tua, quæ à parentibus ad liberos & p-ſteros devolvuntur, ſecius ac Turcis in uſu. Quoties igitur hi juſſu Re- evocantur, eo cum equitum numero Regi ſiſtunt, quem ratione feudoru tenentur adducere.

Alteri dicuntur *Corizzi* vel *Coridſi*, qui ſtipendiis militant.

Et alia ſtipendia reapſe non ſunt a-pud Perſas, quam quæ Græcis σιτηρέσ- Romanis annonæ militares nomi-bantur; res nimirum ad alimenta p-tinentes, cum equis, veſtibus, arm- tentoriis, ceteris.

Tertii conſtant è copiis auxiliarib- confœderatarum, finitimarumque ge-tium, Armeniorum videlicet ac Geo-gianorum qui religionem Chriſtiana profitentur; in Perſas propenſi, Tur- infeſti.

Denique uti à quodam noſtroru accepi, reditus annui Regis Abas æ-mabantur trecentis quinquaginta -ptem millibus Tomannis; id eſt, ſi noſtram monetam revoces, quatu-decim millionibus, ducentis octuagi- millibus florenorum: præter ea q-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ccipit à variis ducibus , terris & oppi-
lis : nam ſumma illa quam expreſſi-
nus maximam partem provenit ex ſe-
ico & frugibus hortorum , quos Rex
oſſidet, & minutis quibuſdam por-
oriis,& locatione Caravan Seraiorum.
Teixera comparat Tomanum Perſi-
um ſedecim ducatis.

VII.

Origo Sophinorum qui hodie Perſiæ imperant : è Leonclavio.

PAter (inquit) Iſmaëlis Sophini fuit
Erdebil , quem Iovius & alii vocant
Arduelem & Harduellem. Hoc illi co-
gnomen faciunt à loco quodam Perſiæ
ujus dominus aut regulus fuerit:
pſum vero nomen ejus tradunt fuiſſe
ecaider. Ajunt præterea ſectatum
uiſſe vitam religioſam , inſtar eremita-
um vel monachorum noſtrorum.
deoq; Sec interpretatur Spanduginus
nunc abbatem nunc plebanum ſive
uratum. Ego vero in opinione mea
erſiſto , diverſa eſſe hæc nomina di-
erſarum perſonarum , quorum unus
uerit Erdebil pater Iſmaëlis , familia
pud Perſas natus illuſtri , ditionisque
cujuſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

cujuſdam regulus : alter Scheich H[illegible]
dar, non princeps aut regulus, ſec[illegible]
vera id, quod audiebat: nimirum Sc[illegible]
che vel Iman; quorum illud homin[illegible]
religioſum gentibus illis ſignificat [illegible]
innocentia ſanctimoniaque vitæ: [illegible]
vero doctorem. Etenim ex opini[illegible]
vitæ religioſe ac duriter actæ conſeq[illegible]
tus aliquid apud vulgum authorita[illegible]
tribus Mahumetis prophetæ ſociis [illegible]
bubekire, Omere, Oſmaneque rejes[illegible]
Alim quartum prophetæ ſocium, [illegible]
demque conſanguineum & gener[illegible]
ſequendum in omnibus affirmabat [illegible]
ſalvi eſſe vellent. Docebat autem [illegible]
& alia, quodam in oppido Perſar[illegible]
cui nomen *Reza*. Fama novi docto[illegible]
novæque diſciplinæ, longe lateque [illegible]
dita, confluxit ad Scheichem vel I[illegible]
men Haidarem ingens è Perſia vici[illegible]
que regionibus hominum multitu[illegible]
Primus autem ex magnatibus & reg[illegible]
Erdevil, non hanc duntaxat Haid[illegible]
ſententiam doctrinamque proba[illegible]
verum etiam ex ejus præſcripto ſe[illegible]
rens, patrocinium cauſæ ſuſcepit; ea[illegible]
re multitudinis animos ſibi mirific[illegible]
devinxit. Ita nimirum aliàs quo[illegible]
conſtat homines ingenioſos, nova[illegible]
ligionis uſos prætextu, ad inſignem [illegible]
tentiam perveniſſe. Tantopere quid[illegible]

E-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

rdebil, cetero qui non magni nomi-
is opumve regulus, hac novi dogma-
s profeſſione crevit: ut ei filiam ſuam
ex Perſarum Chaſanes, quem à pro-
eritate ſtaturæ nominatum Vſun Cha-
n ſupra indicavimus, matrimonio le-
itimo copularet. Quippe filiam Mar-
ham ex Caterina Comnenia ſuſcepe-
at; Calvioannis nempe Comneni pe-
ultimi Trapezuntiorum imperatoris
lia; quam Calvioanne mortuo frater
lius David, ultimus imperator Tra-
ezuntius, Vſun-Chaſani dedit uxo-
em, ut ejus præſidio contra nimium
icinas & infeſtas ſibi vires Sultani Mu-
nemetis paullo tutior eſſet. Ex hac
ſun-Caſſanis filia Martha natus fuit
rdibili filius Iſmail. Vſun Caſſanus
utem moriens habuit ſucceſſorem Ia-
upem filium, qui vulgo ab hiſtoricis
icobbeg, ab annalibus Sultanorum
ultan Iacup appellatur. Is protecto-
em novæ ſectæ ſororium ſuum Erde-
lem mirifice ſibi ſuſpectum, quod ve-
eretur, ne regius affinis & tantæ
ultitudinis devotione fretus, ſibi re-
num eriperet, interfici curavit. Evaſit
rudeles avunculi manus Iſmail admo-
um adoleſcens (ut plerique tradunt)
ctodecim id temporis annos natus:
que Martha matre comite, contulit

M ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ad amicum paternum Pircalem, re-
lum ditionis & caſtellorum quor-
dam ad mare Caſpium, nunc Culz
Denizi Turcis, Beher Culzum Arabis
appellatum, quo clauſum mare ſigni-
catur. Iſtic educatus Iſmail ex præſ-
pto religionis paternæ, tandem ex-
cto per venenum à conjuge datum S
tano Iacupe avunculo domum reve,
paternæque ditionis hæreditatem, c
oppidis & prædiis maternæ dotis
mine ſibi debitis, ſtatuit adire.

Dominio paterno potitus, mox
terius progreditur & ccc tantum m-
tibus ſtipatus Somakian pene prodig-
ſum in modum occupat. Hinc co
non parum adauctis& inſtructis,
briſium extimam Perſarum regiam,
ſeſe confert: eamque ſuperato R
Aluante Iacupis filio & ſucceſſore,
ctor in poteſtatem redigit. Iterum c
Aluante congreſſus, non modo ſu-
rior evadit: verumetiam ipſum, c
majori exercitus parte trucidat. I
Muratem Chanem, Aluantis occiſi
trem perſequutus, pari proſperitate
perat. Is victus ab Iſmaile, Bagada
verſus aufugit, hodiernam ſcilicet Ba-
lonem, propter ruinas priſcæ Babylo
ſitam. Victor urbem Sciras, armor
omnis generis officinam, à Tebr

XX (

e dierum itinere diſtantem cum vi-
ricibus copiis adit & occupat. Ibi de-
ium inſigniter armavit ſuum exerci-
um. Poſtea negotium illi fuit cum
lu-Chane Tatarorum Scheco, quem
ıſtructum exercitu trecentorum mil-
um equitum, aggredi prœlio non du-
itavit: quo ſingulari virtute fortuna-
ue-victor evaſit, hoſte cæſo vel in tur-
a (quod alii tradunt) à ſuis oppreſſo
ıffocatoque. Tandem ad tot illuſtres
e plurimis partas victorias, is felicitatis
kimiæ cumulus acceſſit; ut moriente
ı exilio Murate Chane, non modo
erſici regni poſſeſſione, ſublatis æmu-
s, quieté potiretur; verumetiam vici-
os quoſdam populos ac præſertim Ba-
adatinos, in deditionem acciperet.
Ab Oſmanidis ei Sophi cognomen-
ım & Kiſelis Baſſæ per ignominiam
ıit inditum. Prius quidem ab Arabi-
ı voce *Sophi*, quæ lanam ſignificat.
ſiam quum Mahumetani & præſertim
)ſmanidæ, more veteri, Tulipanto li-
eo ſubtiliſſimi operis caput involvant,
ova hæc ſecta præcipit inter alia, ne
aput faſtu quodam lineis ejuſmodi
ıiris ornent, ſed ut tegumenta capi-
ım è lana, non magni pretii confi-
iantur. Et quia laneum hoc tegu-
nentum, quo præter aliorum Mahu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

metanorum utuntur, plicas habet du-
decim, ab Arabica voce Enaſſer ſi-
duodecim, etiam Enaſſerlary voca-
tur: denique quia tegmen hoc tantu-
rubro colore geſtare ſolent, Kiſelba-
lary, veluti capita rubra.

Origo & ſeries eorundem Regum è Texeira.

XA ſive Xeque Iſmaël Sufii, erat fil-
Xeque Aydar, filii Sulton Iuney
filii Xeque Ebrahem, filii Xeque A-
filii Xeque Muza, filii Xeque Safy &
ſumma trigeſimus nepos Morts A-
ſobrini & generi Mahumetis. Qu-
Teymurlang Victo Turco Bajazete r-
diret in Perſiam, adduxit plurim-
captivos è Caramania variarum fam-
liarum, quos in animum induxerat tr-
cidare quando notabilis aliqua occa-
ſeſe offerret; & oppidum Ardevil i-
greſſus aliquandiu ibidem ſubſtitit.
vebat in illo oppido Xeque Safy,
vitæ innocentiam & ſanctitatem,
magno honore apud omnes illas ge-
tes habitus; cujus fama & probit-
Teymurem permovit, ut amicitia-
illius ſummopere deſideraret, & qu-
aliquoties illum viſitaſſet, jam diſceſſ-
rus ultro obtulit illi ut ab ipſo peter-
quicquid illi placuiſſet: is propoſiti Te-
mu-

puris de trucidandis captivis gnarus, petiit illos ſibi condonari, & illis im- petratis, recepit captivos in ſuas ædes ac veſtibus aliiſque neceſſariis inſtructos remiſit in patriam: Quo facto non modo horum, & amicorum qui in pa- tria remanſerant, animos tantopere ſibi devinxit, ut continuo illis varia dona mitterent, eumque magno nu- mero ſæpiſſime viſitarent: duravitque hæc benevolentia etiam ad poſteros hujus Safy, atque adeo tertium ipſius nepotem Sultan Iuneyd: qui vixit tem- pore Ioonxa filii Kara Iſſuf: qui crebras naſce viſitationes, & authoritatem Iu- neyd ſuſpectam habens ſibique ab illo timens, interdixit illi ne amplius ſe à tam multis viſitari permitteret: Iuneyd hoc interdicto offenſus, & graviora haud quaquam operienda ratus cum devotis ſuis movit ex Ardavel verſus Diarbek: Ozun Azembek qui tum ibi- dem regnabat, excepit illum perbeni- gne, eique tradidit in uxorem filiam ſuam Kadijan Katun, quæ peperit illi filium Aydar. Conſueverat autem Xe- que Iuneyd excurſiones inde facere in Gurgeſtan, ſub prætextu religionis ſuæ, quam captivos cogebat amplecti; & in eo continuavit donec in Regnum Trapezuntiorum ingreſſus, & rege il-

lius trucidato illud occuparet, eique
lium Aydarem præficeret, qui & p
patris obitum illud obtinuit. Eve
poſtilla ut Azembek de medio tolle
loonxa, quare Aydar ad Ardevilen
reverſus, duxitque in uxorem fili
Azambeky & cognatam ſuam Ale
xam, quæ ipſi peperit Aly Patxa &
Iſmaël, qui natus fuit anno Hegiræ 8
Chriſti 1488. qui Sufy fuit dictus
hanc cauſam.

Sectę quidem Mahumetanorum ſu
plures; duæ tamen principales: *Su*
quã Arabes & Turci ſectantur, omne
alii qui Alkoranum obſervant ſine
lis commentariis aut expoſitionibu
& *Xyahys* qui Morts Aly ſequunt
uti Perſæ & alii. Hujus ſecundæ e
Aydar, pater Iſmaëlis, quem & fil
eſt imitatus, tanto Zelo, ut illius cau
quum Perſiæ regnum acquireret, ina
ditas crudelitates admitteret in adv
ſarios. Et quia in lingua Perſica co
muniter Sufy appellantur, qui relic
ſeculo, ſoli divino cultui vacant, h
ob inſignem religionis zelum, à ſ
datum fuit nomen *Sufy*. Paulò an
ad eundem modum in Perſia res nov
fuerat molitus Hhalila, qui propter
quoque dictus fuerat Sufy Hhalila:
ut Sufy non ſit nomen proprium, a

Regu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

egum commune, ſed adjectivum, am nullus Regum poſt illum id nomen ſibi ſumſit; ſunt autem per tom Perſiam plures Sufy, id eſt, religioſi.

Aydar anno proximo in regnum yruan ingreſſus à Rege illius Farrock aſſar, ope Iacubbek, fuit profligatus c cæſus, & duo filii illius in captivitaem abrepti, Sultan Roſtanbek autem najore natu trucidato, Iſmaëlem poea dimiſit. Iſmaël autem ſeceſſit in ueylon, ibique ſubſtitit annis ſex; viens deinde res Perſiæ turbatas eſſe ab kuyonliis, tranſiit in Arzenion, ubi d ipſum accurrerunt ſeptem millia araniquorum, qui Sufy addicti fueant, è familiis ſive tribubus Eſtayalu, amlu, Takaluh, Verſablu, Romlu, ulkaderlu, Auxarkayar, Sufiah, Kaaydak & plurium aliarum, qui illum quuti ſunt jam quatuordecim annos atum; & anno 1501 ingreſſus eſt yruan, & prœlio congreſſus cum Farok Yaſſar, qui Patrem ipſius occideat, illum vicit & occidit, regnoque lius eſt potitus: anno proximo congreſſus eſt cum Alvvano in Naxaon, ui profugit, & ipſe cepit oppidum Tariz. Hac victoria potitus inſtituit Tae, id eſt, Tulbantum rubrum cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

duodecim plicis ad memoriam duode-
cim filiorum Ozen filii Aly, qui ſan-
ab ipſis habentur, è quibus ſe ortu-
ferebat; atque inde originem hab-
nova illa militum ſecta, qui Cazel Ba-
id eſt, caput viride dicuntur, à Bax cap-
& Cazel rubrum.

Regreſſus deinde ad Arzenion i-
petum fecit in Regnum Zulkader;
ipſo abſente Alvvanus obſedit Tabr-
ſed Iſmaële regrediente, fugit Alvvan-
Bagadetum, & poſt biennium in Di-
bek reverſus ibidem obiit, anno 15-
Iſmaël in Tabriz permanens, exer-
tum ſuum dimiſit in Perſiam cont-
Moradbekium; qui ingenti prœlio
Iſmaëlis copiis profligatus, ipſi Perſia
& Kermon vacuam reliquit anno 150
Iſmaël autem hibernavit in Kom,
copias ſuas miſit ſub præfecto Eliaſbe-
contra urbem Rey, quas Ozembe-
Gelohy Dux Kalat Ferus Kuh in itine-
oppreſſit & profligavit. Iſmaël huj-
cladis nuncio accepto, quantocius pe-
ſequitur Ozembekum, verum ille
recepit in Feruz Kuh, locum à natu-
atque induſtria munitum; quare illu-
obſedit Iſmaël & quum aliter non po-
ſet, rupto aquæ ductu per quem obſe-
aquas accipiebant, coëgit ad dediti-
nem, poſtquam unum menſem cir-
locu-

ocum cum exercitu hæſiſſet: periere
men brevi illo tempore circiter tri-
inta hominum millia. Movit deinde
maël verſus Koraſon; interea autem
ex Mahamed Karrahy coactis aliquot
ilitum vexillis intercepit Yazd; ſed
maël reverſus illum licet fortiſſime ſe
efendentem, tandem urbe potitus,
epit & vivum juſſit concremari, an-
o 1506.

Hinc Xyras profectus edictum pro-
ulgavit, ut univerſi qui prœlio contra
atrem ſuum interfuerant, occideren-
ır, quo factum eſt ut triginta aut qua-
raginta millia hominum cæderentur.
Anno autem 1509 dum ipſe hiber-
aret in Taron, diſceſſit Sultan Ozem
Mirza Rex Karaſon, occupavitque Re-
num illius Xaybek Khon Vzbekius,
defuncti Regis liberi fugerunt in
lyerak.

Iſmaël adunato exercitu movit ver-
ıs Rumeſtan ſive Turcos, & Mahamed
hon Eſtayalu in præfectura Diarbek
onfirmato; anno 1511 petiit Bagadad,
ui Barhyeck imperabat, qui profugit
d Turcos; & Iſmael illam urbem ce-
it, pluribus ſuorum antea amiſſis in
anſitu fluvii Tigridis. Hinc digreſſus,
ıbjugavit Kuſiſtam, ſive Suſam Aſ-
eri quondam regiam; & media hye-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

me petiit Xyruan, Baku & Darba[n]
atque illas expugnavit anno 1512.

Deinde profectus eſt ad Karaſon co[n]
tra Xaybekkhon, qui adventus illi[us]
gnarus, copias ſuas contraxit in Ma[r]
vvo; ſed prœlio congreſſus cum Iſma[ë]
le, & vitam & regnum amiſit.

Obiit eo anno Bajazetes Turcoru[m]
imperator & ſucceſſit illi filius Selim[us]
Iſmaëli autem anno 1514 natus eſt fili[us]
Xa-Thamas: anno autem 1515 dux[it]
Selimus copias ſuas verſus Arzenio[n]
Iſmaël tum erat in Hiſphaon metrop[o]
li Hierack, & inde venit Chalderon
ubi cum Selimo congreſſus, profligat[us]
fuit & quinque millia ſuorum amiſi[t]
fugitque Tabriz atque inde ad Gazi[n]
Selimus vero Tabriz potitus, tantu[m]
quindecim diebus ibidem ſubſtitit [&]
regreſſus eſt Amaſiam: hoc anno fu[it]
in Diarbek à Cazelbaxiis trucidat[us]
Sultan Morad; & caput illius Iſmaë[li]
oblatum. Anno proximo cepit Selim[us]
Kemah arcem munitiſſimam & pr[o]
vincias Aladaolet, & Zulkader & H[a]
leppum in Syria, & anno 1517 ſubjug[a]
vit Damaſcum & Ægyptum, & ann[o]
1518 Meſopotamiam hodie Diarbe[k]
ſubjugavit; obiitque anno 1521 ſucce[ſ]
ſitque illi filius Suleyman.

Leonclavius ex Annalibus Turcic[is]

otat Selimum obiiſſe anno 1520.

Iſmaël quoque poſtquam Perſiæ im-
eraſſet annis viginti anno 1525 ætatis
iæ trigeſimo octavo. Quatuor ipſi
rant filii, major natu Xa Thamas, ſe-
undus Aleas ſeu Elias Mirzah, tertius
om Mirzah, quartus Barhon Mirzah.
a Thamas autem illi ſucceſſit. Qui
liquot bella geſſit, præſertim cum
urco. Regnavit autem tribus & quin-
uaginta annis, obiitque anno 1576.
uos reliquit filios Xa-Iſmaël & Maha-
ned cæcum; ſucceſſit illi Xa-Iſmaël:
erum poſtquam tantum unum an-
um & decem menſes imperium obti-
uiſſet, diſcedens illud fratri ſuo Mahu-
neti cæco reliquit anno 1578.

Mahamed tenuit regnum ſeptem an-
is, & moriens anno 1585 reliquit illud
lio ſuo Xa Abas, qui hodieque (inquit
exeira anno 1608) illud poſſidet, &
am poſſedit annis tribus ſupra trigin-
a: Quo tempore varias ſuſcepit expe-
itiones, imprimis famoſam illam an-
o 1594 in provinciam Gueilan, quæ
ebellaverat; nam cum viginti millibus
quitum quam celerrime profectus
uum ad fluvium latum & ſatis altum
cceſſiſſet, & indigenæ cymbas omnes
bduxiſſent ut moram injicerent, ſine
nora in aquas inſiliit & reliquæ copiæ
poſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

poſt ipſum; in quo & ipſe ſummu vitæ diſcrimen adiit & quatuor mill ſuorum amiſit; perfectum tamen celeritate ut provinciam brevi ad of cium cogeret. Evertit Regem Laræ regnum redegit in provinciam. Ta rin quam Turci ab avi illius tempor bus poſſederant, eripuit magis aſ quam armis.

Eadem origo & ſucceſſio è commentario Petri della Valle.

Abbas, cui ſecundum antiquam conſuetudinem Regum Perſiæ, dan titulum *Sciah*, id eſt Regis, Schial Abbas itaque eſt filius;

Chodabende Muhammed Regis, fr ter Germanus Iſmaëlis II regis & filius

Tahamaſp Regis, filii,

Iſmaël I. Regis, non modo prin illius nominis inter Reges Perſiæ, ſed familiæ illius quæ hodie Perſiæ impera & qui primus armis propagavit & ob ſervari in Perſia fecit ſectam Mahom tanam, quam ipſe ſequebatur, quar vocant Siaiti. Et quia à populo judica batur eſſe vitæ ſanctæ & religioſæ, ob tinuit nomen Sofi, quo deſignatur ho mo res mundanas ſpernens; licet vo cabulum Sofi proprie ſignificet electum aut laneis veſtibus amictum; utraqu

ſigni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

nificatione optime conveniente per-
nis vitæ religioſæ & probæ, qualem
volebat videri. Erat porro hic filius,
Haider Sultani aut principis, qui à
ibuſdam noſtrorum ſcriptorum vo-
ur Sceich-Haider: quia vitam religio-
n profitebatur inter homines ſectæ
; & quia erat caput gentis ſive po-
li; utraque enim ſignificatione ac-
itur nomen Sceich, licet proprie no-
ſenem. Ab aliis noſtrorum perpe-
n appellatur Ardeuel, quum Arde-
li deberent dicere, id eſt, Ardebilitam,
t enim dominus oppidi Ardebil; hic
t filius

Guineid Sultani, filii

Ibrahim, id eſt, Abrahami, filii

Choagiæ Aly, filii

Muſæ, id eſt, Moſæ, agnominati Sa-
eddin, id eſt, Primatis legis; filii

Sofi Eddin Iſhac, qui primus in Per-
recuſcitavit ſectam Sciaitorum;
nominatus propterea Cutb' el Eulia,
eſt, Polus ſive vertex ſanctorum, licet
t talis eſſe crederetur.

Atque porro genus deducunt ab Aly
Fatima filia Mahumetis.

Notat idem. In Genealogia horum
gum, crebro reperiri adjunctum ti-
lum *Imam*, præſertim iis qui Mahu-
ti propiores ſunt, quæ vox denotat
pro-

proprie Pontificem. Turci autem, q
ſectam Sonnitorum ſequuntur, voca
Imam omnes miniſtros templorum
ſuorum, ſive Meſchitarum: veru
Perſæ & Sciaiti hunc titulum non
lent attribuere, niſi duodecim deſce
dentibus à Mahumete; (qui non fu
runt fratres, aut filii Huſſein, uti Vb
Emmius perperam exiſtimavit, ſed pa
& filii ſucceſſive, quorum & Huſſ
unus fuit, & omnium primus Al
quia credunt, (in eo quoque à Tur
diverſa ſentientes) hos ſucceſſive fu
primates ſuperſtitioſæ ſuæ ſectæ. Atq
adeo eorum ultimum hodieque ſup
ſtitem à Deo occultari, cujus Rex P
ſiæ, tanquam Rex & ex eadem ſti
propinquiſſimus, in mundo ſit
carius.

Xa Abas tres habuit liberos ma
Suſi-Mirzam, *Codabendan* & *Ima*
Culi. Quorum primogenitum *Su*
Mirzam adoleſcentem magnæ ſpei, tr
cidari fecit, hac occaſione uti nar
Petrus delle Valle.

Soſi-Mirza, inquit, revelavit pare
conjurationem, quam quidam con
ipſum moliebantur, atque eo tum g
tiam meruit à patre; verum poſt
quum eædem molitiones ab aliis fu
ſent inſtitutæ, non modo illas celav

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

d ætate jam maturior eaſdem videba-
ır fovere, & favorem populi anxie
ıptare, & patri non raro ob leviculas
ıuſas iraſci, neque ſatis diſſimulare
es ſuas : atque etiam facere, ea quæ
ater prohibuerat.

Quare Pater vitæ ſuæ metuens, certo
ie, quo Aſtrologi magnum ipſi diſcri-
ıen imminere denunciabant, filium
ıandavit occidi; perſuaſus ab iis qui-
ıs plurimum deferebat, id publicæ
uietis intereſſe.

Chodabendam autem ſecundò geni-
ım, qui magnos ſpiritus gerebat, alia
ccaſione juſſit excæcari. *Chodabenda*
nquit idem) Mirza, juvenis jam adul-
ıs & uti apparebat, arrogantior, à Pa-
e arctius habebatur. Accidit autem
t Rex juberet occidi illius gubernato-
:m, quia audacius & inſolentius ali-
uando pro filio apud patrem inter-
:ſſerat: metuens ne filius ab illo ma-
is inſtigaretur ad ea ordienda, quæ
ım publica calamitate haud dubio
ɔrent conjuncta. *Chodabendas* hac cæ-
e efferatus, parenti audaciſſime etiam
iſcincto gladio inſultavit, atque ma-
ım eſt minatus: Placatus tamen tum
ex in ſpeciem quidem; verum à *Fer-
ıbad* movens verſus *Spahan*, filium
ı itinere juſſit excæcari, ut illum à ſuc-
ceſſione

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ceſſione Regni excluderet; quod tam
calido ferro ut ſolent apud Perſas, a
factum, ut non penitus omni vide
facultate privaretur.

Imanculi tertio genitus patri
omnia obediens, in Regni ſpem ab i
fuit educatus.

Habuit & *Xa-Abas*, è primogen
nepotem *Suleimanem Mirzam*, qu
lumine quoque fecit privari quum
procinctu eſſet, ut cum maximis co
verſus Candahar moveret, & minor
natu filium ſecum duceret: ne ne
hic ſe abſente, novas res moliret
conſcius populum Perſicum ſem
novarum rerum eſſe appetentem;
que ſibi vel maxime metuendum, qu
tam longe à regia & extra regni limi
excedendum eſſet.

VIII. *Titulus ſequitur pag.* 350.

PAR

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

PARS SECVNDA

Quæ

Varia itineraria in Perſiam & per provincias Perſiæ comprehenduntur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

I.

EXCERPTA EX ITINErario Ioſephati Barbari, quæ Perſiam attingunt.

THarſum (inquit) egregiam urbem appulimus; ea Dulgadoro paret, qui fratrem habuit Seſſicarum nomine: Regio vero Sultani imperio ſubjecta eſt, licet Armeniæ minoris pars ſit.

Nota è Leonclavio: *Provincia ſive re-o Dulgadir, à noſtris partim Anadoule, artim Aladoule dicitur. Turcici vero nnales Dulgadiris nomen regioni tri-unt, cujus princeps ab iis dicitur Ala-ule. Limites ditionis, Cappadociæ mon-bus incluſæ tunc temporis erant, verſus yriam Halepo: verſus Perſicũ imperium rmenia minor: verſus Turcicum Ama-; verſus Carmaniam, Adana & Tarſus.*

Vrbs tria milliaria in circuitu cõtinet, eam pons lapideus per fluvium, quo re undiquaque cingitur, aditum præ-t. Arcem habet amplam ex lapide

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

egregie conſtructam, urbs in colle pa
rum edito poſita.

Inde unius diei itinere *Adena* eſ
(Leoncl. *Adana*) ampliſſima urbs, quan
itidem fluvius ſpacioſus alluit, ponten
lapideum habens XL paſſuum, arcubu
diſtinctum. Adena & vicina regio goſ
ſypino abundat, Sultano ſubjecta eſt
licet in Armenia minori ſita ſit.

Nota è Leonclav. *Fluvium qui utram*
que urbem alluit veteribus fuiſſe dictu
Cydnum, nunc Turcis Caraſu, ab aqu
profundæ nigro admodum colore.

Multæ paſſim arces, oppidaque de
ſtructa & devaſtata ad Euphratis uſqu
ripas cernuntur, hunc fluvium nav
Turcica, qua XVI Imperatoris equi ve
hebantur tranſivimus. Ad alteram ri
pam Armeniorum pagi ſunt ubi per
noctavimus: ſuperato fluvio proxim
urbs ſeſe obtulit *Orpha* nomine, quar
Edeſſam quondam vocatam volunt
Aſambeo paret, & adminiſtratur à fra
tre illius Balibecho. Non ita pride
imprimis floruit, ſed deſtructa major
ex parte à Turcis, cum Aſambæus *B*
obſidione diſtineretur.

Inde ad radices montium delati *Me*
dinam urbem pervenimus, ad quar
aditus per ſcalas patet, cujus gradus l
pidi inciſi magnitudine pedum qua
tuo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

tuor, per milliare Italicum ſe extendunt. In ſummitate porta eſt, qua per longam plateam in urbem itur; mons undique fontibus aquæ dulcis eſt irriguus; in ipſa urbe alius eſt mons præceps, arcis firmiſſimæ vicem gerens, ad quem ſimiliter per ſcalas & gradus aſcenditur, ædium parietinæ ſunt pro muro & civium frequentia, qui ſerico & goſſypio quæſtum faciunt.

A Merdina ſex dierum itinere pervenimus ad oppidum *Aſſanchiph*, Aſſambeo parens: ſed prius ad dextram frequentes viſuntur ſpecus & antra in parvoquodam monte excavata, & hominum habitationi deſtinata; ad ſiniſtram autem mons cui urbs impoſita eſt: non incelebre emporium, ſeſqui milliare ambiens, continens egregia ædificia & nonnullas Moſcheas. Adjacet lacus & fluvius Sert olim Tigris præterlabitur ſublicio ponte ſtratus.

Hoc monte ſuperato, iter ducit per planiciem, paucis collibus diſtinctam neque altis neque aſperis; bidui itinere quaſi verſus Orientem, ad urbem *Sairt*. Quæ triangulari forma conſtructa, ab una parte caſtello multis propugnaculis cincto, defenditur, cujus muri ex parte conciderunt: ambit tria milliaria; incolis frequens, ædibus templis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

& eximiis fontibus ornatiſſima duo magni & rapidi amnes tranſeundi ſunt quorũ unus vocatur *Betelis*, alter *Iſan*. Atque hactenus extendit ſe Armenia minor.

Nunc regiones quæ Tauro ſubjacent ſubeundæ ſunt, qui à ponto Euxino or diens juxta Trapezunta, pergit verſu ortum ad Sinum Perſicum uſque. Hun primum attingentibus fiunt obvii a tiſſimi & aſperi montes, à Curdis hab tati, qui idioma uſurpant à vicinis d verſum, & crudeliſſimi ſunt latrone habitant enim caſtella editis jugis & aſperis clivis inædificata (ſed plurim jam ob latrocinia à principibus ſun excisa) ita ut vix quiſquam viatorum manus illorum poſſit effugere. Cuju ipſe experimentum cepi: nam quum IV April. 1474. ex urbe *Chexan*, (qu paret vaſallo cuidam Aſſanbei) man eſſemus digreſſi & vix medii diei ite confeciſſemus, in præcipiti clivo Cu di hi impetum in nos fecerunt, ita u Legatus Aſſambei, & aliquot meorum caderent, ipſe vulneratus ægre effug rem. Tertio die ingreſſi ſumus urbem Vaſtan, pene dirutam, populo infre quentem & vix ccc focis conſtantem Inde bidui itinere diſtat *Choy*, itidem pene diruta, & tantum cccc focorum

Quum

Quum ad finem montis Tauri veniſſem, alio ductore uſus triduo perveni Tauriſium; veteribus Ecbatanam & Mediæ caput.

Meminit deinde *Soltaniæ*, quæ olim nobilis urbs fuit, nullo tamen muro cincta, ſed caſtello munita, cujus muri tum quoque diſiecti fuerant: oppidum eſt ſatis amplum, quatuor millia ambiens, nec infrequens, fontibus abundans: A Sultania verſus Schiras proficiſcenti, primo fit obvium exiguum oppidum *Culperchean*, ſed quod olim grandius fuiſſe, plures parietinæ faciunt fidem; capit duo millia & circiter quingentos focos.

Inde quoque adivimus urbem *Spahan*, ea vallo è ceſpitibus & foſſà undique circumdata erat; & ambitu ſuo quatuor milliaria cõplectitur, & ſi ſuburbana annumeres circiter decem, in quibus tam pulchra ædificia viſuntur, quam in ipſa urbe. Intelligebam autem illam cum numeroſis incolis abundaret, bellicoſis & imprimis opulentis, non raro Regibus ſuis minus fuiſſe obſequentem; & circiter viginti annis ante illud tempus, quum Giauſa rerum in Perſia potiretur, rebellaſſe, ideoque illum militibus ſuis imperaſſe ut ſinguli ſingula capita ad ſe deferrent, unde

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

maxima ſtrages in oppido fuerit facta
ita ut vix ſexta illius pars tum habitare
tur. Multæ viſuntur in illa antiquita
tes & pulcherrima opera : inter qu
eminet ſtagnum quadratum, aquæ lim
pidiſſimæ & pulcherrimæ potari ; i
ambitu illius ſunt variæ columnæ, va
riæque officinæ mercatorum ; quæ no
ctu ſepto clauduntur ad mercium ſecu
ritatem. Sunt alia plura ædificia admi
randa, quæ prætereo ; unum addo
etiamnum ad centum quinquagint
millia animarum in oppido & ſuburbi
numerari.

Venimus deinde & *Caſſanum*, opp
dum populoſum, in quo plurimi pann
& alia fiunt è ſerico & goſſypio ; mur
cinctum eſt, ambitque circiter tria mi
lia ; habetque præterea plura & ampl
ſuburbia. Adivimus & *Comum*, opp
dum non ſatis bene ædibus inſtructum
quod ſex millia ambit, muro cinctum
oppidani colendis agris, & vinetis im
primis vacant ; plures hic viſuntur hor
ti, in quibus naſcuntur optimæ melo
nes ; quarum quædam pendunt xx
libras, carne candida & ſuavi inſtar ſac
chari; focorum numerat viginti milli

Pergentes inde offendimus *Ieſdi* op
pidum artificibus habitatum, qui ſer
cos pannos texunt ; muro cincta eſ
qu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

i ambit circiter quinque millia. Sub-
bia habet ampla. Plerique autem in-
læ ſunt textores, maxima enim opti-
ſerici copia huc adducitur, à Strava,
i & provinciis verſus Zagatayum &
are Caſpium ſitis ; ita ut hinc longe
timi panni ſerici petantur.

Hactenus quidem viam ſequutus ſum
rſus Notum; regredior jam ad orien-
n : & primo dicturus ſum de *Sciras*,
æ poſtrema eſt Perſiæ ciuitas verſus
um ; maxima civitas & quæ cum
urbiis ambit circiter viginti millia ;
pulo frequentiſſima, maxime merca-
ibus; quia omnes qui ab Ere, Samar-
ad & aliis partibus orientalibus Per-
m petunt, hanc tranſeunt ; Aſſam-
s cinxit illam vallo è ceſpitibus ag-
to valde alto & ſpiſſo, foſſaque; tem-
habet pulcherrima & ædificia affa-
facta : numerat ſupra ducenta mil-
animarum.

Ab hac extra Perſiam itur ad *Ere*,
pidum provinciæ *Zagatai*, & parens
o Sultani *Buſech* : amplum quidem
tertia parte minus quã Sciras. Hinc
r proſequentibus verſus boream , per
itudines & ſteriles terras , atque a-
arum inopes , præterquam in puteis
ibuſdam induſtria factis , quadragin-
dierum itinere venitur *Samarcan-*

 dam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

dam in eadem provincia Zagatai ſita, ampliſſimum oppidum & populoſu nam per illud eunt redeuntque mer tores Cini, Macini & Cathaenſes: q rum provincias non vidi, ſed intel Cinos & Macinos grandes provin occupare & idololatras eſſe.

Qui autem à Tauriſio petunt ſin Perſicum, illis iter eſt per oppidu *Cuerch*, exiguum quidem ſed oppor no loco ſitum.

Redeuntibus ab Ormuzio iter per *Lar*, inſigne & magnum oppidu atque emporium: numerat circiter millia focorum. Hinc tranſitur ad *ras*; atque inde ad *Camaram* magn pagum, juxta quem viſitur mons tundus, & circiter ſex paſſus al cujus vertici complanato, quadragi columnæ ſuperſtructæ ſunt, quas cant *Chilminar*, id eſt, quadraginta lumnas; ſingulæ ſunt altæ viginti bitos, & craſſæ quantum tres viri co plecti poſſunt: quædam illarum ja conciderunt; ſatis apparet fuiſſe cherrimum ædificium: ſolum au unum eſt ſaxum, cui figuræ homin inſculptæ videntur, mole pene gig tea: & ſupra omnes imago intra ci lum, qualem Deum patrem ſolemus gere, quæ orbem in manu habet, &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

o longe minores figuræ; & porro
ago hominis arcui innixi, quem Sa-
nonem eſſe volunt; inferius adhuc
ge plures videntur, quibus alius ſu-
ſtat qui mitram papalem videtur
tare, & manu elevatâ atque apertâ
eris benedicere. Vlterius videtur
ago equitis robuſti, quem Samſo-
n interpretantur; poſt quem ſe-
ntur plures longis capillis & Fran-
o more veſtiti: & ſimilia.

nde bidui itinere venitur ad villam *mar*: & rurſus biduo ad alteram ubi trem Salomonis ſepultam fabulan- . Et rurſus triduo ad villam *Dehe-h*; tum biduo ad *Vargau* olim ma-am & pulchram urbem; numerat lieque mille focos: & quatriduo ad am *Deſter*: triduo ad *Taſten*; deni-e unius diei itinere ad *Yaſden*. Hinc itur ad exiguam villam *Meruth*; & ui itinere ad *Gnerden*, ubi habitant *raini*, ſive ab Abrahamo origi-m ducant, ſive religionem illius ſe-ntur.

nde biduo tranſitur ad oppidum *im*, circiter quingentorum foco-m; & iterum biduo ad villam *Nai-n*; & porro biduo ad exiguum oppi-m *Hardiſtan* circiter quingentorum orum. A quo ad *Caſſanum* ſupereſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

iter tridui: & itidem tridui à *Caſ*
ad *Comum*.

Ab Como unius diei itinere ven
Savam, mille focorum. Tridui itin
à Sava jacet exiguum oppidum *Euc*
& alterius tridui *Soltania*.

Idem iter à Tauriſio ad provin
quæ mari Caſpio adjacent verſus
tum, quæque Zagatayo annumme
tur, ita deſignat.

A Tauriſio ad Soltaniam VII
rum iter.

A Soltania ad Euchar. III. dier.

Ab Euchare ad Savam IV. dier.

A Sava ad Coim vel Koim exigu
oppidum VI. dier.

A Coi ad Rhei parvum itidem o
dum atque infrequens III dierum.

A Rhei ad Sarri exiguum oppi
oppidum totidem.

A Sarri ad Sindam minutum o
dum IV.

A Sinda ad Tremigam parvum
pidum IV.

A Tremigan ad Bilan ſex dier.

Sequitur deinceps *Strava*, à qu
cta Stravainorum nomen accepit;
pidum ſitum eſt ad mare Caſpium l
inſalubri, frumentique inope, u
fere oryzam hic mandunt. Iacen
alia loca ad dictum mare, uti Lah

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ſet & Mandradan, aliaque; in quibus
ſtantiſſimum ſericum colligitur,
od reliqua univerſæ Perſiæ dicitur
erare.
dem quoque iter à Trapezunte ad
riſium ita deſignat: A Trapezunte
inſtituentibus verſus Notum, pro-
cendum eſt per montes & ſylvas
abitatas, ubi occurrunt aliquot vil-
& exiguæ arces. Prima arx alicujus
ninis eſt *Baiburth*, in valle ſita, un-
que montibus concluſa, bene murata
munita, ſolo fœcundo, numerat cir-
er mille quingentos focos. dominum
oſcit Aſſambeum. Ab hac quinque
rum itinere venitur *Arzingam*, ma-
m olim oppidum, nunc maxima
te dirutum. A quo ad Euphratem
minatiſſimum fluvium ſunt duo
liaria, tranſitur hic lapideo ponte
r arcuum. Deinceps occurrit caſtel-
Carputh, quinque dierum itinere
Arzinga; in hoc tum agebat uxor
mbei, filia imperatoris Trapezuntii
pinacatun dicta. Tum caſtella *Mo-
nt*, *Halla* & *Thene* bene munita, &
iter quingentorum focorum ſingu-
quæ magnum flumen præterlabitur
d longe à Carputh deſendens. In-
e hujus diſtrictus appellantur *Coi-
i*, id eſt, pecuarii. Hinc moventibus
verſus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

verſus ortum, obvium fit caſtellum [illegible]
pulo *Pallu* inſidens, circiter trecen[illegible]
rum focorum; præterlabitur fluv[illegible]
A quo ad eandem plagam quatridu[illegible]
nere venitur ad caſtellum *Amus* in [illegible]
male culto.

Tranſitur deinceps in Turco[illegible]
niam, quæ olim Armenia major d[illegible]
batur: indigenæ illius hodie dicun[illegible]
Caraculu, id eſt, nigri arietes, uti [illegible]
ſiæ & Zagatay incolæ Accorlu, [illegible]
didi arietes. Quæ partium nomina[illegible]
ter ipſos habentur, uti olim Guelph[illegible]
Gibellini aut ſimiles.

Hic primum occurrit caſtellum *A*[illegible]
exiguum ſed bene munitum, mont[illegible]
perſtructum; ſub quo jacet oppidũ, [illegible]
milliaria ambiens & populoſum. H[illegible]
tridui itinere *Alhart* pulchrum & [illegible]
nitum caſtellum, ad lacum ſitum, [illegible]
patet in longitudinem quidem cent[illegible]
quinquaginta milliaria, in latitudin[illegible]
ubi maxima eſt, quinquaginta. Ab [illegible]
quindecim milliaribus verſus Arct[illegible]
jacet alter lacus circiter octuaginta [illegible]
lia ambiens. Sub Alharte jacet o[illegible]
dum circiter mille focorum. Ad ſec[illegible]
dum lacum jacet oppidum ſatis [illegible]
chrum & muratum, *Ceus*. Vnius [illegible]
itinere ſecundum oram maris ad [illegible]
oppidum *Herzis*, ſecus quod fluviu[illegible]

bi[illegible]

ur, qui ponte ſtratus eſt. Quinque lliaribus à lacu viſitur munitum ca-lum *Orias*; pergit lacus dimidii diei iere verſus ortum, ubi oppidum *Coi* et, de quo ſupra.

Quinque autem dierum itinere à , viſitur campus ubi quondam fuit gna urbs, olim deſtructa à Teymure go. Reperiuntur ibidem & multæ æ, & poſt illas lacus, qui patet in gitudinem quidem ducenta millia, latitudinem vero triginta. Sequun- denique duo oppida *Teſſu* & *Zeri-*, quæ utraque numerant circiter tria llia focorum.

Ab oppido Taurizio iter inſtituenti- s verſus ortum, & interdum verſus ctum, omiſſis in medio aliquot locis ad magni momenti; circiter duode- n dierum itinere occurrit *Sammachi* pidum Mediæ in provincia Thezi- a: cujus dominus appellatur *Siruan-a*, ex hoc oppido quum opus eſt de- n millia equitum educi poſſunt. Ab- à mari Caſpio ſex dierum itinere, od habet ad dexteram; ad ſiniſtram tem Mengreliam cum mari Euxino, Caitacchos ſub monte Caſpio. Am- eſt urbs & circiter quinque millium orum: habitatores illius maximam tem ſunt Armeni, qui ſericis pan-

nis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

nis texendis dant operam.

Ab hac iter eſt ad *Derbent*, oppid ab Alexandro magno ut volunt f ctum, ſuper mare Caſpium, mil uno à monte, ſupra quem caſtel habet; à quo deſcendunt duo mur que in ipſos maris fluctus. Derbent nat in noſtra lingua Anguſtias; voc hodie Thamircapi, id eſt, portas ferr Dividit enim Mediam ab Albania, hodie eſt pars Tartariæ: ita ut illis, bus iter eſt è Syria aut Perſia in Ta riam, neceſſario per hanc urbem transeundum. Nam inter duo ma Euxinum & Caſpium protenduntu tervallo quingentorum millium, a ſimi montes & valles, quas minut guli habitant; nemo tamen has tra re audet propter metum latronum. idem mare Caſpium jacet urbs *Ba* à qua mare Caſpium hodie agnom tur; juxta quam viſitur mons, ole eructans nigrum & gravis odoris, q in lucernis uſurpant, & inungunt camelos adverſus ſcabiem, cui a quin iſta animalia valde ſunt obnox

II.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

II.

XCERPTA QVÆDAM EX Itinerario Ambroſii Contareni Venetæ Reip. Legati ad Vſun Caſſanum.

Ræteritis iis quæ ipſi obvenerunt in Polonia atque Ruſſia, uſque ad ur-em Theodoſiam ſive Caffam: ita pro-reditur. Theodoſia urbs ad Ponti uxini littora ſita, emporium eſt fre-uens & celebre, maxima habitantium pia refertum & ut fama fert, opulen-um ſatis & potens.

Caffa (inquit) ſoluimus xv Iun. & nto ſecundo Euxinum ingreſſi, recta rſum verſus *Tinam* direximus; quum m xx fere milliaribus abeſſemus, mo-uerunt nautæ locum eſſe periculoſiſſi-um: quare vela verſus Liaſi & Phaſin rigi juſſi. Locum cui Varti nomen t xxix Iun. attigi: equi expoſiti & haſin LX milliaribus diſtantem dedu-. *Varti* autem caſtrum eſt, paguſque iguus in *Mengrelia*. Dominus cui ret, Gorbola appellatur, ad quem ltichea quoque ſpectat, ad Euxinum a, exigui momenti locus. Nonnihil ici & canabis atque ceræ ibi reperi-r, incolæ miſerrimi ſunt.

Cal. Iulii Phaſis oſtia attigi, relic
autem navi in cymbam nos conje
mus, eaque fluvii oſtium ingreſſi, p
mum inſulam quandam offendim
in qua Oetes Medeæ pater regnaſſe
citur, hic pernoctavimus, culicum i
feſtationibus valde divexati; poſt
die flumen cymba aſcendi, præter
Aſſo urbe ad ripam ſita & ſylvis un
quaque cincta; hic fluvius duos bali
jactus patet in latitudinem; hic in t
ram exſcendi & biduum ſum comm
ratus.

Phaſis urbs in Mengrelia ſita
Bendiano principi ſubjecta, qui e
guam ditionem habet, III dierum
nere forte patentem, ſylvis & monti
paſſim impeditam, incolæ ſunt fero
& brutis ſimillimi. Cereviſiam
quunt, frumenti & vini parum & n
lius momenti habent. Cibus ipſor
conſuetus ex panico fit, pultis in
cocto, quo miſere ſuſtentantur. N
illis deeſt præter induſtriam & vigil
tiam, qua ſi eſſent præditi, tantam
cium copiam in fluvio capere poſſe
quæ ad vitam ſuſtentandam ſufficer
Chriſti nomen profitentur & obſerv
Græcorum ritus, multis graviſſimis
perſtitionibus vitiatos.

Phaſide IV Iulii diſceſſi: & Maz
flu

luvio rate trajecto, biduo per conti-
uas ſylvas & montes magnam Men-
reliæ partem emenſus, veſperi attigi
ocum, ubi Bendianus cum univerſa
ula ſub arboribus quieſcebat.
vii Iulii iterum viam per continuos
nontes & ſylvas ingreſſi, ſequenti die
lumen ſuperavimus, qui Mengreliam
Georgia diſtinguit. ix Iul. oppidulum
otachis attigimus, arce lapidea ſuper
ollem munitum, ubi templum viſitur
ntiquum. xii. inde diſceſſi & facto
ontinuo itinere per montes & ſylvas,
eſperi ad pedem montis quievimus,
roximum erat caſtrum *Scander*, ubi
ex Pangrates reſidebat. Ad quem de-
uctus, ducemque itineris nactus;
v Iul. iter continuavi, per ſylvas &
ontes horribiles, per biduum, maxi-
a moleſtia: Tandem xvii venimus
urbem Goriden, Georgiæ Regi ſub-
ctam; in planicie ſita eſt & arce mu-
ita; præterlabitur magnus fluvius.
Georgiæ provincia ſuperat bonitate
iquantulum Mengreliam, incolarum
men iidem plane ſunt mores & ea-
m vivendi ratio.
xx. Iul. hunc locum reliquimus &
ntinuato itinere per montes & ſyl-
s, interdum reperimus pagos, ubi
ctum comparavimus, nocte juxta
O 2 fontes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

fontes in gramine quieſcentes; atq
ea ratione totam Mengreliorũ & Geo
gianorum provinciam ſumus emenſ

xxii. Iul. Montem immenſæ altit
dinis aſcendere cœpimus, & ſub noct
vix ad ſummum culmen penetravim
ubi quieſcere coacti fuimus licet aq
plane deſtituti. Poſtero die ſupera
monte, primum Vſuncaſſani ditione
quæ Armeniæ initium eſt, attigim
veſperi ad arcem *Reo* delati, quæ in p
nicie ſita ad fluvium profundiſſimu
cui ab altera parte excelſus mons i
minet; Ad ripam pagus eſt quem
menii incolunt, arx à præſidiariis Vſ
caſſani cuſtoditur.

xxvi. Iul. Reo diſceſſum; & ſuper
quodam monte in planiciem deſc
dimus.

xxix. Ad montem Noæ penetra
mus, qui quum ſit altiſſimus, nunqu
non ad radices uſque nive albeſ
eamque faciem per totum annum r
net. Exinde nobis per ſpacioſiſſim
campos, quos colles nonnumquam
ſtinguebant, iter fuit.

xxx. Iul. Arcem *Chiagri*, quæ
meniorum liberorum eſt, pervenim
Inde Cal. Auguſtis, ſub veſperam
ceſſi, ad pagum Armeniorum, qu
montem ſitus erat: poſtero die fluv

ſu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

peratus , qui præterlabitur ; à ſiniſtra
ıanu XI Armeniorum pagi conſpecti,
tiguo intervallo diſtincti. Hęc regio to-
us Perſię fertiliſſima & amœniſſima eſt.
III. Aug. Oppidum *Marerichi* attigi-
ıus , prope quod ea nocte tranſgreſſi,
oſtridie in ſummo calore , per conti-
uas planicies equitavimus , nec uſ-
uam aquam puram ad ſitim ſedan-
am invenimus. Eodem die *Taurïn* ſeu
cbatanam ingreſſi ſumus ; quæ in pla-
icie ſita , vallo è terra male congeſto
ngitur ; prope conſpiciuntur mon-
s, quos Tauri montes vocari aſſerunt.
XXII. Ecbatana diſceſſi. Regio per
ıam profecti ſumus , undique planiſſi-
a eſt , raris collibus diſtincta , arida
ıoque , ubi nuſquam arbor nobis niſi
ope fluvios viſa. Pagos offendimus
tiguos, ante meridiem in campo quie-
mus , ubi etiam noctem poſtea per-
gimus : in pagis neceſſaria compara-
mus. Hac ratione iter continuando
XVII Septemb. Soltaniam urbem per-
enimus, arce ampla munitam, & mu-
o undique cinctam. In ea tres portæ
neæ conſpiciuntur , damaſceno opere
aboratæ. Vrbs in planicie ſita eſt cui
men contigui ſunt montes paulum
liti , tempore hiberno incolæ propter
igus alio migrant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

xxx. Septemb. priorem proficiſce[illegible] di rationem nunc per planiciem, nu[illegible] per colles repetentes, conſueto in ca[illegible] pis pernoctandi more obſervato;

IV Octob. urbem *Senam* appulimu[illegible] quę nullo muro clauditur, in planicie [illegible] fluvium ſita, nõnullis arboribus cinct[illegible]

VI Octob. inde digreſſi, mature u[illegible] bem *Kom* attigimus. Vrbs in planie[illegible] ſita eſt, non adeo magna, muro è cœ[illegible] conſtructo munita; incolarum freque[illegible] tia & omnium rerum copia abunda[illegible]

XXIV Octob. iter denuo ingreſſi, p[illegible] ſtridie urbem Caſſan attigimus, Co[illegible] aliquanto pulchriorem. Sequenti [illegible] in urbem *Nethas* delati, quæ in pla[illegible] quoque ſita vini abundantia claret.

XXVIII Octob. itinere per planicie[illegible] continuato: III Kal. Novemb. Spa[illegible] urbem, in qua Vſſuncaſſanus mora[illegible] tur, attigi. Cingitur vallo è terra co[illegible] geſto: in planicie ſita, omnium reru[illegible] quæ vita deſiderat, abundans.

III.

EXCERPTA EX ITINERA[illegible] rio Itali mercatoris anonymi apud Ramuſium.

EX Haleppo profectus primum ad[illegible] oppidum *Bir* exiguum trans Euph[illegible]

te[illegible]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

em ad ripam ſitum : id à Sultano Ca-
abeech muro undique cinctum , cum
ulchra & munita arce. Obſervat au-
em , omnia oppida & caſtella trans
uphratem ſemper , atque etiam tum
ſcripſit autem poſt annum cIↄ Iↄ xx)
aiſſe ſub imperio Regis Perſarum , uti
la quæ cis fluvium jacent ſub Imperio
ultani Ægyptii.

A Bir bidui itinere pervenitur *Orfam*,
uam indigenæ narrant antiquiſſimam
ſſe & à Nimrotho primum ædificatam;
mbit decem millia , ſine ulla foſſa ; in
edio oppidi extant duæ pulchræ &
ltæ columnæ , quæ nequaquam con-
edunt Venetis ante ædem S. Marci: uti
t pulcherrimus fons , qui ſeptem mo-
as intra urbem circumagit , & agros
a vicinia rigat : vocant fontem Abra-
ami. Extra oppidum circiter ſex mill.
aſſ. viſitur puteus cujus aquæ lepram
anare dicuntur. Oppidum eſt imprimis
nagnificum , in quo multa extant pa-
atia & decem aut duodecim pulcherri-
na templa , multo marmore ornata.
Ager ſuburbanus amœniſſimus eſt &
œcundiſſimus. Oppidum denique me-
ropolis eſt provinciæ Dierbeck.

Bidui itinere ab Orfa occurrit caſtel-
um *Iumilen* ſuper monticulum ſtru-
tum , debili muro & foſſa anguſta è

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ſaxo exciſa. In ambitu ſunt plurim
cavernæ è petra excavatæ, in quib
habitant agreſtes, homines imprim
bardi. Ager aridiſſimus eſt ita ut pl
vias aquas vernis menſibus in ciſterr
cogantur ſervare. Tridui itinere ab h
caſtello jacet *Caramit*, ampliſſimu
oppidum, quod à Conſtantino ſtr
ctum volunt, ambit circiter decem a
duodecim millia, muros habet valido
è vivo ſaxo eductos, cum trecen
ſexaginta qua turribus, qua turricul
fabricæ admirabilis. In oppido viſu
tur multa magnifica templa & palat
marmorea, græcis litteris inſcript
Abundat aquis, & fontibus; inter fl
vios qui alluunt memoratur *Set*, q
hibernis menſibus ſupra modum int
meſcit, & rapide decurrit ad Aſanch
& juxta Bagdat confluit in Euphr
tem.

A Caramit unius diei itinere occu
rit *Dedu* pulcherrima arx, ſub ſe habe
plures pagos.

A *Dedu* unius diei itinere adit
Mirdinum, magnifica urbs, quatu
aut quinque millia ambiens, ſuper ec
tum montem; habet & caſtellum: v
lidis muris cincta eſt; in urbe ſunt m
gnifica palatia & templa. Niſi aute
aquarum inopia laboraret, quæ h

pau

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

aucæ & fere ſalſæ, haud dubio pulcherrima foret hujus provinciæ *Diarbeck*.

A Mirdino bidui itinere verſus aquilonem, occurrit oppidum *Gizire*, ab Armeniis habitatum & Curdis & aliis; in Inſula ſitum, præterlabitur fluvius *Set*, qui montem vicinum radit, ubi ex viſitur. Sed hoc oppidum ab iis qui Tauriſium petunt relinquitur ad dexteram.

A Mirdino itaque quatridui itinere venitur *Aſanchif* metropolin Dyarbeck: ambit quatuor aut quinque millia, muro cincta ad radicem montis, præterlabitur fluvius *Set*, emporium populoſum. Imminent oppido duo castella, extra oppidum ſunt quatuor ſuburbia: ad ortum quidem ad clivum montis ſunt plurimæ ſpecus è petra exciſæ quæ modicum oppidum æquant: ab hiſce jacet alterum ſuburbium cum magnificis ædibus: Trans fluvium autem & ad præruptas illius ripas ſunt ſimiles ſpecus, & inſignes ædes, cum gradibus pulcherrimis, quos deſcendunt ad aquam è fluvio hauriendam. Fluvius hic pulcherrimo & admirabilis operis ponte junctus eſt, qui ab hoc ſuburbio ducit ad oppidum.

Ab Aſanchif, quinque dierum itinere

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

pervenitur ad *Caſondeur* caſtellum e
guum ſuper aſperum monté poſitu
in regione montoſa & arida.

Paulum extra viam jacet oppidu
Sert, ubi gallæ, & caſtaneæ naſcunt
maxima copia.

Aſanchif ſubſunt tres pulcherri
arces, *Aixu, Sanſon*, & *Arcem*.

Sequitur deinde *Bitlis*, mediocre o
pidum, muro nequaquam cinctu
ſed arce grandiori ſuper collem ſita
fenſum. Situm eſt oppidum inter
tiſſimos montes, in convalle. Om
hæc regio nivibus ſupra modum eſt c
noxia; ita ut non poſſint ſemente
frumenti facere ante vigeſimum Ap
lis. Secat oppidum fluviolus.

Bidui itinere à Bitli, occurrit *To*
van exiguum caſtellum, in monte
tum, qui lacui ſalſo imminet; patet
longitudinem trecenta millia paſſ.
latitudinem centum & quinquagin
mill. accolunt potiſſimum Armenii
plurimis pagis. Ad partem illius orie
talem jacent quatuor arces, *Totava*
Vaſtan, Van & *Belgari*; ad occiden
lem tria, *Argis*, *Abalgiris* & *Calat*
quorum Calata olim magnum fuit o
pidum uti è ruderibus apparet, nu
exigua arx. Inter Totavan & Vaſta
jacet inſula duobus mill. paſſ. à rip

edit

lita & mera rupes, quæ ab oppido to-
ı occupatur, quod ambit duo millia
aſſ. *Arminig* dicitur, frequentibus Ar-
ıeniis habitatũ. Vniverſum lacus am-
iunt altiſſimi mõtes & jugi nive tecti.

Bidui dein itinere venitur *Vaſtan* ca-
ellum ab Iſmaële excisum, ita ut tan-
ım pagus cum foro ſuperſit.

Vnius diei itinere aditur *Van* caſtel-
m ſuper rupem ſtructum, forma ob-
nga; ambit mille paſſus: diſtat ſupra
illiare à lacu.

A *Van* tridui iter eſt à *Elatamediam*
ſtellum, à Turcomanis habitatum.
alterius tridui ad *Merent*, quæ olim
it grandis urbs, uti ex antiquis ædifi-
is apparet; in planicie ſita, quæ à mul-
ı amniculis rigata, pulcherrimos hor-
s complectitur.

Tridui itinere à Merent aditur pul-
ıerrima planicies, montibus undique
ncta, in cujus medio jacet *Coi*, magna
bs, & olim major uti ex ædificiorum
deribus apparet. Rex Perſiæ Xa-Iſ-
ael hic ſumptuoſum palatium ſtruxit,
ıod vocant Doulet Chana, id eſt, do-
um pulchram. Hinc per alterum exi-
ıum oppidum, *Sophian*; tandem ve-
tur ad Tauriſium nobiliſſimum &
ıtiquiſſimum oppidum de quo ſupra
ura diximus.

Arde-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Ardevil diſtat quatridui itinere
Tauriſio.

Maumutaga arx munitiſſima ad m
re Caſpium : portum habens, ad que
naves appellunt à Sara & Maſandra
cum omnis generis mercibus, qu
Summachiam & Tauriſium ſubvehu
tur. Ab hac arce bidui iter eſt ad *Su*
machiam, oppidum grande & opule
tum emporium.

A Maumutaga ad Derbent iter
ſeptem dierum per provinciam Serva
habet autem ſecus mare Caſpium t
magna oppida & totidem caſtel
Principale autem oppidum eſt Samm
chia, circiter unius diei itinere à mar

A quo haud longe abeſt caſtellu
Culiſtan, altiſſimo & petroſo mo
ſuperſtructum, difficilis admodum a
ceſſus.

IV.

EXCERPTA EX ITINERA-
rio Ioannis Cartvvrigti Angli.

AB *Haleppo* trium dierum itinere p
venimus ad ripas fluminis Euphr
tis, per varios ignobiles pagos, & p
niciem fœcundam atque omni anno
genere abundantem. Vnus tamen p
gorum eſt alicujus notæ, qui ab acco

app

pellatur *Tedith*, ubi Iudæi ſervant
emoriam magnæ Synagogæ hic co-
tæ anno mundi 3498. Haud longe ab
o abeſt vallis Salis, Aramitarum cla-
nobilis, quorum millia octodecim
c à Davide cæſa. Ibidem & Camſon
aurus magnus Ægypti Sultanus à Se-
mo I. magno prælio ſuperatus fuit,
ipſemet ab equitibus conculcatus
editur.

Euphrates è lacu *Chieldor-Giol* in Ar-
enia pluribus rivis effluens (unde ab
digenis deſignatur nomine quod mil-
capita ſonat) eo loco quo primum
um attigimus, jam uno alveo fluens,
m latitudinem obtinet quam Tha-
eſis ſupra Londini pontem. Hic mer-
tores cymbas ſolent conſcendere &
cundo flumine Babylonem deſcen-
ere, ut moleſtiſſimum & periculoſiſſi-
um iter per deſertum Arabiæ vitent.
hoc deſcenſu interdum viginti,
terdum & triginta dies occupantur,
o undarum copia aut inopia: com-
odiſſimum autem tempus eſt Aprili
ut Octobri; quibus menſibus flumen
o pluviarum abundantiam valide in-
meſcit: cymbæ planis carinis ſunt
bricatæ, ob crebra vada & tamen
enſibus Iulio & Auguſto atque Sep-
mbri quoque nonnunquam hærent,
ita

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ita ut lembos plures ſecum ducere c
gantur, quibus onera levent. Singu
noctibus conſiſtunt in anchoris; m
catores in cymbis, nautæ ad ripas h
mi cubant. Plurimi hic Arabes ad
pam vagantur, qui omnis generis a
nonam & præcipue lac & ſimilia, cu
aliis mercibus permutant: tam fœm
næ quam mares natandi peritiſſi
ſunt; latrociniis & furtis deditiſſim
ita ut ſumma cautio ab itinerantib
ſit adhibenda.

Ad adverſam ripam Euphratis ja
Bir, oppidum Meſopotamiæ, quæ pr
vincia Turcis appellatur *Diarbeck*. H
fœcundiſſima eſt, & licet à Turcis n
ſerrime ſit vaſtata, tamen aliquot u
bes habet quantivis pretii.

Et quidem primò ab oppido Bir,
dui itinere, *Orfam* nobilem urbem
magnæ dignationis, quam plurimi
moſam illam *Edeſſam* fuiſſe opinant
Hic etiamnum aliquot monumenta
periuntur à Balduino imperatore La
nis litteris inſcripta. Aër hujus opp
perſalubris & ſolum fertile; ſed arb
ribus nudum, ita ut oppidani ob lign
rum defectum, fimum camelorum
aliorum animalium, ad ſolem ſiccatu
cogantur urere. Oppidum quadra
forma eſt conditum; latus illius oc
dc

ntale, aſſidet radicibus ſcopuloſi
ontis; orientale declinat in ſpacio-
n vallem, vinetis & viridariis multis
tinctam: mœnia valida, & quam-
irimis machinis bellicis præmunita:
nbitus illius capit tria milliaria An-
ca, quondam Meſopotamiæ metro-
lis habita; in cujus locum hodie Ca-
mida ſucceſſit: fons hic eſt piſcibus
tus, ita domeſticis, ut alimenta è
anibus hominum accipiant: Iudæi,
menii & Turcæ referunt, fontem
nc Iacobi patriarchæ puteum fuiſſe,
xta quem Labani ſocero bis ſeptenos
nos famulatus eſt pro uxore Rache.
Portæ oppidi nuper admodum con-
aſſatæ erant ab Eliaſgere ſcriba &
rduellibus qui illum ſequebantur, qui
inquaginta millia Chequinorum op-
lanis extorſerant. Eadem civitas o-
n *Carræ* fuit dicta, memorabilis in-
nti illo prælio quod Romani cum
rthis conſeruerunt, quum Marcus
aſſus illis præeſſet, his vero Surena.
Ab Orfa oppido quinque dierum iti-
re diſtat *Amida* hodie *Caramida* vel
ra-Emit, partim per aſperos & præ-
ptos montes, partim per amœnas
lles & planicies, inter quas una cele-
atur, undique montibus concluſa,
ut unum tantum aditum habeat;
hic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

hic Aladeulem paradiſum ſuum [...]
buiſſe volunt.

Cara-Emit ſonat nigram civitat[...] in lingua Turcica, ſive ob colorem ſa[...]rum è quibus mœnia ſtructa ſunt, [...] colore Gagatem ſive Thracium lapid[...] æmulantur; ſive ob ſoli ubertate[...] quod hic valde nigricat. Inſidet civ[...] eminenti ſcopulo, complectitur[...] ambitu ſuo pene ſex milliaria Angl[...] Licet autem à natura ſatis munita [...]deatur, tamen duplici muro cincta [...] quorum exterior non nihil collap[...] interior vero validus & magna mac[...]narum vi inſtructus.

Regitur à Baſſà, qui duodecim S[...]giacis & triginta millibus Tymario[...]rum imperat; eſtque hodie metropo[...] Meſopotamiæ. Anno 1578. quum Ar[...]rathes Perſiam invaderet, hinc dedu[...] fuerunt duodecim millia militu[...] Muſtafa graviter indignante, quod n[...] plures adveniſſent.

A Caramida digreſſi, primo deſc[...]dunt in amœnam & fœcundam pla[...]ciem, multis hortis & viridariis diſt[...]ctam; per quam flumen Euphrates p[...]niciter dilabitur æſtate quidem tenu[...] ita ut multæ in illo inſulæ & peninſ[...] extent, in quibus oppidani æſtivis m[...]ſibus tentoria ſua ſolent figere; hye[...]

ero ita intumeſcit ut inſulas haſce ope-
at, ut vado nullatenus poſſit tranſi-
; unde circiter milliari uno ab oppido
onte lapideo ſtratus viſitur, viginti
cuum. Hic itinerantes relictis came-
ſumunt ſibi mulos, animal magis
oneum ad aſperos montes ſuperan-
os, qui hinc deinceps ſe offerunt; ni-
irum altiſſima Armeniæ juga, quæ
cra Scriptura vocat *Ararat*.
Porro bidui itinere à Caramida, va-
attollitur petroſus mons è quo Ti-
is oritur; nimirum è tribus ſcopulis
m admirabilem in modum ſuſpenſis,
qui ſubter tranſeunt, ne capitibus
is irruant, vereantur. Turcæ hic tres
ntes ſtruxerunt, ut eorum admini-
lo hæc naturæ miracula propius lice-
intueri: verum tantum hic eſt un-
rum murmur in præceps ruentium,
animos potius horrore quam admi-
tione impleat.
Hunc montem plures alii excipiunt,
quibus plurimæ arbores naſcuntur,
æ gallam ferunt, quercubus non-
il ſimiles, ſed minores & fere in-
rvæ. Hinc rurſus ad Euphratem per-
nitur, qui hic interdum vado poteſt
nſiri. Ad hujus orientalem ripam
gunt Curdi, antiquorum Partho-
m, uti opinantur, reliquiæ; gens ru-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

dis, eleganti tamen corpore & mem
bris bene compoſitis; nunquam ſi
armis ſuis procedunt etiam in extrem
ſenecta, quæ ipſis ſunt arcus atque ſ
gittæ, acinaces & ſcuta: colunt ven
ranturque diabolum, ne armentis ipſ
rum noceat, Chriſtianis infenſiſſim
unde eorum provincia hodieque ter
diaboli appellatur; furtis atque latr
ciniis infames, in quibus Arabibus ne
tiquam concedunt: Parent quide
Turcarum Imperatori ſed ſumma cu
libertate.

In tota hac Curdorum provinc
tantum unus pagus eſt alicujus non
nis *Manuſcate*, quinque dierum itine
à *Caramida* & trium à *Bitliſh*; in f
cundiſſima valle ſitus, inter duos mo
tes: & circiter milliare ab hoc loco
Hoſpitale S. Ioanni Baptiſtæ ſacru
quod tam à Mahumetanis quam Ch
ſtianis crebro aditur: credunt enim
qui hic ſive agnum ſive capram aut a
quot nummos obtulerint, omnia pr
ſpera in itinere obtingere & omniu
peccatorum veniam promereri.

Ab hoc plures aſperi & præru
montes tranſcenduntur ad ripam u
Euphratis, qui hic Meſopotamiæ lin
tes concludit. A quo tranſitur in m
gnam Armeniam, quæ à nonnullis
tr

es partes diuiditur; quarum quæ mi-
ima eſt & Arctum reſpicit Georgia
icitur; media autem Turcomania;
rtia propriè Armenia. Turcomania
ec prima Turcarum ſedes fuit, qui è
ythia moventes per Caſpias portas
Georgiam (quæ tum Hiberia dice-
itur) ad oram maris Caſpii tranſie-
int, & hanc Armeniæ partem ita in-
ſerunt, ut hodieque illam poſſideant,
ab ipſorum nomine denominetur.
In ipſo aditu hujus provinciæ, pul-
ra & lata planicies fit obvia, altis
ontibus undique cincta, in qua plu-
s jacent pagi, omnes ab Armeniis ha-
tati; gens illa induſtria eſt & labo-
m tolerans; fœminæ illorum arcum
ſagittas aliaque arma haud minus
xtre tractare norunt, quam mares,
terum Amazonum in modum, &
rum fœminarum quæ hodie in Per-
montana *Xatach* incolunt. Fami-
illorum ampliſſimæ ſunt, nam tam
i quam nepotes & neptes omnes ſub
o tecto degunt, & parente defuncto
guntur à primogenito; verum ipſo
cedente, non filius illius ſed major
tu frater ſuccedit; omnibus autem
tribus defunctis, tum demum pri-
ogeniti filius major natu ſurrogatur:
nes veſtiuntur ad eundem modum,

& victitant in ſumma quiete & hon
ſtate. Sed de nationis hujus frequent
nihil attinet plura dicere, ſiquidem n
modo utramque Armeniam ſed & C
liciam, Bithyniam, Syriam & Meſop
tamiam, atque adeo bonam Perſiæ pa
tem incolunt: quum autem tam ſi
laborioſi & mercium in varias provi
cias tranſportandarum peritiſſimi, m
gnum utriuſque Imperatoris ærar
adferunt incrementum. Duos habe
Patriarchas, quos vocant univerſal
quorum unus in Carmaniæ oppido
haud longe à Tharſo degit : Alter
monaſterio *Ecmeazin* haud longe
oppido *Ervan* in hac ipſa regione. S
hiſce ſunt octodecim monaſteria, ple
monachis ſui ordinis : & viginti qu
tuor Epiſcopatus. Singuli Patriarc
percipiebant olim à ſingulis familiis,
ſui ſuſtentationem unum Maidinum
ſingulis autem ſuberant ad minimu
viginti millia familiarum : verum I
perator Turcicus hodie tributum h
ſibi ſumſit, ita ut jam è ſtipe vivere c
gantur, & cum uxoribus & liberis
uno oppido ad alterum commea
Servant hodieque religionem Chriſt
nam, ſed multis abſurdis ſuperſtitio
bus inquinatam; cruce ſe ſignant
Romanorum modum, idque meri
rit

ium putant, ſi duobus digitis fiat, ſed anum ſi uno, ut Iacobitæ ſolent: cru- ibus quoque ornant templa ſua, alias magines non modo ignorant ſed & bominantur: in reliquiis conſervan- is admodum ſunt ſuperſtitioſi, & vir- inem Mariam ſumma proſequuntur eneratione. Die Sabbathi carnibus eſcuntur cum Dioſcorianis, quod Mer- urii aut Veneris nefaſtum putant & nortale peccatum; præterquam inter eſta Paſchatis & Aſcenſionis. Quinque abbathis quotannis abſtinent ab eſu arnium, in memoriam illius ævi, quo entiles liberos ſuos idolis immola- ant. Feſtum annunciationis Mariæ irginis celebrant ſexto Aprilis; Nati- itatis Domini noſtri ſexto Ianuarii: urificationis quarto Februarii; & ransfigurationis in monte, decimo uarto Auguſti. Lythurgia communi lorum lingua conſcripta eſt, ut ab mnibus intelligatur: in miſſis autem ro defunctis magni ſunt Idololatræ, am agnum immolant, quem prius ircum templum deduxerunt; aſſum utem & puro linteo impoſitum ſe- ant in partes & præſentibus dividunt manducandum: Tantum abſunt (pau- is familiis exceptis) ab obedientia ſedi omanæ præſtāda, ut ſibi ipſis omnem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

antiquitatem, inde à temporibus Apo-
ſtolorum arrogent.

Porro per multos Armeniorum p[illegible]
gos tandem pervenitur *Bithlin*, ant[illegible]
quum oppidum, ſed in quo hodie in[illegible]
quiſſime cum advenis agitur: ſitum[illegible]
eſt in amœna valle, quam lamb[illegible]
exiguus fluvius, ex Anti Tauri mon[illegible]
tibus deſcendens: fuit quondam l[illegible]
mes Regni Perſici, & præſidio Pe[illegible]
ſico contra Meſopotamiam firmatun[illegible]
antequam hæ regiones anno 1535. [illegible]
Solymanno ſubjugarentur. Quo an-
no memorabile prœlium fuit int[illegible]
Baſſas Cairi & Syriæ ab Vleman pro[illegible]
ditore Perſa conductos, atque Del[illegible]
menthem nobilem & fidelem Perſam[illegible]
Vlemas hic & Baſſæ juſſi fuerant à Sol[illegible]
mane à direptione urbis Taurizy red[illegible]
unte, cum octodecim millibus extr[illegible]
mum agmen claudere, ut Perſis ſi for[illegible]
in recedentes inveherentur, ſeſe obj[illegible]
cerent. Delimenthes autem cum quin[illegible]
que millibus Perſarum, veſtigiis Turca[illegible]
rum inſiſtens, illos in hac valle eſt a[illegible]
ſecutus, & quum tenebræ atque pluvi[illegible]
illius conatibus mirum in modum fa[illegible]
verent, in inopinantes & ſomno ſepu[illegible]
tos Turcas invectus, ita illos cæcidi[illegible]
ut Baſſæ & Vlemas conſcenſis equis a[illegible]
gre effugerent. Tres magni Sangia[illegible]

occi[illegible]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ecciſi & unus captus, octingenti Iani-
ari, quum ſe à ſuis deſertos viderent,
rmis abjectis Perſarum fidei ſe dedide-
unt. Perſæ in rei memoriam diem de-
imum & tertium Octobris quo hæc
eſta ſunt, hodieque feſtum agunt.

A Bithli ad magnum oppidum *Van*
rium dierum iter eſt; longe difficilli-
num ob altos montes & aſperas ru-
es, anguſtiasque viarum, quas Turcæ
arrant juſſu Amurathæ tertii, ſummo
abore nec minori induſtria fuiſſe ex-
iſas, ut exercitum ſuum traduceret.
uget & itineris difficultates & diſcri-
nen lacus ſalſus, qui vulgo *Actamar*
licitur, ſubter rupem labens, quam
ranſire neceſſe eſt; in ipſo lacu duobus
irciter milliaribus ab ora, jacent duæ
nſulæ, quæ *Ecmenicke* appellantur, ab
Armeniis & Georgianis habitatæ, quæ
non modo frugibus ſed & armentis ita
bundant, ut vicinarum regionum hor-
ea judicentur. Ad occidentalem hujus
ppidi plagam amœna planicies ſterni-
ur, ad ſeptentrionalem autem dictus
acus jacet, olim palus Martiana aut
Margiana aut denique Mantiana dicta;
n hoc lacu plurimi piſces capiuntur
alecibus haud abſimiles, quos ad ſo-
em duratos, longe lateque venum ex-
portant.

Oppidum duplici muro è quadrat
lapidibus eſt vallatum, cenſeturque mu
nitiſſimum totius hujus regionis, quip
pe magno numero ænearum mach
narum inſtructum, & caſtello inſupe
quod editæ rupi inſidet egregie defen
ſum. Perſæ olim tenuerunt. Eripu
Solymanus Turcarum Imperator an
no cIↃIↃXLIX. poſtquam decem tan
tum diebus arcta obſidione illud cinxi
ſet. Regitur à Baſſa, qui duodecim mi
lia Tymariotarum ſub ſe habet.

Ab hoc oppido profectis montes A
rarat aſcendendi ſunt, quorum ſumm
juga olim Periardus dicebantur, hod
Chielder montes. Hæc juga celeberrim
ſunt fontibus multorũ fluminum, qu
vicinam regionem, ita fertilem red
dunt, ut à barbaris *Leprus*, id eſt, fert
lis appelletur: & quidem primo pr
fluit ex illis Araxes, qui è lacu exien
multis alveis hos campos & ſiticulo
ſam regionem permeat & irrigat: ex
ſilit autem è monte Tauro, ea par
qua Periardus viſitur, è latere mont
Abo; & verſus ortum defluens uſque a
fines provinciæ *Syrvan*, ibidem ſe fle
ctit verſus Corum, & Cyro fluvio con
junctus dividit *Artaxatam* (quæ hod
Naßivan dicitur Armeniorum civitas
& Armeniam porro rigans, præterqu

Arax

raxis planiciem labens, exonerat ſe mare Caſpium, linquens ad meri- em quidem Armeniam, ad arctũ vero vaniam cujus metropolis eſt *Eris*.

Cyrus ad eundem modum oritur è auro, & in campeſtria Georgiæ de- endens, pluribusque aliis amnibus ac- ptis, condit ſe in Araxem & cum illo it in mare Caſpium. Indigenæ vocant unc amnem *Ser*, Turcæ vero *Chiur*.

Ex eiſdem montibus oritur fluvius *anac*, qui inſulam paulo ſupra Erin omplexus, confluit itidem in Araxen.

Sunt præterea hic duo montes ma- ni nominis; Anti-Taurus qui hodie ons niger dicitur, qui vergit verſus Mediam: & Gordæus; quorum vertices gi nive candicant. Gordæus pluribus minoribus montibus coronatur in quo- um faſtigiis veſtigia & rudera magno- um ædificiorum viſuntur. Turcæ vo- nt hunc Gordæum montem *Augri- Daugh*, Armenii *Meſſu-Saur*: ita editus t ut reliquos omnes ſupereminear: è dicibus hujus milleni fontes ſcatu- unt, qui torrẽtibus ſuis alii Tigrim alii ios fluvios augent: & in circuitu habi- itur circiter trecenti pagi ab Armeniis Georgianis. Præter antiquum mona- erium S. Gregorio ſacrũ, adeo capax ut erſarum Imp. Tamaſem cum exercitu

capere potuerit; qui monachorum a[...]
ſterum vivendi modum contemplat[...]
illud minime excidit, uti ante deſtin[...]
verat. Iuxta illud magna farris cop[...]
naſcitur, quod Europæo duplo maj[...]
dicitur; & Rheubarbarum, ſed qu[...]
nulli ipſis uſui eſt, quia ignorant m[...]
dum radices illius ſiccandi. In verti[...]
hujus montis Arcam Noachi conqui[...]
viſſe credunt Iudæi, Turcæ & Armen[...]

A radicibus porro hujus montis [...] *Chiulfal* unius diei iter eſt, per anguſt[...] tramites, inter montes & profundiſ[...] mas valles, in quibus Araxes fluvi[...] crebris meandris & præcipitiis horre[...] dum murmur ciet, & illos qui for[...] ruunt in haud dubium trahit exitiun[...] Clivi vero montium, quibus anguſti [...] tramites adhærent, denſis nemorib[...] & lucis obſiti, triſti obſcuritate ſim[...] & ſilentio, quod non niſi raro ab au[...] crepitu aut ferarum ululatu interrur[...] pitur, hac iter agentes non levi timo[...] perfundunt.

Chiulfal Armeniæ oppidum ad fin[...] Atropatiæ, à Chriſtianis incolitur, pa[...] tim Armeniis partim Georgianis; p[...] pulus hic magis ſerici & aliarum me[...] cium mercimoniis clarus, quam belli[...] virtutibus nobilis eſt. Conſtat oppidu[...] duobus millibus ædium, & decem m[...]

lib[...]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ius animarum; ad radicem aſperi & ...opuloſi montis conditum, in ſolo ...eo effœto, ut annonam ſuam, vino ...lum excepto, ex oppido *Naſsivan* ...od dimidiæ diei itinere hinc diſtat & ...*taxata* in confinibus Mediæ & Ar...eniæ fuiſſe putatur petere cogantur. ...lificia Chiulfal pulcherrima ſunt & è ...adratis ſaxis ſubſtructa; oppidani ...it urbani & affabiles, vini quidem ...petentes, ſed inter pocula minimè ...oſi, nam pene poti tum potiſſimum ...eces ſuas effundunt, & virginem Ma...m tanquam abſolutam filii ſui do...nam, & ſanctos apud Deum inter...ſſores venerantur. Perſis obediunt ...que tributum pendunt, Turcis ſupra ...odum infeſti. Magnum diſcrimen ...ierunt, bello vigente inter Amura...en & Mahumetem Codabendam ...rſarum Imperatorem. Nam quum ...ſſa *Reivan* nomine Turcici Impera...ris ad oppidum cum mille quingentis ...opetariis advolaſſet, inſigni munere ...am placarunt ſeſe excuſantes, quod ...mini ſui Perſarum Imperatoris indi...ationem veriti, non ultro tributa ...i obtuliſſent; quo digreſſo miſit Rex ...rſarum, Aliculi Chanum cum tribus ...illibus militum, & mandato, ut ſi ...ircæ regionem armis ſubjugaſſent, cum

cum iiſdem prælio decerneret; ſin u
tro ſe dedidiſſent, totam regionem
flammis vaſtaret & præcipuos oppid
norum in ſervitutem abduceret: op
dani ut hoc quoque periculum evad
rent, Perſæ longe majora munera
ferre coacti ſunt; atque ita inter utr
rumque arma, qua mendaciis, qua m
neribus vitam conſervarunt & lib
tatem.

Seſqui diei itinere ab hoc oppido j
cent Chalderana plana; memorab
prælio inter Iſmaëlem Perſam & Sel
mum Turcam anno cIↄ Iↄ XIV co
miſſo, nobilitata, in quo prælio Sel
mus ſupra triginta millia ſuorum de
deravit.

Trajecto hinc Araxe, deſcenditur
Mediam, quæ à quibuſdam dividitur
Mediam Atropatiam & Mediam maj
rem. Omnis regio perfœcunda eſt,
gaturque à fluviis Araxe, Cyro, ali
que qui ab antiquis ſcriptoribus ce
brantur.

Plura oppida obtinet, quorum pr
cipua ſunt, *Sumachia, Derbent, Sec*
Eres & *Aras*. *Sumachia* metropolis
Sirvan, inter *Derbent* & *Eres* ſita, u
Reges Sirvan olim aulam ſuam habu
runt; incolitur ab Armeniis & Geo
gianis. In hac urbe anno cIↄ cI LX
me

ercatores Angli domum habuerunt,
dultam ipſis ab Obdovvlocan , qui
o Rege Perſiæ illi præerat. Ibidem vi-
ntur ruinæ barbari & horrendi mo-
amenti , turris nimirum è ſilicibus &
vo ſaxo exſtructæ, inter cujus junctu-
s comparent crania nobilium hujus
gionis , crudeliter à barbaris macta-
rum, hac fere occaſione: *Sirvan* olim
obiliſſima provincia plures civitates,
gos & arces habuit, & Regem ita po-
ntem ut Perſis ſeſe comparare non
bitaret, verum ob religionum diver-
atem , facile à Perſis domitus fuit,
plurimæ urbes funditus exciſæ , o-
niſque nobilitas exterminata , &
æcipuorum capita ad vulgi terrorem
hac turri triſti & horrendo ſpecta-
lo expoſita.

Circiter milliare ab hac urbe , viſun-
r rudera caſtelli , quondam è muni-
ſſimis judicati , & ab Alexandro ma-
no non niſi ſummo cum labore expu-
nati. Et paulo ultra virginum mona-
erium magnifice ſtructum , in quo tu-
ulatam narrant Amelekem Cannam,
egis filiam, quæ virginitatis voto obli-
ata, quum à Patre cogeretur cum prin-
pe Tartarorũ connubio ſe jungere, cul-
o ſe ipſam exanimaverat: in cujus me-
oriam virgines hujus regionis ſemel
quot-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

quotannis huc ſolent confluere, ut ex
tium illius deplorent.

Cæterum diſtat urbs à mari Caſp
ſeptidui itinere & ſex dierum à *De*
bent; oppidani anno cIɔIɔ LXXVIII
Muſtaphæ Turcorum Duci, ultro ſe d
diderunt; quam ipſorum infidelitate
Emir-Hamza primogenitus Mahume
Codabendæ Perſarum Regis ulturu
cum maximis copiis provinciam Sy
van eſt ingreſſus, & oppidanos mi
rum in modum contrivit, ædes illoru
proſtravit, & mœnia à fundament
diruit, agrum denique omnem pe
vaſtavit.

Derbent oppidum, quod ſex dieru
itinere abeſt à Sumachia, varia nom
na ſortitur, nam interdum vocat
Derbent ob formam oblongam & a
guſtam; interdum *Demir-Capi*, qu
hic ferreæ portæ fuerunt, quæ aditu
in Scythiam aperiebant; interdu
Alexandria, quia primum conditu
fuit ab Alexandro magno quum Med
& Perſis bellum inferret: quo tempo
& altiſſimum & craſſiſſimum vallu
perduxit ab hoc oppido ad *Tephlin* A
meniorum oppidum, cujus nunc ta
tum veſtigia apparent. Oppidum in
det edito colli; mœnia illius è vivo ſa
educta in ſummam altitudinem

cra

aſſitiem ad Europæorum pene mo-
um: neque tamen propterea unquam
agnum aut celebre fuit factum, ho-
eque parvi æſtimatur: quia tantum
anſitum præbet iis qui ultro citroque
Perſia in Tartariam commeant, nul-
pene oppidi emolumento; denique
cus eſt advenis magis neceſſarius,
am incolis ſuis utilis.

Quatuor dierum itinere à Summa-
ia, ſitum eſt oppidum *Sechi*, cujus
colæ ad eundem modum Muſtaphæ
ultro dediderunt, & ab illo in patro-
ium ſuſcepti & magnis honoribus
muneribus fuerunt decorati.

Hic quoque jacet oppidum *Eres*,
jus ager mirifice fœcundatur à fluviis
axe & Cyro; & ſuperioribus annis
rimum ſerici illius albi dedit, quod
lgo Mamodeanum appellatur, cujus
die ne veſtigium quidem hic depre-
nditur, ob vaſtitatem quam exerci-
s Turcici & Perſici huic pene conti-
o intulerunt. Nam poſtquam oppi-
ni Sechi atque Eres ſe citra certamen
ro Muſtaphæ dediderant, Emir-
mza Perſiæ princeps cum ultricibus
piis adfuit, & tam crudeliter in illos
graſſatus ut neque ulli ſexui neque
ati aut conditioni parceret: atque
eo è caſtello abduxit ducentas ma-
chinas

chinas bellicas, quas Muſtapha hic
poſuerat, eaſque miſit Kaſbin ad
trem.

In eodem regno & aliud oppid
jacet ad limitem Georgiæ quod *Ar*
vocatur; præcipuum hujus regio
emporium, partim ob inſignem copi
ſerici, quod in illius agro colligit,
partim ob quamplurimas alias mer
quæ aliunde adferuntur, quales ſi
gallæ ſcabræ juxta atque glabræ; go
pium, alumen; omnis generis aroma
& gemmæ, adamantes, rubini & ſi
les, quæ ex India huc traducunt.
Principem autem locum tenet ſericu,
ita ut quotannis hinc interdum qu
genti, non raro & mille muli ſer
onuſti ad civitatem Halepum co
meent.

Ab *Araſſe* ad *Taurin* ſex dierum i
eſt: Araxi autem trajecto ex Atropa
in majorem Mediam tranſitur: cu
metropolis eſt Tauris, Prophetæ I
nielis domicilio quondã nobilis, qu
juxta hanc magnificentiſſimam arc
condidiſſe volunt, tam eleganti ſt
ctura, ut longum tempus illius de
rem imminuere nequiverit, & Ioſeph
narret, illud integrum ſuo ævo ſteti
In hac arce Reges Mediæ, Perſiæ at
Parthiæ pluribus ſeculis fuerunt tun

la

[.]ati; ſed nunc edax vetuſtas illud pe-
[.]itus obliteravit: urbs tamen *Ecba-
[.]ana*, hodie *Tauris*, etiamnum perennat
[.]tque floret. Eſt autem condita ad ra-
[.]icem montis Orontæ, octo dierum
[.]inere à mari Caſpio; & licet mons
[.]ic ventis & nivibus obnoxius ſit, ta-
[.]en aër hic valde ſalubris eſt, & ager
[.]mni genere annonæ affluentiſſimus.
[.]ppidum opulentum non tantum ob
[.]ontinuam ſubvectionem mercium o-
[.]entalium, quæ hinc in Syriam depor-
[.]antur, ſed etiam Europæarum, quæ
[.]er totam orientem diſtribuuntur.
Populoſiſſimum quoque, ita ut du-
[.]enta millia animarum alere credatur:
[.]d jam mœnibus & propugnaculis nu-
[.]atum omnibus exercitibus patet; præ-
[.]r unam arcem ſuperioribus annis à
[.]urcis conſtructam: ædes è lateribus
[.]uctæ & fere humiles. Ad Auſtralem
[.]rbis plagam pulcherrimum & amœ-
[.]iſſimum viridarium jacet, diverſis ar-
[.]oribus & bene olentibus herbis conſi-
[.]um, & mille qua fontibus, qua torren-
[.]bus riguum, qui è flumine derivan-
[.]r, quod illud ab oppido ſeparat: locus
[.]m incredibilis pulchritudinis, ut ab
[.]colis *Sechis-genet*, quod octo paradi-
[.]s ſonat, appelletur. Hic Perſarum re-
[.]s olim habitare conſueverant; nunc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

illorum præfecti, poſtquam Reges
bellum cum Turcis *Caſbin* ſe contul
runt. Varias vices hæc urbs ſuperio
bus annis fuit experta, tam à Tur
quam à Perſis. Nam quum ann
cIↃ IↃ XIV Selymo Turcorum imper
tori fuiſſet dedita, ille contra fidem d
tam, ingentem pecuniæ ſummam o
pidanis extorſit, & tria millia famili
rum, præſertim armorum fabricand
rum ſcientia præcellentium, abdux
Conſtantinopolin. Rurſus ſpoliata fu
anno cIↃ IↃ XXXVI à Solymane, q
urbem militibus ſuis diripiendam co
ceſſit, qui nullum non avaritiæ & ſ
vitiæ exemplum in miſeros cives edid
runt: præterea ſumtuoſiſſimum Reg
Thamaz palatium & ſplendidas Nob
lium ædes à fundamentis diruerunt,
multa nobilia & formoſa imprimis c
pita in miſeram ſervitutem abdux
runt. Denique anno cIↃ IↃ LXXXV ru
ſus ab Oſmane Vizirio Amurathæ II
miſerrime fuit direpta; verum Abas q
hodie Perſiæ imperat, anno cIↃ IↃ C I
tam inopinato cum exercitu ſuo ſupe
venit, ut famam adventus ſui anteve
teret, & poſt ſex hebdomadarum ob
dionem (in qua primum torment
bellicis Perſæ uſi fuerunt, quæ antea
fortibus viris indigna contemſeran

urbe

urbem rurſus in ſuam redegit poteſtatem, & pene totum regnum Syrvan paucis tantum caſtellis exceptis recuperavit.

A Tauri ad Caſbin decem dierum iter eſt, primis quidem tribus diebus per aſperos & præruptos montes, cum ſummo diſcrimine præſertim quum nives valide decidunt: atque hic circiter Turci & Perſæ dominia ab altiſſimo monte *Duzim* ſeparantur. Primus Perſarum pagus appellatur *Darnah*, qui licet mirum in modum vaſtatus ſit, tamen ſumma hic eſt annonæ vilitas, ita ut triginta ova duobus, capram decem, quatuor gallinas quinque denariis liceat emere.

A Darnah ad *Soltaniam* antiquam urbem, trium dierum iter eſt, per quamplurimos pagos, incolis frequentiſſimos, qui ultro citroque in ſumma pace & quiete commeant; qua felicitate Perſæ præ Turcis gaudent. Hic multæ ruinæ viſuntur templorum à Chriſtianis olim magnifice ſtructorum, cum celſis turribus. Vrbs hæc pene deſolata, cingitur undique altiſſimis montibus, qui jugi nive tecti viſuntur; olim *Nyphates*, *Caſpius*, *Coathras* & *Zagras* dicti: & haud dubio oriuntur à Caucaſo omnium montium veluti parente;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

qui nunc conjuncti nunc diviſi & h
illac vagi, varias provincias dividun
Ante urbem jacet patentiſſima plan
cies, horrenda illa tempeſtate memor
bilis quæ Solymanem Turcorum Imp
ratorem anno cIↃ IↃ XXXIV afflixi
Nam quum hic caſtra fixiſſet, ſub in
tium Septembris, ſæva & illa anni ten
peſtate inſolens tempeſtas de montib
ſe effudit in hanc planiciem, ita ut nin
bus in terram decidens continuo vert
retur in glaciem, & nix tanta copia c
deret, ut tentoria & oppleret & pond
re ſuo everteret, exitiumque non mo
hominibus ſed & jumentis adferre
obſcuritate noctis nullum effugium m
ſeris concedente & ignibus paſſim e
tinctis: quæ res Turcos timore ſimul
ſuperſtitione implevit.

Notandum: Annales Turcicos
Leonclavio editos, hanc cladem ad a
num cIↃ IↃ XXXV referre hoc mod
Tum vero fugere Parthi, fugientib
inſtare Oſmanici: donec haud proc
ab oppido Hemadane perventum fu
ſet. Ibi cum pluviis & annonæ pen
ria, tantum frigus Oſmanicos oppreſſi
ut plurimi tam manus quam pedes
frigore læſos amitterent, ac incredibi
hominum jumentorumque multitu
fame interiret. Præterea contigit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

n ipſo conatu tranſmittendi amnis, qui *Docus-Gezid* vocatur, flumen illud aquis pluviis adauctum vehementer in- tumeſceret. Ideoque dici non poteſt, quot iſtic homines, jumenta, rerum aliarum ſarcinæ interierint, adeoque le ſua quilibet ſalute deſperabat.

Porro à Sultania ad *Caſbin* quatri- lui iter eſt, per plurimos pagos: Vrbs a opulenta eſt tum propter regiam au- am tum propter frequentem mercato- um concurſum: olim *Arſacia* dice- atur, nunc *Caſ bin* vocatur, quod lin- ua Perſica pœnam ſonat, nam Reges erſiæ ſontes huc in exilium mittere onſueverant. Sita eſt in amœna & ertili planicie, quæ vix tridui itinere biri poteſt, in qua ſunt duo millia vil- arum: ſed negligenter ſtructæ, & fere ateribus non igne excoctis ſed ad ſo- em exſiccatis; ut fere ſunt reliqua æ- ificia Perſiæ. Vnum eſt ex Regis Per- æ domiciliis, poſtquam Thamaz hujus vus, huc è Tauri ſedem ſuam tranſtu- t; & hic magnificum palatium ſibi & lterum concubinis ſuis ſtruxit: ſed ex qui hodie regnat ut plurimum in rbe Hiſpaan degit, quæ hinc abeſt de- em dierum itinere verſus ortum. Tria int in hac urbe loca maxime nota- a digna: Regis palatium, diverſa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

fora quæ vocant *Bazar*; & forum principale quod vocant *Atmaiden*. Palatii porta ſaxis verſicoloribus ſtructa eſt & auro interſtincta; atria ampla, quorum ſolum ſtratum eſt tapetibus, ſerico & auro intertextis: tabulata autem picta ſunt eleganti opere, quibus prœlia omnia cum Turcis & Tartaris à Perſarum regibus commiſſa repræſentantur, quæ omnia ſatis indicant ſplendorem Aulæ Perſicæ. Bazars autem ſunt variæ urbis plateæ, in quibus ſingulis, ſingulæ merces precioſæ venales reperiuntur. Atmaiden denique ſeu principale forum, quadratâ formâ, ferè milliare Anglicum ambitu ſuo complectitur; ubi & mercatores conveniunt, & variæ res venundantur. In hoc quotidie conſident duodecim menſarii, qui & gemmas, aliaque pretioſa vendunt, nummos peregrinos permutant, & denique pignoribus acceptis plurimum nummorum ingenti fænore elocant. Robur autem hujus oppidi non conſiſtit in mœnibus aut propugnaculis, ſed in multitudine militum: nam intra & extra oppidum inque illius agro continuo aluntur viginti millia equitum: licet Parente hujus Regis rerum potiente, tantum duodecim millia fuerint.

A Ca

A Caſbin quatuor dierum itinere, & tridui à Sultania abeſt *Ardevil*, oppidum magni nominis, in quo Alexander magnus aulam ſuam tenuit, quum Perſiam eſſet invaſurus; hic plurimorum Regum Perſicorum viſuntur ſepulchra: præcipuam autem dignitatem addit urbi, quod hæc prima ſectam Perſicam receperit à Guini hujus ſectæ authore, qui hic regnabat.

Similiter quatridui itinere à Caſbin diſtat *Geilan*, Hircaniæ oppidum haud longe à mari Caſpio. Hujus provinciæ quæ hodie *Ghilan* audit, pars quæ ad Arctum vergit denſis nemoribus opaca eſt, in quibus plurimæ arborum ſpecies, præſertim cedri, abietes, quercus, & tanta ferarum copia, ut itinera infeſta reddant; verum verſus oram maris paſcuis abundat, peramœnis & riguis, ob ingentem copiam ſcaturiginum, quæ è vicinis montibus ſaliunt. Plurima ſunt oppida in hac provincia, quorum præcipua, *Beſtân, Maſſandrân, Langiazer*, *Bachu* & *Geilan;* oppida tantæ dignitatis ut præfectos habeant, quales ſunt Baſſæ apud Turcos. *Bachu* autem peropportunum eſt emporium, portum habens ad mare Caſpium, haud longo intervallo diſſitum ab Ardevil, Tauri, Eres, Sumachia & Derbent. Haud

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

longe ab oppido mirabilis fons ſub te
ra ſcaturit, magnam copiam nigri ol
eructans, quo Perſæ in elychniis utun
tur, & paſſim per univerſam Perſian
deportant.

A Caſbin ſex dierum itinere ad opp
dum *Com* pervenitur, per plurimos pa
gos & commodiſſima juxta viam d
verſoria. Oppidum hoc antiquiſſimun
eſt, quod à Ptolemæo appellatur *Guria*
na; olim tantæ amplitudinis fuiſſe pro
dunt, ut Conſtantinopoli duplo maju
eſſet. Sed Teymurlanes ita vaſtavit, u
ne nunc quidem reſpirare potueri
præſertim oppido *Caſſan*, quod al
quando ipſi paruit, omne mercimo
nium illi præripiente. Situ alioqui
jacet peropportuno; abundatque om
nibus rebus ad vitam neceſſariis; pra
terlabitur fluvius, qui lapideo pont
tranſitur: quo ſuperato Parthia aditur
nobiliſſima olim provincia, ſed hodi
ita Perſiæ permixta, ut ne nomen qui
dem ſuperſit.

A *Com* ad *Caſſan*, bidui iter eſt; fa
moſum & opulentum oppidum, lice
Ortelius & alii illius non meminerint
in perpulchra planicie conditum; ve
rum quia montes fere diei itinere ab
urbe diſtant, valde hic æſtuat & pen
ut Ormuzii; ver enim & æſtas citiu
hi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

…t ingrediuntur quam in reliqua Per-
…. Abundat fontibus & omni genere
…nonæ, atque adeo ſingulare eſt Per-
… Emporium, ad quod ex variis regio-
…bus & præſertim ex India omnis ge-
…ris merces deportantur. Oppidani
…cellunt in omni genere texturæ è ſe-
…o & lana, adeo ut hic precioſiſſima
…riſtromata conficiantur. Imprimis
…tem in politico regimine excellit,
…m nulli hic otioſi homines toleran-
…r, etiam ſexennes pueri laboribus ad-
…oventur. Obtinet enim hic Lex
…quam & apud Ægyptios viguiſſe me-
…orat Diodorus) qua ſinguli apud ma-
…tratus coguntur profiteri nomen
…um, & quam vitam degant, quamque
…tem exerceant: Sin autem mentian-
…r, aut verberibus ſub plantis pedum
…ſtigantur, aut publicè ſervituti man-
…antur. Vnica ſcorpionum lues, qui
… permagni & nigri viſuntur, oppida-
… valde infeſta eſt, & niſi caute viten-
…r, interdum magnum dant damnum.
A Caſſan ad Hiſphaan tridui iter eſt.
…ec civitas olim Hecatonpolis diceba-
…r, id eſt, centum portarum urbs:
…od nomen hodieque tuetur, nam
…œnia illius in circuitu vix uno die
…uo obiri poſſunt; & maxima eſt o-
…nium urbium Perſiæ; cujus frequen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

tia eo major eſt, quia Rex hic aul
ſuam habet. Eadem & ſitu munitiſſi
eſt, & validiſſimo muro cincta, & la
atque profundis foſſis, quæ aquas ſ
accipiunt à torrentibus, qui è Coron
nis montibus deſcendunt. Ad ſept
trionalem illius plagam munitiſſi
arx adjacet, ingenti muro qui in am
tu mille quingentas ulnas capit: in m
dio illius extat turris varia atria & c
bicula complectens, ſed paucis mac
nis inſtructa. Ad occidentalem plaga
duo palatia viſuntur, quorum unu
regiam familiam capit, alterum gyn
cio deſtinatum eſt: Palatia hæc magi
ficentia ſua longe ſuperant cætera æ
ficia; è nitido & rubenti marmore
conſtructa; pavimentum omne op
teſſelato ſtratum, & tapetibus ſericis
auratis conſtratum: feneſtræ alabaſt
& candido varioque marmore niten
poſtes eburnei & ebeno variegati, ſp
ctantium oculos magis ſiſtunt qua
ſatiant. Palatio adjacet hortus ſpaci
ſus & latus, innumeris arboribus fr
ctiferis, & bene olentibus herbis atq
floribus conſitus: mille fontibus & ſt
gnis riguus, & inter alia fluviolo q
placido curſu & leni murmure eunde
à Palatio dividit: hic non tam anx
cuſtoditur, quin non modo equitib
ſi

& civibus ſubinde illũ liceat ingre-
& mentem oculoſque amœno illius
ſpectu explere.

Ad Palatii autem cuſtodiam, Rex di-
ſos militum alit ordines: quorum
cipui & frequentiſſimi appellantur
chi , qui veluti regii corporis cuſto-
ſunt, octo millium numero, ſub
erſis tribunis, qui principali Tribu-
parent, qui Curchi Baſſa dicitur, &
umque è magnatibus aſſumitur.
erius ordinis milites *Eſahul* appel-
tur, numero mille, ſub pluribus tri-
nis, qui itidem uni ſubſunt, qui Eſa-
l Baſſa nominatur. Omnes hi acci-
nt ſtipendium à certis oppidis & pa-
Regis Perſarum vaſallis; certoque
mpore accipiunt à Rege, arma,equos,
ſtes & tentoria pro cujusque condi-
ne: his præſidiariis perpetuo Rex
gitur, imprimis autem quum aliquo
ocedit. Regimen civitatis præter Re-
m ipſum & principem, penes duode-
n eſt Sultanos: Tres autem præcipui
tius curam gerunt, quorum munia
tincta ſunt: Nam unus rei bellicæ
ram gerit per totum Regnum;
liqui duo omnes regni reditus reci-
unt,& rationes accepti atque expenſi
ddunt, ita ut merito Theſaurarii poſ-
nt dici. Secundum locum poſt illos
obti-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

obtinent *Mordari*, duo magni Can
larii, quorum munus eſt edicta om
promulgare, omnes literas ſcrib
quæ regimen imperii concernunt; u
ſigillum cuſtodit, alter ſcriba eſt. P
ter hos duo ſunt *Caddi*, id eſt, Iudi
qui controverſias in rebus civili
examinant & determinant: in ca
vero criminalibus, tantum examina
& audiunt teſtes, & informant de
rationem, quam vocant *Sygil*, qu
dein Sultano, id eſt, aut civitatis
totius imperii præfecto offerunt,
dein pro meritis pœnas infligendas
rat, ſecundum regni conſuetudin
Quale autem eſt regimen hujus civi
tis, tale eſt & cæterarum.

Eccleſiaſticum regimen in hac ci
tate primo & principaliter eſt pe
Muſtaedinum; in reliquis urbibus
ſacrorum præfecti præſunt, qui non
illo eliguntur aut deſtituuntur, uti
Papa Romano fieri conſuevit, ſed
ipſo Rege, qui non modo civilium
& ſacrorum Princeps eſt & ſummus S
cerdos, quemadmodum Mahumet
Ali fuerunt. Sed Rex ut turbas vit
hanc curam à ſe in alios devoluit, qu
rum judicio permittit quicquid contr
verſiarum circa Legem ipſorum in
derit. Sub hoc ſummo Sacerdote ſu

Ca

tiſes, qui quotidie in moſcheis &
plis ſacris operantur. Quorum
ceps eſt qui cornu Regis capiti im-
nit cum inauguratur. Quæ ceremo-
primitus Cuſæ prope Babylonem
brabatur, ſed poſtquam Turca Aſ-
tam Perſis ademit, interdum in Caſ-
l, interdum in hac urbe peragitur.
nique oppidani hujus urbis, moribus
e ſimiles ſunt antiquis Parthis, im-
mis equitandi induſtria. Plerumque
equis iter agunt, in equis cum hoſti-
pugnant, in equis emunt atq; ven-
ar merces ſuas, in equis denique
fabulantur: atque hoc unicum no-
ium atque ignobilium & ſervorum
crimen eſt, quod ſervi nunquam
ais vehantur, nobiles nunquam pe-
es incedant. Gens natura arrogans,
itioſa, doloſa & quietis impatiens;
pravitas hæc à ſevero Regum im-
io plurimum coërcetur, & tempe-
ur. Luxuriæ admodum ſunt dediti,
n tria genera fœminarum ipſis ſunt,
neſtæ, ſemihoneſtæ, & impudicæ
ſcorta: & tamen nullum crimen
vius puniunt quam adulterium,
que tam in honeſtis quam ſemiho-
tis. Denique pleni ſunt dolis, neque
nt promiſſis (quod omnium pene
barorum proprium eſt) haud du-

dum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

dum una regiminis forma conte
novitatum appetentiſſimi.

Ab Hiſpaan ad urbem *Siras* rede
do verſus Syriam, decem dierum
eſt. Vrbs hæc ſita eſt ad ripam *Bin*
mir, magni atq; famoſi fluminis, q
per Perſiam & Regnum *Lar* deflu
in ſinum Perſicum ſeſe exonerat: qu
dam Metropolis hujus regni, antequ
Hiſpaan hoc decus illi præriperet. A
pliſſima tamen eſt, & ambitu ſuo co
plectitur pene decem milliaria; jacet
juxta regiam viam quæ ab Hiſpaan
Ormuzium ducit. Intra & extra ha
urbem viſuntur multa rudera antiqu
rum monumentorum, nimirum d
vaſtæ portæ, duodecim milliarium
tervallo à ſe invicem diſtinctæ quæ
bis hujus amplitudinem, dum Re
Metropolis eſſet, demonſtrant. Ad
ſtralem plagam videre eſt ruinas m
gnifici palatii à Cyro ut volunt ſtruc
quod Ælianus magnifice extollit lib
de animalib. c. 59. Ad arctoam aut
rudera antiqui caſtelli, quod trip
muro fuiſſe cinctum videtur, prim
viginti quatuor pedes altus erat mul
turribus ornatus, ſecundus primo ſim
lis, ſed duplo altior; tertius vero qu
dratus & nonaginta pedes altus; omn
è vivo ſaxo educti. Vtrimque era
du

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

odecim æneæ fores & ante illas æ-
æ columnæ eleganti opere factæ, quæ
ignificentiam conditoris arguunt.
ortum exiguo intervallo ab hoc ca-
lo mons aſſurgit, in cujus faſtigio
gans capella fuit, antiquorum Re-
n monumentis nobilis. Licet au-
h hæc urbs varias viciſſitudines ex-
ta ſit, tamen facile adhuc nomen
tur inter præcipuas Perſiæ; nam ex
brevi tempore viginti millia bene
natorum equitum cogi poſſunt. Præ-
ea nobiliſſimum orientis emporium
& armorum omnis generis officina,
e hic ſumma induſtria ex ferro &
lybe tam eleganter fabricantur, ut
nitate & nitore Europæa longe ſu-
ent.

A Siras octidui itinere aditur provin-
Suſiana quæ nunc *Cuſeſtan*, olim
yria dicebatur: fines habet ad Ar-
m quidem, auſtralem Armeniæ par-
n, ad occidentem Meſopotamiam,
Auſtrum partem ſinus Perſici, qua
te plena eſt paludibus & uliginoſis
is, ſine ulla ſtatione aut portu. Aër
d valde fervet, ſolum bituminoſum,
arboribus inimicum, aquas quoque
luinans, ita ut indigenæ hîc brevis
t ævi.

A limite hujus provinciæ ad oppi-
dum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

dum *Baldac* bidui iter eſt, hoc qu
dam ingens illa Suſa fuit, nunc p
deſolatum : oppidum hoc lambit
vius Choaſpes, qui poſt varios fl
atq; reflexus tandem illabitur in ſi
Perſicum; aquæ illius limpidiſſim
potari pulcherrimæ, optimique ſap

Sex dierum itinere trans fluv
hunc *Moſul* aditur, antiquiſſima c
tas ad ripam fluvii Tigris. In plan
autem Aſſyriæ & ad ripas hujus flu
in regione Eden, Ninive à Nimrod
inchoata & à Nino abſoluta. Inter
cros juxta atque profanos ſcript
conſtat hanc civitatem omnium m
mam & magnificentiſſimam fui
Nam fundamenta murorum hodie
teſtantur, quadrata quidem forma c
ditam fuiſſe, lateribus licet inæqu
bus; nam duo longiora latera ſing
centum & quinquaginta ſtadia p
bant; breviora tantum nonaginta;
ut ambitu ſuo caperet quadringent
octuaginta ſtadia, id eſt, ſexaginta r
liaria Italica. Mœnia centum pedes
ta erant, & in ſuperficie adeo lata
tres currus conjunctim poſſent ince
re: hæc mœnia mille quingentis tu
bus ornata erant. Nunc penitus ex
eſt urbs à Chaldæis (uti Deus prædi
rat) & tantum miſerum tantæ m

ſep

epulchrum ; ubi tantum exiguum op-
idulum hodie cernitur, in quo Neſto-
anorum Patriarcha Turcæ permiſſu
egit.

Ab hoc adverſo flumine diſtat Inſula
den, duodecim milliaribus:quam par-
em paradiſi fuiſſe autumant: Hæc am-
itur à Tigri, crediturque circiter de-
em milliaria Anglica ambitu ſuo con-
nere: fuitque quondam latericio mu-
o cincta, uti è ruderibus apparet; &
cet barbaries florentiſſimas has re-
iones penitus inundarit, tamen hæc
ſula hodieque ſervat nomen *Edenis*.

A Moſul ſecundo flumine *Bagdat*
ſcenditur, ratibus quæ utriculis è ca-
arum pellibus conſutis & vento in-
atis innatant; nautæ autem vendunt
ateriem in urbe Bagdat & revehunt
lles jumentis domum, ut iterum illis
antur. Hæc civitas à nonnullis nova
bylon appellatur, quia è veteris, quæ
ud longe abeſt, ruinis excitata credi-
r; neutiquam ita pulchra urbs eſt aut
npla, quippe quæ tantum tria millia-
a Anglica ambiat; mœnia ſtructa è
teribus ad ſolem ſiccatis. Hic octo
enſium ſpacio, nulla non modo plu-
a cadit, ſed nec nubila pene ulla vi-
ntur, noctu aut interdiu. Hiberni
enſes ſunt ipſis November, Decem-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ber, Ianuarius & Februarius, ita te
tamen ut ab æſtivis in Anglia non m
tum differant. Hæc urbs quondam
lebre & frequentiſſimum fuit em
rium : ſed poſtquam Luſitani, Angl
Belgæ in Indiam navigare cœperu
multum huic, ſicuti & Cayro in Æ
pto deceſſit, rarioribus mercatoribu
ſinu Perſico ad illam, & è mari ru
ad hanc commeantibus. Suburbi
habet trans flumen, ad quod ponte
per cymbas ſtrato tranſitur. Haud p
cul hinc ruinas videri volunt Tu
Babel, cujus reliquiæ quartam part
milliaris complectuntur, & gran
turris altitudine hodieque aſſurgun
grandibus lateribus tres quartas pa
ulnæ longis & unam quartam latis
bituminoſa calce conjuncti, ſing
autem ordinibus ſtoreæ interjacen
palmarum foliis contextæ, quæ ho
que durant. Iuxta quoque ruinæ Ba
lonis oſtenduntur; à quibus trium
rum itinere diſtat oppidum *Ayt* p
dirutum, quod ab Arabibus habitat

Iuxta hoc oppidum mirabilis j
vallis, in qua quamplures ſcaturig
viſuntur, quæ nigram quandam ſ
ſtantiam inſtar picis cum ventoſo m
mure eructant, tanta copia, ut vic
provinciis ad naves impicandas abu

ſu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ſufficiat. Mahumetani vocant os inferni.

Ab Ayt trium dierum itinere per deſertum pervenitur *Annam*, Arabum oppidum; quod tria milliaria in longitudinem patet, ſed anguſtum; habitant Curdi, furaciſſimum hominum genus. Iuxta labitur Euphrates pernici curſu, qui regionem adjacentem rigat atque fœcundat.

Ab hoc oppido ſcribit author ſe octodecim dierum itinere perveniſſe Aleppum, quum aliâs Caravana (ut vocant) quadraginta diebus id iter abſolvi ſoleat.

V.

ITINERARIVM ANTONII IENKINSONII Angli, à Ruſſia ad Bogar in Tartaria, anno cIↃ IↃ LVIII.

A Moſcua ſecundo flumine deſcendit *Collom* XX leuc. ſub Collom circiter unam leucam Moſcua fluvius confluit in Occam: à confluente ad caſtrum *Terrevetiſko* VIII leuc. quoad dextram relicto ad caſtrum *Peroſlave* VIII leuc. à quo ad veteris *Rezaniæ* rudera VI leuc. ad arcem *Terrecoviam* XII leuc. ad *Caſ-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ſim arcem ... leuc. qua ad ſiniſtra
relicta ad *Morom* xx leuc. ad *Ny*
Novogorod xxv leuc. hic Occa confl
in Volgam; ad *Vaſiliogorod* xxv, leu
ad caſtellum *Sabovvſhare* xvi leuc.
Caſtrum *Sugaſtio* xxv leuc. Ad *Ca*
... leuc. Ad *Aſtracan*. Inſula in q
hæc urbs ſita eſt diſtat ab Æquatore
xlvii gradibus & x ſcrupulis. Ab h
inſula fluvius variis mæandris pe
mare Caſpium: orientale illius oſtiu
diſtat ab Aſtracana xx leuc. Ab oſt
oram legentibus verſus boream prin
occurrit inſula *Accurgar* edito mon
conſpicua; & x ab hac leucis *Bavvh*
ta inſula, priore longe editior. Vtraq
autem objacet ſinui, qui ad arctum
ſubducit & vocatur mare cæruleu
A poſteriore hac inſula ad regione
Baugleatán ventum, quæ diſtat à dic
Volgæ oſtio lxxiv leucis & ab Æqu
tore ſex & quadraginta gradibus & l
ſcrupulis verſus Arctum. Hinc dece
leucas ſecundum oram verſus Euru
provecti amnē *Iaic* præternavigaru
à cujus oſtio circiter unius diei itine
jacet oppidum *Serachick*, principi Ta
taro parens, incolæ pecuarii, latrocin
deditiſſimi. A *Iaic* xvi milliar. prov
cti, ſinumque ſex leucas latum præt
vecti, venerunt ad promontoriu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

uo ſuperato ora recedit verſus bo-
am, aperitque ſinum, in quem flu-
ius *Yem* è provincia *Colmack* deſcen-
it. Dein viginti leucis enavigatis, hu-
nilis occurrit inſula, multis vadis in-
minata, & pone illam ſinus qui irrum-
vt verſus Arctum; illi autem ut vada
itarent, flexerunt ad dexteram & ver-
s Eurum, & triginta leucis abſolutis,
irſus oram conſpexerunt, editis &
agroſis montibus conſpicuam; quam
gentes, primo ſinum, dein prominens
rræ cornu offenderunt; quo ſuperato
ortum *Manguſlave* proponentes in-
edi, ob adverſam tempeſtatem è re-
one illius anchoras jecerunt, & ex-
enſione facta, magno precio camelos
bi compararunt, tertio Septembris.

Hinc ventum ad territorium Sultani
mor Tatari; & viginti dierum itinere
r terras aquarum inopes, præterquam
æ è profundis puteis hauriuntur;
uinto Octobris rurſus venerunt ad ſi-
um Maris Caſpii, in quem *Oxus* flu-
us olim ſe exonerabat, nunc autem
nfluit in fluvium *Ardock*, qui verſus
ctum labitur, & ſe ſub terram con-
re & rurſus poſt immenſum inter-
llum emergere creditur & in Lacum
ithay influere.

Hinc ſeptem diebus ventum ad Ca-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ſtellum *Sellizure* cui tum Azim Cha
imperabat. Situm eſt in edito mont
ubi regia Chani viſitur è luto aggeſt
Ad meridiem habet terras humiles, ac
modum fœcundas & variorum fru
ctuum feraces; inter quos memorat
fructus *Dynie* magnæ molis & ſuc
plenus, quem indigenæ poſt cibum u
ſurpant loco potus: item *Carbuſe* mo
magni cucumeris, flavo colore & ſua
ſapore: & *Tegur* ſpecies farris, cuju
ſtipes eſt inſtar cannæ ſacchari, proc
rus & far inſtar oryzæ, in culmo can
næ extans inſtar racemi uvarum.

A Sellizure biduo ventum ad opp
dum *Vrgence*, cui Sultanus Ali impera
bat frater prædicti Azim, qui nuperrim
ceperat oppidum Coraſan in finibu
Perſiæ.

Hoc oppidum *Vrgence* in planici
ſitum eſt, vallo luteo cinctum, ambit
quatuor milliarium; ædes itidem
ceſpite aggeſtæ; unam habet platea
deſuper tectam, in qua forum reru
venalium celebratur.

Regio omnis à mari Caſpio ad h
oppidum vocatur *Turcomania*, pare
que Sultano Azim & fratribus illiu
qui fere inter ſe diſcordes, utpote d
verſis matribus prognati. Indigenæ
plurimum in agris degunt, habentq

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

res cum magnis & ponderoſis caudis;
rent nummis, ſed permutatione re-
m emunt venduntque, nullus ipſis
nis, carnibus maximam partem vi-
itant, potus ipſis lac equarũ acidum.
Ab Vrgence profecti ſecus fluvium
xum centum milliaribus, tranſierunt
r fluvium *Ardoc*, qui vaſtus eſt & per-
x: ſeptimo Decembris pervenerunt
l Caſtellum *Kait*, cui imperabat Sul-
nus Saramet frater Regis Vrgence.
xxIII Decemb. venerunt ad oppi-
um *Bogar* in Bactria, id ſitum eſt in
umili ſolo, & alto vallo luteo ſeptum:
viſum eſt in tres partes; quarum duas
ex tenet; tertiam occupant merca-
ores & mechanici ſeparatim degentes:
aſtum eſt oppidum, & ædes fere è
eſpite aggeſtæ; licet non paucæ & ali-
quot templa è lapidibus ſint ſtructa;
nter quæ viſuntur balnea ſumtuoſiſſi-
ė educta; per mediam urbem labitur
xiguus amnis, cujus aquæ ſunt inſalu-
res, & generant iis qui non aſſuevere
ermes in cruribus inter cutem & car-
em, qui ſingulari induſtria ſenſim exi-
nuntur. Nulli hic fas quicquam bibere
ræter aquam aut lac equinum, & acer-
me animadvertitur in illos, qui aquam
itæ aut ſimilem potum guſtaverint;
abent enim Metropolitanum ſtre-

nuum legis hujus obſervatorem, quem magis venerantur, quam principem ſuum, qui & interdum ab ipſo exau-toratur.

Paruit quondam hæc regio Perſis, quorum & idioma hodieque uſurpant: ſed nunc perpetuo cum Perſis bellum gerunt, religionis ergo, licet utrique ſint Mahumetani: ſed Tartari hi ſuperius quoque labium radunt, ſecus ac Perſæ, quos ipſi propterea *Caphars*, id eſt, infideles vocant.

Rex Bogar neque potens eſt neque locuples, decimam licet accipiat omnium rerum venalium, & quum eget etiam vi rapiat à ſubditis ſuis, quantum lubet: numiſma ipſorum partim argenteum eſt partim æneum; argenteum unicum ipſis eſt valens XII denarios Anglicos: æneum vocant *Poole*, quorum C XX valent unum argenteum. Rex autem pro arbitrio ſæpe mutat utriuſque valorem.

Rediit autem eadem pene via in Ruſſiam anno cIↄIↄ LX.

Latitudines ab ipſo obſervatæ:

Manguſlave	XLV grad.
Vrgence	XLII grad. XVIII ſcrup.
Boghar	XXXIX grad. X ſcrupul.

Notandum autē eandem plane latitudinem Bocharæ tribui ab Abulfeda.

VI. AL

VI.

LTERVM EIVSDEM ITI- nerarium è Ruſſia in Perſiam anno cIɔ Iɔ LXII.

Volga in mare Caſpium ingreſſus ;
primum prætervectus eſt tres inſu-
s, quæ diſtant ab oſtio Volgæ novem
illiaria ; deinde navigans verſus Afri-
m attigit quatuor inſulas, quas vo-
nt *Challica Oſtriva* quadraginta mil-
ribus à ſuperioribus tribus. Poſtero
e eundem curſum ſecuti viderunt
ſkem in provincia *Tumen* , ubi pluri-
i piratæ agunt; itaque curſum flexe-
nt verſus ortum circiter quadraginta
illiaria , & inciderunt in vada , ma-
ioque naufragii diſcrimine evitato,
ciderunt in pulchram Inſulam quæ
pellatur *Chatalet* , diſtantem à Chal-
a Oſtriva circiter centum milliaria ;
i circiter ſex milliaribus ob adver-
m & horridam tempeſtatem an-
oras jecerunt, & ſummum adierunt
ſcrimen ; atque inde moventes verſus
uſtrum , offenderunt provinciam
yruanſha , ſub qua rurſus anchoras
cerunt centum & quinquaginta mil-
ribus à *Chatalet* ; atque ita tandem
ovecti inde verſus Eurum,appulerunt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ad *Derbent*, quod oppidum tum pare
bat regi Hyrcaniæ: deſcribit autem i
lud ad hunc modum.

Derbent antiquum eſt oppidum, ha
bens arcem vetuſtam in monte ſitan
qui *Caſtovv* vocatur, è vivo ſaxo edu
ctam ad Europæorum modum, alti
& craſſis mœnibus cinctam: ab Alexan
dro magno conditam: qui & murun
altiſſimum & craſſum deduxit ad Tefli
uſque Georgiæ oppidum: adjacet mar
uno & quadraginta gradibus ab Æqua
tore verſus Arctum.

Hinc profecti verſus Eurum circite
octuaginta milliaria appulerunt a
Shabran: hinc terreſtri itinere camel
vectus, ſex dierum itinere venit *Sham*
kiam in regno *Shirvan* olim Hircani
cui tum Obdolucan imperabat. D
ſcribit autem Shirvan hoc modo.

Hircania quondam magni nomin
fuit provincia, habuit utplurima opp
da, pagos & arces: ita ut reges cun
Perſarum rege potentia certarent; ſe
nunc res longe aliter ſe habet, nam pl
raque oppida fere conciderunt, & R
Perſis tributarius eſt factus. Memin
& turris illius in *Sumachia* è crani
nobilium conſtructæ. Vrbs autem il
diſtat à mari ſeptidui itinere, cameli
habitatur hodie potiſſimum ab Arm

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

s. Oppidum *Arraſh* ejuſdem pro-
aciæ ad fines Georgiæ , hodie empo-
um frequens eſt & opulentum , pluri-
um enim hic ſerici reperitur. Haud
nge à Shamachia viſitur vetuſtum
ſtellum *Gulliſtan* à Perſis ſuperiori-
s annis dirutum. In eadem provin-
jacet altiſſimus mons *Quiquifs*.

vi Octob. à Shamachia movens, poſt
ginta ſex milliarium iter venit ad pa-
m *Yavaten* ; præterlabitur fluvius
or, qui è montibus Georgiæ profluens,
ter duo antiqua oppida Shabran &
chu in mare Caſpium egreditur:
inc per vaſtam planiciem , ſed à bar-
aris & rudibus populis habitatam, de-
m dierum itinere venerunt ad oppi-
um *Ardovill;* quod diſtat ab æquatore
iginta octo gradibus , antiquum op-
dum provinciæ Aderraugan; ubi Per-
e principes ut plurimum tumulantur,

Ab Ardovil quatridui itinere verſus
ccidentem jacet Tauris, maxima urbs
erſiæ.

Ab Ardevil autem decem dierum iti-
ere profectus eſt Caſbin tum Impera-
oris Perſiæ regiam :

Proſecutus eſt idem iter in Perſiam
nno cIↃ IↃ LXV. Arthurus Eduardi
nglus , qui quum pridie Kal. Auguſti,
Aſtracan ſolviſſet, demum vigeſimo

tertio

tertio illius menſis ſubiit portum *N.* *Zauon*; atque inde ſex dierum itine pervenit ad *Shamakian*; obiit autem e anno menſe Octobri Shyrvani rex Ol dolucan.

Anno autem proximo, ab Aſtraca octiduo navigavit ad oppidum *Gilan* à quo iter quatridui prodit ad *Caſbin*.

Anno autem cIↃ IↃ LXXIX. rurſus Ruſſia profecti, per Aſtracan applicu runt ad oppidum *Bildih* in provinc Shirvan, quam Turci tum poſſideban oppido Derbent potiti. Diſtat *Bild* ab æquatore verſus Arctum quadragin ta gradibus & vigintiquinque ſcrupu lis; & à *Bachu* unius diei itinere, ſiv ſex leucis.

Derbent autem, quemadmodum tum accurate ab ipſis fuit obſervatum diſtat ab Æquatore verſus Arctum un & quadraginta gradibus & quinqua ginta duobus ſcrupulis.

Ab hoc ad Bildih numerant ſex ſu pra quadraginta leucas. A Shamachi ad Bachu decem leucas ſive trigint milliaria Anglica. A Bachu ad Bildi terreſtri itinere quinque aut ſex leuca maritimo duodecim.

VII. IT

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

VII.

ITINERARIVM IOANNIS NEVVBERIE Angli ab Aleppo ad Ormuzium, anno cIↃ IↃ LXXXI.

DEcimonono Martii ab Aleppo diſ-
cedens, præteriit poſt meridiem al-
m turrim edito monti ſuperſtructam,
am vocant *Boab*; & ſub veſperam
nit ad pagum *Halſe*.
xx. Venit *Bir* ad orientalem ripam
phratis: hic cymba conducta ſecun-
flumine deſcenderunt, & xxvi. ejuſ-
m menſis præternavigarunt *Raick*
gum ad orientalem fluvii ripam
um.
xxvii. Præternavigarunt arcem *Ba-
ſen* ad occidentalem ripam, ſed jam
utam. Et mox *Gabbar* oppidulum
er montem ſitum ad orientalem
am.
xxviii. Vetus oppidum Raccam: cui
c adjacet ſed jam diruta ad eandem
am.
xxx. Balladac oppidum & arcem,
raque jam diruta ad occidentalem ri-
m; mox *Dier* oppidum, ad occiden-
em ripam, foſſa undique cinctum.
.Aprilis arcem *Rab*, ad eandē ripam.

II. *Aſhar*

II. *Aſhar* exiguum oppidum ad ea
dem ripam.

III. *Subercan*, jam plane dirutum,
orientalem ripam.

IV. *Manallen* pagum, ad occident
lem ripam & mox *Annam* longiſſimu
oppidum ad utramque ripam ſitur
ſed maximam partem ad occident
lem; in cujus medio viſitur Arx aqu
circumdata, & multæ inſulæ amnic
Nono & decimo parum profectum
adverſam tempeſtatem.

X. Venerunt *Addettam* & ſub veſp
ram *Gebbar*, ad orientalem fluvii
pam.

XI. *Heit* cum arce ad occidentale
ripam. Inter *Annam* & *Heit* utraq
ripa pluribus ædibus & arboribus qu
dactylos ferunt eſt obſita.

XII. Diſcedentes ab *Heit*, XIII. ven
runt Ambar pagum ad orientalem fl
vii ripam.

XIV. *Felugiam*, ubi exſcenſione fact
terreſtri itinere petierunt *Bagdat*
XV illam ſunt ingreſſi.

XXIV. A Bagdat provectus, præte
navigavit.

XXVI. *Bourac* oppidum, ad occide
talem fluvii ripam, ſed dirutum;
mox turrim in medio alveo ſitum.

XXVII. *Menil* oppidum ad orient
le

n ripam; cujus tantum una turris
pereſt; & mox *Amor* exiguum Caſale
eandem ripam.

xxx. *Sekia* oppidũ ad orient. ripam;
mox *Kenedge* oblongum pagum, ſed
ſtructum, ad eandem ripam: & ſub
ſperam appulerunt *Gurnam*, ad cor-
terræ ſitum, ubi *Furro*, & fluvius
i Bagdat præterlabitur confluunt: ad
ridionalem ripam *Furro* jacet alte-
m caſtellum; & tertium itidem tri-
s milliaribus infra hoc.

1 May, venerunt *Balſaram* oppidum
luvio verſus Eurum ſitum; extra op-
lum jacent varia fora rerum vena-
m; & ædes factæ ſunt è grandibus
nnis; intra urbem ſtructæ ſunt è la-
ibus ad ſolem duratis. Oppidum ha-
t quatuor portas: æſtus marinus hic
rcipitur. Turca cepit hoc oppidum
no CIↃIↃL.

xvi. Navem conſcenderunt; & xxiv
mum ingreſſi ſunt mare ſeu ſinum
rſicum.

xxv. Viderunt montana Perſiæ, &
dem die viderunt inſulam *Carreghe*,
applicuerunt ad illam xxvi ejuſdem:
undat fontibus; patet circiter duo
illiaria in longitudinem, totidemque
latitudinem.

xxvii. Ab inſula provecti viderunt
humi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

humiles terras Perſiæ; & præternavi
garunt Caſtellum *Abouſher.*

Vltimo May attigerunt ſcopuloſur
terræ cornu; à quo naves altum pe
tunt, quæ Inſulam Baharen adire vo
lunt.

VII. Iun. attigerunt Inſulam Scie v
Seche, quæ Portugallis paret; eſtqu
fluctibus pene æqualis.

IX. Applicuerunt ad *Nechel* quatuc
leucis à *Scie*, hic in terram deſcend
runt. Fœminæ hic oblongis veſtibu
utuntur;geſtantque annulos in naribu

XI. Diſceſſerunt *Nechele*; & XII. ve
nerunt *Melgor* magnum Caſale, inte
montes ſitũ. XVIII. *Geſſer* itidem Caſal

XIX. *Bender*; XX. Inſulam *Left* att
gerunt; è regione autem Bender jace
inſula *Baſſedor*; & utraque paret Po
tugallis. *Geſſer* vero & *Bender* in co
tinente *Abrahamo Chan*; olim quide
Regi Ormuzii.

XXII. Iun. CIↃ IↃ LXXXI. venerunt O
muzium.

Ejuſdem iter ab Ormuzio in Perſiam.

Secundo Auguſti; ab Ormuzio v
nit *Bender Gomrovv*, ubi Portuga
tum arcem & præſidium habebant.

Quinto ſub noctem à Gomrou
m

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

oventes; octavo venerunt *Covvrſtan*
aſale: decimo *Ourmangel*; decimo
arto ad oppidum *Lar*.
xxiv. Aug. Lara diſcedens, venit ad
gum *Dehaccouvv* & poſtero die *Ber-*
z Caſale: xxvii. *Olous* haud longe à
uen, ubi provincia *Lar* deſinit.
i. Septemb. venerunt ad oppidum
tarrom & mox ad Caſale *Demonder*:
ii. *Mecocal* ubi aquæ graviter olent.
iii. *Cavvger*: iv. *Cheſimon Moddafar*
gans diverſorium: v. *Covvel*. vi. ma-
Shiraz. Inter Lar autem & Schiraz
rimi graſſantur lupi. Iter autem à
r ad Schiraz fere agitur verſus Co-
m.
xxii. Schiraz relicta, venerunt *Sar-*
n oppidulum ad radicem montis, in
mœna valle.
xxiii. Ad pagum *Auglamor*; cui alius
inus jacet dictus *Augalm*.
xxiv. Mane pontem tranſierunt; &
nerunt *Moyſſe*.
xxv. Ad pagum *Seſmon Dermal*.
xxvi. Superato altiſſimo monte ad
govv.
xxvii. Ad *Hauſapaus* ſub monte ſi-
n., cum arce rotunda ſuper vicinum
lem verſus occidentem ab oppido.
xxviii. *Cuſkeſar*, ubi novum diver-
ium ſtruebatur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

xxix. *Gerdoun* : xxx. *Teſtacas* ſu
rupem in profunda valle.

ii. Octobr. *Boial* pagum adieru
fructibus abundantem.

iii. *Moydar* : iv. pervenerunt
ſpahan.

ix. Ab Hiſpahan profecti, ve
runt *Sen* : x. *Sheſers Can* & mox
magnum pagum *Calenda*.

xi. Ad *Shen* oppidum fructi
abundans.

xii. *Garrattoy*, & eadem veſpera
pidum *Caſſan*.

iv. Novemb. A Caſſan ad Ca
Senſen ſuper collem ſitum ; ab
haud longe abeſt pagus *Bedra*, qui
cem habet.

v. *Caſmovam*, exiguum pagum
magna planicie ſitum cum arce ve
meridiem.

vi. *Com* oppidum amplum, hab
ad arctum lapideum pontem.

vii. *Gaſſaravvau* novum dive
rium.

viii. Oppidũ *Sovvvva*. ix. *Daur*

x. *Arraſſan* pagum. xi. *Kirram*
per rotundum collem.

xii. *Paſſen* vino & nucibus ab
dantem.

xiii. *Auffar* pagum, & mox *Deſ*
diverſorium.

XIV. Relicta verſus Africum Soltania, ad novum diverſorium nuper à Rege ſtructum.

XVI. *Sangas* oppidum. XVII. *Necpavv* diverſorium.

XVIII. *Sarcham* diverſorium.

XIX. *Meyannau* oppidum.

XX. *Turkeman* pagum. XXI. *Haggegavv* pagum.

XXII. *Avaſpeng* pagum. XXIII. *Taurin.*

I. Decemb. Tauri relicta venerunt ad pagum *Souffion.*

III. *Souffione* diſcedentes, eodem die venerunt *Merent.*

IV. *Iolfaum* oppidum, quod Araxes præterlabitur, cujus ripæ lapideo ponte junctæ fuerunt, qui jam concidit: oppidum jacet ad radicem montis: complectitur circiter tria millia ædium, & ſeptem templa.

V. Ad oppidum *Naxnan*, abundans annona.

VII. Ad pagum *Potta.* VIII. Pagum *Cambelleloam.*

IX. *Errevvan* ſive *Reyvan* ubi multi degunt Chriſtiani.

X. *Echimaſſen* Caſale Chriſtianorum.

XIV. *Dagſvvan.* XV. *Seraffam* Caſale.

XVI. *Cappannac* Caſale. XVII. *Comatſeur.* XVIII. *Shevvbanc* itidem Caſalia ſeu diverſoria.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

XIX. Præter oppidum *Haſſan-G-lauth* cui munitiſſima arx adjacet t plici muro cincta venerunt ad Caſ *Ballovvaſh.*

XXI. A Bellovvaſh venerunt *Arzero*, oppidũ inſigni annonæ copia afflue quod tres habet portas.

XXIX. Ab Arzerom ad Caſale *Pri ton.*

XXX. Ad Caſale *Shemar.*

I. Ianuar. Præter Caſale *Gotter*, diverſorium *Gebeſſe.*

II. Ad grande Caſale *Backeregge.*

III. Ad Caſale *Bettareg* haud lon ab *Arſingam*; atque ita eodem *Arſingam*, quatridui itinere à Tra zunte. Ad ortum hujus oppidi ja munitiſſimum caſtellum & ad auſtru lapideus pons ſuper fluvium Pon ſtratus.

XIII. Ab Arſingam, ad diverſoriu *Serperron.*

XIV. Ad Caſale *Ardanſegh*: hoc ſuperarunt montes *Cardalor*, nivibus ſummo frigore pene enecti.

XVI. Ad Caſale *Shevvbaning.*

XVII. Ad grande Caſale *Andre*: tra viam in pulcherrima valle ſitum radicem montis.

XVIII. Ad Caſale *Yeoltedder* ad pam fluvii ſitum, præter magnam

cu

[t]em ſuper editum montem ſitam ver[s]us Arctum.

xix. Per altos montes ad Caſale Longo.

xx. Ad Caſale *Praſſa* : & xxi. *Toatum*, à quo ad aquilonem labitur fluvius *Ponnat* , valido ponte lapideo [s]tratus; ab oppido verſus arctum inſidet altæ rupi munitiſſimum caſtellum; ad meridiem autem imminet [u]trique editiſſimus mons. In hoc oppido degunt multi Chriſtiani.

xxix. Lapideo ponte ſuperato, ad Caſale *Ackelcon*.

xxx. Per Caſale *Burghcarre* ad pagum *Tackian*.

xxxi. Ad Caſale *Dadovv* , à quo haud longe verſus Boream abeſt urbs *Amaſia*.

i. Febr. ad Caſale *Searadella* , divi[s]um in duas partes. ii. Ad Caſale *Chaannadel:* iii. Ad oppidum *Garom* cum [a]rce ſua verſus Eurũ ab oppido ſita.

iv. Ad Caſale *Lout:* v. Caſale *Mourt arſarrate*, trans fluvium *Caſalmach* [q]ui ſe exonerat in pontum Euxinum.

vi. Ad Caſale *Allagour* ſuper mon[t]em ſitum.

vii. Ad Caſale *Ennebean*. viii. Ad Caſale *Sarracuſt*.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

x. Ad exiguum Caſale *Saddar.*

xi. Ad Caſale *Erandrervan* juxt amœnam vallem, urbs *Angria* diſta hinc dimidii diei itinere.

xii. Ad oppidum *Aaſh* in valle ſ tum.

xiii. Ad Caſale *Ahemet Shalla.*

xiv. Ad pagum *Garacham* int montes ſitum.

xv. Ad Caſale *Gaye* ſuperato pri monte *Chambelle.*

xvi. Ad Caſale *Carralla* : xvii. A Caſale *Sovvdegan*, trajecto fluvio q labitur verſus ortum.

xviii. Ad Caſale *Couſcherderrom.*

xx. Per oppidum *Bouſeiuc*, ad opp dum *Bararich.*

xxi. Superato edito monte ad Caſa *Korſhonnoum.*

xxii. Ad Caſale *Actſau* : xxiii. *Burſam.*

v. Martii, trajecto flumine, cujus pæ lapideo ponte junguntur ad Caſa Chriſtianorum *Peage.*

vi. Præter ſinum maris, cui opp dum Gamlech aſſidet; & lacum *Bou chi*, ad *Samaldechi.*

viii. Præter Pharum ad pontum Euxinum, ad *Skell.*

ix. Ad Galatam & Conſtantin polin.

VIII. I

VIII.

ITINERARIUM NICOLAI HEMMII ab Ormuzio ad Hiſpahan anno cIↃ IↃ C XXIII.

TErtio Auguſti à *Gambron* profecti cum Caſila CLXXX camelorum, tria illiaria promoverunt, & cubarunt b dio.

IV. Præterierunt duo aut tria diverria, & ciſternas è quibus homines que jumenta aquas petunt; & veneunt *Getſii*, aliquot montibus ſupetis.

V. Duos amnes vado tranſierunt, orum alter valido lapideo ponte ratus erat, cujus pars ab undis rua fuerat, & venerunt ad hoſpitium *uvvereſtan.*

VI. Ad *Goerobaſergon.*

VII. Ad *Gigon*, & mox cœlo tum ſua modum æſtuante, ſub veſperam ad aruanſeram *Tange.*

VIII. Ad *Gourmon* XXXIV ædium paum, valde amœnum & immenſo nuero palmarum cinctum, quæ maam copiam dactylorum ferunt; inlæ hic grave tributum pendunt. Et inc ſub veſperam ad *Bahadinii.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

IX. Ad *VVaſſalu*; & noctu ad *Scar-chan* pagum qui circiter milliare diſta- à *Laar*.

X. Ad *Laar* ante meridiem; ubi di- verſorium ſortiti ſunt in hoſpitio Cha- nis Siras, multis atriis & cubiculis di- ſtincto; cui amœniſſimus hortus ad- jacet.

XVI. Oppido Laar relicto venerun- ad pagum *Dahaku*.

XVII. Ad magnum pagum *Berii*, qu- olim oppidum fuit, habetque etiamnun- arcem ſuper montem ſitam.

XVIII. Ad *Benarovv* & trans arduo- & aſperos montes media pene noct- ad diuerſorium *Schabitalck*.

XIX. Per aſperos & præruptos mon- tes poſt meridiem ad pagum *Gaharon* noctu cubarunt ſub dio.

XX. Sub meridiem ad *Gaffer*, plure- pagos uno & cõmuni nomine ſic dicto-

XXI. Itinere per totam noctem con- tinuato ad diverſorium *Meſaferii* amo- no loco ſitum.

XXII. Paulo poſt auroram ad *Baba- hagii*; circiter quatuor milliaribus - *Siras*; & ſub veſperam ad pagum *D- rouvval*; relicto ad dexteram ſalſo lac- ſolũ undiq; conſurgit in altos monte- quibus venæ æris, argenti, ſulphuris, - aliorum metallorum occultantur.

XXIII. A-

xxiii. Attigerunt *Siras* elegantiſſi-
m urbem.

viii. Septemb. Diſceſſerunt ex urbe
as.

x. Superatis aliquot montibus, de-
ſderunt in amœnam vallem, in qua
lta armenta ab Arabibus paſcun-
.

x. Ad fluvium, ad cujus ripas cuba-
nt ſub dio.

xi. Ad magnum pagum *Maim.*

xii. Ad *Emouſadam*, locum quadra-
forma inſtar arcis conditum.

xiii. Superato edito & difficili mon-
ad pagum *Ouſion* in pulcherrima val-
itum.

xiv. Ad pagum *Aſpas*, cui arx adja-
ſuper montem.

xv. Ad *Choſgoſar* diverſorium, gela-
ea nocte.

xvi. Toto die equitantes ſub veſpe-
n venerunt ad pagum *Deheygourdon*
amœna valle ſitum; relictis ad
cteram aliis duobus pagis cum ſuis
cibus.

xvii. Ad Coubet lellalam, cui arx
jacet.

xviii. Ad arcem Iaſichas ſuper ru-
n ſitam, juxta vallem in qua pluri-
horti viſuntur.

xix. Præter *Abenabad* novum diver-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ſorium ad *Deymachſoet* ad radice montium.

xx. Præter plures pagos cum amœni hortis, ad amplum pagum *Chomſhe*.

xxii. Ad *Mayar*, via hæc amœniſſi ma eſt, & hortis atque viridariis undi que cincta.

xxiii. Ad magnum & pulchrum pa gum *Spavech* ſeſquimilliari à *Spahan*.

IX.

ITINERARIVM IOSEPHI SALBANCK ET ROBERTI COVERT *Anglorum*,

Ex India in Perſiam, & per varias ejuſ dem provincias, anno cIↃ IↃc ix.

ANgli fregerant navem grandem, cui nomen erat *Aſſcenſio*, ad oran Cambaiæ, & quum plerique incolume in Indiam penetraſſent, variis itineri bus domum ſunt reverſi; nos duorun quorum itineraria Anglice typis divul gata prodierunt hic adjungemus. Ec rum unus fuit Ioſephus Salbank qui it iter ſuum inſtituit.

Ab *Agra* quæ eſt regia hodie magn Mogolis, iter ingreſſus per Byanan omiſſ

ꝛiſſo illo quod per Lahorem agitur, ꝛod longum cenſetur; biduo pervenit ꝛanam: ab hac octidui itinere venit ꝛrtam per plura oppida & pagos. Et ꝛjecto flumine *Paddar*, qui per Guze- ꝛen deſcendit in oceanum Indicum: ꝛinti quinque dierum itinere attigit ꝛckar, facto itinere per *Reuree* & ꝛckar; ſecus Buckar labitur fluvius ꝛmiadee, qui poſt octidui iter illabi- ꝛ in Indum, qui ſe evoluit in mare ꝛer *Guader* & *Guzaraten*. De quibus ꝛimus in Indiæ veræ deſcriptione.

Ab oppido *Suckar*, in inſula amnica ꝛ, viginti diebus venit *Candaharam* ꝛpidum & emporium quantivis pre- ꝛ, ob commercia cum Perſis juxta at- ꝛe Indis: iter hoc actum per ſoli- ꝛdines & ſylvas, cum ſumma diffi- ꝛltate.

A *Candahara*, movens verſus Hiſpa- ꝛn, quinque dierum itinere attigit ꝛees Perſiæ oppidum, trajecto fluvio ꝛbaa, qui Mogolis ditiones tum divi- ꝛbat à Perſiæ regno. Eſt autem *Grees* ꝛeſidiarium oppidum, ubi Perſa alit ꝛciter mille milites.

A *Grees* octidui itinere ventum ad ꝛrram oppidum, per vaſtam regio- ꝛm, & nonnullos pagos, quorum uni ꝛræcipuis nomen eſt *Vea*. *Parra* au-
tem

tem emporium eſt, ubi magna copi
ſerici venundatur.

A *Parra* octodecim dierum itiner
venit *Ieſd*, per regiones admodum de
ſolatas. Haud longe ab hoc oppido ja
cet municipium *Pahanaunis*, ubi plur
mum ſerici colligitur; & quatridui iti
nere *Godana*.

A *Ieſd* ſeptendecim diebus venit *H*
ſpahan, maximum Perſiæ oppidum &
Regis aula nobile.

Ab *Hiſpahan* integri menſis itiner
pervenit *Bagdat*, ad Tigris ripam ſ
tum oppidum, quod circiter duo mi
liaria Anglica ambitu ſuo includit.

A *Bagdat* flumen deſcendens vigin
octo diebus attigit *Balſaram*, ubi au
tem aquæ fluminis intumuerunt, octo
decim diebus id iter peragi poteſt. *Ba*
ſara urbs ſita eſt ad Perſicum ſinum
ambitq; circiter ſeſquimilliare. Omn
illius ædes, murique tam oppidi quam
arcium, ſtructi ſunt è lateribus ad ſo
lem induratis. Turcarum imperato
hic tum alebat quingentos Ianizario
præter alios complures milites.

A Balſara ſex diebus navigavit ad op
pidum *Catiſam* ad Arabiæ felicis oram
cui tum Turca præerat, qui adverſus im
peratorem ſuum rebellaverat : abunda
omnis generis fructibus præſertim da
ctylis.

A Ca

A Catifa per varias minores inſulas
[na]vigans ſexto die attigit famoſam in-
[ſul]am *Baharem*, juxta quam quatuor
[an]ni menſibus Iunio, Iulio, Auguſto &
[Se]ptembre præſtantiſſimæ margaritæ
[ca]piuntur.
A Baharem petierunt *Calaram* ad
[ea]ndem Arabiæ felicis oram: hic (in-
[qu]it) iter camelis arripui verſus *Shiriff-*
[a]m, intendens *Aman* petere, ut inde
[He]nrico Middletomo ſignificarem
[qu]am perfide in his partibus ſuperiori
[an]no nobiſcum actum fuerat; verum
[cu]m intellexiſſem eundem per pro-
[di]tionem in Moha captum fuiſſe, & ca-
[te]nis oneratum, deductum ad Baſſam
[Ze]nam oppidi in mediterraneis Arabiæ,
[it]er flexi verſus *Limam* oppidum ad
[or]am ſinus Perſici ſitum, ubi navem
[co]nſcendi ut Socotoram inſulam pete-
[re]m; verum à pyratis interceptus, de-
[du]cor ad oppidum *Snar* ſive *Sohar*,
[li]torale oppidum haud longe à *Lima*.
[Hi]c Portugalli præfecto perſuaſerunt
[m]e exploratorem eſſe, atque haud dif-
[fic]ulter impetrarunt ut in manus ipſo-
[ru]m traderer: atque ita à Portugallis
[pri]mo ductus fui ad *Azibo*, atque inde
[Ma]ſcaten inſulam, ubi ipſi præſidium
[ha]bent quadraginta militum aut circi-
[ter], & eccleſiam habent; ſubducunt
enim

enim hîc triremes ſuas. Hic mihi pe
petuo in dura captivitate manendu
fuiſſet, niſi Ieſuita quidam Anglus r
liberaſſet. Cætera non ſunt hujus i
ſtituti.

Alter Anglus fuit Robertus Cove
qui comes fuit prioris, & iter hoc pa
lo accuratius deſcripſit; quod tam
tantum perſequemur à Candahara, q
cætera ſunt aliena ab hoc inſtituto
ad Indiam pertinent.

Candahar (inquit) eſt magna & p
chra urbs Pultanorum, ubi Savvo
Khan præfectus vice Regis Pultanis i
perat. Hic continuo commercia ex
centur è Perſia, India, & Meſopotam
& reliquis partibus orientis; nam
ptem aut octo millia camelorum
ambitu aluntur, ad merces ultro citr
que devehendas. Alit præterea præ
ctus quadraginta millia equitum,
Puttanos, bellicoſam gentem, in offic
continendos, quia Mogoli haud libe
ter parent.

Sexto May iter ſumus ingreſſi ver
Iſpahavvnen (ut vocat) & illo die o
curſus confecimus & pervenimus
pulcherrimum amnem cujus ripis
trimque aſſident duo oppida, in q
uno quod *Langor* dicitur ea nocte q
evimus.

VII.

vii. Sex aut ſeptem curſus promovimus per planiciem.

viii. Septem curſus abſolvimus & ſub dio pernoctavimus.

ix. Planiciem tranſgreſſi circiter xii curſ. ad amnem pervenimus, qui Putanorum terras dividit à Perſia; dicitur *Sabbaa*.

xii. Trajecto fluvio venimus ad arcem & oppidum *Grees*, præſidiarium adverſus Mogoles, unde hic à Rege Perſarum decem millia militum aluntur ſub præfecto.

xiv. Per planiciem 6 Farſangas confecimus, quarum ſingulas leucæ comparant & binis curſibus.

xv. Per planiciem alias 6 Farſangas, ad Caſtellum quoddam.

xviii. Per Campeſtria 5 Farſangas & ſub dio pernoctatum.

xix. 4 Farſang. ad oppidum *Detarham*.

xxi. 5 aut 6 Farſang. ad oppidum *Tehavve*. Vnde fere iter noctu peregimus ob ſummum æſtum; & xxiii. undecim Farſangis abſolutis venimus *Yeam*, ubi plurimi periſtromatum textores degunt.

xxiv. 6 Farſang. ad pulchrum oppidũ *Parra*, hic ſerici mercimonium viget quod Perſica lingua vocant *Averiſham*.

vi. Iunii

VI. Iunii hinc promoventes, XI. c… mum 32 farſangis per montana abſol… tis *Bandam* pervenimus, publicum … verſorium.

XII. A Banda moventes per pla… ciem, 15 aut 16 farſang, XV. pervenim… ad muncipium *Sunday*.

XVII. Hinc digreſſi per planicie… viginti unam & dimidiam farſang.

XIX. Venimus *Beaſtan* municipiu…

XXI. Poſt 10 farſang. iter venim… Guſtan oppidum.

XXIII. Hinc digreſſi, poſt 21 farſa… iter, XXV. Venimus *Datteen*, melon… copia abundantem.

XXVII. Poſt 11 farſang. iter att… mus *Yeſd*.

XXVIII. 5 farſang. ad oppidum … *hanavens*, ubi ſerici maxima reperi… copia.

II. Iulii 5 farſang. per planiciem.

III. 8 farſang. per ſolitudinem e… tam, ubi aquæ omnes ſunt ſalſæ … ipſum ſolum ſale tectum; uti &… 7 farſang. per ſalſum ſive nitroſum… lum.

V. 15 farſangas abſolvimus per ſ… les terras, ob aquarum inopiam … nantes, & attigimus *Biben* oppidu…

VIII. 14 farſang. ad oppidum *Go*… *na*, ubi plurimum ſerici reperitur.

X. 20 …

x. 20 farſang. ad oppidum *Hemda*, ivis melonibuſque abundans.

XII. 15 farſang. ad oppidum *Cor-etta*,

XIII. 6 aut 7 farſang. ad municipium *rrinkça*.

XIV. 4 farſang. ad exiguum pagum.

XV. 5 farſang. ad oppidum *Govvra*, mplum & pulchrum, & ſerico abun-ans.

XVII. 9 farſang. abſolvimus ante-uam aquam offenderemus.

XVIII. 7 farſang. ad exiguum pagum.

XIX. 7 farſang. per planiciem.

XX. 5 farſang. XXI. ſex. XXII. duas & imidiam per planiciem.

XXIII. demũ venimus *Iſpahavvnen*.

VI. Auguſti, Hiſpahavvne digreſſi farſang. abſolvimus & ſub dio quie-imus ad ripam amnis cujuſdam.

VII. 10 farſang. promovimus per de-rtum. Et VIII. alias ſex ad oppidum *rronday*.

IX. Ad *Miſkereon* 6 farſang.

X. 10 farſang. per deſertum.

XI. undecim farſang. XII. 9 farſang.

XIII. 14 farſang. ad exiguum pagum *orryn*.

XIV. 10 farſang. XV. 9 farſang.

XVI. 9 aut 10 farſang. omnes per de-rtum ad exiguum oppidum *Lackeree*.

XVII. 8 farſang. XVIII. 12 farſang.

XIX. 14 farſang. omnes per deſertum ad exiguum oppidum *Corbet*.

XX. 12 farſang. ad municipium cujus ædes inſtar tentoriorum è pannis villoſis factæ erant.

XXIII. 8 farſang. XXIV. 9 aut 10 farſang. per deſertum ad ſimile oppidulum.

XXV. Ingentem ſylvam tranſivimus quindecim farſangas longam, ubi tam præcipitem montem deſcendimus u duo cameli in præceps ruerent, & ene carentur, & homines cum ſummo di ſcrimine evaderent.

XXVI. 2 farſang. ad ſimile oppidum atque hic tributum ſolvimus magn urbi quæ tantum unam farſangam ab eſt; vocant *Nezzeret* : juxta viſitu monumentum Sultani cujuſdam ſupe editum montem, uti tanto vicinio eſſet cœlo: uti indigenæ credebant.

XXX. 10 farſang. ad fluvium *Synne* qui deſcendit in Euphraten, dividitqu Perſiam ab Arabia; ad ripas autem v ſuntur rudera antiqui oppidi Perſaru à Turcis aut Arabibus quondam d ruti.

XXXI. 8 farſang. per vaſtam regi nem.

I. Septemb. 12 longas farſang. gra

grandem urbem *Sabbercam*, primum Arabiæ oppidum, ubi poma granatenſia maxima copia naſcuntur, quæ Arabes vocant *Anarres*. Præſidiarium eſt oppidum Arabum.

III. 14 farſang. ad oppidum *Baldad*, præſidiarium, & plenum latronibus.

VI. 18 farſang. ad civitatem Bagdat aut Babylonem, ad Euphratem ſitam, opulentam & longe munitiſſimam, vallum enim circiter centum & viginti machinis æneis defenditur. Turcarum Imperator quadriennio ante illam eripuerat Perſis.

XXII. Octobris, iter ingreſſi verſus *Haleppum*; & ad minimum ſexaginta leucis abſolutis per ſolitudines, octiduo, venimus ad oppidum *Muſſavv Coſam*.

XXXI. Hinc digreſſi quatridui itinere per deſerta, & fere triginta leucas emenſi municipium *Ruſſelee* attigimus.

IV. Novemb. 8 leuc. ad exiguum pagum *Deeſh*. Et V. verſus Muſel profecti, circiter triginta leucas, quinque diebus, abſolvimus. Hæc urbs jam maximam partem diruta eſt, reliquiæ tamen facile comparari poſſunt cum maxima earum, quas hactenus in itinere meo vidi: Regitur à Baſſa Turcarum magni nominis; adjacet munitiſſima

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

arx ad ripas Tigris fluvii. Plurima hic viſuntur poſtremę antiq. monumenta.

XIV. 4 leucas promovimus ad Caſtellum *Nuſſebavv*; & poſtero die 12 leucis abſolutis attigimus *Nuſſebavv*, ubi prophetam Ionam prædicaſſe volunt; cujus adhuc imago è ſaxo exciſa (licet multum deformata) ibidem cuſtoditur à Chriſtianis.

Hinc profecti triduo viginti leucas abſolvimus, & XVIII. veſperi venimus *Hamadainem* veterem Armeniorum urbem; ſed jam à Turcis pene deſolatam. Hic quoque multa viſuntur Antiquitatis monumenta, quæ oppidum olim nobile fuiſſe teſtantur.

XX. Inde diſcedentes poſt viginti quinque leucas triduo abſolutas, veni *Goubbąm*, vigeſimo ſecundo menſis illius.

XXVI. Poſt alterius tridui atque 25 leucarum iter venimus *Vlfavven* magnum oppidum, ubi grave tributum ſolvitur ab itinerantibus, neque tamen licet ipſis in oppido pernoctare.

IV. Decemb. Poſt tridui & XXV. leucarum iter venimus ad oppidum *Bir* Euphrati adſitum, quod valido præſidio à Turcis cuſtoditur.

VII. Poſt bidui & XV. leucar. iter attigimus *Lumman*; & denique poſt octo leucarũ iter VIII. ejuſdẽ menſis *Halepũ*.

X. ITI-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

X.

ITINERARIVM RICHARDI STEELE Angli, ex India in Perſiam & per Perſiam ad Bagdat, anno cIↄ Iↄ c xv.

ADjungemus & alterum itinerarium Richardi Steele Angli. Hic diſcedens
Candahar XXIII. Iulii anno cIↄ Iↄ c XV
o die promovit 10. curſ. ad pagum
Ferraben.

XXIV. 12. c. ad exiguum pagum
Deabagen. XXV. 8. c. ad exiguum caſtellum *Cuſhecunnam,* ubi Mogol præſidium alit.

XXVI. 17. c. ad fluvium, ubi ſub dio pernoctarunt. XXVII. 4. c. ad caſtellum *Griez* quod Perſis paret. XXVIII. 2 farſang. ad pagum *Maldee.* XXIX. 10 farſang. XXX. 5 farſang. ad exiguam arcem *Gazichan.* XXXI. 5 farſang. ad dirutum caſtellum.

I. Auguſti, 5 farſang. ad caſtellum *Delaram.* III. 7 farſang. ad vetuſtum caſtellum *Bacon.* IV. 4 farſang. V. totidem. VI. 5 ad *Farram* vel *Parram* exiguum oppidum alto muro cinctum è lateribus ad ſolem duratis, & quadratum, ambiens milliare Anglicum; nihil

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

habens memorabile præter Bazar ſiv
forum deſuper tectum. Ager illius fœ
cundus eſt & riguus, quod rarum i
hiſce partibus; mirum autem quant
induſtria & labore, aquas ad agros ſuo
deducant, qui aliquantulum fœcun
ſunt.

IX. 1 farſang. ad amnem. X. 7 fa
ſang. XI. 4 farſang. ad exiguum pagu
ſed annona abundantem. XII. 4 far
XIII. 8 farſ. XIV. 5 farſ. ad pagũ *Drav*
XVI. 3 farſang. XVII. quatuor. XVIII. quin
que f. ad *Zaidebaſhan.* XIX. ad pagu
Muden. XX. 5 farſ. ad *Birchen:* XXII. a
Dizeaden. In omnibus hiſce locis el
gantiſſima periſtromata texuntur.

XXIII. 3 farſang. XXIV. 5 farſ. ad *Choo*
vetuſtum & pene dirutum oppidun
XXV. 3 farſ. XXVI. 7 farſang. XXVII. a
Dehagen ubi calidæ ſcaturigines viſu
tur. XXVIII. 7 farſ. ad *Dea Curmam.*

XXIX. 5 farſang. ad *Tobaz*: ubi C
ravanæ ad minimũ quatuor aut qui
que dies quieſcunt, ut facilius ſalſu
deſertum, quod quatriduo tantum ſ
peratur, tranſeant. Hic uti & in ſup
riori pago, quotannis tria mill
Maun ſerici abſolutiſſimi conficiu
tur, quæ ad pulcherrimam urbem
Ieſd devehuntur; quæ duodecim di
rum itinere diſtat à Spahan, & duo
deci

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

decim farſang. extra hoc iter.

xxx. novem farſang. confecimus per deſertum; xxxi. decem.

i. Septembris quinque; ii. novem ad exiguum caſtellum; iii. quinque. iv. decem ad *Seagan*. v. quatuor; vi. decem ad caſtellum *Irabad*. vii. ſex. viii. octo ad *Ardecan*. x. quatuor ad *Sellef*. xi. tres ad exiguum caſtellum *Agea Gaurume*. xii. novem. xiii. tres ad *Beavas*. xiv. quatuor ad *Goolabad*. xv. quinque ad *Morea Shabadén*. xvi. quinque ad *Coopam*. xvii. quinque ad *Sabs*. xviii. quatuor. xix. tres ad *Spahan*.

ii. Decemb. à *Spahan* ad Seraium quinque farſang. iii. octo ad alterum Seraium. iv. ad pagum ſex. v. ſeptem ad *Dreag*. vi. ſeptem ad Seraium. vii. octo ad *Golpigan*. viii. ſeptem ad *Curovon*. ix. ſeptem ad *Shovvgot*. x. ſex ad *Saro*. xi. octo ad *Diſſabod*. xii. duodecim ad *Toſſarkan* pulchrum oppidum. xv. ad *Kindanor* ſex. xvi. octo ad *Sano*. xvii. ad *Shar-Nuove*. xviii. pontem tranſierunt, ubi quiſque tenetur profiteri quis ſit & quò tendat. xix. ad *Kaſſamkhan* poſtremum locum Perſiæ; hinc enim tranſitur in terras Turkemanorum. xxi. Montes aſcendimus qui regiones has dividunt; & xxii. per-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

venimus ad pagum , octo farſang
XXIII. ſeptem. XXIV. octo ad oppidum
Mando Turcis parens. XXV. [octo a
Emomeſter. XXVI. ad *Boroh* & traject
fluvio ea nocte ingreſſi ſunt *Bagdat*.

XI.

ITINERARIVM PETRI TEXEIRÆ ab Harmuzio ad Baſoram & porro per Perſiæ partem.

HArmuz diſtat à *Maſcate* Arabia
portu ſexaginta leucis. Ab *Harmu*
navigavimus XIV Aprilis, inter inſulam
Queixome ſive *Broct* & Perſiæ conti
nentem, per fretum quod, ubi maxi
mum, in latitudinem patet leucas tres,
ubi minimum, dimidiam leucam; hæc
inſula patet in longitudinem vigint
quinque aut triginta leucas, in latitu
dinem decem aut duodecim ubi latiſſi
ma eſt: habet aliquot portus ſed hauc
magni momenti; intra fretum hoc
præcipui ſunt *Dargahon*, *Lapt*, *Chau*
Sermion: extra habet promontorium
Queixomes arboribus opacum, & præ
ſtantibus fontibus riguum; *Karvez*
Angan

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Ingan quæ exigua inſula à majori an-
uſto freto dividitur & portum ape-
it capaciſſimum juxta & ſecuriſſi-
num.

Porro Inſula *Queixome* fertiliſſima
ſt, olim incolis frequens, nunc pene
eſerta, propter Arabum qui *Nihhelus*
icuntur continuos incurſus; diſtat ab
Iarmuz tribus leucis. Extimum illius
romontorium vocatur *Sermion*; à
uo porro navigatur ſecundum oram
erſiæ, ad inſulas *Pelur*, *Keys* & *An-*
revii, quam, ob innumerabilem
vium copiam, Luſitani *Iſla de los*
axaros vocant; *Lar* ſivé *Laran*; quæ
nſulæ tres, quatuor aut quinque leuc.
iſtant à continente & à paucis habi-
antur ob latrocinia Arabum qui *Nou-*
aques & *Nihhelus* appellantur, & ad
ram Perſiæ degunt.

Lara inſula humilis eſt & pelago
ene æqualis. Ora Perſiæ hic mon-
oſa eſt, aſpera & infœcunda, habet
amen aliquot valles, quæ culturam
atiuntur.

Atque ita navigando ſecundum o-
am pervenimus *Chilaom* (haud longe
Verdoſtam,) in ſinu ſitum oppidu-
m, inter promontorium *Vedican* &
revia *Kane*, verum ab adverſa tem-
eſtate coacti fuimus reverti ad Har-

muz, ubi rurſus anchoras fiximus v
geſimo primo May.

Ex Harmuz ſecundo provecti, nav
gavimus ſecus exterius latus Inſul
Queixomes, & brevia *Kanes* præte
vecti, præternavigavimus *Rexel* arce
ad oram maris ſitam & frugum cop
& bonitate nobilem; paret Regi Pe
ſiæ: magis verſus arctum jacet *Re*
Ceyſadin, Arabibus habitata (uti fe
tota hæc ora Perſiæ) qui Perſæ parent
huic trium leucarum intervallo objac
Inſula *Karg*, duas leucas ambitu co
tinens, ſcopuloſa & montoſa, ceparu
inprimis ferax & Arabibus habitata
hactenus Perſiæ ora montibus aſpe
eſt ad littus uſque, hinc vero mont
magis intra continentem recedun
& ora ita humilis eſt ut non niſi è pr
pinquo videatur; ad hanc oram du
amnes è Perſia in ſinum Perſicum d
ſcendunt, nimirum juxta *Rexel* & *R*
Ceyſadin.

Hic gubernatorem Mahumetanu
nacti iter inſtituimus: verſus occide
tem, & non ſine diſcrimine enavig
vimus brevia *Karab*, quæ ad quatu
leucas hic in alto ſternuntur; civit
tem magnam hic quondam fluctib
hauſtam fabulantur accolæ: hiſce ſ
peratis, ora utrimque conſpicitur; n

ora

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ram Perſiæ legentes Kalend. Auguſt.
nchoras jecimus in oſtio *Xat el Arab*, eſt, fluvii Arabum.

Notandum autem (inquit author) rabes majores fluvios *Xat*, minores *or* & *VVed* appellare.

Porro hic fluvius, cujus dulces latis, in ipſo freto tribus leucis à terra auriuntur, originem habet è duobus moſiſſimis fluviis, *Tigri* atque *Eu-rate*, qui confluunt ad *Cornam* arem præſidiariam Turcorum in extiio angulo Meſopotamiæ ſitam tridui inere ſupra Baſoram: à confluente utem ſecant terras planiſſimas; quaum eæ quæ ad arctum verſus Perſiam ergunt, licet fertiles ſint, pene inculte jacent, eæ poſſidentur à *Mombark* lio *Motelob* potentiſſimo Arabe, qui um Turca bellum gerit; in harum iſtrictu jacent *Magdon*, *Oeza* & *Dorc-a* oppida quantivis pretii; illæ autem uæ ex adverſo verſus Arabiam jacent, unt fœcundiſſimæ & omni genere anonæ abundantes. Fluvius paulum atra oſtium, cubito reflectitur, ſed ſtaim revertitur ad genuinum curſum, ui eſt ab occidente ad orientem; latiudo in ipſo oſtio eſt duorum milliaium.

Ripas utrimque accolunt Arabes, qui

qui pecore, gallinis & frugibus abu
dant, quas vili pretio vendunt adv
nis. Vbi octo aut novem leucas a
verſo flumine aſcenderis, dividit ſe fl
vius in duo brachia; quorum unu
labens verſus meridiem, & Arabia
ſecans, ſinum Perſicum ingreditur
Katifa juxta *Barhen*, ita ut à cont
nente veluti dividat regionem quæ
longitudinem patet ſupra octuagin
leucas: alterum eſt quod ipſi aſcendeb
mus; ſupra divortium fluvius latior e
& profundior, curſusque longe rap
dior, hic mox obvia fit inſula, una
leucam longa, vix dimidiam lata, ca
terum admodum amœna, & palm
conſita: alveus autem qui ſecus Ar
biam labitur profundior eſt altero
hunc aſcendentes ſexto Auguſti, ven
mus *Serragen*; quæ diſtat ab oſtio fl
minis quindecim aut ſedecim leuca
Turcæ hic arcem præſidiariam haben
uti & alias plures ſupra & infra ad r
pas fluminis, adverſus Arabum latro
cinia: ab hac per elicem unius leuc
itinere aſcenditur ad *Baſoram*. Hact
nus fluxus & refluxus maris ſentitu
ſine ulla tamen aquarum ſalſugine.

Baſora oppidum eſt Arabum diſtan
à ripa fluminum Tigris & Euphrat
circiter duo milliaria verſus occaſum
(ite

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ter eſt per elicem quam diximus , at-
e etiam per terram licet pluribus al-
s & aquæ ductibus diviſam :) in pla-
ie conditum : intra & extra muni-
nta , numerat decem mille caſas,
ndes quidem & ſpacioſas , ſed è
pite aggeſtas , ita ut vix triennium
rare valeant ; tenuiorum autem
uria facta ſunt è ſtoriis & cannis,
arum magna in flumine eſt copia.
cem habet quadratam, magis tamen
gam quam latam, cum terreo vallo
rimisque propugnaculis , & lata at-
e profunda foſſa, quæ ex elice illa de-
atur : in hac fere commercia exer-
atur ; regitur à Baſſa , qui è vectiga-
us , quæ ampliſſima ſunt , alit tria
llia præſidiariorum : Armamenta-
m item habet in quo ſunt plurimæ
chinæ magnæ molis , & aliquot tri-
nes, ſed minores & inelegantes , qui-
Arabes compeſcunt : elix ponte
nſitur ligneo ſuper octo cymbas
ato : utuntur & aliis cymbis , quas
cant *Danequas* , quæ licet è minutis
his (nam majorum ſumma hic ino-
eſt) compactæ ſunt , tamen certo
umine quod vocant *Quir* ita impi-
atur ut undas facile excludant : pro-
t iſtud bitumen ad *Hiit* oppidum
hrati aſſidens , è duobus fontibus,
liqui-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

liquidum quidem ſed mox coagula
& dureſcit.

Ager oppidi feraciſſimus eſt om
generis fructuum, præſertim dacty
rum ita ut vili admodum hic venea
non minus & farris omnis gene
atque leguminum, præterquam q
& aliunde importatur. Abundat
core atque armentis : piſces tant
quos flumen alit haud ita laudati ;
lucrum denique ingens copia.

Cœlum autem valetudine incolar
infame, quippe æſtate feruentiſſimu
Multos ſcorpiones generat inuſit
molis.

Incolæ vero ſunt pauci Turci, plu
Arabes utpote indigenæ : fœminæ a
male audiunt ob inſigné impudicitia

Præterquam quod omnis gen
nummos hic uſurpant, habent & p
prios nummos quos cudunt, & quid
duorum generum ; primo *Larines*
argento abſoluto, quibus duæ pen
retortæ incuſæ ; ſecundo *Xays*, ut
vocant, ex argento minus probo,
tundos ſine ſigillo ; priores valent ſe
ginta quinque maravodiſios. Ædifici
hic nullum notabile, plurima tam
habent balnea, quæ mares ante me
diem, fœminæ à meridie ad veſ
ram uſurpant, hæc conſuetudo te

ci

iter & caute hic obſervatur.

Iter ab hoc oppido ad *Bagadad* fere adverſo flumine cymbis peragitur, quod difficillimum eſt, antequam undæ fluminis à pluviis inflentur, quod fere fit poſt feſtum nativitatis; id quum mihi moleſtum videretur expectare, applicui me ad Cafilam, quæ terreſtre iter per Arabiam deſertam meditabatur.

Habet *Baſora* verſus meridiem, patentem aream, quam vocant *Maxarak*, in qua præterquam quod foro rerum venalium inſerviat, Mahumetani diebus Veneris feſtum agere ſolent; in hac convenit Caravana ſive Cafila ſecundo Septembris; tertio iter ingreſſi ſumus & circiter mediam leucam emenſi, ingredimur campos deſertos & riguos, plenos ſale, quem ſolis feruor qui hic maximus eſt coëgerat, è ſalſis undis ſinus Perſici, qui licet hinc diſtet ſupra decem leucas, tamen campos hoſce inundat: ducit anguſtus trames è terra aggeſtus quatuor leucarum intervallo verſus meridiem, ad *Drahemyam*, ubi rudera viſuntur antiquæ *Baſoræ*, quam urbem ſatis amplam fuiſſe ruinæ ipſæ indicant.

Hinc ſexto ejuſdem menſis nos abſolvimus, & iter inſtituimus verſus

co-

corum (VV. N. VV.) per terras deſe
tas ſed admodum planas, relicto ad ſ
niſtram, intervallo ſex aut ſeptem le
carum, monte ſatis alto & 11 leu
longo, quem Arabes vocant *Gibel S.*
nam, per quem iter eſt illis qui à Baſo
Mekam petunt; ſupra duas leucas pr
greſſi, quievimus juxta puteos aqu
limpidæ, in campo pleno coloquinti
quibus Arabes in medicina utunt
cum lacte camelorum: Arabes voca
hunc locum *Bragacyam* ſive *Cobrocyam*
hic offendimus gregem *Beduynum*
Arabes ſunt pauperes qui Scytarum
inſtar vagantur & è venatu vivunt.

Sub veſperam alias duas leucas pro
movimus ad campum ſterilem & aqua
rum inopem; Arabes communi nom
ne hos campos vocant *Choa bedeh.*

Hinc ſeptimo menſis digreſſi per ea
dem planiciem, ſole feruentiſſime tu
urente, ſupra quinque leucas abſolv
mus, ad locum qui ipſis *Reamelah* d
citur, ubi tres extant putei, ſed aqu
impuræ, craſſæ & ſalſæ. Hactenus ve
ſus arctum & corum profecti fu
mus.

Octavo menſis iter convertimus a
occidentem, & ſeptem leucis abſolut
per aridiſſimos & arenoſos campo
quievimus in planicie, quæ ad eunde
modu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

modum ipſis *Choabedeh* dicitur; in me-
dio illius octo tuguria *Beduynum* ex-
ant, & aliquot putei aquæ grave olen-
is: vidimus toto hoc die verſus arctum
umum admodum craſſum, ad ripas
uphratis, quæ bidui itinere hinc di-
ant, excitari aſſerebant ab accolis A-
abibus qui cannas urunt ut cineribus
olum ſementi faciendæ aptius red-
ant: toto hoc itinere multi lepores
ccurrunt & glires ſilveſtres; animal
t noſtris mole par, parda pelle, auri-
ulis, digitis & cauda gliris, capite &
culis cuniculi, cruribus rupicapræ,
omovent ſaltando, & cuniculos
unt ſubter ſolum: Arabes in cibis
ſurpant.

Inde tres leucas progreſſi per ſolum
agis editum & minus planum, con-
dimus in convalle arida & ſerpenti-
is obnoxia.

Nono ſummo mane iter urgentes
r arenoſa loca ſex aut ſeptem leucas
omovimus ad puteum muro cin-
um, & circiter triginta orgyas altum,
jus aquæ licet limpidæ tamen peſſi-
e olebant propter angues qui in illo
gunt; Arabes hunc locum vocant
e Vn ſive *Hhyuna* vel *Ahen*, id eſt,
ntes.

Sub veſperam tres leucas abſolvi-

mus ad grandem planiciem, ſed nitroſam & aquarum inopem; toto hoc die ad occidentem progreſſi.

Decimo converſi ad VV. S. VV. poſtquam tres leucas abſolviſſemus, intravimus vaſtos montes arenarios quibuſdam arbuſtis obſitos, per quos iter tam difficile eſt, ut ob aſperitatem, aquarum inopia accedente, aliquot cameli & aſini perirent, & homines ſiti pene enecarentur; octo leucas eo die abſolvimus & venimus ad *Hbynigan* locum plenum coloquintis; hic plures puteos invenimus, ſed cœno obſtructos, quo regeſto optimam aquam invenimus, ſine qua perire neceſſarium fuiſſet.

Vndecimo tantum duas leucas promovimus verſus corum(N. VV.): Duodecimo verſus VV. N. VV. circiter ſeſquileucam profecti per colliculos, ſol haud infelicis ſed aridi, pervenimus ad puteos aquæ limpidæ; & porro progreſſi paulo ante meridiem ad alveum amnis ſiccum, quem hybernis menſibus, ea eſt capacitas, ſatis altum eſſ veriſimile ſit: juxta hunc in loco edit viſitur arx quadrata antiqui operi cum duodecim propugnaculis, ad ſin gula latera ternis, è coctili latere & cæ mento tenaci bene coagmentata: &

ſexa

ſexaginta paſſ. ab illa oratorium exiguum decem cubitos altum ejuſdem operis : Vtraque ab injuria temporis quidem peſſime accepta, ſed quæ magnificentiam regiam ſatis adhuc prolant, utpote quæ illo loco non ſine ingenti ſumtu & ſumma moleſtia exſtrui nequiverint : Arabes vocant *Alkayzar* ſive *Kayzar*, id eſt, palatium Cæſaris, quo nomine fere reges inſignire ſolent : Opus ferunt Regis Arabis, ad ſecuritatem Caſilarum hic ſtructum ; ſitum eſt medio intervallo inter *Baſoram* & *Mexat alii.* Hoc die octo leucas abſolvimus ; in alveo jam dicto reperimus aliquot puteos aquæ limpidæ ſed tam male olentis, ut niſi neceſſitas cogeret ferri nō poſſet. Sub veſperam tres adhuc leucas promovimus. Decimotertio iter ſummo mane ingreſſi per terras planas riguas, nitroſas & quibuſdam ſilveſtribus arboribus veſtitas verſus corum, ſeptem leucas abſolvimus & conſedimus in arenali aſpero, & aquarum inope, quas mediæ leucæ intervallo ad dexteram ſive ad ortum petimus, ſalſas deprehendimus inſtar marinæ.

Decimoquarto ſummo mane iter ingreſſi per ſimiles terras verſus corum, poſtquam ſex leucas abſolviſſemus,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

conſedimus in planicie, quæ diſtat mediam leuc. à puteis, qui extant inter rudera antiqui oppidi *Sayda*, unde hi putei Arabibus dicuntur *Hayun Sayda*, id eſt, fontes Saydæ: ſub veſperam alias tres leucas promovimus.

Decimoquinto ſex leucas progreſſi per terras inæquales, conſedimus in loco qui Arabibus vocatur *Kalb Alſor*, id eſt, cor bovis; ubi puteus extat aquæ ſordidæ & male olentis: ſub veſperam quatuor leucas promovimus & quievimus in loco ſatis opportuno, diſpoſitis excubiis & multis pyris accenſis ob metum tam latronum quam leonum qui hic ſunt plurimi.

Decimo ſexto; duabus leucis abſolutis venimus ad magnam rupturam, per quam hyeme magno impetu fertur torrens quem Arabes vocāt *Haneghan*, quod non pauci interdum hic undis hauriantur; alias ſex leucas ante meridiem emenſi, quievimus in *Semat* loco arbuſtis & cannis opaco, ubi aliquot putei optimæ aquæ reperiuntur: ſub veſperam per terras aſperas & aridas quinque inſuper leucas promovimus: toto hoc die multi aſini ſylveſtres nobis viſi.

Decimo ſeptimo cum ſumma moleſtia, fame & ſiti, ſex leucis ante meri-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

diem abſolutis, venimus ad alveum pene ſiccum fluvii *Vtcelæ*, & conſedimus in loco arbuſtis & cannis opaco & quod rei caput eſt optimis aquis abundante: ſub veſperam tres leucas promovimus.

Decimo octavo verſus eorum profecti, octo leucas ante meridiem abſolvimus, & pervenimus ad caput ſeptentrionale lacus quem Euphrates hic fundit ſatis magnum. Iam à ſummo mane conſpexeramus oppidum *Mexat Aly*, quippe edito loco ſitum ad orientale latus ejuſdem lacus, licet adhuc ſex leucis à nobis abeſſet, ita ut ſub noctem demum illud aſſequeremur.

Lacus quem dixi, originem ſuam debet Euphrati, qui ubi pluviis menſibus intumuit, ripas ſuas egreſſus ſe difundit in hanc planiciem, generatque hunc lacum, in multos ſinus diviſum, longiorem tamen quam latum, & qui ambitu circiter triginta quinque aut quadraginta leucas colligat, nuſquam latior quam ſex leucas. In medio, vado tranſitur æſtivis menſibus, reliquis partibus altior eſt; alit & piſces grandes mixta ac minutos, licet undæ illius ob fundum nitroſum ſalſæ evadant, & ſole ardente plurimum ſalis generent: Arabes lacum hunc vocant *Rahemah*.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Oppidum *Mexat Aly* ſive *Mam Aly*, quaſi dicas oratorium Aly antiquiſſimum eſt, quippe ante mille annos condi cœptum, poſtquam Aly gener Mahumetæ hic fuit conditus, quem ſervus *Kufa* (quæ haud longe diſtabat ab hoc loco, jam plane diruta) occiderat: & deinceps à ſectatoribus illius cum tanta veneratione cultum, ut ex immenſis donariis ſumptuoſiſſimum templum hic ſtructum fuerit, quod jam ob ſectæ illius decrementum, ruinam minari incipit, ſicuti & urbis muri è coctili lapide & cemento ſtructi; habuit olim ædes ſupra ſex aut ſeptem millia, hodie vix quingentæ habitantur, reliquæ jam conciderunt, ita tamen ut ruinis ſuis ſplendorem antiquum urbis adhuc teſtentur: Aquæ inops eſt oppidum præterquam ſalſæ; niſi quod Selimus Turcarum Imperator, ab Euphrate, trium leucarum intervallo, ingenti ſumtu & labore aquæ ductum perduxerit, qui non raro oblimatur. Annona hic valde rara & cara, utpote quæ aliunde inferatur. Incolæ colore ſunt candido, ſed pravis moribus; advenas omnes, præterquam ſuæ ſectæ, oderunt & ut immundos abominantur. Habent ſuum regem, ſed Turcæ ſubjectum & vectigalem.

Vige-

Vigeſimo tertio è *Mexat* digreſſi, verſus arctum ſeptem leucas abſolvimus ante meridiem, per terras planas ſed ſteriles, & quievimus in diverſorio, (*Khan* vocant ipſi) antiquo quidem ſed ſatis eleganter ſtructo: intermedio ſpacio circiter mediâ leucâ extra viam regiam viſitur grandis domus cum alta turre, in qua prophetam Ezechielem tumulatum volunt. Diverſorium hoc dicitur *Efegel*. Veſperi alias ſex leuc. verſus arctum abſolvimus & venimus *Genezan*, id diverſorio eſt nomen.

Vigeſimo quinto verſus Corum profecti ſeptem leuc. emenſi, venimus *Mexat Ozem*. Oppidum eſt, nullis mœnibus cinctum, in quo quatuor millia ædium numerantur. Templum habet longe ſumtuoſiſſimum & antiquiſſimum in quo *Ozem* filius Aly ſepultus jacet, quem in hoc deſerto ſiti extinctum tradunt; quare ſectatores illius ſectæ imprimis meritorium judicant, gratis ſitientibus omnibus aquam ultro offerre, in quem finem utres & amphoras plenas aqua circumgeſtant. Abundat oppidum commeatu omnis generis; aër hic benignus & ſalubris; habet puteos aliquot publicos aquæ optimæ & limpidiſſimæ; ager illius imprimis fructiferis arboribus abundat

rigaturque aquæ ductu ex Euphrate, qui hinc octo leuc. abeſt, derivato; multas nutrit pecudes atque armenta. Oppidum hoc uti & *Mexat Aly* paret *Mir-Nazer* regi Arabum, ſed Turcæ vaſallo.

A *Mexat Ozem* digreſſi II Octobr. maximam partem ſecundum aquæductum illum ſive canalem, per terras planas & optimi goſſypii feraces, octo circiter leuc. itinere abſoluto, venimus ad ripam Euphratis, cui aſſidet diverſorium publicum imprimis ſplendidum & nitidum.

III. Octobr. Euphratem trajecimus cymbis, qui hic triginta cubitos altus eſt, nutrit plures piſces, Arabes & Perſæ vocant *Forat*. Æſtate hic tantum ducentos paſſus latus eſt, hyeme longe latior quippe qui interdum quatuor aut ſex cubitos augeatur. Trajecto flumine deſcenditur in *Meſopotamiam*, ubi diverſorium eſt publicum, ſuperſtructum ruderibus antiquæ urbis *Mezayebh*, cujus tantum nomen & aliquot parietes ſuperſunt. Adverſo flumine aſcendentibus occurrunt plurima oppida ad ripas illius ſita, inter quæ excellunt *Gedida*; *Hyt* bituminis *Quir*, quod Luſitani vocant *Quile* nobile; *Hadyta*, *Haluz*, *Iuba* plenum formoſis fœminis,

s, *Mamura*, *Ana*, & alia plura uſque
l *Byr* haud longe ab *Aleppo* & ſecun-
flumine duarum horarum itinere
hoc loco *Hela* oppidum antiquum,
r quod Iſraëlitæ captivi traducti du-
ntur in Babyloniam.

Hinc iter fecimus per Meſopota-
iam verſus arctum relictis ad dexte-
m ruinis veteris Babylonis intervallo
arum leucarum, & tranſivimus pul-
errimum diverſorium à domina
adam Turcica hic conditum, & poſt
ediam noctem venimus *Berenum* di-
rſorium nobile, munitum & capa-
ſimum, octo leucis à ripis Euphratæ.
IV. Octob. decem leucas abſolvimus,
terdum per terras ſiccas, interdum
r campeſtres; & toto illo itinere vidi-
us ad dextram & ſiniſtram multos
eres ad ſolem induratos, quos ævum
n exederat, de quibus infra dicetur;
ſole oriente conſpeximus è longin-
o templa, Alcoranes ipſi vocant, il-
s partis Bagadad quæ eſt in Meſopo-
mia. Hanc partem intravimus pri-
a hora poſt meridiem, & tertia tranſ-
mus flumen ad alteram partem
gadad.

Bagadad famoſiſſima civitas, ſita eſt
ripam Tigridis, quem indigenæ vo-
nt *Digilah* ſive *Diguylah*; ſecat me-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

diam civitatem inter arctum & me-
diem, æſtate circiter ducentos trigin
paſſus latus; tranſitur ponte ſuper v
ginti octo cymbis ſtrato, intervallo i
ter ſingulas quatuor paſſuum, & utrin
que catenis ferreis ipſis ædibus alligat
Hic noctu, & diebus Veneris diſiung
tur, ſingulis partibus ad ripas retracti
aqua Tigridis magis pura & limpida
quam Euphratæ, nutrit optimos piſce
Pars civitatis quæ jacet à flumine ve
ſus occidentem intratur per vallum
terra aggeſtum & per duos pontes fixo
vallum hoc aggeſtum fuit anno 16c
ab *Azen* Baſſa VVazir, qui & dive
ſorium, forum & caſam *Koah* atq
pulcherrimam meſquitam ad ſiniſtra
introitus exſtruxit, è candidis ſaxis qu
à Moſul (quam Niniven fuiſſe aut
mant) ſubvehuntur. In hac parte u
bis numerantur tria millia ædium; i
ter publica ædificia eminet iſta ca
Koah; Koah eſt potio è certo legumi
cocta, minutis fabis haud abſimili, qu
ex Arabia petitur, hanc nobiles jux
ac ignobiles hic quatuor aut quinq
unciarum quantitatem forbillant ca
dam; nigra eſt & fere inſipida; ha
hyeme quidem interdiu, æſtate ve
noctu hauriunt. Hæc caſa ſita eſt a
ripam fluminis, cum amœniſſim
pr

proſpectu. Extra vallum multa rudera viſuntur antiquorum ædificiorum.

Altera pars urbis trans fluvium occupat ſecundum ripam in longitudinem grande milliare; ad arctum habet arcem magis grandem quam validam, quadratam, magis longam quam latam; continet in ambitu mille quingentos paſſus; cingitur foſſâ octo cubitos alta, lata duodecim; muri & propugnacula ſunt è latere: unam portam aperit in Perſiam, cujus agri fertiliſſimi & planiſſimi ſine ullis collibus, unde non raro hyeme à flumine inundantur; ubi arx deſinit, ordiuntur muri civitatis è coctili latere, qui ad modum ſemicirculi circumgyrant ſeſquileucam & ad fluvium deſinunt, cum multis propugnaculis, præſertim quatuor prægrandibus in quibus plurimæ grandes machinæ collocatæ omnes æneæ.

Regitur à Baſſâ qui abſolutum habet imperium, belli paciſque tempore: dedit tamen Turciæ imperator advenis & mercatoribus protectorem, qui illos contra violentiam Baſſæ & aliorum miniſtrorum ſumma integritate defendit.

Hic & in vicinis locis plerumque aluntur quatuordecim millia qua equitum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

tum, qua peditum; inter quos num-
rantur mille quingenti Ianizari. Baſ-
autem in ipſa arce ut plurimum hab-
mille quingentos aut plures etiam d-
lectos milites: in ipſa urbe agunt qua-
tuor aut quinque mille; reliqui in v-
cina præſidia diſtribuuntur.

Intra urbem viſuntur multa rude-
magnificorum ædificiorum, qualia ſu-
Meſquita quam vocant *Calefabæ; Ma-*
draſa ſive hoſpitale, & alia aliquot tem-
pla quæ ætati jam cedunt: nova autem
opera pauca hic videre eſt præter dua-
meſquitas, quarum una haud longe d-
ſtat à ripa fluvii; altera prope muro
ſita eſt, quæ ſumtuoſiſſime ſtructa eſt
cum æquæductu inde à flumine der-
vato; opus ſplendidum & utiliſſimum
oppidanis.

Vrbs licet tertia fere illius pars vacu-
& palmis conſita ſit, habet ad vigin-
millia domorum; quæ amplæ quidem
ſunt, ſed negligenter ſtructæ, cum rar-
aut nullis feneſtris ad compita, & hu-
miles, ſtructæ fere è veteribus lateribu-
illis, qui in ambitu urbis ad aliquo-
milliaria è ſolo & ruinis antiquæ urb-
eruuntur, è quo facile eſt colligere
quanta olim fuerit.

Incolæ majorem partem ſunt Ara-
bes, reliqui Turci, Curdi, Perſæ: præte-
ducen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ucentas aut trecentas familias Iudæo-
um quarum duodecim aut quindecim
captivitate Babylonica ſuperare vo-
unt: Armeniorum Chriſtianorum de-
em ; Neſtorianorum octuaginta fa-
ilias.

Indigenæ colore fere ſunt candido,
ormoſi & urbani. Mares juxta ac fœ-
inæ ſplendido ſunt amictu ; fœminæ
ormoſæ & pulchris oculis, quæ peplo
elatæ prodeunt, ita ut videre poſſint,
pſæ autem non videantur. Multa hic
alnea, peculiaria utrique ſexui.

In medio urbis verſus fluvium ſunt
eptem aut octo calles, utrimque offi-
inis mercatorum & mechanicorum
bſiti, qui noctu grandibus catenis fer-
eis occluduntur: ad caput horum viſi-
ur oratorium quoddam, ipſis *Pange-*
ly (quaſi dicas quinque digitos Aly,
uod hîc Alyn in pariete veſtigia digi-
orum reliquiſſe ſomnient) in quo con-
det *Boluzo Baxi* (id eſt caput Bombar-
ariorum) qui dat operam ne emen-
es aut vendentes offendantur, & lites
nter contrahentes ortas, ſi poteſt, com-
onit, aut remittit ad *Kabdyn*, id eſt,
udicem ordinarium; ſalutare plane in-
titutum & quod plurimum cuſtodiat
uietem publicam.

Vrbs gaudet & aëre admodum puro
& ſalu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

& ſalubri : æſtus hic maximus æſtat
frigus hyeme modicum. Annon
omnis generis ſumma hic eſt copia &
vilitas. Ager fert multum goſſypii &
ſerici; unde in urbe ſupra quatuor mi
lia textorum numerantur. Opulent
commercia exercet cum Perſia, India
que & cum Syria. Habet quoque mo
netariam domum in qua aurei & ar
gentei & ænei nummi cuduntur. Plu
rimi hic degunt aurifices & argentar
omnes Mahumetani ;ut mirum ſit qui
Botero perſuaſerit id artificii genus Ma
humetanis illicitum eſſe.

Plerique hanc urbem confundun
cum *Babylonia*, forte quia illius reli
quiæ non niſi unius diei itinere hin
diſtent, verum eos falli vel hoc argu
mento eſt, quod Babylon ad Euphrate
ſita fuerit, hæc ad Tygridem. Vrbi hui
principium dedit anno Hyxaræ CXLV
noſtro IↃCCLXIII *Abuiafar* Kalifah
nimirum parti quæ jacet in Meſopota
mia : reſtauravit, & alteram partem ad
didit *Almoſtazer Bilah* f. *Almoktad*
Bilah anno Hyxaræ CCCCLXXXVII, no
ſtro 1095; nomen autem inveniſſe pu
tatur à Baga Perſis horto; quia prim
tantum *Bagadaden*, id eſt, horti ibiden
fuerunt.

Baſſa Bagaded tempore pacis in an
nu

uo reditu poſſidet ducenta mill. ſe-
ninor. ſive 250000 ducat. quorum vix
uadraginta millia expendit.

XIII Decemb. 1604. *Bagadad* digreſſi
:r fecimus per Meſopotamiam verſus
caſum, & ſeſquileucam progreſſi in
ax *Dulab* (quæ vox ſonat caput Ant-
rum) vectigal ſolvimus Regi *Mexat-
ly* & *Ozem:*

Hinc XIV. profecti & tres leucas
nenſi per terras fertiles & fere planas,
cidimus in ruinas civitatis *Karkuf*,
ujus nihil reſtat integrum, præter
leſquitam & duas parietinas: & terras
ecundas, ſed incultas ingreſſi, eo die
ptem leucas abſolvimus & quievimus
campo *Aſlyah*, toti illi diſtrictui co-
nomine: toto hoc itinere viſuntur
ulti ovium greges, multi apri, rupi-
præque & aquæductus collapſi, qui-
us ſolum rigari ſolebat.

XV. Ad corum converſi iter fecimus
:r planiciem, & ſecus alveum ſiccum,
ui pluviis menſibus impleri ſolet &
avigari ad Bagadad uſque, demum ſub
octem ſeptem leucis abſolutis conſe-
mus in *Aohenhat*, loco amœno, juxta
veum torrentis, ſed tum ſiccum.

XVI. Septem leucas promovimus
erſus Corum per terras planiſſimas,
quievimus in loco aquarum inopi,
à vi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

à vicino loco appellant *Omerrus*: omn
aqua, quæ hiſce locis reperitur, groſ
eſt, fœda & male olens.

XVII. Relicto quaſi trium leucaru
intervallo, ad ſiniſtram *Mexat-San
dahaiah* meſquita, & quinque leucis al
ſolutis venimus *Ogolet Xeque Maha
med*, puteos nimirum juxta alveu
amnis tum fere ſicci; & ſub veſpera
octo leucis confectis quievimus in *Ogo
let* el *Kelb*, loco aquarum indigo, qu
tamen nomen accipit à puteis qui ind
diſtant leucam unam grandem: Plani
cies & bonitas ſoli hîc mirabilis, ut do
lendum ſit, ita incultum jacere.

XVIII. Verſus Corum proceſſimu
leucas pene ſex, per terras bonas & pla
nas (relictis ad dextram puteis aqua
fœtentis & craſſæ, à quibus *Ogolet* e
Kelb nomen accepit) & venimus *Ge
megmen*, (ad oras alvei ſicci) quæ ſaxi
albis ſquamoſis inſtar Chryſo collæ re
nidet.

XIX. Circiter octo leucas promovi
mus verſus Corum per terras petroſa
& deſertas & quievimus in amœna val
le, licet ſicca, quæ Arabibus dicitu
Aburegemo, aquæ hic ſunt venenoſæ.

XX. Verſus eandem plagam leuca
octo ad *Seylat* locum valde aſperum 8
ſiccum.

XXI. Ver

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

xxi. Verſus Corum duas leucas, ad
lveum torrentis, tum ſiccum; alias
uatuor ad ripam Euphratæ; regio illa
rabibus vocatur *Nazeria*, locus in
uo pernoctavimus *Zavvyhe*. Fluvius
ic labitur inter aquilonem & Africum,
tus paſſus quadringentos.

xxii. Iter fecimus ſecundum ripas
uminis, per anguſtias montium, qui
ic fluvio incumbunt, *Medyk Nazerya*
ocant Arabes, & illis ſuperatis ingreſſi
mus terras fertiles & cultas, & paulo
eclinantes à fluvio, pernoctavimus
Ved Garabah, abſolutis eo die leucis
ptem.

xxiii. Poſt quinque leucarum iter,
r terras varias, ſuperavimus montes
tis aſperos, ad quorum radices labitur
phrates, & ea nocte ad ripas conſe-
mus, non ſine metu latronum, qui
i valde frequentes graſſantur.

xxiv. Tranſivimus, cum licentia,
men ad oppidum *Anam*; Arabes vo-
nt hanc regionem *Xam*; ſicuti Me-
potamiam *Iazirey*, id eſt, inſulam
ter amnicam. Iter quod à *Bagadad*
c uſque egimus non eſt ordinarium
filarum, quæ magis ad arctum pro-
ediuntur longiore itinere; ſed hoc
ſtrum magis ſecurum eſt ideoque cre-
ius uſurpatur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Ana oppidum (quæ vox Arabibus pœnam ſive moleſtiam ſonat) jacet ad ripam Euphratæ; antiquiſſimum putatur utpote cujus ſacra Scriptura meminerit lib. 2. Reg. cap XIX. ubi *Ava* dicitur pro Ana. Adjacet utrique ripæ fluminis, vel cubito illius inter Corum & Eurum inflexo, in exigua inſula (quales ibidem plures coluntur) quæ circiter milliare ambit, circumquaque muro cincta, jam ab ævo male accepto; ad cornu Septentrionale habet arcem, & præſidium centum Turcarum, & aliquot machinas bellicas; extra illam viſuntur plures ædes & palmæ atq; horti & forum; habuit & balneum publicum quum à Perſis una cum *Bagadae* poſſideretur.

Flumen hîc labitur inter aſperos & editos montes, ſub quibus utrimque planicies jacet, in Meſopotamia quidem ducentos paſſus lata, in *Xam* à ducentis ad quingentos.

Oppidum tantum duos habet calles ad utramque ripam ſingulos; pars quæ in Meſopotamia ſita eſt rarius habitatur & fere à mechanicis, patet in longitudinem duo mill. altera in *Xam* patet duas leucas in longitudinem & eſt potiſſima oppidi pars. Ædes utrimque calli aſſident, fere quadratæ & plano tecto

tecto, præter meſquitam quæ tegulis tecta eſt, quod in hiſce partibus rarum.

Ager fert optimos fructus Europæos, præſertim grandes olivas, & frumenta omnis generis. Aër hic puriſſimus.

In utraque parte oppidi ſunt circiter quatuor millia ædium; quarum CXX ſunt Iudæorum Arabum; reliquæ Mahumetanorum qui hic diviſi ſunt in duas factiones; alii enim ſunt Indigenæ, quorum majores ſuperſtitioſe coluerunt ſolem, quod & videntur in occulto facere, alii ſunt advenæ. Vtriſque imperat Rex Arabs *Amir Hamed Aburixa* potentiſſimus totius *Arabiſtan*, ſed iam Turcarum Imperatori vectigalis.

Colligitur hic maxima copia dactylorum: annona hic vilis eſt: non habent forum aliquod publicum, præter macellum. Habet oppidum triginta grandiores barcas, quibus flumen ſurſum & deorſum navigant.

Oppidani fere candido ſunt colore & nitidi, amiciuntur communiter camiſiis è pellibus ovillis uſq; ad plantas, quæ pro tempeſtatis ratione invertunt; pluvio tempore hirtam partem foris geſtantes. Cafilæ ſive Caravanæ, à Tripoli, Aleppo & Damaſco atque Bagadad hac iter agunt, licet non deſint etiam aliæ ſemitæ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

XIII. Ian. anno 1605. diſceſſimus *Ana*, & aſcendimus montes non tam editos, quam aſperos, & difficillimo itinere unius leucæ confecto deſcendimus in terram magis planam, ſed haud fœcundiorem, & quievimus in *Tel alyud*, id eſt, colle Iudæorum.

XXI. Ian. hinc promovimus verſus occidentẽ per terras montuoſas aſperas & infœcundas quatuor leucas: tum perventum in planiciem campeſtrem, in cujus medio extant duo montes alti & rotundi à quorum figura hanc planiciem vocant *Rumam-hen*, id eſt, duas granatas: & poſt trium leucarum iter conſedimus in amæno quidem prato, ſed aquarum inopi.

XXII. Verſus occidentem digreſſi per terras partim planas partim montuoſas, poſt quinque leucarum iter tranſivimus *Mauſel*, quod vocant *Iubab* (quaſi dicas puteum aquæ pluviæ;) & alias tres leuc. progreſſi pernoctavimus in campo inaquoſo quem vocant *Mekazar Iubab.* Toto hoc itinere plurimi greges pecorum paſcuntur.

XXIII. Iter fecimus verſus Corum, donec ventum fuit ad alveum ſiccum torrentis, cujus fundum videre erat è petra viva candida inſtar marmoris, ita planum ac ſi arte fuiſſet excavatus: quem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

quem tranſeuntes pernoctavimus ad
adiçem duorum montium, qui extant
n media planicie & ab Arabibus vo-
antur *Aden then*, id eſt, duæ auriculæ,
imirum à figura. Abſolvimus eo die
eucas quinque.

XXIV. Verſus occidentem ſex leuc. ad
lumen uſque quod hic placide decur-
it; *Mauzel* hoc vocant *Kahem* à tur-
icula aut monumento, quod hic ripæ
ſſidet. Arabes hic magnam, quondam
irbem fuiſſe memorant, cujus tamen
odie nulla veſtigia ſuperant. Quum
ocus minus ſecurus videretur, duas
eucas proceſſimus ad locum qui ipſis
icitur *Telulmana hyat*, id eſt, colles
uteorum aquæ.

XXV. Verſus Corum profecti à mane
d veſperam per terras varias ſitu &
onitate, venimus ad campos planos
n quorum medio offendimus quadra-
inta Caſas *Turcomannorum*, cum ſuis
regibus; hæ caſæ ipſorum ſunt ro-
undæ, tecta convexa, parietes è cannis
c pellibus cincti, ita facti ut complicari
c alio transferri poſſint. Ipſi autem
unt veri Turci qui è *Turqueſtan* olim
rofecti, hic conſederunt per tribus,
ayſſas dicunt ipſi, Arabes *Cabiley*, Ta-
ari *Ordas*: homines robuſti, & labo-
um tolerantes; fœminæ quoque quæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

haudquaquam ſe abſcondunt, validæ, quæ fere pecoris curam gerunt: locus dicitur *Mezenah*; nullæ hic aquæ.

XXVI. Verſus arctum digreſſi poſt trium leucarum iter ingreſſi ſumus amplisſimam planiciem, inſtar convallis undiq; collibus cinctam, ſecat mediam alveus torrentis circiter quinquaginta aut ſexaginta paſſus latus, tum ſiccus: hic alteram tribum Turcomannorum invenimus cum ſuis gregibus; locus vocatur *Muy* al *Mezenah* ſive *Methenah* id eſt, aqua *Meſnah*. Et porro profecti ſub veſperam conſedimus in campo plano, ſed inaquoſo; Arabibus *Tabaki Seguer* confectis eo die decem leucis.

XXVII. Verſus Corum progreſſi per terras planiſſimas & optimas, poſt trium leucarum iter tranſivimus maximi amnis alveum ſiccum, Arabibus *Sehel*, juxta ſunt aliquot putei aquæ optimæ; & ſub veſperam aliis quatuor leucis abſolutis, conſedimus in *Iubeba* loco arenoſo, ubi aqua abundat.

XXVIII. Verſus arctum profecti per terras planiſſimas & feraces, leucas ſeptem, pernoctavimus in loco inaquoſo, *Ragem al Kayma*; nullos toto hoc itinere colles aut montes offendimus, ſolum è longinquo vidimus

unum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

num quem à tribu, quæ accolit, vocant *Gibel al Bexar*.

XXIX. Verſus Corum, monte *Bexar* ad dextram relicto, per ſimiles terras, ſeptem leucas progreſſi conſedimus juxta decem aut duodecim caſas Turcomannorum, loco inaquoſo qui dicitur *Ketefel Hel*.

XXX. Verſus Corum promoventes per ſimiles terras; (in quibus plurimi greges Turcomannorum vagantur; tribus illorum dicitur *Beghdely*, longe populoſiſſima, & quæ octo millia equitum poſſit educere, unde ſola *Amiri* tributum ſolvere detrectat) & loca quædam aſpera, novem leucas: & pernoctavimus in *Naquib*, relicto ad ſiniſtram amne magni nominis tum ſicco, quem vocant *Gadyr á ther*.

XXXI. Itidem verſus Corum, per vallem ſpatioſam & planam inter montes & colles, ſub horam nonam venimus *Sukanam* oppidum centum & quinquaginta caſarum, inter fauces duorum montium ſitum, ab Arabibus & Turcomanis habitatum, nullis mœnibus cinctum, ubi omnium pene rerum inopia eſt, præſertim lignorum; fœminæ tamen hic viſuntur formoſiſſimæ. Originem accepit ab arce præſidiaria, quæ adhuc in medio illius extat, ſed ab

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ævo peſſime accepta; nomen à fonte calido, cujus aquæ ſulphur redolent, nam *Sukan* Arabibus eſt calens.

v. Februar. partim verſus occidentem, partim verſus arctum, per montes & loca difficilia atque aſpera, ſex leucas: ad *Taybah*, oppidum cinctum, ſupra ducentas & quinquaginta habens caſas, è ruderibus antiqui oppidi Chriſtianorum Francorum extructum, è quibus ſupereſt campanile, & columnæ aliquot marmoreæ templi, quæ jam meſquitæ inſerviunt. Nomen accepit ab aëris puritate & ſalubritate: habitatores ſunt Arabes, maximam partem paſtores aut agricolæ. Paret unâ cum *Sukana* Amiri domino Anæ.

vi. A *Taybah* verſus arctum, per loca plana & paſcua & nonnumquam montuoſa, leucas octo ita tamen ut utrimque conſpicerentur montes longo intervallo; & ſub veſperam conſedimus loco inaquoſo, qui ipſis dicitur *Habe Oie*, id eſt, trames tortus.

vii. Verſus arctum, per varias terras, ſeptem leucas; pernoctavimus ad radices montium, juxta puteos peſſimæ aquæ & fœtidæ, quare hic locus vocatur *Abumentem*, quaſi pater malarum aquarum.

viii. Verſus arctum per terras planiſſi-

ſſimas, relictis ad ſiniſtram longo in-
tvallo continuis montibus, in quo-
m uno rudera antiquæ civitatis Chri-
anorum ſupereſſe narrant Arabes &
menii; leucas quinque.
IX. Quum vix mediam leucam pro-
ſſiſſemus, impetum in nos fecerunt
rones Arabes trecenti, & ducentos
melos abripuerunt, & aliquot no-
orum ſpoliarunt, & peſſime acce-
runt.
X. Verſus arctum, octo leucas, per
timas terras, licet non ita planas, &
ſtitimus in *Drahem*, loco ſic dicto à
ina quondam arce, inaquoſo ta-
en.
XI. Aliquandiu per optimas terras
ofecti, uſque ad radicem montis *Corna-
bad*; deinceps aliis montibus ad ſi-
ſtram relictis ſecundum radices illo-
m ambivimus lacum grandem, pa-
ntem in ambitu triginta leucas. Na-
tur hic è fonte *Ahen-Dabad* juxta
pidum *Gebul*, quod jacet ad oppoſi-
n lacus ripam; hic lacus maximi eſt
omenti, nam quum ſolum nitroſum
& ſalſum, aquas ſalſugine imbuit,
æ ſole feruente in ſalem coguntur,
i ut æſtate lacus equo tranſiri poſſit.
r autem hoc admodum difficile eſt &
iculoſum. Pernoctavimus in pago

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Acle; à latronibus habitatur, qui tum metu potentiorum, alio ſe ſubduxe-rant.

XII. Verſus arctum, ſecus oram la-cus, per optimas terras, relinquente ad ſiniſtram intervallo duarum & qua-tuor leucarum grandes montes: & trium leuc. itinere abſoluto tranſivi-mus municipium trecentarum caſa-rum, quod ruinis majoris & meliori oppidi ſuperſtructum fuiſſe apparebat vocatur *Melhuah* à copia ſalis.

Huic tertiam leucæ partem vicinum eſt aliud municipium *Safyra*, centum & viginti ædium.

Porro duas leucas hinc profecti, in-cidimus in amnem limpidum, qui duobus fontibus effluit, *Ahen-Macub* vocant à juncis qui juxta naſcuntur haud procul hinc aditur municipium quingentarũ ædium, *Tal-Aron*, à coll cui ſubjacet: hic moniti in *Gebrahin* (grande municipium id eſt, per quo tranſeundum erat eo die) trecento *Seghmenes* qui à Baſſa Aleppo ſeceſſerá conſediſſe; iter maturavimus per agro cultos, uſque ad *Tel Axarab* pagum II ab Aleppo leucis; atque hinc die incl nante Aleppum petentes, ſole jam oc cidente civitatem ſumus ingreſſi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

APPENDIX.

IOANNIS BOTERI Relatio de Regno Perſarum.

PERSIAE, Perſarumque nomen aliquanto tempore ſuppreſſum fuit, primùm ab Arabibus (qui Perſis ſubjugatis, ut ignavos redderent, lege ſanxerunt, ne amplius Perſæ, ſed Saraceni dice-ur) deinde à Tartaris, primò ductu gis, poſtea Tamerlanis. Sed paulò noſtra ſecula, priſtinæ gloriæ reſti-est Perſia, virtute Iſmaëlis Sophi, jus origine aliqua tradere abs re erit, quod ad conſequendam noti- ſtatus regnique Perſiæ facere vi-ur. Cùm Mahumetes (à quo ſecta umetana nomen habet) apud Ara- divitiis ſuæ dominæ (à qua hæres cutus erat) & novo dogmate (quod lgus ſpargere incipiebat) nomen paraſſet, duxit in ſecundam uxo- Aiſſam, cujuſdam Bubaci viri præ-is, & magnæ exiſtimationis filiam: que & Omari & Ottomari, ejus ntum favore, collegit magnum um numerum, cepitque titulo & textu religionis, multa oppida, quæ cina erant, deditque eo tempore

Hali

Hali ſuo cognato, in uxorem Fatima
filiam ex priore uxore, vitaque de
dens anno ſuæ ætatis 63. reliquit
ſuam ditionem, conſtituitque eum
put ſuæ ſectæ cum titulo Caliphæ. E
bacus ægrè ferens, quòd Mahume
ſibi (cujus favore magnus factus era
ætate maturo, juvenem prætuliſſ
ejecit eum ditione, auxilio Omari
Ottomari, qui ipſum Calipham ma
bant, tum quòd eorum conſanguine
eſſet, tum quòd ejus ætas jam grandi
provectiorque, ſpem ipſi citò ſuccede
di faceret, quod accidit, nam Buba
ſucceſſere ordine, dicti Omar & Ott
mar. Omar à mancipio occiſus fui
Ottomaro in quadam rixa neci trac
to, rediit Caliphæ dignitas ad Hali
ſed eam quietè poſſidere non potui
nam cepit contra eum arma Mavi
ſub prætextu, quòd mortis ſui patro
Ottomari conſcius fuiſſet: curavitq
eum occidi Cufæ, hæc civitas eſt in c
curſu Euphratis, infra Bagdet, dicitu
ob id adhuc Maſſadal, quod eſt dom
Hali, qui ibi ſepultus fuit. Hali mort
dixerunt incolæ Cufæ, Calipham Oce
filium Fatimæ, ſed & hic loco deturb
tus, & veneno necatus eſt à Mavia, q
ſe Calipham abſolutè dixit, ſucceſſitq
ei Iazit filius. Oçen reliquit poſt ſe du
deci

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

decim filios, quorum unus Mahumetes
Mahadin fuit, eum Mauri non mor-
tuum eſſe ajunt, ſed eum expectantes,
dicunt quòd ad convertendum Or-
bem, reverſurus ſit: ob rem in Maſſa-
alla, in qua, ſecundum eorum ſtulti-
tiam, converſionis initium futurum
eſt, equus ſemper paratus eſt, qui ma-
gna cum pompa in templum, quod illi
Moſcheam dicunt, ducitur offerturque.
Ex controverſiis, quæ Hali cum Buba-
cho, Omaro, Ottomaro & Mavia inter-
ceſſere, remanſere graviſſimæ conten-
tiones cùm armorum, tum opinio-
num: volunt enim Perſæ, Halim ex
teſtamento Mahumetis, verum Cali-
pham fuiſſe, ſed Arabes favore tres pri-
mos proſequuntur. Cum circiter an-
num 1363. Mauri nullum Calipham
haberent, quod ii finem habuiſſent,
anno 1258. in Muſtacen Mumbila
(quem Allacu, Tartarorum Rex, oc-
cidit) ſurrexit in Perſia quidam Baro,
cui nomen erat Sophi, Dominus oppi-
di Ardevel, qui ſe ſanguine Hali, per
Muſam Cereſin, ejus nepotem (unum
ex duodecim filiis Ocen) genitum glo-
riabatur, in cujus memoriam mutavit
formam Turbantis (geſtamen capitis
id eſt) adjunxitque duodecim acies,
conciliavitque ſuę ſectæ nomen & æſti-
matio-

mationem : huic ſucceſſit Guine , fili
Adar , cui Aſſambec in Syria & Perſ
potentia celeberrimus Princeps, in ux
rem dedit ſuam filiam : ſed ejus fili
Iacob beg , authoritatem exiſtimat
nemque Adar veritus , curavit eum o
cidi , deditque duos ejus filios , Iſma
lem & Solimannum , Capitaneo ſ
Amanzari , ei injungens , ut eos por
ret in Zaliga (is montibus munitus l
cus eſt) ſed Amanzar ſui domini cr
delitatem deteſtatus , detulit pueros
ſuam domum, curavitque eos cum ſ
filiis liberaliter educari , cumque in
thalem morbum incidiſſet , veritus
adoleſcentes in diſcrimen venirent,
dit eis ducentos aureos , & equos, co
ſuluitque ut ſe ad domum matris co
ferrent. Iſmaël , qui natu maxim
erat, domum reverſus , ſtatim ſe pat
necem vindicare velle profeſſus eſt,
poſt aliquos felices ſucceſſus , aſſump
titulum protectoris rerum Hali , à q
ipſe originem ducebat , fecit Turba
tem altiorem , miſitque legatos ad
mnes Principes Mahumetanos Ori
tis , hortatusque eſt eos , ut & unà
ctam & inſignia reciperent : hac v
armorumque felicitate , fecit ſe t
Orienti formidabilem , occiditq; Oc
qui ſe tunc Perſiæ Regem inſcribeb

&

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

t decem ejus fratres, ſolus Marabecus
apſus, imploravit in auxilium Seli-
um I. Regem Turcarum. Vicit Iſmaël
agno prælio ad lacum Vay, Regem
artarorum Zagatajorum, volentique
erſequi victoriam, tranſmittereque
um exercitu fluvium Abbiano, diſſua-
um id fuit ab Aſtrologo, cui multum
debat, qui ei dixit, ſe quidem felices
cceſſus in progrediendo videre, ſed
ullum iter ad regrediendum apparere.
eliquit Iſmaël filiis ampliſſimum do-
inium, quod mari Caſpio, ſinu Per-
co, lacu Siocco, fluminibus Tigri &
xo (ni malimus dicere Abiano) &
gno Cambajæ comprehenditur, quod
acium eſt plus quàm 20 graduum, ab
rtu ad Occaſum, & 18 à Septentrione
l Meridiem; continentur hoc ſpacio
ulta amplaque regna, quæ quamvis
on omnia ſub ejus dominio imme-
ate eſſent, agnoſcebant tamen eum
o ſupremo Principe, nempe Reges
acram, Patani, Guadel, Ormuzii (cui
rmuzo nunc Luſitani dominantur)
eorgiani ſequebantur ejus inſignia:
maëlis erant multæ amplæque civita-
s & nationes: Media, quæ nunc Ser-
an: Diarbecca quondam Meſopota-
ia: Cuſiſtan, quam inhabitarunt Su-
ani: Farſiſtan, Perſarum patria:

Stra-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Strava, quæ quondam dicta fuit Hirc
nia: Parthia, quæ hodie Arac: Carm
nia, nunc Chermain: Sigeſtan, Cara
ſan, Sableſtan, Iſtigias, quarum ant
qua nomina ſunt Drangiana, Bactri
na, Parapomiſus, Margiana. Haru
regionum aliarumque quarum nom
na non edo, ea pars, quæ ſinui Perſic
vicina eſt, affluit omnium rerum ut
lium copia, propter flumina, quæ ipſ
interſecant: inter ea flumina nobiliſſ
mus eſt Bindimirus, cujus aquis mu
tum utuntur illi populi, ducunt eni
illas foſſis aliiſque quibuſdam inſtru
mentis, in ſuas poſſeſſiones, ſuo magn
uſui & commodo. Provinciæ ma
Caſpio vicinæ tum ob fluviorum opo
tunitatem, tum propter aëris temp
riem, ſunt ejuſdem fertilitatis partic
pes, qualis eſt illa pars, quam fluviu
Pulimalon perlabitur (is ſe in lacu
Burgianum condit) reliqua region
pars ſicca eſt, quare nec oppida, n
pagi ibi frequentes ſunt, niſi iis loci
quæ fluvii aut lacus alicujus beneficiu
experiuntur. Ampliores ditioresque
civitates Imperii Perſici ſunt Iſtigia
caput Bactrianæ, quæ inter amœnior
Orientis cenſetur: Indion, caput Ma
gianæ, in territorio tam uberi lætoqu
ut Antiochus Soter eam muro cin

fec

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

fecerit: Candahar, caput Parapomiſi, multique commercii propter concurſum mercatorum Indiæ & Cathajæ, qui harum regionum opes eò ferunt: Eri, caput Provinciæ Ariæ, quæ roſis tam copioſa eſt, ut ab iis nomen ceperit, Barbarus dicit eam XIII miliaribus ambiri: Iſpaam, caput Parthiæ, eam aliqui illam eſſe volunt, quam antiqui hiſtorici Ecatompylas dixere, tanti momenti eſt, ut Perſæ de ea hyperbolicè dicant, eam medium orbem eſſe: Chirmain eſt Metropolis Caramaniæ, celebris propter excellentiam pannorum aureorum, argenteorumque, qui illic conficiuntur: Eor quoque nobilis civitas eſt, nec ei inferior Cuſtra Suſianæ caput. Sed omnes cedunt, genuaque quodammodo deoſculantur (quo ad pulchritudinem) civitati Siras, ad fluvium Bindimirum: fuit ea quondam Metropolis Perſarum (ut aliqui volunt) dicebaturque Perſepolis: Alexander Magnus inſtinctu ſui ſcorti tradidit eam flammis: cùm autem ipſum poſtea ſui ferè puderet, fecit eam reſtaurari: quamvis hodie non ſit tantæ amplitudinis, quantæ olim fuit, æſtimatur tamen eam maximarum civitatũ Orientis unam eſſe, circuit cum ſuburbiis plus minus XX milliaria, inſtruitque LX ſo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

corum millia. Perſis in proverbio eſt: Quando Siras erat Siras, tum Cairus erat ejus pagus: non habent tamen eam pro valdè antiqua, nec accedunt eorum ſententiæ, qui eam Metropolim Perſarum faciunt. Tauriſium & Caſbin ſunt quoque civitates nobiles, & præter amplitudinem, oſtentant ſe propter aulam regiam.

Regimen.

FOrma Reipublicæ horum populorum non eſt æqualis alicui alteri populo Mahumetano, nec ullo loco inter hos, ea politica regendi forma viget, quæ apud Perſas. Aliæ omnes excindunt ferè omnem nobilitatem, utunturque opera mancipiorum, occidunt fratres, aut excœcant eos, ſed apud Perſas habetur nobilitas in pretio: Reges tractant humaniter fratres, habent in ſua ditione multos potentes, opibusque claros Principes, quæ omnia Ottomanni in ſuo imperio non ferunt. Equitatus apud Perſas in pretio eſt & ingenuitas: muſica & bonis literis delectantur, ſtudent poëſi, evaduntque ſua lingua excellentes: Aſtrologia quoque laudatur apud ipſos: hæc omnia contemnunt Turcæ. Mercatura manuariæque artes florent in Perſia. Vi

con-

concludam : Turcas ſuperant civilitate & humanitate.

Vires.

HVjus regni vires conſiſtunt potiùs in virtute quàm numero. Sunt ibi tria militum genera : unum eorum eſt, quos Rex ſemper habet ſtipendiarios, & apud ſe : alterum eſt Timariottorum (habet enim Rex magnum equitum numerum, quibus ſtipendiorum loco, certa loca attribuit ; quod & Turca facit :) tertium eſt auxiliariorum, qui ære ſuo merent : conſcribuntur ex Georgianis & Tartaris. Sed loquendo de duobus primis generibus (quæ regno Regique propria ſunt) duo hæc militum genera ſunt equites : ubi enim arma ſunt in manibus nobilium, ibi peditatus vix ulla eſt ratio : ex eadem cauſa ſequitur, quòd Perſæ viribus maritimis inſtructi non ſunt : & quamvis mare Caſpium ab uno latere, ſinus verò Perſicus ab alio ſit, nunquam tamen claſſibus nec in uno, nec in alio mari uſi ſunt. Mare Caſpium quoque (quamvis octingenta milliaria longum ſit, latumque ſexcenta) non tranſmittitur ut navigatur, niſi juxta littora. Luſitani imperant mari Perſico, ſuis claſſibus, quas ſemper in Inſula Ormuz

habent. Etſi Perſia abundat metallis, temperatura excellentibus, præcipuè Provincia Carazam: bellicorum tamen tormentorum nullum ferè uſum habent, ſicut nec muniendi, oppugnandi, obſidendi, ſervandi, defendendique loca, quòd hæ militiæ partes peditatui magis propriæ ſunt, ſicut equitatui proprium eſt, in patentibus campis juſtis præliis confligere, in quibus Perſas multum valere, negari non poteſt. Vltra militiæ neceſſarias res, laborat militia Perſica adhuc alio gravi malo, nempe diſcordia, quæ duabus ex rebus oriri ſolet: una eſt Principum potentia, cui plurimum ſuperbia & contumacia conjuncta eſſe ſolet: alia eſt itinerum, & ducendi exercitus difficultas, quæ ex aquæ fluviorumq; navigabilium penuria naſcitur. Flumina enim Perſiæ non navigantur, aut tam parum navigantur, ut quod præſtant, nullius ferè momenti ſit: omnes in ſinum Perſicum influunt, aut in mare Caſpium, ut regiones, quæ in medio jacent, relinquantur aridæ, & aquæ inopes: quam ob rem vires regni jungi non poſſunt: regni enim dimidium ſiccum eſt, nec flumen aliquod hic eſt, quod toti regno ſerviat, ſicut Ligeris Franciæ: Padus Longobardiæ: Viſtula Poloniæ: Scal-
di

dis Flandriæ, aliiſq; aliis regnis faciunt. Terræ deſertæ quoque hic ſunt, quæ Provincias à ſe invicem diſiungunt: montes etiam, qui eas à ſe invicem ſeparant. Has ob res, mihi hoc regnum Hiſpaniæ ſimile videtur, ubi nec fluvii commercio utiles ſunt, præterquàm in finibus provinciarum: & montes ac regiones, propter ariditatem incultæ ſunt. Sed natura, ut commercia adjuvaret, commoditatique vitæ humanæ, in locis aqua navigabili indigis, proſpiceret, dotavit Perſiam, regionesque vicinas Camelis, qui ibi commodiſſimi ſunt: ferunt enim onera graviora, quàm equi aut muli ferre poſſent, perdurantque diu in labore, ferunt onus mille pondo, continuabunt iter XL & pluribus diebus, & in locis ſiccis ſabuloſisque: ſicut ſunt Lybia, Arabia, Perſia, in quibus aqua & paſcua deſunt, bibunt tantùm quinto die ſemel, & ſi opus ſit, ferent ſitim per decem & plures dies: quod ad pabulum attinet, onere levatis, datur pro pabulo modicum herbæ, ſpinæ, aut rami arborum. Non itaque ullum animal eſt, quod laborem diutiùs ferat, minorisque ſit impenſæ: propter has conditiones, accommodatiſſimum eſt regionibus aridis & ſiccis, Aſiæ & Africæ, in quibus homi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

nes ſumma inopia aquæ & ciborum laborant: cùm enim Camelo parum ſufficiat, poteſt tamen in aliorum uſum, magnam commeatuum quantitatem ferre. Tria ſunt eorum genera: minoribus inſident homines: mediocres duos gibbos habent, ferendiſque mercibus valent: majores craſſioresque onera mille pondo ferunt. Hæc de Camelis dixiſſe ſufficiat. Quem equitum numerum Rex Perſiæ educere poſſit, viſum fuit bellis inter Iſmaëlem & Selimum I. Regem Turcarum: inter Iſmaëlem & Solimanum, & inter Codabendam & Amuratem III. geſtis: nemo horum Regum habuit ullo in loco contra Turcas ultra XXX equitum millia, ſed armis adeò inſtructos equites, ut multò majoris exercitus impetum non timuerint: equites Perſiæ, quibus ſuppetit res, quique ditiores inter ipſos ſunt, armant ſe ferè in modum noſtrorum cataphractorum, alii (qui duas ac tertias equitatus partes conficiunt) contenti ſunt galea, lorica, ſcutoque: utunturque lancea arcuque alternativè. Sed dicamus pauca de reditibus, quibus auxiliarios conducere poſſit. Profiteor me præciſe non ſcire, ad quam ſummam ejus reditus accedant, duo enim, qui dedita opera eò profecti ſunt, ut explorarent,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

quæ Regis Perſiæ opes ſint, inter ſe diſſentiunt, diverſaque loqui audivi: unus tres, alius quinque aureorum milliones annui reditus ei attribuit: hoc autem dico, ex duobus argumentis colligi poſſe, ipſum opulentum eſſe: unum eſt, quòd Tamaſus, ejus qui nunc regnat pater, toto ſuo regno ſuſtulit vectigalia omnium exportatarum & importatarum mercium. Id vectigal reddebat LX tomanorum millia, quæ conficiunt millionem, & octingenta aureorum millia: unus enim Tomanus valet XX aureos: ut autem id faceret, induci non potuiſſet, niſi alii reditus ei animos dediſſent. Aliud argumentum eſt, quòd Status Perſiæ in ſeptem Provincias diviſi ſunt, quarum ea, quæ Ipſaam dicitur, reddit ſeptingenta aureorum millia: tantundem dat Siras, nec tamen inter ditiores cenſentur hæ duæ: eas enim longè ſuperant Coraſſan, Diargument, quarum illa fodinis Cyrneorum, metallorumque, hæc ſerici prædives eſt. Sed unde percipit ſuos reditus, ſi ſe vectigalibus invectarum & evectarum mercium ſpoliavit? Ex territoriis ſui dominii: ex decimis fructuum: ex fructibus minærarum: ex officinis: unuſquiſque enim officinam aut tabernam quarumcunque rerum ponere

volens, certi quiddam Regi quotannis pendere debet: ex donis quoque particularium, & donationibus communitatum, confiſcationibus, aliiſque rebus talibus: adferunt quoque aliquid tributa Principum, coronæ ſubditorum, quales ſunt Principes Far & Candaar, aliique, quos ſuprà nominavimus.

Principes Finitimi.

AB Ortu Mogororum, à Septentrione Zagatajorum fines attingit Sophi: ab Occaſu longiſſimo tractu, Perſiæ conterminus eſt Turca: ad Meridiem habet regnum Ormuzii (cui corona Luſitanica dominatur.) Cum Mogoris nihil ferè negotii Perſiæ Regi eſt, propter cauſas alias deductas: ſicut enim Hiſpania & Francia ſe mutuò offendere non poſſunt, propter itinerum anguſtias, & aſperitatem ſituum ad limites, quæ commeatum (qui exercituum ſuſtentatio eſt) tranſvehi non ſinunt, ita & inter confinia Indiæ & Cambajæ (à Mogoris occupata) & ditiones Perſarum ſe interponunt montes & deſerta, quæ non permittunt, ut juſtis viribus ſe invicem hi Principes impetant. Pro maximo quoque obſtaculo habendum eſt, quòd equitatus, in quo amborum vires ſitæ ſunt, in talibus

ocorum anguſtiis explicari non poteſt: etunt tamen ſe invicem bello ad fines egnorum Cabul & Sableſtam, quorum liqui Principes Mogororum ſibi do- ninium pararunt. Sophi immediatè Magni Cham fines non attingit, quòd liqui Principes, & deinde magna de- erta inter ipſos ſint. Videtur ipſum ro termino ſui Imperii ſibi ſtatuiſſe umen Oxum, quod alii Abianum di- unt, id in Sableſtam ſubtus montem Dalanguer, poſt longum curſum, in uo multum protenditur, propter fre- uentiam & amplitudinem fluminum uæ recipit, condit ſe in mare Caſpium, ividitque à parte Septentrionali So- hum à Zagatai. Sophus nunquam au- us fuit hoc flumen tranſmittere, & ìm Saba, Rex Zagatajorum, id tranſ- reſſus eſſet, magno prælio ab Iſmaële ictus fuit. Cyrus, Rex Perſarum, con- ruxit pontem in hoc flumine, tranſ- uxitque exercitum adverſus Tomi- m, Scytharum reginam, quæ ipſum um omnibus ſuis concidit. Turcæ onterminus eſt Sophi per totam im- erii ſui longitudinem occidentalem, empe à mari Caſpio, ad ſinum Sau- icenſem uſque, ſpacio ferè xv gra- uum. Vt verum fatear, non habet erſa hoſtem, à quo plus ei periculi ti-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

mendum ſit, cujuſque vires ei plus me
tuendæ ſint, quàm Turcam: quotie
enim arma cum eo contulerunt Perſæ
ferè ſemper aliquid perdiderunt: Ma
humetes II. vicit Vſuncaſſanum, eri
puitque imperium Trapezuntinum Da
vidi, qui ſe ſub ejus umbram protectio
nemque contulerat. Selimus I. ſupera
vit in locis campeſtribus Iſmaëlem, eri
puitque ei Caramit (civitatem ampliſ
ſimam fortiſſimamque) Orfam, Mer
dim, totamque regionem, quam ipſ
Alech nuncupant: Solimannus egit in
fugam Tamaſum, ſpoliavitque eum
Bagdeto, & tota Meſopotamia. Ætat
noſtra, occupavit Amurathes id omne
quod inter Derbentum & Tarviſium
jacet, quo in ſpacio eſt Georgia (cuju
populorum pars maxima ſequebatu
partes Sophi) Servan: & munitis arci
bus (quas in Tiflis, Sumachia, & Ere
magnis civitatibus, & in tranſitibu
Cars, Tomanis & Lori ædificari fecit
reddidit paulatim ſibi iter ſecurum, a
Ezechia ad Orontem fluvium uſque
qui trium dierum itinere ultra Tauri
ſium fluit, in qua civitate (Tauriſio
curavit ædificare magnam arcem, ne
cogitat eam relinquere, ſicut primùm
Selimus, & deinde Solimannus fecere
ſed vult ea arce Tauriſium tanquam
freno

reno conſtrictam , in perpetuum reti-
ere. Eo bello , quod ab anno 1567.
a 91 annum uſque duravit , mutarunt
urcæ ſuum belligerandi modum: cùm
nim huc uſque ſuæ multitudini, virtu-
que ſui equitatus, peditatuſque, copia
rmentorum bellicorum , apparatuq;
llico confiſi, non curarint arces, mu-
itioneſque extruere, ſed utplurimùm
uidquid ceperant, exciderint, nec ma-
ni fecerint quod retinuerant (quod,
t verum dicatur , in campis fortis eſſe
on poſſit , qui vires in loca munita
ſpartitur) hoc bello Perſico neceſſitas
pëgit Turcas (ut evitarent errores , in
uos impegerant Selimus & Soliman-
us) ſe paulatim munire , fecerunt ita-
ue caſtella in locis oportunis : ædifi-
runt civitatulas in præcipuis civitati-
us , inſtruxeruntque eas magno tor-
mentorum bellicorum, & militum nu-
ero , conſtititque eis id bellum ma-
no. Quamvis autem Perſa , improvi-
s aſſultibus, multa hominum millia
fruſta diſſecuerit , multaque eorum
illia fame incommodiſque perierint,
ntum tamen terræ amiſit , tum ſuæ
opriæ, tum amicorum, quantum jam
ctum eſt, & inter alia ſuam civitatem
giam Tauriſium. Æſtimaturque Tur-
m in ditione, quam ſibi bello para-
vit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

vit, inſtituiſſe XL Timarrorum millia & quòd ei adhuc auri millio ex rediti bus ejus ſuperſit. Perſa non poteſt re ſiſtere Turcæ in præliis campeſtribus, e enim peditatu, tormentis, & apparatu bellico, & (quod ſummum eſt) obe dientia populi conferri non poteſt. Se limus primus, Solimannus, & Amura thes tertius nunquam contra Perſas ar ma moverunt, niſi aut à rebellibus, au ipſorum diſcordiis invitati: Selimus al Marabecho, filio Ocen, Principe in Per ſia potentiſſimo, in auxilium vocatu fuit: Solimannus auxilio venit Elcaſo Tamaſi fratri, cui ex ambitione aut ſu ſpicione erat infenſiſſimus. Turca itaq ſuo commodo uſus eſt benevolentia qua Elcaſus apud populum valebat ejuſque authoritate: Amurathes non ante arma cepit adverſus Perſas, quàm ex literis Vſtaff Baſſæ Vani civitatis, & aliorum intellexiſſet, omnia contentio nibus flagrare apud Sultanos Perſiæ, qu inter ſe de Rege diſſidebant: quidam enim Iſmaëlem, alii Ayner (qui amb Tamaſi filii erant) volebant, & Peria cocona occidit ſuum fratrem Iſmaëlem excluſoque Aynere, conſequutus eſt co ronam Mahumetes Codabenda. Exor tæ ſunt poſtea diſcordiæ inter Coda bendam & filium, & inter Turcamo

no

os (familiam inter Perſas potentiſſimam) & Regem, quæ Perſis non minus nocuerunt quàm arma Turcica. Nullum negotium eſt Regi Perſarum cum Luſitanis Ormuzii, quòd ipſi nec vires maritimæ (ſine quibus id regnum recuperari non poſſet) ſint, nec Luſitanis ſatis virium eſt, ut in mediterraneis regionibus ſibi aliquid acquirere poſſint. Tamaſus ipſe, cùm aliquando inſtigaretur, ut expeditionem in Ormuzium ſuſciperet, rogavit, quid ea in inſula creſceret, num frumentum, fruges, fructus, aut quid aliud boni? cumque intellexiſſet fundum Inſulæ ſterilem, omniumque rerum eſſe inopem, ad commercio valdè conducere inſulam, ideoque magni momenti eſſe, nexit, irriſitque eos, dicens ſe ſuis populis remiſiſſe nonaginta Tomanorum millia, talis reditus.

VIII. *De*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

VIII.

De veteribus Perſiæ Regibus.

NOn abs re me facturum exiſtimav ſi veteres Perſiæ Reges hic com pendio commemoravero, qui in Perſia proprie dicta & vicinis provinciis im perarunt.

Horum primum ſtatuit Schikardus & alii *Ardſhir Babekan*, qui Teixeræ eſt *Ardxir* & noſtris Hiſtoricis *Artaxerxes* vel *Xerxes.* Quo cum Romani bellum geſſerunt Alexandro Severo imperante, ut judicat Schikardus, licet Teixera ſcribat, Chriſto in terris verſante regnaſſe, in quo haud dubio fallitur.

II. *Schabur* Teixeræ *Xabur Zabelketaf* pro *Dhul Aktaf* ut vult Schikardus: Nicephoro Caliſto *Choſroes;* qui Valerianum Imp. captum juſſit excoriari.

III. *Hormoz* Schikardo; Agathiæ *Ormiſdas.* Teixera autem ſubjicit Xupuri fratrem Baharon regem Kermon.

IV. *Tos* Tarich, Schikardus putat legendum *Nors*, id eſt, *Narſes.*

V. *Bahram* Tarich, Hiſtoric. noſtris Varanes.

VI. *Hormoz* alter, Tarich. noſtris Hormiſdates.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

VII, *Shabur* alter ; noſtris *Sapor* : udeliſſimus in Chriſtianos.
VIII. *Bahram* alter. Tarich.
IX. *Shabur* tertius ; Tarich.
X. *Iazdigerd*, Romanis charus, ſuis oſus. Vt notat Schikardus. Hunc ixera immediate ſubjungit *Baharon* gi Kermon parenti nempe ſuo.
XI. *Bahram Cur*, Tarich. Socrati *Babanes*. Teixera agnominat *Gur*, fim *Iazdigerd*. Et huic ſcribit fuiſſe cem *Narſyn* qui à multis numeretur ter Reges Perſiæ.
XII. *Iazdigerd* alter Tarich & Teixe: qui ſecundum Schikard. crudeliſſis fuit in Chriſtianos.
XIII. *Firuz* Tarich & Pheruz Teixe. Aliis ſcriptoribus *Peroza*.
XIV. *Ialas* vel *Balas* Tarich : Teixeræ *lax* Procop. *Blaſes*, Agath. *Valens*.
XV. *Kobad* Tarich & Teixeræ ; nois *Cabades*, *Cauades*, *Quadus*, *Coades* *Chuadus*.
XVI. *Nuſhir-ravvan* Tarich ; Teixe *Amixiron* vel *Nauxiruan*: quem noi vocant *Coſroen* magnum; Iuſtiniano p. coævus, ut ſcribit Schikardus.
XVII. *Hormoz* ultimus Tarich & eixeræ, noſtris *Hormiſdas*.
XVIII. *Choſravv ben-Hormoz* Tah ; Teixeræ *Khozrrao Paruez* : qui licet

licet à Romanis in Regnum reſtitutus, tamen ingratiſſimus in illos fuit ; & plures provincias eripuit ; ſed poſtea ingenti clade fuit percuſſus ab Heraclio Imperat.

XIX. *Scyruiah* vel *Syruiah* Tarich Teixeræ *Kobad Xyruyhe*: noſtris *Syroes* qui parricida ſex tantum menſibus regnavit: Schikard.

XX. *Ardxir ben Scyruiah* Tarich. & Teixeræ ; qui vix quinquaginta diebus præfuit ſublatus à ſequente Tyranno.

XXI. *Schariar* vel potius *Scaribar* noſtris appellatur *Sarbara*. Teixera *Xarear* tyrannus.

XXII. Deinceps (inquit Schikardus) ut in regno magna fuit confuſio, ita inter ſcriptores diſſenſio non minor de numero & ordine ſucceſſorum. Græcis & Latinis vix bini reſtant uſque ad everſionem illius monarchiæ : Turcæ autem in Tarich ponunt quatuor : Arabes vulgo ſex: Perſæ vero apud Teixeram omnino ſeptem, quos velut indigenas hic ſequi tutius videtur : ſimul ut compleatur numerus XI Turrium Choſravo in ſomnio præviſarum. Teixeræ autem primo ponitur *Ioon-Xa* qui tertio regni menſe fuit oppreſſus.

XXIII. *Tuvvan-Doct* Tarich ; Teixeræ *Turon-Doct* fœmina ; quæ po-

men

menſem decimum ſextum deceſſit, pu-
blico totius populi luctu.

XXIV. *Ianku-Car* Tarich: Elmacino *Gaſchanſeda* filius patrui Koſravi. Tei-
xeræ *Iaſancedah*, ſtatim exauthoratus.

XXV. *Azurmy* virgo filia Koſravi natu minima: Teixeræ *Azarmy-Doct*; quæ
præfuit annum unum, menſes quatuor.

XXVI. *Keſere* filius Iaſancedah Tei-
xeræ; quem Arabes non agnoſcunt,
præfuit enim tantum paucos dies, à
ſuis cæſus.

XXVII. *Schariar:* Elmacino *Pherochzad* filius Koſravi; Teixeræ *Ferrogzad*
nepos Khozrrao Paruez: intra menſem interemtus à ſuis.

XXVIII. *Iazdigerd* Tarich & Teixeræ ultimus; qui à Chalifa Omare regno
fuit exutus: hujus filia *Dara* nupſit
Iudæo *Boſtenai*: neptis autem illius ex
filio *Phiruz* fuit mater Chalifæ *Iezid* filii
Valid, penultimi de familia Ommiæ.
Nepos quoque fuit Theophobus Chriſtianus, ab Imp. Theophilo ſublatus.

Poſt hunc (inquit Schikardus) neminem alium invenio de ſanguine Perſico, qui ſit alicujus nominis uſque ad
Piſcatorem Puiah, qui nobis in volumine noſtro novam lineam orditur;
unde XV Reges enaſcuntur omnes rerum geſtarum magnitudine in Aſia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

clariſſimi, Latinis Hiſtoriis ignoti; Hebræis in libro Iuchaſin fol. 147. & ſeqq. obiter tacti.

Seriem Chalipharum Saracenorum hic prætereo uſque ad Muctadirum Billam f. Mutadidi & annum Hegiræ 295. noſtrum 908. Sub hujus enim Chalifatu Perſæ rurſus proprios Reges acceperunt: quorum primus ab Almacino proditur *Mardavvigus* f. Ramazi, f. Mardanſiahi. Qui occupavit Rayam, Kazvvinam, Abharan, Giorgianam & Tabriſtanam: Hamadanam; & inter hanc & Kazvvinam profligavit exercitum Muctadiri anno Heg. 319. dein expugnavit Isfahanam; & denuo anno Heg. 321. profligavit exercitum Mahcani, cepitque Amidam; potituſque eſt tota Perſide.

Reges Perſiæ è familia Bojæ ſive Puhiæ.

MVctadiro ſucceſſit Kahirus Billa & huic Arradis Billa ann. Heg. 322.

Sub hoc inclareſcere cœperunt filii *Bojæ* (Schikardo *Puyah*, Teixeræ *Abujvias*): fuit autem *Bojas* (inquit Almacinus) piſcator pauper, Dailamus, vixitque primum venatione piſcium, cognominatus Abuſiugiayus. Et videtur, ut ajunt, genus ducere à *Saburo Dulactaj*

cogno-

cognominato *Kirmanſiatro*, f. *Saburi*, f. *Ardſyri* Regis Perſarum. Habuit autem *Bojas* filios tres, *Alim Abulhaſenum*, *Haſenum Abualim*, & *Achmedem Abulhaſenum*. Quum autem *Mardavvigus* ad imperium perveniſſet, adjunxit ſe illi *Ali Abulhaſſenus Amaduddaulas* f. *Bojæ*, ſed poſtea contra illum rebellavit; & eripuit illi Hamadanam & Isfahanam; crevitque imperium ejus; adiit quoque Cazerunam urbem Saburæ, eaque eſt potitus. Anno autem Hegir. 323. noſtro 934. occiſus fuit Mardavvigus. Manſitque Perſia in manu

I. *Amaduddaulæ*. Frater autem illius *Achmedes Minuiddaulas* expugnavit Ahvvazam.

Moctafis Billa Chalifa.

Muſtacfis Billa Chalifa. Hoc rerum potiente cepit

II. *Muazzuddaulas* minimus filiorum Bojæ Bagdadum, & poſtea depoſuit *Muſtacfin*.

Fadlus Abulcaſimus Chalifa in ſpeciem tantum.

Imperium enim revera obtinuit *Muazzuddaulas*.

III. Frater autem illius Haſenus *Rucnodaulas* occupavit *Rayum*. Anno Heg. 338. noſtro 949. obiit Amaduddaulas nulla relicta prole; & ſucceſſit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

illi Chalifa haud invito
IV. *Adaduddaulas* primogenitus Rucnuddaulæ.

Muazzuddaules autem potitus eſt *Mauſila* & tota Diarebia & obiit anno Heg. 356. noſtro 966. poſtquam in Iraca regnaſſet annos XXI. & ſucceſſit illi in imperio
V. *Bachtiarus Azzuddaulas* filius, qui Bagdadum amiſit.

Taius Lilla f. Mutii Chalifa.

Bagdatum receptũ ab *Adaduddaula.*

Rucnuddaulas f. Bojæ obiit anno Heg. 366. noſtro 976. aſſignaverat autẽ ante obitum regna ſua tribus ſuis filiis.

Fanachro Abuſugaio Adaduddaulæ Perſidem; Argianum & Carmaniam.

VI. *Abulmanſori Muayidduddaulæ* Rayum & Iſfahanam.

VII. *Abulhaſeno Fachruddaulæ* Hamadanam & Dainavvaram.

Adaduddaulas eripuit *Azzuddaulæ* Bagdadum, qui paulo poſt in prœlio fuit occiſus anno Hegiræ 367. noſtro 977. & anno ſequenti cepit Mauſilum, Diarrebiam & Mayafarikinam atque Diabekram, & primus fuit vocatus Siahenſiah, id eſt, Regum Rex.

Muayidduddaulas potitus eſt Giorgiana & Tabriſtana anno Heg. 371. noſtro 981. Anno 982 obiit *Adadduddaulas*

Bagda-

Bagdadi, imperaverat autem eidem, Iracæ, Karmaniæ, Perſidi, Ammanæ, Churiſtanæ, Mauſilæ, Diarbecræ, Harranæ & Mambago. Et ſucceſſit illi filius ipſius

VIII. *Marzubanus Abucalangiarus Samſamuddaulas.*

Obiit quoq; eodem anno *Muayidud-daulas*& ſucceſſit illi frater *Facruddaulas.*

IX. Anno autem 985 potitus eſt *Siarfuddaulas* f. Adaduddaulæ natu maximus Bagdado. Tenuitque Isfahanam, Rayam, Syrazum, urbes Dellamæ aliaſque & contendens in Iracam occupavit Ahvvazam, Baſram & VVaſitum & fratrem ſuum Samſamuddaulam condidit in carcerem.

X. Anno 989. obiit *Siarfuddaulas* & ſucceſſit illi frater Abunaſrus *Bahaiud-daulas.* Cadirus Billa n. Muctadiri Chalifa.

XI. Anno 997. obiit *Fachruddaulas* & ſucceſſit illi in imperio Rayæ & ditionis ejus filius Ruſtemus *Maghdud-daulas.*

Anno 998. occiſus eſt *Samſamud-daulas.*

Anno 1000. occiſus fuit *Abunaſrus* f. Azzuddaulæ & potitus eſt *Bahaiud-daulas* iis quæ poſſederant duo filii Azzuddaulæ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Anno 1012. obiit *Bahaiuddaulas* dominus Iracæ, & ſucceſſit illi filius Abuſugiaius
XII. *Sultanodaulas* & fixit imperii ſedem Syrazi, qui deceſſit anno 1023. & deſignavit ſibi ſucceſſorem filium
XIII. *Abucalangarum*; ſed milites elegerunt patruum ipſius *Siarfuddaulan*.

Caymus Billarulla f. Cadiri Chalifa.

XIV. Anno 1030. *Ghalaluddaulas* f. Bahauiddaulæ Rex factus Bagdadi, & obiit anno 1043. & ſucceſſit illi filius
XV. *Abumanſur Melecaſizus*.

Anno 1048. obiit *Abucalangarus* & ſucceſſit ei in regno
XVI. f. *Abunaſus Melecrahimus*; ultimus regum Boytarum.

Anno enim 1055. in Bagdado imperare cœperunt *Salghuadæ*. Neque deinceps expreſſè Regum Perſicorum mentio fit ab Almacino.

Habes itaque ſedecim Reges è familia Boyæ ſecundum Almacinum.

Teixera autem parentem horum Principum vocat Abuſújan, eique tribuit tres filios, Emandudaulen Alin, Acem, & Akmet.

I. A quorum majore *Ali* Perſia fuerit occupata: à ſecundo autem
II. *Acem Rocknadaule* Hierak & Rey & Koraſon.

III. Ami-

III. A minore *Mohayzedudaule* Kermon & Bagdat; idque factum eſſe ſub Chalifatu Muſtafis.

Emadudaules obiit anno 949. & ſucceſſorem ſibi dixit filium fratris ſui Rocknadaulæ

IV. *Azududaulen.*

Rocknadaules obiit anno 979. & ſucceſſit illi filius *Azududaules*, in regnum Hierak quod & ampliavit, occupando Geriom & Taburſtan: qui obiit anno 983. & reliquit tres filios *Xerfadaulen*, *Xamſdaulen* & *Bahaodaulen.*

V. Quorũ *Xerfadaulæ* obtigit Perſia:

VI. Et *Xamſdaulæ* Bagdat, quem frater condidit in carcerem.

Xerfadaules obiit 990. & ſucceſſit illi Xamſdaules qui à ſuis fuit cæſus in Xyras 991.

VII. Succeſſit illi *Bahaoudaules* & obiit anno 1013.

VIII. Huic ſucceſſit filius *Sultondaules*; poſſidebat autem & aliquot oppida in Diarbeck

IX. *Acem* f. Bahaondaulæ, aliter dictus Moxarafdaules: inter quos diſſidium fuit ortum, ſed poſt aliquot certamina convenit, ut Moxarafdaules gubernaret Hierack verſus Arabiam: & Sultandaules Ahvvazam & Perſiam. Sed rurſus diſcordes facti,

ita ſuperior evaſit *Moxarafdaules* ut Xachenxa diceretur anno 1021.

x. Anno ſequenti Gelaladaules factus eſt Rex Bagdadi.

Deinceps rurſus convenit inter Moxarafdaulen & Sultandaulen, ut huic cederet Perſia & Kermon, & illi Hierack Arabiæ: poſt biennium autem mortuus eſt Sultandaules in Xyras anno 1025. cui ſucceſſit filius

xi. *Abulganiar*, ſed haud longe poſt à patruo

xii. *Abulfavare* fuit excluſus, relicta illi Ahvvaza; recuperavit tamen Xyraz & deinceps regnavit in Perſia.

Mortuo autem anno 1026 Moxarafdaule in Bagdat vocatus fuit

xiii. *Gelaladaules* è Baſora, quo haud ſatis propere adveniente, regimen alteri fuit delatum: & quum armis regnum tentaſſet recuperare, fuit profligatus; & urbs à Turcis capta & direpta; ſed rurſus vocatus illam occupavit & retinuit, non ſine diſcrimine ob ſeditiones Turcorum.

Irrupit eo tempore è Coraſan *Mamud Gazneby* in Perſiam, & cepit Rey: quum autem *Abulganiar* patruum Gelaladaulen advocaſſet; ille cognatum non modo non juvit, ſed & Ahvvazam occupavit & ſpoliavit. Orta interim diſcor-

diſcordia inter Turcos & Deilamanos, xiv. & *Malekaziz* f. Abumanſur & n. Geladaulæ Turcis favente, ſupervenit *Abulganiar* & cepit Baſoram atque *Waſit*. *Abulfavares* autem qui rerum potiebatur in Kermon, movens in Perſiam, obiit in itinere, quare nobiles advocarunt Abulganiarem eique paruerunt.

Mamud Gazneby mortuo, ſucceſſit illi filius *Mahamed*; verum unus illius fratrum dictus *Maſud* (quem pater Rey & Hiſpahan præfecerat;) movit contra ipſum, & à ſuis proditum cepit atque excæcavit; & victoria uſus ſubjugavit Geriom & Tabarſtan. Movit quoque in Indiam, contra ſuorum conſilium; unde ipſo abſente Turci occuparunt Coraſanam & magnam partem Perſiæ: *Abulganiar* autem eripuit illi Tabarſtan anno 1038. Reverſus autem in Gazhineken, aliquoties improſperè pugnavit, cum *Daud Saliuck*; & rurſus ſe recepit in Indiam; ubi milites illius duce *Nuſta* fratrem ipſius cæcum contra illum extulerunt: à quo miſſus fuit ad arcem *Kobrakebir*. Mahamed autem cæcus, principatum reſignavit filio ſuo *Hamed*, qui patruum juſſit tolli. *Maudud* vero filius Maſud, qui remanſerat in *Balck* tam proſpera

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

fortuna eſt uſus, ut Hamedem profliga-ret, & cum plerisque ducibus captum occideret: neque de filiis patrui ſui fa-ceret reliquum præter unum *Abde Rhaim*. Non potuit autem pacifice frui regno ſuo, ob inſolentiam Turcorum; obiitque anno 1050. Suffectuſque fuit illi à militibus frater *Ali ben Manſud*: ſed VVazir quidam excitavit contra il-lum *Abde Rhaym*; unde *Ali* tantis molitionibus impar ceſſit: *Abde Rhaym* quoq; tantum detulit duci militiæ ſuæ *Toyorel* vel *Tokzel Bek*, ut tandem & regno & vita ab illo ſpoliaretur.

Anno 1044. *Ebrahim Nealy* Salin-quius dux Turcorum, Hierack Perſia ingreſſus occupavit Amedon: & *Tok-zelbek* Rhey.

Anno 1045. obiit *Gelaladaules*; quum autem filius illius *Abumanſor* vo-catus cunctaretur, ſubrogatus illi fuit *Abulganiar*: qui ut Turcorum qui Per-ſiam infeſtabant, animos ſibi concilia-ret, poſtulavit & accepit filio ſuo uxo-rem filiam *Dand* Saliuquii cognatam *Tokzelbek*; obiitque in Kermon anno 1049. quinque relinquens filios, *Abu-manſor Fulad Sotun*, *Kozrao Feruz*, *Abu Taher*, *Abucayd* & *Aboaly Kaj Kozrao*.

XV. *Sotun* primogenitus contendi

Xyra

Xyras ſed excluſus fuit à fratre
XVI. *Feruz*, qui deinceps ſe fecit appellari *Malek Rhaym*, & varia fortuna certavit cum fratre, ut plurimum ſuperior & regni potens, habitabat autem Bagdadi. Sed urbe capta à Tokzelbek, in carcere periit. Neque tamen ceſſavit bellum inter fratres *Abuſayd* & *Manſur Sotun*, donec *Abuſayd* magno prœlio victus occumberet. *Manſur*que à VVazire ſuo *Faſele* captus in carcere expiraret; invaſitque *Faſel* Regnum Perſiæ.

XVII. *Aboaly* denique *Kaykozrao* dedidit ſe ſponte *Olobi Arſalom*; & obiit anno 1095. poſtremus è familia Daularum qui in Perſia & hiſce partibus regnarunt.

Vides eundem pene numerum Regum, ſed nomina nonnihil diverſa, & annorum ſeriem quoque in Iuchaſin, cujus excerpta vidimus, nomina adhuc longe ſunt confuſiora; itaque his Regibus miſſis ad ſequentes pergemus: licet in eis non minor ſit confuſio: nobis primò Almacinum ſequi hic propoſitum eſt.

Prin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Principes Salghucidæ qui rerum potiti ſunt Bagdadi & in Perſia.

ANno Heg. 430. noſtro 1038. inquit Almacinus cœperunt Principes Salghucidæ; & primus quidem ex iis inauguratus fuit *Muhammed Abutalib Togrulbecus*; cujus fratres erant *David Ghacarbecus, Firus & Arſelanus*. Atque hi filii erant Michaëlis, f. Salghuci, f. Dacaci. Qui Dacacus vir fuit Turca, animoſus & boni conſilii & regiminis. Hic primus ex iis Iſlamiſmum eſt amplexus. Et Rex Turcarum (puta eorum qui Turkeſtan tenebant Tataris vicini & mari Caſpio) conſilio ejus utebatur, eumque ſibi aſſumebat, in bello ſuo inter Turcas. Moriens autem filium reliquit Salghucum jam adultum cui & R. Turcarum commiſit regimen exercituum ſuorum; ſed cum deinde metueret ſibi ab aſtutia ejus, ſtatuit enim interficere, quod quum Salghuco ſubolevisſet, fugit ad regem Ghabiæ Haronem Sahabuddavvam, petiitque ab eo auxilium, ad oppugnandam regionem infidelium Turcarum; unde is eum juvit numeroſo exercitu, ſed occiſus fuit Salghucus ab infideli quodam, in prœlio, jam natus annos centum & ſeptem. Filium reliquit Michaëlem, cui libe-

iberi nati ſunt illi, quorum nomina am commemoravimus. Commora-antur autem in Mauranahara. Et obe-iverunt iſti Michaëli quam plurimi Turcæ; nullum imperatorem præter ipſum agnoſcentes. Cumque contingeret ut Princeps Mahmudus f. Sebu-takini Rex Indiæ trajiceret fluvium Ghaihonem, opem laturus VVararchano R. Mauranaharæ, ſalutavit Michaël R. Mahmudum, qui miratus eſt animũ illius & ſtrenuitatem, quodque familia ejus morem ipſi gereret: & ab eo petiit ut apud ſe remaneret, fore ut cum reverteretur, committeret ei Choraſanam contra hoſtes defendendam. At is id recuſavit, unde iratus Mahmudus, in vincula eum conjecit & rediens, in iis detinuit. Vnde ſequuti ſunt eum milites Michaëlis & familia ejus. Subſtiteruntque in planicie Choraſanæ.

Obiit deinde Michaël & milites ejus ſe conjunxerunt filio ejus Togrulbeco; qui Maſudum f. Mahmudis fudit, & cepit Tuſum oppidum; ac deinceps Naiſaburum; & ſubjugavit Choraſanam. Denique venit Bagdadum ann. Heg. 447. noſtro 1055. & evertit regnũ Boitarum: & inauguratus fuit à Chalifa anno 1057.

Anno ſequenti rebellavit contra illum

lum frater ipſius *Ibrahimus* (cujus tamen ſupra non meminit Almacinus) & abiit Rayam. Sed anno 1059. vicit & cepit atque ſtrangulavit eum *Togrulbecus* : & dein reverſus Bagdadum. Et ducta filia Chalifæ in uxorem deceſſit anno 1063. Rayæ. Et ſucceſſit illi in regno filius fratris ejus

II. *Muhammed Olbarſalanus Adaduddaulas* f. Davidis, qui poſt res fortiter geſtas contra Chriſtianos occiſus fuit anno 1071. Milites ſurrogarunt in regnum filium ejus

III. *Gelaluddaulam Meliciahum* : qui patrem ſepelivit Marvvæ ; & magno prælio vicit patruum ſuum *Marubilum*, atque cepit. Obiit anno 1092. Bagdadi, filios relinquens quatuor, *Mahmudum*, *Muhammedem*, *Barkiarucum* & *Singiarum*. Quorum

IV. *Mahmudus* patri ſucceſſit in regno Bagdadi; ſed fugavit illum frater

V. *Barkiarucus* anno 1094. ſed & ipſe ſuperatus & ejectus fuit à

VI. *Muhammede Ghayatuddino*, ſed Rex *Barkyaruſus* in fratrem ſuum *Muhammedum* qui *Iſfahanæ* erat movit, atque ibidem eum obſedit, ſed ob pabuli & commeatus penuriam inde receſſit. *Mahumedus* autem ipſo digreſſo collegit militem ; & prælio congreſſus cum

Bar-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

arkyaruco victus fuit & fugit in Arme-
iam, manſitque *Barkyaruco* imperium
agdadi. Obiit autem anno 1104. &
ſſignavit regnum filio ſuo
II. *Gielaluddaulæ*. Sed venit *Muham-*
iedus Bagdadum, atque ibidem impe-
ium ipſi fuit confirmatum. Obiit au-
em anno 1117. *Iſfahanæ*. Et conſigna-
it regnum filio ſuo
III. *Mahmudo Abulcaſemo*: in quo
eſinit Almacinus.

Teixera ex annalibus Perſicis hæc pau-
) aliter digerit. Scribit enim *Togrul*
lecum à nobilibus fuiſſe occiſum: & in
ocum ejus ſubſtitutũ *Ferroghzad* filium
Aaſud, qui varia prælia commiſit cum
ege *Turkeſtan*; & tandem fuit victus
b *Olobe Arſalom* filio R. Turkeſtan. Et
oſt ſextum regni annum decedens, re-
iquit regnum fratri ſuo *Ebrahim ben*
Maſud, qui filio ſuo *Maſud* accepit uxo-
em filiam *Malek-Xa* R. Turkeſtan, cui
x obiens ann. 1089. reliquit regnum.

Maſud è Coraſane deſcedens in Per-
iam aliquoties diverſo marte pugnavit
um *Almoſtarxed Billa Fazele* Chalifa,
x tandem juxta Tabriz magno prœlio
llum profligavit & captum occidit.

Almoſtarxed ſucceſſit filius *Raxet*
Billa in Chalifatu; quem *Maſud* profli-
gavit & captum occidit in Hiſpahan,
poti-

potituſque eſt Bagdado anno 1139. & haud dudum poſt obiit in Perſia: & *Almoktaſi* Billa patruus *Raxet* recuperavit magnam partem Perſiæ. *Almaktaj* defuncto ſucceſſit in Chalifatu *Almoſtanger Billa Iſſuf*: Mazudi autem in Gaznehen *Arſalon-Xa* primogenitus illius, quem frater *Baharon Xa* tertio regni ſui anno oppreſſit & occidit anno 1119. ipſe autem obiit anno 1153. relinquens regnum filio ſuo *Kozrao Xa*: verum *Saniar* Rex Coraſan occupavit regnum illius; ipſeque obiit in Lahor anno 1161. & ſucceſſit illi filius *Kozrao Maleck*, qui magna parte Indiæ ſpoliatus à Sultano *Guayacadin Mahamed Gaury* obiit in Gaznehen anno 1169. in quo finem acceperunt Reges *Sabutaquy*.

Tatari qui Perſiæ imperarunt.

SVb Chalifatu autem *Almoſtancer billa Manſur*, Tatari duce *Chinguyzkan* irruerunt in provincias Perſiæ & magnam partem occuparunt: Chinguyzkan hic originem trahebat à Tataris dominis Ketaokotan.

Intravit autem in Maurenahar anno 1224. & occupavit deinceps Gueilan, Rey & Nyxabur cum innumera incolarum ſtrage. & obiit in Ketaokotan

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

nno 1228. Reliquit quatuor filios *Tu-*
ykhon : Chagataykhon : Oktaykahon ;
c *Tulykhan* : quorum ſolus *Oktayka-*
on tandem imperium patris obtinuit
c omnem Perſiam ſubjugavit præter
agdad, qui obiit anno 1242. & reli-
uit filium *Gayukkhan* qui regni potens
ſt factus anno 1246. Sed obiit anno
247. & ſucceſſit illi cognatus *Manchu-*
ahon f. *Tulikan.* qui terras Perſiæ con-
eſſit fratri ſuo *Vlahkukhan* & obiit an-
o 1260. *Vlahkukan* ſubjugavit Hie-
ak ; cepit Bagdad & mox Halebum
tque Damaſcum. Et obiit in Meragah
ıxta Tabriz anno 1266. poſtquam re-
na ſua diviſiſſet inter tres filios ; pri-
ogenito *Habkaykahon* dedit Hierak,
Mazandaron & Karaſon ; ſecundo
lyaxemet Armeniam , Aderbajon ;
ertio *Taudon* Diarbeck & Meſopota-
iam. Reliquis duobus Nicudar Oglan
c Targahekhan nullas terras aſſi-
navit.

Haybkaykhan obiit in Amadon an-
o 1282. & licet filios haberet ſucceſſit
li frater *Nicudar Oglān* dictus Ha-
edkhan.

Hamedkan primus Mahumetaniſ-
num amplexus , obiit anno 1283. &
ucceſſit illi cognatus *Argonkhon* fil.
laybkukhan qui obiit anno 1292. &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ſucceſſit illi frater

Ganiatukhon : quem patruus *Baydukhan* vicit & occidit anno 1295. qui à ducibus *Gazun* f. Arghonkhon victus, occiſus fuit in Tabriz anno 1296.

Gazun poſt res præclare geſtas obiit in Kazuin anno 1305. & ſucceſſit illi frater *Alyaptu*.

Alyaptu factus Mahumetanus ſumſit nomen *Sulton Mahamedben Argon*; condidit Sultaniam anno 1306. ubi obiit anno 1317. ſucceſſit

Sultan Abuſayd filius illius, qui obiit anno 1337. poſt quem Perſia in varias partes manſit diſtracta; donec venit *Teymurlangh*, cujus res geſtas commemorare non eſt hujus loci. Obiit in Anzar provincia Katayo anno 1405. & habuit quatuor filios: primogenitus *Toon Guyr* obiit ante patrem & reliquit duos filios *Mahamed Sulton* & *Pir Mahamed*, quem Teymur moriens ſibi ſucceſſorem dixit in regnis Gaznehen & Indiæ, quem Pir-Aly poſtea occidit. Secundo genitus *Hamar-Xeque*, occiſus in Loreſtan vivente patre. Tertius *Mirunxa*, qui poſſedit Hierakhen, Ader Bajon & terras Damaſcum uſque; hunc occidit Kara Iſſuf Turkimanus in Ader Bajon anno 1408. Quartus *Mirzah-Xarok*, qui patri ſucceſſit in Imperio

aſſi

aſſiduus comes expeditionum illius. Qui obiit anno 1447. reſtituto regno Ader-Bajon filio *Kara Iſſuf* qui dicebatur *Mirzah Ioonxa.* *Xarok* habuit quinque filios; quorum primogenito *Mirzah Ologhbek* dedit Turkeſtan & Maurehanar: Secundus *Ebrahem Sultan* obierat ante patrem anno 1435. Quemadmodũ & Tertius *Baesſangor.* Et quartus *Mirzah Soyorgat Mexkhon.* Atque quintus *Mirzah Mahamed Iugny.*

Ologhbek in prælio contra filium *Mirzah Abdelariſe* fuit cæſus an. 1450. filius autem poſt ſex menſes à militibus ſuis fuit occiſus.

Mirza Abdula ſucceſſit fratri Abdelatifæ, quem *Sultan Abuſayd* R. Koraſon profligavit & occidit anno 1452.

Abuſayd f. Mahamed f. Mironxa, f. Teymur deinceps regnavit in Badaxon, Gaznehen, Kabul, Siſtom, Koarrazin. Anno autem 1468. *Mirzah Azembeck* ben Alybek ben Kara Otman occidit *Mirzah Ioonxa:* quem cùm *Abuſayd* peteret, ab ipſo fuit oppreſſus anno 1469. & ſucceſſit illi filius Mirzah Sulton *Hamed:* qui obiit anno 1495. cui in regno Maurehanar ſucceſſit cognatus *Mirzah Babor:* qui an. 1500. regno fuit exutus à *Xaybekkhan* Vzbequio: ſed po-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

ſteri illius ampliſſima regna obtinuerunt in India.

Reges Perſiæ è familia Kara Kuyonlu.

KAra Mahamed Turkiman. Hujus filius *Kara Iſſuf* occupavit Bagadad & Tabriz Sultaniam, Kazvin, Tarom; obiit anno 1421. Habuit ſex filios quorum primogenitus *Pyr-Budahkhan* obiit ante patrem; *Amir Scandar: Mirzah Ioonxa; Xa Mahamed:* qui Perſiam tenuit annis XXIII. & occiſus fuit anno 1431.

Amir Apſal, qui obiit ante patrem; *Abuſayd* à fratre Scandar occiſus.

Amir Scandar ſucceſſit patri anno 1422. & fuit occiſus à filio ſuo Xakobad anno 1438.

Ioonxa ſucceſſit fratri, cui paruerunt Tabriz, Aderbajon, Hyerakhen, id eſt utraque Iraca, Parc, Kermon, & magna pars Syriæ. Fuitque cæſus ab Azembek anno 1468. ſucceſſit illi *Azen Aly* filius, qui ad eundem modum cæſus fuit ab Azembek anno 1469. & exſtinctum fuit regnum familiæ hujus.

Reges Perſiæ è familia Akuyonlu.

A*zembek* qui & vulgo dicitur *Vſun Cazan* ſubjecit imperio ſuo utramque Iracam, Aderbajon, Parc, Kermon & plures provincias Perſiæ : obiit anno 1478. Habuit ſeptem filios ; *Ogorlu Mahamed* qui ſtatim obiit poſt patrem: Sultan *Kalil : Iacub* mirzah : *Maziah* mirzah ; *Iſſuf* mirzah ; *Makſubed* mirzah ; *Zeynelbek* in prælio contra Turcos occiſus fuit.

Sultan Kalil ſexto regni menſe fuit cæſus à fratre ſuo Makſudbek. & ſucceſſit illi *Yacubbek* qui duodecimo regni ſui anno obiit juxta Tabriz anno 1492. ſucceſſit *Bayſangor* filius illius, qui regno fuit pulſus à *Roſtambek* filio *Makſudbek* anno 1493. qui quinto regni ſui anno profligatus fuit ab *Hagmedbek* filio *Ogorlu* & obiit in *Gorgeſtan*.

Hagmedbek ; qui à duobus ſuis præfectis Haybe Sulton & Kacembek Pernaque juxta Hiſpahan fuit ſuperatus & occiſus : & fuit ab ipſis ad imperium Perſiæ vocatus *Alvvan Bek* f. Iſſuf bek: ſed oppoſuit ſe illi frater *Mahamed* Rex Yaſd : & mox Soltan *Morad* qui Mahameden ſuperavit & occidit anno 1500.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Sultan *Morad* Rex Parc & Hierak & *Alvvan* dominus Tabriz & Aderbajon : convenerunt inter ſe ut quiſque retineret quod poſſidebat. Verum Xa Iſmaël filius Aydar primo profligavit Alvvanum, qui obiit anno 1502. & mox etiam Sultanum *Morad*, qui à militibus fuit occiſus anno 1504. Atque ita exſtinctum fuit regnum familiæ Akuyonlu; & pervenit ad Sophinos de quibus ante diximus.

FINIS.

INDEX

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

INDEX

Rerum maximè memorabilium.

A.

ABa urbs. 48
Abas Rex Perſarum. 188
Accurgar inſula. 260
Actamar lacus. 231
Adana 196
Aderbigian provincia. 59
Agvvanes populi. 109
Ahvvaza oppidum. 224. 126
Aladaule regio. 195
Alhart caſtellum. 206
Amedon oppidum vide Hamadan. 39
Amida oppidum. 223
Amol oppidum. 112
Amus caſtellum. 206
Andrevi inſula. 97
Anna oppidum. 259, 270, 321
Araſſe oppidum. 240, 267
Araxes fluvius. 232, 234
Ardevil oppidum. 66, 220, 247, 267
Ardoc fluvius. 261, 263
Armenga oppidum. 219
Armenii populi. 29
Arzeron. 276
Arzinga. 205, 276
Aſanchiph. 217, 218
Aſahr oppidum. 270
Aſkarmucran oppidum. 126, 123
Aſtachar oppidum. 45, 47
Ayt oppidum. 258, 270.

B.

BAchu oppidum. 247, 268
Bagdat oppidum. 129, 257, 291, 313
Baharen inſula. 97, 285
Baiburth. 205
Baldac oppidum. 256, 269
Balck civitas. 115

Baleſſe. 269
Balſara oppidum. 271, 284, 300
Baluches populi. 106
Barhen inſula. 97
Baſhra. 330
Baſora. 300. antiqua 303
Baugleatan. 260.
Bavvhtata inſula. ibid.
Bazas oppidum. 45
Beduines populi. 304
Bery. 280
Beſſân. 288
Biben oppidum .ibid.
Bildih oppidum. 268
Bindamir fluvius. 254
Bir oppidum. 214, 222, 269
Bithlis oppidum. 218, 230
Bochara oppidum. 116, 264
Bogar oppidum. 263
Boit oppidum. 105
Bourac oppidum. 270
Bradamir fluvius. 54
Burengia oppidum. 105.

C.

CAffa urbs. 209
Calata urbs. 218
Canac fluvius. 233
Candahar. 108, 110, 286
Caramida. 216, 223, 224
Carbuſe fructus. 262
Carputh. 205
Carræ. 223
Carrege inſula. 271
Caſbin oppidum. 245
Caſſan. 200, 214, 248, 274
Catifa. 284
Ceus oppidum. 206
Chan-ruz oppidum. 45
Chatalet inſula. 265
Chelder montes. 232
Chexan oppidum. 198
Chiagri arx. 212
Chilminare. 47, 53, 202
Choore oppidum. 294
Choraſan provincia. 76
Choy oppidum. 68, 198, 207, 219
Chuilfal oppidum. 234, 235
Chuſiſtan provincia. 123
Ciſtan urbs. 104
Coim vel Koim. 204

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Comum. 200, 248, 274
Conar fructus. 93
Coinarii populi. 205
Colmac provincia. 261
Cor fluvius. 287
Corbet oppidum. 290
Cormaba urbs. 122
Corna arx. 299
Cotachis. 211
Coyſalma urbs. 122
Cuerih oppidum. 202
Cuſa oppidum. 332
Culiſtan. 220
Culperchean oppidum. 139
Curchi milites. 251
Curdi populi. 198, 226
Cuſeſtan Suſiana. 255
Cyrus fluvius. 233.

D.

DArac urbs. 105
Dedu arx. 216
Delimon ſive Delmon. 72
Demir-Capi. 238
Derbent oppidum. 208, 238, 266, 268
Diarbeck provincia. 222
Dier oppidum. 269
Doctarham oppidum. 287
Dorcka oppidum. 299
Dulgadir regio. 195
Duzim montes. 243
Dyniæ fructus. 262

E.

EDen inſula. 257
Elmadina urbs. 11, 128
Emouſada urbs. 281
Ere vide Hrey.
Eres oppidum. 239
Eſahul milites. 251
Euchar. 304
Eulæus fluvius Suſianæ. 125

F.

FArra oppidum vide Parra. 293
Fariab oppidum. 85
Faſah urbs. 48
Firoes-Abad urbs. 59
Furzo fluvius. 271.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

G.

GAbbar oppidum. 269
Gamron vide & Gomron. 49
Garom oppidum. 52
Gauriſii qui ſint. 30
Gaxkar oppidum. 72
Gazal animal. 141
Gazvvehen provincia. 111
Geilan provinc. & oppid. 247, 268
Georgia provincia. 211
Getſy. 279
Gihon amnis. 111, 112
Giorgian provincia. 112
Giroſt oppidum. 89, 90
Gizire oppidum. 217
Godanna oppidum. 288
Gomron oppidum. 49, 272
Gorride oppidum. 211
Gouen. 273
Govvra oppidum. 289
Gozan fluvius. 79
Grees oppidum. 287
Guadel vel Guader portus. 107
Gueylan provincia. 70
Guſtan. 288

H.

HAbin fluvius. 86
Hamadaine. 292
Harmuz regnum. 92, 296
Regum Series. 101
Hauſapaus. 273
Hela oppidum. 313
Hemda oppidum. 289
Hendemend fluvius. 105
Herât oppidum. 82
Herzis oppidum. 206
Hichan oppidum. 72
Hiſpahan. 23, 249. vide & Spahan.
Hrey urbs. 79, 86, 200
Hulvvân urbs. 41
Hyerak provincia. 21

I.

IAic amnis. 260
Iaſd ſive Ieſde. 36, 46, 200, 294
Ignis cultus. 152
Ilmentes fluvius. 104
Iolfa oppidum. 225

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Irack provincia. 127
Iſmael Suphi. 334, 335
Iſpahan. 24. vide & Hiſpahan.

K.

KAhem oppidum. 78
Kait arx. 263
Kaitha urbs. 96
Kard oppidum. 45
Karda oppidum. 45
Kargh inſula. 97, 298
Karkuf oppidum. 329
Katifarres 97
Kaxon oppidum. 32
Kazvin urbs. 38
Kazrum oppidum. 57
Kermon provincia. 86
Metropolis. 89
Keys inſula. 96
Koah potio. 136, 314
Kom urbs. 214
Kuda oppidum. 72
Kufa. 37, 127, 310
Kurdeſtan provincia. 122.

L.

LAar oppidum. 48, 50, 202
Langarkanon. 72
Langor oppidum. 286
Lahazibent. 204
Lara inſula. 97, 297
Larecq inſula. 96
Larines nummi. 302
Left inſula. 272
Lima oppidum. 285

M.

MAcron regnum. 106
Magdon. 299
Manama municipium. 98
Mandradan. 205
Manguſiave. 261, 264
Manuſcate Curdorum pagus. 226
Maraga oppidum. 69
Marerichi oppidum. 213
Marvvaruda. 84
Maſcate inſula. 285
Maumutaga. 220
Maun pondus. 134
Maurchanar provinc. 111

Mazan-

Mazandaran provinc. & urbs. 72
Medam urbs. 127
Media duplex. 236
Melhuah oppidum. 330
Menilo oppidum. 270
Merdina. 196
Merend oppidum. 68, 219
Mexat oppidum. 77
Mexat Aly. 309, 310
Mexat Ozem. 311
Mezenah. 326
Mezayebh oppidum. 312
Mordari. 248
Moſal oppidum. 256. vel Muſel. 291
Mucum ad mare Caſpium. 67
Mulah Perſarum. 142
Mus caſtellum. 206
Muſſavv-Coſan. 291

N.

NAhaond urbs. 40
Nahziavan. 66
Naim oppidum. 203
Naſsivan. 232, 235
Nazavon portus. 268
Nazeria. 321
Nechel. 272
Neriz. 58
Nethas oppidum. 214
Nezzereth urbs. 290
Nihhelus Arabes. 297
Niſabur oppidum. 83
Nuſſebau. 292
Nyxabour provincia. 74

O.

ORfa urbs. 196, 215, 222
Orias caſtellum. 207
Ormuzii deſcriptio. 100
Ourmia oppidum. 68
Oxus fluvius. 79, 261, 263.

P.

PAgen animal. 141
Pahanavent. 288
Parra oppidum. 283, 287
Perſarum mores. 253
Phargana urbs. 85
Phaſis fluvius. 209, 210
Oppidum. 210
Puttanes populi. 109

Queixo.

Q.

QVeixome inſula. 96, 296

R.

RAcca oppidum. 269
Raghicân oppidum. 58
Raxt urbs. 72
Regh Ceyfadin. 298
Rex arx. 212
Rhey oppidum. 204
Rey Schariar. 40
Rexel arx. 298
Rex Boghar. 264

S.

SAbberca oppid. Arabiæ. 291
Sagiſtan provincia. 103, 104
Salmâs urbs. 68
Samarcanda civitas. 116
Samachi oppidum. 207, 220, 265
Saoach oppidum. 37
Sargom. 273
Sarri. 204
Saua. 37, 204
Sauvva oppidum. 38
Sayda oppidum. 308
Sechi oppidum. 239
Schave oppidum. 287
Schel. 326
Sellizure arx. 262
Sena urbs. 214
Sepeliendi ritus apud Perſas. 146
Serachich oppidum. 260
Serragen. 300
Sert oppidum. 197, 218
Shabra oppidum. 266
Shen oppidum. 274
Shirvan provincia. 266
Et oppidum. 64
Sinda. 204
Sitgian urbs Kermon. 89
Siras oppidum. 58
Sis oppidum. 228
Siſton provincia. 103
Sultania. 40, 199, 213, 243
Spahan. 199, 295
Stahabanon. 57
Strava ad mare Caſp. 204, 336
Strabath. 74
Sukana oppidum. 327
Sumachia. 236. vide Samachi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Surmah gemma. 88
Suſa civitas. 124
Synuce fluvius. 290.

T.

TAuris urbs. 60, 61, 213, 240
Taybah oppidum. 328
Tedith. 221
Tegur farris ſpecies. 262
Teſſu oppidum. 207
Thabs oppidum. 78
Thalekan oppidum. 84, 85
Theodoſia urbs. 209
Thimar villa. 203
Thun oppidum. 78
Tocatum oppidum. 277
Tochariſtana provincia. 84
Toſſarkan oppidum. 295
Totovan. 218
Tremiga. 204
Tumen provincia. 265
Turcomania. 262, 295, 325
Turqueſtan regnum. 113, 114
Tus oppidum. 83
Tutia quid ſit. 87

V.

VAn oppidum. 66, 219, 231
Vargau. 203
Vaſtan urbs. 198
Vlfavven. 292
Vrgence oppidum. 262, 264
Vzbeck provincia. 115

VV.

VVAſet oppidum. 123

X.

XAm. 322
Xat el Arab. 299
Xays nummi. 302

Y.

YEm fluvius. 261
Yeſd. 284, 288. vide Ieſde. 203

Z.

ZArang oppidum. 104
Zeriſter oppidum. 207.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 C 56